

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasuti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

Kancsal ország.

Budapest, április 23.

Ennek a korszaknak legégetőbb, talán egyetlen problémája az, amiről beszélni senki sem mer, de amihez mindenki igazodni próbál: — hogyan lehetne egyszerre két urnak szolgálni?

A legfelsőbb akarat! Ez szokott a bálvány lenni, mely előtt lehet térdre borulni s lehet kurucz egyenességgel megállani. De ez a korszak a legfelsőbb akarat egységességében hinni nem enged. Hol kell a legfelsőbb akaratot keresni: a Burgban vagy a Belvedereben? A király hatvan éve uralkodik s a trónörökös nem elég fiatal, hogy az uralkodás elől fiatalosabb örömkökhöz meneküljön. A király energiája a példátlanul hosszú kormányzásban nem rozsdásodott meg, sőt inkább megacézósodott, de a trónörökös akarata sincs spongyából, amit házasságával is igazolt. A király úgy válogatja meg embereit, hogy az ő akaratának legyenek engedelmességre hajlató, de az emberek úgy szolgálják a királyt, hogy fészemmel a trónörökös is figyelik, mert senkinek sincs kedve a jövendő előtt becsapni az ajtót. A király úgy tesz, mintha udvariasan számolna az ő utódjának véleményével és a trónörökös úgy tesz, mintha udvariasan megbizna a király minden intézkedésében, de akik ennek a kölcsönös udvariaskodásnak tanúi, azok úgy gondolkoznak, hogy az óvatosság sohasem árt s az udvarias formák mögött a titkos gondolatokat próbálják kiolvasni, nehogy a mával számolva, elrontsák a holnap dolgát. A monarchia két államában tehát körülbelül hatvanmillió okos és számító ember nézi magát kancsalra, mialatt egyszerre akarja figyelni a királyt is, a trónörökös is, a máit is, a holnapot is.

Ha a természet egyszer megtréfálná a világot s az égen egyszerre két nap ragyogna: nagy zavarba jönne az emberiség. Chantecler nem tudná, melyikhez forduljon himnuszával, a baglyok nem tudnák, merre huhogják gyűlöletüket. S ezt a nagy, nyugtalanító zavart látjuk ma a politikai élet minden rétegére leszállani, mert a legfelsőbb akarat kettőt mutat. Ausztriában is, nálunk is egy új mérték jött divatba a politikai kormányképesség mérlegelésében. A király emberei mellett emlegetni szokás már olyanokat, akik a trónörökös emberei. Ausztriában is, nálunk is akként iparkodnak a kabinetek megalakulni, hogy a király emberei mellett a balesetbiztosítás okáért helyet foglaljanak a trónörökös emberei is. A politikai mottó így szól: *man kann nicht wissen!* Ez

a mottó dönti el a kormányok belső szervezkedését s ez dönti el munkájuk irányát is. Man kann nicht wissen! Fogjunk össze, hogy minden emberi eshetőségre biztosítva legyünk s dolgozzunk akként, hogy ne rontsuk el dolgunkat a királylyal, de a trónörökösrel sem. Szolgáljuk a máit, de legyünk készen a holnapra is. Ezért látunk vegyes kormányokat, vegyes programokat és vegyes táborokat. A legfelsőbb akarat kettőssége kancsalokká teszi a kormányokat is.

De ha a legfelsőbb akarat kettőssége kihat a kormányra, viszont a kormányakarat kettőssége lejjebb érezteti hatását. Abban a táborban, melyre a kormánynak kellene támaszkodnia, kis emberek tülekednek kisszerű észjárással. Nem tudnak ugyan pozitív bizonyítékot a legfelsőbb akarat kettősségére, de pedáns óvatossággal rakják egymás mellé a figyelmeztető jelenségeket. Mindenekelőtt abból indulnak ki, hogy nem zörög a haraszt, ha nem fúj a szél s minthogy mindig beszélnek róla, bizonyosan van is ellentét a király akarata s a trónörökös akarata között. Végre a trónörökös is ember s ha az, akkor talán a türelmetlenség tőle sem idegen. Lám, a német császár fiatalabb a mi királyunknál s azért a német trónörökös nyilvánosságra került levelei is elárulnak bizonyos türelmetlenséget. Hát mért volna Ferencz Ferdinánd kivétel? Aztán eszébe jut a kormány-tábornak, hogy a trónörökös már jóideje külön audienciákat ad, külön politikai tanácsadói vannak, külön nyilatkozik és külön czáfoltat. Ez is ok az óvatosságra. Aztán eszébe jut a tábornak az is, hogy mért kellett Zichy Jánost a kabinetbe venni? Azt mondják, a trónörökös embere. Nos, ha a kormány ilyen óvatos és ennyire kancsalra nézi magát a király és a trónörökös állandó figyelésében, akkor a kis emberektől sem lehet rossz néven venni, ha ők is hamletkednek és kétszer is meggondolják, a mai vagy a holnapi gazda aklába álljanak-e? A kancsal kormány tehát kancsallá teszi pártját is.

Már most tessék elgondolni, hogy a kis óvatosoknak ez a hada kimegy az országba. Szint vallani nem mer, hiszen a párt se, a kormány se mer szint vallani. Diplomatikusan kertel tehát valamennyi, nehogy egy határozottabb szóval elrontsa a dolgát akár mára, akár holnapra. A kis lakajok eltanulták a nagy lakajok tempóját s borzasztóan óvatosan viselkedik valamennyi. Az ilyen óvatosság pedig ragadós, mint a himlő. Lassankint inficziálódik az egész ország és a lelkekre ereszkedő nagy

nyugtalanlás meglátszik a lözhangulatban. Van egy francia vigjáték, melyben a diplomata minden fontosabb kérdészködést azzal inti le: „pat, államtitok!” S ezért a bonyodalom egyre szövénvesebb s az emberek a nagy óvatosságtól már hangosan gondolkozni se mernek. A végén már minden komornyik is azzal inti le a kíváncsi szobalányokat: „pat, államtitok!” Ennek a francia vigjátéknak levegője áradt most el Magyarországon. Semmiről sem szabad komolyan kérdészködni, mert azt felelik rejtelmesen és sejtelmesen: „pat, az udvar”, „pat, a király”, „pat, a trónörökös.” A miniszter ezzel inti le az államtitkárt, az államtitkár a képviselőt, a képviselő a Haluskát, a Haluska a baktert. Már az egész ország kezd kancsalodni, mert nem tudja, hol kél fel a nap: a Burgban-e, vagy a Belvedereben?

Kortörténeti szimptoma ez s csak ennek fonálán lehet megérteni, hogy mért mutatkozik bizonyos kettősség az egész politikai élet minden rétegében. A legfelsőbb akarat kettőssége reflektálódik a közélet legalsóbb rétegéig. Kancsal udvar, kancsal kormány, kancsal párt, kancsal ország. Die Wetterhaelne sind verlegen, wissen nicht, wohin sich zu drehen. A ma még uralkodik, de a holnap is jövendőben. A mának éljünk vagy a holnapra tartogassuk magunkat? Egy válogatós lojalitás járványa veszi el az emberek hangját, mert a hangos lojalitás megárthat. Vagy ma, vagy holnap. Ezért senki se beszél, legalább hangosan nem. S aki kénytelen hangosan beszélni, az iparkodik semmit sem mondani. Ha pedig véletlenül mégis mondott valamit, akkor okvetetlenül meg kell czáfolni. Így és csak így tudják önmagukra nézve megoldani a magasabb csucstól le a völgyalakókig azt a problémát: hogyan lehessen egyszerre két urat szolgálni? A valószínű eredmény az, hogy egyik urat se tudják szolgálni, de talán-talán önmagukat mégis szolgálják. S elvégre: nincs kizárva, hogy nekik ez a legfontosabb.

Ebben a megnémult, leselkedő, két urat szolgáló, kancsallá lett országban az életet s a nemzetet nem is szolgálja most más, mint a függetlenségi párt. Az ő szavát s az ő cselekvését nem a legfelsőbb akarat dirigálja, sem az egységes, sem a kettős. A függetlenségi párt ebben a kancsal korszakban a nemzet jövőjére, az ország függetlenségére veti pillantását s megy előre ravaszkodás nélkül. Neki nincs szüksége a felsőbb jelekre figyelni, mint az udvari akarat pártjának. Aki uralkodókat szolgál, akár mait, akár holnapit: ha-

landókat szolgál. De aki a nemzet ügyének szentelte életét: halhatatlan ügynek állott szolgálatába. S a függetlenségi párt a halhatatlan nemzet munkása. A halhatatlan nemzetnek pedig egységes az akarata. Független akar lenni és élni, haladni akar.

Zichy János miniszterelnökjelölt.

— Khuen visszavonul a politikától. —

Uj kormány a választások előtt!

Budapest, április 23.

A politikai helyzetben szenzációs fordulat állott be. Ma kiderült, — amit eddig féltve őrzött titkot elhallgattak, — hogy csütörtökön délelőtt, a bécsi Hofbruggban megelőzve Khuen-Héderváry miniszterelnököt, gróf Zichy János kultuszminiszter — a király egyenes kívánságára — referált az általános politikai helyzetről s Khuen betegségéről. Ez egészen szokatlan eljárás. Az uralkodó reszortminisztert az általános politikai helyzetről megkérdezni nem szokott, különösen pedig akkor nem, amikor a kabinet politikai vezére ugyanaznap — néhány óra múltán — szintén a trón elé készül. A koronának ez a váratlan s legsajátabb rendelkezése arra vall, hogy Khuen taktikája s irányja nem nyerte meg az ő legfelső megelégedését. Ezt félig-meddig kegyvesztésnek is lehetne minősíteni. A dolognak olyan színe van, hogy Zichyben kell látnunk a közel jövő emberét, a designálendő miniszterelnököt.

Munkapárti körökben is a leghatározottabban tartja magát a hír, hogy gróf Khuen-Héderváry komolyan megtámadott egészségi állapota miatt csakugyan a legrövidebb időn belül teljesen vissza akar vonulni a politikától, s így mandátumot sem vállal. Ha a jelek nem csalnak, a kormányváltás ennél fogva még a választások előtt végbe fog menni. Nagyon valószínű, hogy Khuen utóda — amint emli-

tettük — gróf Zichy János lesz, aki ellentétben Tiszával, az általános és egyenlő választójog alapján áll. A kultuszminiszter munkatársunk előtt tett nyilatkozatában hangoztatja, hogy reméli, Tiszával harmoniában maradhat, — ami megfordítva annyit jelent, hogy most már Tiszának kell ezt az összhangot keresnie, mert Zichy csak előzékenységből „remél”, de nem köti magát ehhez a föltételhez. Khuennel együtt vonul vissza Lukács László is, aki maga aspirált a miniszterelnökségre, de Justhék tuzásai az ő kombinációját lehetlenné tették, amit gróf Serényi mai programbeszéde is kiélez. Érdekes különben az is, hogy a földmívelési miniszternek egy szava sincs Khuenről, — ez a legjellemzőbb adat a kabinet sokat erősített egységéről. Tisza miniszterelnökségéről Bécsben egyáltalában tudni sem akarnak, mert őt tartják Khuen rozsz csillagának. Így egyedül Zichy marad a homloktérben s a korona májusi ittidőzése alkalmasint az ő javára meg is fogja hozni a fejedelmi döntést, tehát még a választások előtt.

Még a Délen történetekre is ki kell röviden térnünk. A horvát országgyűlést, miután ez a novemberig terjedő indennitást megszüavazta, május negyedikéig elnapolták sakkor a választójogi reform tárgyalása következik. Arra a terrorisztikus rendszerre, amely most a Drávántult veszélyezteti, élénk világot vet Tomasič két kijelentése. Először is megfenyegette az ellenzékot, ha nem pariroz, fölslatja a Házat, de azután rögtön megnyugtatta a kedélyeket, hogy az ősz folyamán a magyar képviselőház a magyarság jogait védő vasuti pragmatikát revidálni fogja. Erről a magyar kormány felhatalmazása nélkül, aligha beszélhetett volna a bán s így tehát Khuen rongyos negyven horvát voks megszerzése érdekében késznek bizonyult a horvát túzóknak elárulni a magyarság ügyét. Nevezetes magyar szempontból az a boszniai szerb mozgóadás is, amely az annektált tartományokat a

trializmus felé tereli. Ez a veszedelmes akció is kétségtelenül a Száván innenről táplálkozik. Ideje volna már tehát annak, ha jönne egy erőskezü magyar kormány, amely kifüstölné a dőli darázsészket s végre rendet teremene, de úgy, hogy a magyar nemzet szuverénitását s jogait a legenergiusabban megoltalmazná fölfelé s lefelé egyaránt.

A munkapárt válsága.

Kétségtelen tény — halljuk bécsi forrásból — hogy a magyar kormánykörökben bizonyos lehanggoltság uralkodik, amit a következő okokra lehet visszavezetni: gróf Khuen komoly beteg, de energiával szögül ellene orvosai tanácsának, akik hosszabb délvidéki tartózkodást ajánlanak neki. Betegesége akadályozza abban, hogy a választási előkészületek minden részletét figyelemmel kísérje és ellenőrizze, ami a kormánypartban mindentféle differenciákra vezet; különösen a pénzügyminiszter személyes hívei panaszkodnak a mellőzés miatt. Lukács László a legutóbbi minisztertanácsokban sem vett részt. Gróf Zichy János meg nagyon ritkán megy fel a kormánypart klubba, mert ott a vele együtt az alkotmánypartból átlépett politikusok üldözik őt a panaszkodásaikkal. Ezek közül ugyanis sokan úgy jártak, hogy kiszorították őket kerületeikből, holott belépésükkor megígérték nekik, hogy az ő mandátumaikat respektálni fogják; Návay Lajos belső titkos tanácsos éppen e miatt lépett ki a kormánypart vezérlo bizottságából.

Ezek a hírek, amelyek a legszélesebb politikai körökben el vannak terjedve, ha nem is erősítik meg a miniszterválságról szóló híreket, kétségtelenül arra vallanak, hogy Khuen és Tisza között különösen a választójog kérdésében fenforgó nézeteltérések lehanggoltságot és kétségeket keltenek magában a partban. Kormánykörökben azt remélik, hogy a császár-király személyes megjelenése el fogja simítani az ellentéteket. Az uralkodó még a választások előtt Budapestre megy és ott marad az országgyűlés megnyitásáig. Ha az uralkodó azokat a politikusokat, akik most el vannak keseredve, kihallgatásra rendeli, valószínű, hogy azok az okok, amelyek most miniszterválsággal fenyegetnek, megszüntethetők lesznek. És éppen ezért tekintik Khuen vívmányának az uralkodó öthetes budapesti tartózkodását.

Hazatérés.

Irta: Hevesi József.

(Utánnomás tífos.)

I.

Ezer színes, tarka madara az emlékeknek rebbent föl Torbágyi Antal szobrász lelkében, mikor végigolvasta azt a levelet, melyet csak az imént hozott neki a posta.

Hazulról jött, a szülővárosából, ahonnan már régebben elszakadt és ahova a kegyetlen kívül, melyet mindenki érez a rög iránt, melyen először tiptegtek gyermeklábai, ma már csak a mult emlékei fűtétek.

Alig volt már valakije az ő városában, melyből olyan régesrégén eltávozott. Csak elmosódó, egyre fakuló emlékei küzdelmes ifjúságának, mely itt zajlott le, kísértették meg néha-néha a multba visszakalandozó lelkét.

Hanem az a levél, melyet most kapott, nagyon belemarkolt a szívébe. Szinte könyeket faesart ki a szeméből.

Az volt írva a levélben, hogy városa meg akarja őt ünnepelni abból az alkalomból, hogy Ruth nevű szoborműve a nagy díjat nyerte meg egy külföldi nagy műkiállításán.

„Ön, tisztelt művész” — így szólt a levél — „nagy dicsőséget hozott a mi városunkra, melynek lakosai büszkéek az ön művészetére és örömmel nyujtják önnek az elismerés koszoruját. A közóhajtásnak tesz eleget a város előljárósa, mikor ünnepet rendez az ön tiszteletére és azon részt fog venni, az ön szülőföldjének minden előkelő embere, részt fognak venni az ön ifjúkori barátai,

játszótársai, akik mind szeretettel gondolnak önre és szeretettel vágyakoznak keblükre ölelni önt, a régi játszótársat...”

A hirneves szobrász ott ült Ruth előtt, az előtt az alkotása előtt, mely nevének hírével betöltötte az egész művelt világot.

És úgy tetszett neki, mintha a kalászatokat sdegető szép asszony is integetne neki.

— Menj, menj haza a szülőföldedre. A szülőföldünkre. Hiszen a lelked onnan hozott el engem is, a kalászos rónaságról!

És a lelkében ezer színes, tarka madara rebbent föl a régi, régi emlékeknek.

II.

Kerülte mindig a hiu, zajos külsőségeket, az ünnepést, a tömjént, a hangosan puffogtatott dicsérgéseket és mimóza-lelke nem minden aggodalom nélkül követte a hazahívó szózatot.

De hát nem bírt ellentállani a kedves hívásnak. A föld hívta, meg az a csodás hazai levegő. Aztán meg a mult is hívta. A halottak és az élők, homályba burkolózó emlékek hívták. Olyan arcyok, melyek még benne vannak a lelkében, de akikről már azt sem tudja, hogy kik, mik? Azok az ábrándok hívták, melyek frissen borulnak még most is erre a vidékre, ha a képzelete ideszáll és azok a vágyak, melyek itt bontották ki benne először a szárnyaikat. Azok a könyvek hívták, melyeket itt hullatott sápadtfenyű tavaszi éjszakákon és azok a szenvedések, melyeknek égő kohójában itt tisztult meg művészelke.

Nem tudott ellentállani ennyi hívó szózatnak és — életében legelőször — lement, hogy magát ünnepeltesse.

Azonban kijátszotta a fogadó-bizottságot, mely nagy ünnepélyességgel leste érke-

zését. Váratlan időben érkezett meg és szinte ismeretlenül barangolta be a várost. Zavartalanul, önmagára hagyatva akarta emlékeit fölfrissíteni, a mult képeit fölvarázsolni.

Bizony alig ismert rá a szülővárosára. Alig három évtized óta milyen változás! Hogy ki van itt forgatva minden! Talán nem is ez az ő városa? Talán idegen helyen jár?

Milyen szép, szabályos, széles utcák. Milyen modern paloták. Milyen nagyarányuak. Milyen előkelő üzletek. És milyen pompás előrelátással vannak kijelölve a területek, melyek irányában a városnak fejlődnie kell.

Nagyon szép, nagyon fényes, nagyon új itt minden. Igazán modern. A haladás szelleme ugyancsak széles utakat tört itt magának. És nem kímélte a multat, Torbágyi pedig a multat keresi. Azokat a girbe-görbe utcákat, melyeken ő gyermekkorában szaladgált. De biz azok eltűntek. És eltűnt az a kis zöldsalukáteres ház is, melyben ő született. Még hirmondónak sem hagytak belőle, sem az utcából, sem a házból.

Milyen gyönyörű szép a városháza. És a nagy piactér! A közepén szobor. Kossuth szobra. Ő ugyan más Kossuthot helyezett volna ide. A talapzatára nem ültetett volna egy mezitelen görög ifjút. Mit is keres ez a ruházatlan hellén legény egy magyar alföldi város piactérén? A kofák is csak szegyenkezve kacsintanak feléje.

A kifelé eső utcákon mégis ráismert egy-két házra. Ezek még megmaradtak. Az egyik előtt sokszor felzendült éjfél tájban az éjjeli muzsika zokogó panasza. Egy kis lánynak szólott. Egy barátja húzatta, aki abba a kis leánykába szerelmes volt, huszongy esztendőnek lobogó érzésével.

Az ő szíve egy másik ház előtt dobbant

Zichy eltöltött audienciája.

Politikai körökben híre járt ma, hogy gróf Zichy János közoktatásügyi miniszter csütörtökön Kristea román püspök eskütétele után audienciára jelentkezett a királynál, melyen gróf Tisza István ellen való éllel előterjesztést tett az általános választói jog dolgában, valamint, hogy a miniszter több választójogi statisztikát dolgoztatott ki, amelyek az előterjesztés alapjául szolgáltak volna. Zichy miniszter erre a hirre nézve a következőképp nyilatkozott:

— Az a hír, mintha én csütörtökön Kristea püspök eskütétele után audienciára jelentkeztem volna, és azon az érintett éllel a választói jog dolgában tettem volna előterjesztést, abszurd mese. Tény csak annyi, hogy ő felsége az eskü letétele után pár percnyi kihallgatásra rendelt magához, amely alatt szó volt a politikai helyzetről általában, a parlamenti botrányról, a miniszterelnök egészségi állapotáról, de egyetlen szó sem volt a választói jog kérdéséről. A választói jog kérdése iránt, amely előtérben áll, érdeklődöm ugyan, de nem egyoldalú módon. Semmiféle statisztikát nem állítottam össze. Ohajtásom, hogy gróf Tisza Istvánnal teljes harmóniában legyek és remélem, hogy ez így is lesz.

Ugyancsak arról is beszéltek ma, hogy dr. Székely Ferencz igazságügyi miniszter, elégedetlen lévén a kabinet kebelében érvényesülő tendenciákkal, minisztertársaival közölte, hogy távozását megválik. Illetékes helyről kijelentik, hogy ebből a hírből egy szó sem igaz.

Serényi programbeszéde.

Gróf Serényi Béla földművelésügyi miniszter, két hét előtt Miskolcra járt, ma Besztercebányán is programbeszédet tartott. A választók nyúlásán a helyzetről a többi között ezeket mondotta:

— A koalíció azért bomlott fel, mivel céljaiban, összetételében teljesen heterogén természetű volt. A Lukács—Justh-féle kombinációra a válság teljes kifejlése céljából szükség volt annak idején, de mégis szerencsés dolognak kell tartani, hogy ez a kombináció nem lett valóságos és Justhék

meg. Az is áll még. Eppen olyan, mint régen volt. Csak az nem lakik már benne, aki ért őt, de sokat járt-kelt ebben az utczában.

A kis sétatér is megvan még. Nincs agyonszabályozva. Az a plátán is diszlik még benne, amely alatt nyári esteken ábrándokat szövögetett. Meg a kis szobor is ott van. A költő mellszobra. Bizonyos, hogy ez fakasztotta lelkében a szobrászművészet eszméjét.

Sok emberrel találkozik. Alig akad közöttük valaki, akire homályosan emlékeznek. Egyik-másik meg-megáll és hosszan elnézgeti őt. Mintha a multból rémlenék neki valami. Némelyik areznak a tipusa még a lelkében maradt. Esküt merne reá tenni, hogy ez Héjjas gazdának a leánya, ez meg a Sikari Molnár ivadéka.

A nagytemplom tornyában megszólal a harang. Szinte fölkaparja a lelkét. Lirai érzések fogják el. Albahagyja az utcai barangolást. Fáradtan vonul vissza szállóbeli szobájába.

III.

Aztán meg vágy fogja el, hogy megnézze az iskolát. Azt a főiskolát, melyben életének legédesebb óráit töltötte.

Bizony kissé viseltes már a külseje. A nagy római számok is letűntek a homlokzatáról. A vakolata is hulladozik.

Reszkető szívvvel lépi át a kaput. Már nem is emlékezett reá, hogy tán három lépésőt is kellett megtennie. Az udvar nem a régi többé. Nincs benne az alumneum. Meg az ifjusági olvasó-szoba.

A lépcsők azonban még a régié. Széles falépcsők. Meg a fekete rácsos levélszekrény is a régi. A negyven év előtti.

No lám, lám.

nélkül is sikerülni fog kormánykópes többséget összehozni. Ez a kormány, amely most készül az országot a teljes felfordultságból kivezetni, be akarja bizonyítani azt, hogy a Luczadik században nem lehet büntetlenül csépelni frázisokat. Nem igaz az, hogy a kormány kebelében differenciák merültek volna fel s az sem igaz, hogy differenciák volnának a nemzeti munkapárton belül. Természetes, hogy különböző nézetek vannak, mint mindenütt a gondolkodó emberek körében. De a végzőlok tekintetében egy nézet van velük a párt is. A kormány arra vállalkozott, hogy az országot a kaoszól vezesse ki. A választójog kérdésében az általános szavazat alapján áll s elmegy adög a hátrág, amelyen a nemzet érdekeit biztosítva látja. A szavazati jog problémáját 1906-ban dobták bele a közönség sorába s a nép felfogta ezeket a jel-szavakat, mert egy anarchisztikus parlament előidézte az erre alkalmas hangulatot. A kérdést bölcsen, óvatosan kell megoldani s mihelyt a főfeladatokat megvalósítottuk, ezt a kérdést is rögtön előveszjük.

A Kossuthpárt agitációja.

Gróf Apponyi Albert ma este tíz órakor Zsombolyára utazott a kerület volt képviselőjének, Hódy Gyulának programbeszédére. Apponyi fogadására a Délvidéken nagyban készül a németajku választópolgárság és már a közbeeső állomásokon is mindenütt küldöttségileg fogják üdvözölni. Apponyi a zsombolyai Kossuth-párt vasárnap nagygyűlésén nagyobb beszédet fog mondani. Zsombolyáról Lovrinba megy Baross János programbeszédére.

Tóth János volt közoktatási államtitkár holnap választói között lesz.

Barabás Béla Margittára ment Szatmári Mór támogatására.

Polónyi Géza a lévai kerülethez tartozó Nagysalló-ra rándul, ahol Justh Gyula ellen fog nyilatkozni.

A Kossuth-pártkörből.

A Kossuth-pártkörben ma este nagy élénkség volt. Kossuth Ferencz, Hoitsy Pál, a párt ügyvezető alelnöke és Sághy Gyula alelnök a választási dolgokat intézték. A kerületekből mindenfelől igen kedvező hírek érkeznek. Sokan a párt tagjai közül ma este vidékre utaztak, hogy a kerületekben személyesen vezessék a választási küzdelmet. Nagy érdeklődéssel tekintenek gróf Apponyi Albert zsombolyai beszédére.

A kormány agitátorai.

Székely Ferencz igazságügyi miniszter holnap délelőtt 11 órakor a IX. kerületi nemzeti munkapárt megalakulásán beszédet mond.

Hieronym Károly kereskedelmi miniszter tegnap este Szatmáron keresztül Técsőrről Budapestre utazott. A szatmári pályaudvaron Csaba Adorján-főispánnal az élén számosan fogadták. A miniszter megígérte, hogy májusban Keresztsszeghy Lajos szatmári képviselőjelölt támogatására Szatmárra érkezik.

Gróf Zichy János, kultuszminiszter, holnap reggel a hét órakor induló gyorsvonattal titkára, Schröder Ervin és Náray-Szabó Sándor miniszteri tanácsos társaságában Egerbe utazik, hol vasárnap délelőtt mondja el programbeszédét. A miniszter ott időzése alatt Samassa József egri érsek vendége lesz. Délben az érseki palotában diszebed lesz a miniszter tiszteletére. A miniszter és kísérete este tíz órakor visszaérkezik Budapestre.

Gróf Tisza István vasárnap délelőtt Kocsárdról, hol jelenleg édesanyjánál tartózkodik, a mátészalkai helyiérdekű vasúton Szatmárra érkezik, a szatmármegyei nemzeti munkapárt nagygyűlésére. Tisza a nagygyűlésen ismertetni fogja a nemzeti munkapárt programját, megfelelő csendősi fedezet mellett. Szatmárról még vasárnap este visszautazik Kocsárdra.

Kálmán Gusztáv államtitkár vasárnap reggel a hét óra öt perczkor induló gyorsvonattal Zsolnára utazik, hol délután tartja meg programbeszédét.

Főispánhelyettesítés.

A király ma kelt legfelsőbb elhatározásával megengedte, hogy Beniczky Lajosnak, Komárom vármegye és Komárom sz. kir. város főispánjának, „betegség okából“ kért szabadsága tartamára Komárom vármegye és Komárom sz. kir. város főispáni teendők ellátásával Kürthy Lajos, Bars és Zólyom vármegyék főispánja, ideiglenes megbizassék. Ugy látszik, Beniczky nagyon hamarosan ráunt a mameluk dicsőségre.

Politikus patikusok.

A Magyarországi Gyógyszerész Egyesület elnöksége a központi igazgatóság megbizásából körlevelet intézett tagjaihoz, amelyben a folyó évi közgyűlés összehívásának mellőzését hozza javaslatba. A

Torbágyi elmosolyogja magát. De sokszor leste a drótrács mögött, van-e levele? Levele — tőle?

Milyen érdekes volna, milyen nagy boldogság volna, ha most is ki volna írva a neve! Inkább csak régi megszokásból nézi, nézi, hogy kik kaptak levelet?

Hát, uram! fia, mindjárt a legelső név: Torbágyi Antal. Jó öreg betűvel van írva. Nem káprázat ez? Dörzsöli a szemeit. Biz az Torbágyi Antal. Bemegy a pedellushoz.

Bizony nem a régi többé. Uj ember. A levelét kéri tőle. A pedellus végigméri, aztán a fejével jobbra-balra bölintgatva, odaadja a levelet.

— Nagy fillér! — szól és a tenyerét tartja.

Torbágyi bizony szinte megfélekedett róla, hogy ezért két kemény vas járt a pedellusnak.

Egy ezüst pénzt ad neki és türelmetlenül tépi föl a levelet.

Női irás.

Istencemre, az — ő írása. A Zsuzskáé. Izgatottan olvassa:

„Kedves Torbágyi!

Olvastam, hogy hazajön. Hogy itt ünnepelni fogják. Biztos voltam benne, hogy meglátogatja majd az iskoláját. Ide irtam hát. Itt kapja meg levelemet, mint régen. Vajjon fog-e most is úgy örülni neki, mint ez-éltt harmincz esztendővel?

Az élet sodra elválasztott minket egymástól. Bohók voltunk, szerelmesek voltunk. Én máshoz mentem férjhez. Maga nagyon a szívére vette. Itt hagyta a városunkat.

Szeretettel őriztem meg lelkemben az ön

emlékét. Fehér, tiszta érzések voltak. A mi flirtünk.

És most is megdobbant a szívem, amikor meghallottam, hogy idejön. Hogy hazajön. És üdvözölni akartam. De mutatni: nem mutatam magamat. Ne lásson engem öreg, ránczos képű nagyanyónak. (Mert már az vagyok. Nagyanya. Van két unokám.) Őrizze meg Zsuzskája emlékét olyannak, mint aminő akkor voltam, mikor a kis erdőben verseket irt rólam és egyszer... egyszer egy csókot is kicsalt tőlem.

Szüztisztán őrzöm lelkemben a mi kedves gyermekidillünket, és hiszem, Tóni, hogy az ön szívéből is rég elröpült már a harag, a neheztelés, amiért én másnak lettem a felesége.

Hiszen maga is alapított családot.

De az első versét még őrzöm, és őrzöm az ön csókjának, az első csóknak — mámoros emlékét is.

Ne keressen föl, — erre kéri

Zsuzsána nagyanyó.“

IV.

Torbágyi ajtaja most hirtelen megnyílt. A fia lépett be rajta, aki lekísérte őt a szülővárosba.

— Jót aludt, édesapám, — szól a fia. — Pedig jó lesz ám sietni az öltözködéssel, mindjárt itt lesz a deputáció, mely az ünnepre meghívja.

Torbágyi kissé tétován nézett szíjjel.

— Mi az? Hát nem voltam a kollégiumban?

— Bizonyosan csak álmodta, édesapám, — a kollégiumot majd csak holnap látogatjuk meg.

közgyűlés mellőzésének okául a jelenlegi politikai helyzetet hozzák fel. A közgyűlést ugyanis alapszabályszerűleg június hó közepéig meg kellene tartani s ez az idő teljesen egybeesik a most bekövetkező választási idővel s a gyógyszerészek élénken részt szoktak venni a választási küzdelemben. A körlevél ebben az ügyben való szavazásra hívja fel az egyesület tagjait, akik legnagyobb részben máris hozzájárultak a javaslatához s így már most megállapítható, hogy az idei közgyűlés elmarad.

Az agrárprogram népszerűsítése.

Pallavicini Ede ögróf az agrárprogramot a gazdatársadalom szövetségi szervei vezetőinek a következő levél kíséretében küldötte meg:

„A közlegő választások alkalmából a társadalom mindegyik osztálya élénken gondoskodik arról, hogy az új törvényhozásban érdekei kellő pártolásra találjanak. Kereskedők, iparosok, tanítók és munkások egyaránt megjelölték azokat a követeléseket, melyektől függővé teszik azt, melyik képviselőjelöltre adják szavazataikat. Az érdekek ezen fontos túsajából a legnagyobb társadalmi osztály, a gazdaosztály sem maradhat ki, mert különben olyan veszedelmek zúdulhatnak ránk, melyek a tönk szélére juttatják egész mezőgazdaságunkat. A gazdák vezetői összeszedték a gazdaosztály legégetőbb kívánságait, az agrárprogramot. Midőn ezt megküldöm, alig kell külön figyelmeztetnem annak a mezőgazdasági hitelre vonatkozó pontjaira, melyeket a T. Gazdatársnak, aki a gazdák hiteltulajdonosai a hitelszövetkezeti élet terén úgy is foglalkozik, bizonyosan nem kell bővebben indokolnia s melyek hivatva vannak arra, hogy a szövetkezetek ügyét s a gazdák hitelérdekeit az eddiginél is jobban előmozdítsák. Ily módon lehetővé tétetnék, hogy az annyira kívánatos belterjes gazdálkodáshoz szükséges olcsó üzemhitel a kisgazdák részére is biztosítható legyen. Ha tehát minden egyes magyar gazdának józan érdeke, hogy ezt a programot terjessze s mindenkiel megismeresse, különösen T. Gazdatársnak, mint a hitelszövetkezetek egyik vezetőjének, kötöm szívérére, hogy épp a közlegő választások előtt összes gazdaismerőivel közölje és megismertesse az itt küldött agrárprogramot s rábíri őket, hogy csakis oly képviselőjelöltre adják szavazataikat, aki ezt a programot magáévá teszi. Hazafias üdvözléssel ögróf Pallavicini Ede.”

A nők választójoga.

A nők választójogának férfilégája április 29-én délután hatkor a Társadalmi Muzeumban (Mária Valéria-u. 12.) tartja alakuló gyűlését. Az előkészítő bizottság nevében dr. Dirner Gusztáv fölhívást bocsátott ki, amelyben hivatkozik arra, hogy a törvényhozás egyoldalú, ha csak a férfiak véleményét fejezi ki, mert a nőnek is vannak gazdasági, szociális és családi érdekei s ezeket nincs ki védje. Hivatkozik arra is, hogy a nők is tartoznak engedelmeskedni a törvénynek s éppen úgy fizetnek adót, mint a férfiak, tehát igazságtalanság, hogy nekik ne legyen választójoguk.

A trializmus felé.

Szarajevóból jelentik: Az egyesült bosnyák-szerb pártok harmincezas bizottsága tegnap publikálta a pártok közös programját és a hivatalos jelöltek névsorát. A program erősen hangsúlyozza azt a követelést, hogy *Bosznia-Hercegovina önálló közigazgatási terület legyen az államosság kritériumával*. Bosznia-Hercegovina ügyeibe más kormányok bele ne avatkozhatnak, a törvényhozás kizárólag a bosnyák országgyűlést illesse meg. A pragmatikus közös ügyekben Bosznia-Hercegovina részére teljes paritás. Független szerződés-kötési jog. A belső közigazgatásra vonatkozólag a program követelése, hogy Bosznia-Hercegovina demokratikus parlamentarizmussal bíró alkotmányos állam legyen, a törvényhozást és legfőbb ellenőrzést az általános, tilkos, egyenlő választói jog alapján egybegyűlt országgyűlés gyakorolja. Felelős kormány, a parlamentárius kisebbség védelme. A program további pontjai: Birói függetlenség, közigazgatási bíróság, állami szervek által okozott károkat állami kártérítés. Az agrárkérdés megoldása kötelező kmettmegegyezés útján; a kisbirtok létminimuma. Szerb jellegű nemzeti közoktatás. Kizárólagos szerb hivatalos nyelv; cyrill-írás. Vallásfelekezeti egyenlőség.

Választási mozgalom.

Budapestben a II. kerületben nagy küzdelemre van kilátás, mert mindhárom jelöltnek megvan a maga érdekeltje, ahol mozoghat. Berzeviczy Albert, a munkapárt hivatalos jelöltje a régi Budai Körre, illetőleg annak egy részére támaszkodik és arra, hogy a tisztviselőket megnyeri. A Lendl-párt

felöleli a II. ker. Társaskört és a Községi Pártot. Kállay Figyes mellé áll a Függetlenségi Pártkör és az Iparoskör tagjainak egy része. Előreláthatólag pótválasztás lesz.

A VII. kerületi Eötvös-párt a jövő héten négy helyen tart gyűlést. Eötvös Károly mind a négy értekezleten megjelenik és beszédet mond. A gyűlések helyét és időpontját hétfőn teszi közzé a pártvezetőség. A VII. kerület polgárai, iparosok, kereskedők, kereskedelmi alkalmazottak nap-nap után tömegesen jelentik be belépésüket. Holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor az Erzsébet-körut 27. szám alatt lévő párhelyiségben nagy gyűlés lesz.

A Józsefvárosi Körben ma délután megalakult a VIII. kerületi munkapárt. Az alakuló ülést Simonovics Béla nyitotta meg és felkérte botfai Húvös József udvari tanácsost, hogy az alakuló ülést vezesse. Húvös József elfoglalva az elnöki széket, megalakítottak jelentette ki a munkapártot. Ezután Hainiss Géza emelkedett szószárra és Jakabffy Imre belügyi államtitkárt ajánlotta képviselőjelöltnek. Húvös József elnök ezután azt a kérdést intézte a választókhöz, hozzájárulnak-e Jakabffy Imre jelöléséhez. Éljenzés volt a felelet, amire az elnök kijelentette, hogy a VIII. kerületi munkapárt nagygyűlése Jakabffy Imre belügyi államtitkárt jelöli képviselőnek. Kadiványára a jelölthöz és gróf Khuen-Héderváry miniszterelnökhöz üdvözítő sürgönyt küldtek és eibatározták, hogy Jakabffy Imrét jelöléséről kedden délelőtt 12 órakor küldöttség útján fogják értesíteni.

A IX-X. kerületi munkapárt részéről, amely holnap tartja alakuló ülést, ma küldöttség kereste fel a Budapesti Építőmesterek Ipartestületében dr. Helvey Tivadart gyáros vezetésével Jakabffy Ferenc építész és építőmestert, hogy neki a IX-X. kerületi munkapárt jelöltséget felajánlja. Jakabffy kijelentette, hogy a jelöltséget elfogadja.

A gyulafehérvári kerületben a munkapárt végrehajtó-bizottsága dr. László Mihályt jelölte.

Csacszán báró Lóvay Lajos a kormánypárt jelöltje ma tartotta programbeszédét. Ellenjelöltje Gyuriss Emil volt néppárti képviselő.

A sárkeresztúri kerületből, amelyet 1848 óta idős Madarász József képviselt, ma az a hír jött a fővárosba, hogy két ellenjelöltet is állítanak Madarásznak. A kormánypárt részéről Fiáth Györgyöt, a Kossuth-párt részéről Koller Tivadart. Történelmi pedig ez mindazért, — mondotta a hirdetés, — mert a kerületben rájöttek volna arra, hogy az öreg Madarász fel sem akar lépni a kerületben, hanem fia, ifj. Madarász József volt Justh-párti képviselő kezére akarja átjártatni a mandátumot, akit most régi kerületében, Léván nem is jelöltek és még mindig jelöltetés nélkül áll. E hirdetéssel szemben ifj. Madarász József ma este egy nyilatkozatot tett közzé, amelyben kijelenti, hogy apjától az ily szándék távol áll s ilyen mandátumot a maga részéről ő sem fogadna el.

A németújvári munkapárt ma tartotta alakuló gyűlését, amelyen a kerület képviselőjévé Széll Ignác nyug. államtitkárt jelölték, ki azt el is fogadta.

A szentgotthárdi egyesült pártok tegnap értekezletet tartottak, amelyen Varga Gábor bejelentette, hogy a kerület polgársága újból Széll Kálmánt kívánja jelölni pártönkivüli programmal és Széll Kálmán a jelöltséget el is vállalja. Az értekezleten elhatározták, hogy május 9-én nagyszabású népgyűlést tartanak, amelyen Széll Kálmánt hivatalosan is jelölik.

Kisjenőn legújabbán Krigner Sándor kisbirtokos is fellepett Justh-párti programmal. Gróf Wenckheim László pártönkivüli és Goga Oktávian román nemzetiségi jelölt most járják be a kerületet. A negyedik jelölt dr. László Zoltán Justh-párti május 1-én közzé közzé a kerületben.

A nagylaki kerületben holnap, vasárnap alakul meg a munkapárt és Szójka Kálmán volt főbíró jelölik képviselőnek. Szójka a jövő héten kezd meg körutját a kerületben.

Justh Gyula erdélyi körútja. Justh Gyula Kézdivásárhelyről a reggeli órákban Nagyajtára utazott. A brassói vasuti állomáson a brassói függetlenségi és 48-as párt nevében dr. Szele Béla ügyvéd üdvözölte. — Nagyajtán Justh Gyula hosszabb beszédet mondott. Többek között ezeket: Különös taktikának tanuja mostan az ország. Gróf Tisza István (Abeczug! Le vele!), ez a többszörösen megbukott politikus, akit az ország közvéleménye pártjával együtt valóságos elsepert a politikai élet színteréről, beutazgatja — természetesen hatalmas csendőrkordonnal körülvéve — az országot és így akar kókoltyt hinteni a magyar nép közé. Tiszák zsebükre ütnek és úgy akarnak dolgozni, fegyvereik mellé pedig odaveszik még a szuronyt is. Az általános választói jogtól rettegnek Tiszák, mert attól félnek, hogy az ő személyes uralmuk véget ér. — Este banketet rendeztek Justh Gyula tiszteletére. Innen Justh tovább utazott Enyedre.

A lovrini kerületben dr. Kremling Lajos német néppárti képviselőjelölt programbeszédét elenyésző csekély érdeklődés mellett, leginkább vá-

lasztói jogosultsággal nem rendelkező polgárok jelenlétében tartotta meg. Vele szemben Baross János volt Kossuth-párti képviselőnek könnyű győzelemre van kilátása.

Kaposvárt Plósz Sándor munkapárti jelölt ellen dr. Árkay Kálmán fővárosi ügyvéd lép fel Kossuth-párti programmal.

A zichyfalvai kerületben Obicsán Lázár karácsonyigeti gazdálkodó is fellép pártönkivüli demokratá programmal. Rajta kívül gróf Karátszonyi Jenő munkapárti és Opreak Nesztor oláh nemzetiségi küzdenek a mandátumért.

Szegvárt Füredi Ferencz Kossuth-párti képviselőjelölt ma levelet intézett Kossuth Ferenczhez, amelyben bejelenti, hogy kilép a Kossuth-pártból s egyúttal a képviselőjelöltségtől is visszalép.

A titeli kerületben Zákó Milán munkapárti és Hadzsy Koszta szerb radikális párti a jelöltek. Máriaradnán a Justh-párt Bodó Albert ügyvédet jelölte, ki a jelöltséget elfogadta.

Szabadkán Vojnits Sándor és Janiga János munkapárti jelöltek zászlait éjjel ismeretlen tettesek letépték. A rendőrség kettős őrzőjáratot rendelt ki, amely a zászlókra vigyáz. Az éjjel egy tettest letartóztattak.

Az újbányai kerületben dr. Belicza Pál aranyosmaróti ügyvédet jelölték munkapárti programmal. Ellenjelöltje Zelenyák János néppárti.

Az eperjesi kerületben báró Ghillányi és Hódobay görög hatolikus lelkész léptek fel, mindketten kormánypárti programmal.

A kisszebeni kerületben Szinyei-Merse Félix pártönkivülivel szemben Szmracsányi György a néppárt és Krepuch János a tót nemzetiségi párt jelöltje.

A girálti kerületben Chomu György a kisgazdák programjával lép fel gróf Dessewffy Emil volt képviselővel szemben.

A szegedi munkapárt végrehajtó-bizottsága ma délután tartott értekezleten elhatározta, hogy báró Bánffy Dezső ellen nem állít jelöltet és ezt azzal indokolta, hogy a 67-es Bánffy bárónak elvei ugyan különböznek a munkapárt programjától. Az I. kerületben most a függetlenségi párt Kelemen Béla volt főispánt lépteti fel.

Kérjük előfizetőinket és olvasóinkat, hogy kerületükben a választási mozgalmakról bennünket kimerítően és időről-időre értesíteni sziveskedjenek.

Zászlók, jelvények Linhartnál, Hunyadi-utca.

Budapest, április 23.

A horvát országgyűlés elnapolása. Zágrábból jelentik, hogy a tegnap éjjeli ülés majdnem egy óráig tartott, Starcevic Mile leleplezése Krsnjavi volt osztályfőnökről, hogy a nagyszerb-pör vádiratát ő készítette a főügyésznek: nagy szenzációzt keltett. Utána dr. Frank Vladimir beszélt s kijelentette, hogy telefonon kérdést intézett Krsnjavichoz, hogy mi az igazság a Starcevic által említett ügyben és Krsnjavi kijelentette, hogy az ügyésznek sohasem szállított semmiféle írott alkotást. Csakis másolatokról lehet szó, amelyekre egy hírlapcikkhez szüksége volt. (Gunyos kiáltások jobbról.) Most Tomasics bán emelkedett szószárra s föloszlattal fenyegette meg az ellenzéket, mondván, hogy ha nem nyugszanak meg a Krsnjavi-ügyben az ő intézkedéseiben, akkor azzal a felhatalmazással kellene élnie, amelyet ő felségétől kapott s ebben az esetben az országgyűlés nem tárgyalhatna tovább. A bán beszéde után az indemnítást fogadták el a részletes tárgyalás alapjául. A részletes vitában dr. Badaj szólalt fel, aki belegyezett abba, hogy az indemnitás novemberig meghosszabbítható. Tomasics bán meglepődéssel konstatálja dr. Badaj álláspontjának helyességét. Kijelenti, hogy most csak a vasuti pragmatika szolgáltatott okot bonyodalomokra. Ezt azonban a magyar képviselőháznak csak késő ősszel tűzik napirendre. Végül elfogadták második olvasásban az indemnítást Badaj képviselő módosításával. A javaslat ellen a Starcevic-párt, a tiszta jogpárt, a parasztpárt, Supila és Korac szocialista szavaztak.

A ma délelőtt 11 órára kitűzött ülést a koalíció értekezlete miatt csak egynegyed 1-kor nyitották meg. A többségi értekezlet formális határozatokat hozott az országgyűlés elnapolása tárgyában. Az ülés elején több képviselő személyes kérdésben szólalt fel, melynek folyamán Persics és Radics képviselők között heves összeütközés keletkezett, az indemnítást harmadik olvasásban elfogadták, mire a regnikoláris bizottság tagjait választották meg. Ezután az országgyűlés május 4-éig elnapolta üléseit. A mai ülés jegyzőkönyvét azonnal hitelesítették.

Rémuralom Horvátországban.

— Tomasich bán garázdálkodása. — Merénylet a tanszabadság ellen. — Sufflay nyilatkozata. — Mi az igazi ok? — A hangulat Zágrábban. —

(Kiküldött tudósítónktól.)

Zágráb, április 23.

Üldözöttek segélykiáltásától visszhangzik Horvátország. Igazságért és segítségért esdekel az a kis tábor, amely békeességet akar a magyarral, amely tiszteli a magyar állameszmét, és amely összekapcsolta a maga érdekeit a magyar érdekekkel. Kevesen vannak ők, barátságunkat áhító horvát testvéreink, de most közüjük szállt a halál fekete angyala és pusztítjuk kérelhetetlenül. Amióta Tomasich bán az ura Horvátországnak, egyik jogtiprás a másikat követi, igazságtalanság igazságtalanságra halmozódik, fenéketlen gyűlölet és durvaság az ur Horvátországban. A magyar kormány fejének tudtával és a magyar kormány kiküldött képviselőjének segélyével kezdetét vette a magyar-barát horvátok üldözése és a hatalmon lévő szerb-horvát koalíció garázdálkodása hihetetlen mérvet ölt. Mint fenevadak éhes csapata tör a magyarbarátokra a rejtekeikből előjött szerb-horvát horda és pusztítja a neki alkalmatlan elemet. Posványának a büze tölti be egész Horvátországot és Magyarország soha olyan közel nem volt ahhoz, hogy elveszítse ezt a részt, mint most. Elveszítse azért, hogy a nemzet nyakára küldött kormány negyven szavazathoz jusson, elveszítse, mert Khuen-Héderváry és tanítványa, Tomasich újra érvényre segítik régi szerb politikájukat és ahelyett, hogy Magyarországhoz hoznák közelebb Horvátországot, a szerbek ölébe dobják. A kisebbségben levő szerb elem ma ura Horvát-Szlavonországnak, ellenére minden igaz horvátoknak, aki tehetetlenül nézi, hogy diadalmaskodik egy számrá, kulturára sokkal gyengébb faj.

Khuen-Héderváry, a szerbbarát.

Khuen-Héderváry büne, hogy a szerb elem elhatalmasodott Horvátországban. Már a bánasága alatt kifejezésre jutott horvát gyűlölete és nagy szítása a szerbekhez, akikből annak idején sikerült magának pártot teremteni. Tudatlan szerb pópák csatlakoztak az akkori bánhoz és hűségük jutalmául csakhamar minden előkelőbb pozícióba szerb jutott. Szerb érzelmű volt a bán, szerb ember a helyettes bán, szerb volt a legfelsőbb törvényszék elnöke, a horvát tartománygyűlés elnöke és szerb volt nyolcz főispánból öt. Mindenütt elnyomta a horvát elemet, de különösen szoritotta a magyarbarát horvátokat, a magyar állameszme tisztelőit, a békés együttélésre és együttműködésre hajlandó horvát elemeket. Az ő működése óta kezdett dominálni a szerbség és az ő vetése volt a nemrégiben lezajlott zágrábi pör.

Visszatérnek a szerb idők.

Khuen-Héderváry visszatértevel visszajöttek a szerb idők. A kis időre elbujt szerbek előmáztak rejtekeikből, bünbocsánatot kaptak csalásukért, sikkasztásukért, lopásukért és újra hűséges követői lettek kegyes uruknak. A báró Rauch bánasága alatt megingott koalíciós szerb-horvát párt életfontartási ösztönből bárkit elfogadott volna, de Khuen-Héderváry hűséges emberének, Tomasichnak akarta juttatni a bán méltóságát. Ettől idegenkedtek a legjobban a koalíció emberei, mert nincsenek vele tisztában. Annyit tudnak róla, hogy akkor zuzza szét a többséget, amikor céljainak megfelelő és hogy egy pillanatig sem fog habozni, ha a változó körülmények ezt magukkal hozzák.

Khuen-Héderváry, tapasztalva a habozást, rájuk ijesztett, hogy ha nem fogadják el Tomasichot, jön újra Rauch és helyettes bánnak Krsnjavi, mind a ketten unionisták, azaz magyarbarátok és ekkor biztos a letörésük. Elfogadták tehát a gögös, brutális Tomasichot, paktumot kötve vele a teljes érvényesülést illetőleg, kicsikarván belőle továbbá a választói jog mihamarább megcsinálását és tulajdonképpen ez a fő oka annak, hogy a koalíció Tomasichot támogatja: az általános és titkos választójog megcsinálása Horvátországban. Ha ez megvan, biztos a szerb többség és akkor örök időkre lehetetlen a helyzete minden Magyarországról küldött bánusnak.

A helyzet azután gyorsan kialakult. Tomasichnak megvolt a többsége, mert Tomasichnak többség kellett, ha akárből áll is ez a majoritás, a szerb-horvát koalíciónak pedig kellett Tomasich, mert markában tartja ezt az embert, akinek előéletéből mindenkor a legnagyobb botrányt csinálhatja, ha a szükség úgy kívánja. Egymás torkát fogva munkálkodnak tehát most — barátságosan. A bán beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy horvát állásponton áll, programbeszéde, amelyet megcsináltva küldött Magyarországra, a leg-hallatlanabb merénylet volt Magyarország ellen. tevékenysége pedig, amit hamarosan kifejtett, arculcsapása az igazságnak, jognak, igazságnak.

Bandita-garázdálkodás.

Rövidesen a legnotorikusabb gonosztevők kerülnek a legfőbb állásokba. Magdics, aki ötven piszkosabbnál-piszkosabb bűnügy miatt a börtönbe készült, a fegyház kapujában megfordult és alelnöke lett a horvát tartománygyűlésnek. Dr. Tuskán, a szerb-horvát koalíció vezére, akit a sziszeki takarékpénztárban elkövetett lopásai miatt készülték elítélni, visszakérült vezető állásba és ma nagy hatalom. Persze addig, amíg Khuent és Tomasichot szolgálja, máskülönben: direkció a börtön. Dr. Theodorovic, a szerb hitközség elnöke végrendeletet hamisított és százezreket sinkofált el az egyház és a maga számára. A vizsgálati fogságból huzták ki és most főember. A nagy-szerb pör vádlottai is szabadon járnak, de ha nem pariروزnak, újra fölveszik ellenük a pört, mert a hazaárulást objektíve megállapították, csak szubjektíve nem tudták megállapítani. Harminez hasonló esetet lehetne összehordani. Ezek a Tomasich többségének emberei és ezekkel barátok Khuen-Héderváry negyven szavazata miatt.

Természetes, hogy ettől az elemtől a magyarok és az unionista horvátok csak kíméletlenül üldözést várhatnak. A macedón hordáknál mélyebben álló elszántaktól szoritva Tomasich csakhamar rá is adta magát az unionisták és a Frank-pártiak üldözésére.

— Nincs kegyelem — mondta egészen leplezetlenül Nikolic, a koalíció vezére — innen pusztulnia kell mindenkinek, aki nem szerb.

És úgy is lett. Rauch bán hivatkozva és jogtalanul távolították el állásaikból, helyet csinálva a Tomasich híveinek és a szerb-horvát koalíció embereinek. Lábbal tiporta a törvényt Tomasich és Khuen tūrte, mert az ő céljainak szolgált. Így érte el azt az eredményt, hogy rövid időn belül futbatott Bécsbe és jelenthette, hogy minden rendben van.

A Hirtz eset.

A sok igazságtalanság és jogfosztás közt ez az eset a legégbekiáltóbb. El itt Zágrábban egy dr. Hirtz Miroslav. Becsületes, magyar érzelmű ember, aki egyszerű falusi ta-

nitóbból lett a filozófia doktora és zágrábi muzeumi ör. Nagyon sokat dolgozott tudományos téren és Rauch bán kedvelte tudományos működéséért. Hirtz mint zoológus tanári állásért folyamodott a zágrábi erdészeti akadémián. Egyhangulag fogadta el az akadémia tanári kara és jóváhagyta ezt a zágrábi egyetem filozófiai fakultása, ahova az akadémia tanári kara tartozik.

Alig bukott meg Rauch bán, összeült az akadémia tanári kara és kisütötte, hogy Hirtz nem verztatus szakmája minden esetben tanári kar akkor úgy döntött, hogy Hirtz tanítja tovább az állattant, az erdészeti tárgyakat pedig másra bizzák. Ez a jegyzőkönyv meghamisítva ment át az egyetemhez. A kikorrigált jegyzőkönyvben már az volt, hogy Hirtz egyáltalában nem érdemes a katedrára, mire az egyetem koalíciós tanári kara — akkor is nyolcz szavazattal tiz ellen — úgy döntött, hogy Hirtz megfosztandó tanszékétől és visszahelyezendő a muzeumba. Tanári címmel, tanári fizetéssel, de takarodnia kell a katedráról.

Tomasich bán egy-kettőre helybenhagyta ezt a határozatot és nyomban elmozdította a fiatal tudóst. Ez persze nem nyugodott bele a dolgokba és utána nézett az ügynek. Ekkor sült ki, hogy a jegyzőkönyv, az akadémia tanári kara által hitelesített jegyzőkönyv hamis. Késszel ezután kiderült, hogy a jegyzőkönyvet Kesztrecsának akadémiai tanár hamisította. Hirtz följelentette a hamisítót, aki beismerte a hamisítást.

Tomasich bán azonban nem indítottatott fegyelmit, hanem lezáratta az előzetes vizsgálatot és a következő, sajátkezűleg aláírt jegyzőkönyvet küldte az erdészeti akadémiának

Megállapítottam, hogy a jegyzőkönyv később vagy pótlólag idegen kézzel korrigáltatott. Továbbá Kesztrecsának tanárral való jegyzőkönyv felvétele után nevezett tanár saját bevallása alapján az is megállapítottam, hogy a fentebb említett korrekciókat és pótlásokat ő maga eszközölte. Mivel pedig a jegyzőkönyvnek hitelesített példánya közokirat, amelyen senki semmiféle esetben sem változtathat, ennélfogva fölhivatik az akadémia előjárósága, hogy komolyan vesse szemére Kesztrecsának tanárnak, hogy a jegyzőkönyvet önhatalmulag megváltoztatta és kipótolta. Figyelmeztessék a tanár, hogy a jövőben, ha ismét ilyen önhatalmu dolgot követne el, a legszigorubb fegyelmi eljárással fogják őt sújtani.

Hát mi ez, ha nem Balkán? A hamisító tanár megmarad a katedrán, a magyarbarát fiatal tudós, bár a saját testülete úgy döntött, hogy folytathatja előadásait, meg a muzeumban, a tétlenségbe. Tomasich szemhunyorítás nélkül tūri a hallatlan igazságtalanságot, mert hordája így kívánja s mert Rauchnak egy hívével neki is jól esik banni.

Ez egy kimagasló eset, de apróbb van száz. Zágrábban és a vidéken progrom folyik Rauch emberei ellen.

A Sufflay eset.

Az „Egyetértés“ rántotta le a leplet arról az igazságtalanságról, amely Sufflay zágrábi egyetemi tanárral esett. Magyarbarát érzelmű, főleg a magyaroknak kedvező tudományos buvárlatai miatt Tomasich elmozdította állásától és bedugta valami hivatalba poros akták közé. Itt olvastam a bán védekezését, amelyet egy budapesti német lapnak adott interju formájában. Nyomban fölkerestem Sufflayt.

— A bán ferdit — mondotta a fiatal tudós — amikor azt állítja, hogy én két éven át tanítottam. En, igenis, három szemeszteren át kötelességszerűen kitűztem az előadásokat, az első szemeszteren azonban nem akadt hallgatóm. A második szemeszterben jelentkezett négy. Amikor először meg akartam jelenni halgatóim közt, óriási, lármázó tömeg fogadott, amelynek közepén magam álltam, mert se dékán, se más nem jött velem, hogy támogasson. Egy diák beszédet intézett hozzám és kijelentette, hogy én nem kellek nekik, mert idegen és ellenséges elem (ez a magyar) javára hamisítottam meg történelmi tényeket. Ismeretes, hogy magyar folyóiratok-

ban megjelent tudományos értekezéseimben próbáltam bizonyítani, hogy egy régi forrás, amely a horvát és magyar legrégebbi viszonyokra vonatkozik, nem hamis, mint a horvátok szeretik föltüntetni, hanem hiteles. Tudományos dolgokat irtam legjobb hitem és meggyőződéseim szerint. A Pokret akkor borzasztóan nekem jött, ismertette az értekezések tartalmát és a pokretista ifjúság azért zudult ellenem. Kezdték faggatni tudományos kérdésekben és kutatták, mi az álláspontom egyben-másban. Megfeleltem nekik legjobb meggyőződésem szerint. Erre dühbe jöttek és kijelentették, hogy rajta lesznek, hogy engem senki se hallgasson. Jelenttem ezt a dékánnak, aki egykedvűen fogadta. *Crnkovics*, az akkori közoktatásügyi osztályfőnök rendőri segítséget akart adni, de én nem vettem igénybe, ne hogy még jobban felbőszítsem a fiatalságot.

A harmadik szemeszteren ismétlődött a komédia. Ismét ellenem zudult az egész pokretista-tábor. Még mindig nem kaptak elégtételt — mondották. Ha egy kis czukrot adnék nekik — ezek voltak a szavaik — akkor megbékülnének velem. Én persze nem voltam hajlandó arra, hogy megtagadjam tudományos meggyőződésem, hanem azt feleltem nekik, hogy járjanak el az előadásaimra és győződjenek meg maguk is, hogy igazam van. Annyit megtehetek, hogy a kényesebb kérdéseket elkerülöm. A negyedik szemeszteren már nem is próbáltam, mert ugyis tudtam, hogy járok. Nem igaz tehát, amit a bán mond, hogy én nem tartottam előadásokat. Én kiírtam az órákat: ez a kötelességem, ha nincs hallgató, erről nem tehetek. Az sem helyes, hogy én a tanárságom alatt politikai cikket irtam. Csak tudományos értekezések kerültek ki tollam alól, ehhez pedig mint tanárnak jogom van.

Az eset folytatását ismerik az „*Egyetértés*” olvasói. A diákok petícióval fordultak a tanári karhoz. Sufflay persze passzív viselkedett, hiszen nem hihette, hogy igazságos ügyét veszély fenyegeti. Az egyetem tanácsa összehívta és fölirt a báni kormányhoz és kérte: *Tajjen valomit a kormány, hogy a segédtudományok előadása lehetővé legyen.* Tomasich erre a kissé homályos kérésre cselekedett: megkérdezés és fegyelmi vizsgálat nélkül a tanárt elmozdította állásától és bedugta egy hivatalba, ahol akták közt nem élhet tudományos munkának.

Az egyetem tanári kara nem is tárgyalta az ügyemet — panaszkolt Sufflay — csak a tanács, és én csak ma a bánnal való interjúból tudtam meg, hogy mit hordtak össze ellenem.

Nyílt jogsértés az, amit Sufflayval Tomasich művelt. A doczensnek csak az a kötelessége, hogy az órákat hirdesse, de nem kötelessége hallgatóit kötéllal fogni. Azért, mert nincs hallgatója, nem lehet megfosztani a tanszéktől. Gondolom, a budapesti egyetemen Vambérynek évek óta sincsen hallgatója, azért senkinek sem jut eszébe ellene eljárni.

Egy kis világosság.

A Sufflay-eset tehát nem úgy áll, ahogy ezt a bán szeretné föltüntetni. Sufflaynak minden igazság ellenére távoznia kellett, mert unionista, mert tudományos buvárlataiban őszinte volt és megadta Magyarországnak, ami Magyarországnak. Ezért a Pokret indexre tette és akit ma a Pokret proskribál, annak pusztulni kell. *Tomasich ilyenkor szó nélkül engedelmessé válik.* Sufflaynak azonban még másért is kitelt az ideje. Tomasich családi dolgok miatt sem kedveli. *Sufflay ugyanis rokona Tomasichnak.* A bán anyja Sufflay-lány és a bán első felesége is Sufflay-leány volt, mert Tomasich egyik távoli unokahúgát vette feleségül. És amikor Tomasich elhanyagolta feleségét és az asszony hétévi házasság alatt többször el is hagyta férje házáat, Sufflay volt az, aki Tomasichot felelősségre vonta az asszony elleni magaviseletéért. *Mikor Tomasichék elváltak, a mostani bán nem ismerte többé Sufflayt, amíg most eléje került az ügye és ítélkezett fölötte.*

Hogy pedig az előadás teljes legyen, ide kell írni, hogy az a szerencsétlen *Malauschek*, akinek a kezéből nyílt törvénytársakkal vették ki a czirkveniczai patikát, jó barátja Suff-

laynak, aki érte ebben a patika-dologban nyolcezer korona kezességét vállalt.

Ez a patikaügy is dicsőségére válik Tomasichnak és annak az anarchiának, amely most Horvátországban dühög. Törvénytörés ez, akármit mond is a bán. *Malauschek* decemberben kapta meg a jogot, lassan csinálta is a gyógytárt, beleölve tömérdek pénzt, egyszerre csak jön Tomasich és elveszi tőle szerzett jogát.

Mert törvényellenes volt az engedélyezés — mondják, — de elfelejtik, hogy a kormány belátása szerint bárhol engedélyezhet patikát. Czirkveniczában meg éppen elkelt volna, mert az ottani patika most huszezer forintot hoz.

Malauschek hiába szaladgált fűhöz-fához: nem használt. Chavrak, a belügyi osztályfőnök ridegen ennyit mondott:

— Mi nem félünk Öntől, mert már érdeklődünk az ügyészségen, hogy a jog elvehető.

El is vették, mert a patikus is magyarbarát, azonfelül jó embere Sufflaynak.

Hideghéty főispán elmozdítása szintén főként magyar érzelmei miatt történt. Hogy kiugrassák, azt követelték tőle, hogy vegyen vissza olyan hivatalnokot, akit ő rendszabályozott meg s ő bocsátott el hivatalából. Miután a főispán ezt természetesen nem akarta megtenni, sürgönyileg fölszólították, hogy adja be lemondását. *Hideghéty* be is adta. És erre mondja tegnapi nyilatkozatában Tomasich, hogy a főispán *önszántából távozott.*

A hangulat Zágrábban.

Sok emberrel beszéltem, számottevő emberekkel, de jellemző az itteni viszonyokra, hogy a legtöbb kérve-kért, hogy ne nevezem meg, mert a jancsár haragja — így hívják a grancsár barátját — nem kellemes.

Csak egy engedte meg, hogy megnevezem: *Krsnjavi* Izidore, aki *Khuen-Hédervár* bánága alatt közoktatásügyi osztályfőnök volt és később, amikor a szerbek elhatalmasodását látta, ellenezte. Művelt európai, lelkes barátja a magyaroknak, most egyetemi tanár. Főnt, *Josipovácon*, Zágráb villanegyedében lakik kedves, elegáns nyári lakban. Szívesen fogadott, de előre kijelentette, hogy sokat ne várjak tőle, mert ő visszavonultan él és nem vesz részt a mostani kormányzásban.

— Ön interjút akar tőlem — így kezdte — de engedje meg, hogy én interjúvoljam meg. Mit tartana ön arról a politikusról, aki olyan országban, amelyben kétharmad szerb és egyharmad horvát lakik és amelyben ezek a szerbek nyolczszáz év óta viselnek rokonszenvel a magyarok iránt, mondom mit tartana ön arról a politikusról, aki ezt a kétharmad szerbet a falnak szorítaná az egyharmad kisebbség kedvéért, amelynek háta mögött két idegen ország áll.

Megértettem ezt a fordított, hogy úgy mondjam tükörképet és nagyon jól láttam a volt osztályfőnök arcán, hogy mit tart a bán szerb-barát politikájáról, amely teljesen elszakítja Horvátországot és Szerbia meg Montenegro karjaiba dobja.

— Nem tagadom — folytatta *Krsnjavi*, — hogy Tomasichnak nagy sikere, hogy a mostani koalícióra rákényszerített egy pár unionistát is. Ami Tomasich bán mostani többségét illeti, szilárd meggyőződésem, hogy bár ma bevallottan mindnyájan a magyar lobogót tűzik ki, adott alkalommal épp oly készséggel tűzik ki az osztrákot vagy a szerbet, sőt ez utóbbit a legszívesebben.

Óvatos és diplomatikus ez a nyilatkozat, mert aki tette — nagy politikai ellenfele Tomasichnak — megengedte, hogy kiírjam a nevét. A többi már szabadabban beszélt. Egy kiváló unionista ügyvéddel volt alkalmam beszélgetni.

— Uram — kezdte rögtön izgatott hangon — mit keresnek itt a szerbek? Miért uralkodnak ők, akik számra, kultúrára, faji tulajdonságokra gyengébbek, mint mi? A vallásuk is más, ők görögkeletiek, mi katolikusok. Mi a nyugati kultúrát óhajtjuk, ők a balkáni szöveget és korrupciót terjesztik. Nem tudják ezt önmaguk? Nem tudja ezt a magyar miniszterelnök? Nem tudja ezt a magyar sajtó,

amely ha horvátokról is, csak a gyűlölet hangján tud írni. Pedig itt sok horvát akar jót, barátságos együttműködést a magyarokkal, miért nem teszik lehetővé, hogy ezek uralkodjanak.

Hatalmas vádként hangzottak a szavak, hatalmas vádként *Khuen-Hédervár* és Tomasich ellen, akik tudják, hogy van itt magyarbarát elem, de akik a szerbeknek feláldoznak mindent.

Egy unionista férfit, aki a városi tanácsban nagy szerepet játszik, a következőket mondta:

— Először ül a báni székben görög-keleti ember. Először ebben az életben. És ez csak növeli a szerbek szemtelenségét. A horvát ember mind katolikus, a szerb: görög nem egyesült. Ezt azután az országban megfordítják: aki katolikus, az horvát, aki pedig görög-keleti, az szerb. A vidéken a szerb pópák kihasználják a bán görög-keleti voltát és szerte prédikálják, hogy végre szerb ember került a báni székbe és fölvirradt a szerbeknek. Odaát Szerbiában is a maguk emberének nézik Tomasichot.

Valaki, aki közel áll a bánhoz, sőt ebben a kormányzatban is funkcionárius, a bánról így nyilatkozott:

— Roppant okos, ravasz ember és erőszakos, kíméletlen a végletekig. Ő és pártja egymás torkát fogják és a párt tudja, ha nem pariroznak, Tomasich a felét bezáratja. Ok van erre bőven. A szerbeknek kedvez és kinevezése után első dolga az volt, hogy feleségével egy szerb mulatságon megjelenjék. Unionista horvátoknak itt vesztett póre van.

A bán, mint bankférfi.

Bokros szerbbarát tevékenysége közepette azonban a bán nem feledkezik meg egyébről sem. Így például annak daczára, hogy Horvátország legfőbb méltósága, ugyszólván a király helyettese, *többrendbeli bankelnök és bankigazgató* is, ami aligha fér össze méltóságával. Így még ma is elnöke a *Croatisch-Slavonische Parzellirungs und Colonisirungsbank*-nak, alelnöke a *Horvát-szlavon országos központi takarékpénztárnak*, alelnöke a *Horvát-szlavon országos jelzálogbank*-nak és igazgatósági tagja a *Croatische Bank für Immobilien-Verkehr A.-G.*-nak.

És mindezeknél az intézeteknél a bán nemcsak név szerint szerepel, hanem dolgozik is és megtörtént, hogy keresték a báni palotában, ahol az érdeklődők azt a fölvilágosítást kapták, hogy a kegyelmes ur a bankban van. Vajjon *Khuen-Hédervár* mindezeket tudja-e kiváló barátjáról? Bizonyára, de hallgat, mert negyven szavazat nagy dolog.

A magyar iskolák.

Tapasztalataim után kevés reménnyel érdeklődtem a magyar iskolák ügye iránt. A báni kormány közoktatásügyi osztályfőnöke *Amrus* Milán, akit klerikális volta miatt ültettek ebbe a székbe, hogy villámhárítója legyen a papok támadásainak, amelyek a görög-keleti bánt érik. *Amrus* egyszer állítólag így nyilatkozott:

— Inkább elcyrilizálom (szerbbé teszem) egész Horvátországot, semhogy magyar iskolát nyissak.

Nyugodtak lehetünk, hogy a szavának áll. *Amrus* magyargyűlölete mellett fősvény ember, úgy, hogy most egy egész sereg tanársegédet elbocsátott, hogy a reaktívált Surminnak helyet szorítson a budgetben. Hogy mit várhatnak a magyar iskolák s mit várhat a Julián-egyesület a koalíciótól, azt beszélésesen tolmácsolja az alábbi statisztika, amely bizonyítja, hogy Horvátországban, ha bajjal is, de mindig nyitottak magyar iskolákat, csak *Pejacsevich* bán alatt nem, amikor a mostani koalíció volt kormányon.

Julián-iskolákat nyitottak

1894-ben *Khuen* alatt: Daruvárott, Krestelovácson, Hrtkovinán, Jankovezin, Madarikon, Nikincin, Priauican, Gacisten, Brezovicán, Gradnán, Vetečan és Pelisálóban.

1896-ban *Pejacsevich* bán és a mostani koalíció uralma alatt egyet sem nyitottak. A következők közül ötöt kérelmeztek, de ezeket csak a *Pejacsevich* után következő kormányzat engedélyezte.

1907-ben *Rakodczay* alatt magyar iskolát

nyitottak: Benedikben, Pladislaveiban, Satri-
niciben, Irigben, Lipikben, Platicevóban, Ma-
rinciban, Erdevikben, Cakoveiban és Suplja
Lipán.

1908-ban és 1909-ban *Rauch báró bászaga*
alatt magyar iskolát nyitottak a következő he-
lyeken: Galovac, Gyepirtaka, Lot, Batina
Gera, Terezmo Polje, Vradnik, Zrinjska, Gru-
bisnopolje, Tasijan, Brsljanica, Brinjani, Ja-
marica, Slatina, Zdala, Mali Radinci és Sta-
rine.

Tudtommal most is fekszik Amrus Milán
asztalán 37 kérvény magyar iskolák iránt, de
ezek aligha nyernek hamarosan elintéztést.

Rövid és futó betekintés után ez a helyzet
Horvátországban. A botránys állapot a maga
gyalázatosságában természetesen kiszélesed-
nek, ha hosszú kutatás tárgyává tenné az em-
ber. De annyi rövid idő alatt is bizonyossá
vált, hogy ezt a képtelen helyzetet a magyar
kormány feje és híi czimborája teremtették.
Hosszu időre megölték itt a magyar ügyet. Ez
Khuennek mindegy, de alaposan megrugdál-
ták a Habsburg-dinasztiát is. Ehhez vajjon
mit fog szólni császára előtt Khuen-Héder-
váry, a szolgálatkész?

KÜLFÖLD.

Az osztrák kölcsönjavaslat. Az osztrák képv-
söltház ma a kölcsönjavaslatot harmadik olvasás-
ban elfogadta és ezután folytatta Vukovics sürgős
javaslatát a dalmát vasutak dolgában. A pénzügy-
minisztériumban ma *Bilinski* lovag pénzügymin-
iszter dr. *Sieghardt*tal, az osztrák földhitelinté-
zet kormányzójával tanácskozott az osztrák jára-
dékkelésen kibocsátása dolgában. A miniszter ki-
jelentette, hogy a pénzügyi műveletnél a pénzesor-
port közreműködésére, tekintettel annak tökeere-
jére, valamint az államhitel érdekeire, nagy súlyt
fektet. A tényállás beható megbeszélése után meg-
állapították, hogy a kölcsönt ezuttal is a posta-
takarékpénztári hivatalnál bocsátják ki, amely a
maga részéről, úgy mint a legutóbbi kibocsátás al-
kalmával, az egyes bécsi és tartománybeli bankok-
kal szerződéseket fog kötni. A kölcsön árfolyamán,
kibocsátási modelitásainak, valamint az egész
transzaksió keresztülvitelének részletei tekintet-
ben a postatakarékpénztári hivatal az egyes ban-
kokkal egyetértőleg fog eljárni.

Roosevelt körútja. Az Elysée-palotában Roo-
sevelt tiszteletére adott ebédén *Fallières* elnök
Rooseveltre mondott pohárköszöntőt, amelyben ki-
váló embernek, nagy polgárnak, Franciaország
észinte barátjának és nagy lékebarátnak mondotta
és ünnepelte. Roosevelt köszönetet mondott a
Franciaországban részvétel fogadtatásért, amely
feledhetetlen lesz előtte és azt a meggyőződését
fejezte ki, hogy a barátság, amely Franciaország
és az Egyesült-Államok között mindenha fennál-
lott, a jövőben is épségben marad. Ebéd után ün-
nepi hangverseny volt. *Roosevelt* Brüsszelből áprí-
lis 29-én érkezik Arnhembe, ahonnan *Vilma* ki-
rálynő automobilján Loo kastélyba megy. Ott a
királynő Roosevelt, felesége, fia és leánya tiszte-
letére villásreggelit ad. Roosevelt ugyanazon a na-
pon délután Amszterdamból Hágába megy, ahol
tiszteletére nagy ünnepségek lesznek. A következő
vasárnapon a volt elnök elutazik Skandináviába.

Roosevelt ma a párisi Sorbonne hatalmas
amphiteatrumában előadást tartott a köztársaság
polgárának kötelességeiről. Az óriási terem, amely
kétezer embert képes befogadni, zsúfolva volt. Meg-
jelent az akadémiának sok tagja, több miniszter a
miniszterelnökkel együtt. *Loubet* volt elnök, díszes
hölgyközönség, a diplomáciai kar. Roosevelt neje
és leánya az első sorban ült a közoktatási minisz-
ter felesége mellett. A karzatokon azoknak a diá-
koknak tartották fenn a helyet, akik angolul
tanulnak. Mikor Roosevelt a közoktatási minisz-
terrel és az egyetem prorektorával a terembe
lépett, zúgó éljenzés és tapsvihar fogadta. A pro-
rektor néhány szóval köszöntötte a nagy vendéget.
Mire Roosevelt francziául válaszolt, majd engedelm-
met kért, hogy előadását anyanyelvén tarthassa
meg. Azzal kezdte, hogy Franciaország a művészet

és a gazdaság terén minden nemzetnek tanító-
mestere. Elhibázott dolog, ha a népek egymást
utánozni akarják, jobb, ha tanulnak egymástól s
asztár mint móltó versenytársak dolgoznak a világ-
kulturáért.

Fejtegetéseinek további során semmi új nem
volt abban, amit a köztársasági polgár kötelességei-
ről mondott Roosevelt, de azért figyelemreméltók
azok a szavak, amiket a népfenntartásról hangozta-
tott. Szerinte a szaporodás elősegítése egyenesen
köztársasági feladat és a terméketlenség a legna-
gyobb átok. A szándékos mérdőtség kárhoztatandó,
a nép szaporodásának erőszakos megakadályozása
vétkes gonoszság. Beszélt azután Roosevelt a poli-
tikusokról és a közhivatalnokokról, akik visszaélnék
hatalmukkal, mikor a választóknak apró szívessége-
ket tesznek önző érdekekből. Nem szabad különbsé-
get tenni a magánember morálja és a politikus er-
kölese között.

E szavakkal fejezte be előadását Roosevelt: Mi
amerikaiak és a francziák a két legnagyobb köztár-
saság polgárai vagyunk, amely két köztársaság
nagyhatalmi állást foglal el. Köztünk régi és
őszinte a barátság, a két állam önzetlenül támogatja
egymást. Franciaországnak nagy multja van s erős
a hitem, hogy szép jövő áll előtte. Vajha időtlen
időig teljesítené nagy hivatását, amely az oktatás
és az emberiség fejlődése terén neki juttatta az első
szerepet.

A közönség perczekig tüntetett Roosevelt mel-
lett s előadásának igen nagy hatása volt.

Osztrák véderőbizottság. A véderőbizottság
mai ülésén *Georgi* landwehrminiszter a katonai
szolgálatban keresetképtelenné vált legények ellá-
tására vonatkozó indítvány tárgyalásánál kifeje-
tette, hogy a hadügyminisztérium nézete szerint
ezt a kérdést csak az új katonai ellátási törvénybe a
megbeszélési pótlékra való igényről felveendő ha-
tározmányok által lehet szabályozni. A miniszter
végül kijelenti, hogy készséggel fogja képviselni a
véderő-bizottság javaslatát a magyar honvédelmi
miniszterrel és a hadügyminiszterrel folytatandó
tárgyalásokban. Azután Maret javaslatára hét tagu
bizottságot küldtek ki.

Briand-t kifüstölték. Briand választógyüle-
seit Párisban tegnap este ismét többször megzavar-
ták. Amikor fellépett a szónoki emelvényre, a je-
lenlévők egy része olyan lármát csapott, hogy
Briand nem juthatott szóhoz. A rendezavarók végre
valami preparált papírost gyújtottak meg és olyan
sűrű füstöt csináltak a teremben, hogy a jelenlé-
vők kénytelenek voltak a termet elhagyni. Briand
ilyenformán nem is beszélhetett és amikor ki-
automobiljára akart ülni, hogy egy másik választó-
helyiségbe menjen, kitűnt, hogy az automobil
pneumatikjait átvágták. Briand erre gyalog ment
a másik gyűlésre, de ellenfelei ott is elfoglalták
a termet, úgy, hogy ott sem beszélhetett és kény-
telen volt anélkül, hogy szóhoz juthatna volna,
gyalog hazamenni.

Porosz képviselők megrendszabályozása. A por-
osz képviselőház házszabály-bizottságában a bel-
ügyminiszter az elnök kérésére megígérte a rend-
őrség támogatását az olyan képviselők ellen, aki-
ket az ülésről kirekesztenek, de ennek a határo-
zatnak nem engedelmességek. Arra nézve, hogy ez
mi módon lesz eszközözendő, a miniszter képviselője,
Falkenhayn titkos tanácsos következőleg nyilat-
kozott:

— Az elnöknek elég lesz telefonon a belügy-
miniszter által egyszersmindenkorra utasítandó
rendőrfőnökhöz fordulnia, hogy azonnal rendőri
segítséget kapjon. Egy rendőrtiszt megfellelő szá-
mu legénységgel meg fog jelenni a Házban és az
ellenkező képviselőt szükség esetén erőszakkal tá-
volítják el. Ezenfelül az elnök indítványára az il-
lető képviselő ellen csendháborítás miatt, a rendő-
ség feljelentésére pedig a hatósággal szemben való
ellenszegülés miatt megindítják a büntető el-
járást.

A kínai lázadás. Hankanból érkezett távirat
szerint Hunan tartományban a helyzet válságos.
Nők és gyermekek tömegesen menekülnek Csang-
csából, hol a felkelők sok lázát felgyújtottak. Fel-
hívásokat osztogatnak mindenfelé, amelyek az euró-
paiakat lemeszárlassal fenyegetik. Menekülő hitté-

ritők azt beszélnek, hogy a felkelők nagy rombolást
vittek véghez. A műszaki iskolát felgyújtották
és az iskola harmincz látogatója a lángok áldozata
lett. Amikor az idegen hadihajók megérkeztek
Csangcsaba, hogy a szorongatott külföldieket meg-
mentsék, a kínai csöcselők több dzsunkát leöntött
petroleummal, meggyújtotta azokat és az égő
dzsunkákat lefelé eresztette a folyón, hogy így a
külföldi hajókkal találkozhatnak és azokat elpusz-
títsák.

A török költségvetés. A török kamara ma
megkezdte a költségvetés tárgyalását. *David* bej
pénzügyminiszter hosszabb expozét mond az otto-
mán birodalom pénzügyeinek állásáról, ismerteti
a kormány politikai és közgazdasági tevékenységét
és a többi között kijelenti: A mult évnek 5
millió fontra előirányzott deficitje a póthitelek
következtében hét millióra emelkedett, de a 7 mil-
liós kölcsön fölöslegéből és az egy és fél millió be-
vételi többletből fedezhető. A pénzügyi év Török-
országban első ízben zárul adósságok nélkül 2 mil-
lió fölösleggel.

Az izlam vallás elismerése. Az osztrák urak-
házának az izlam-vallás elismerésére vonatkozó
törvényjavaslat tárgyában kiküldött külön bizott-
sága jelentésében a javaslat elfogadását ajánlja. A
jelentés megjegyzi, hogy bár tagadhatatlan az,
hogy a korán erkölcs és jogi tana oly részleteket
tartalmaz, mely a keresztény európai civilizáció
elveinek ellentmond, aminő például a rabszolgaság
intézménye, a több-nejűség, a jus talionis, a há-
zasságtörök megkövezése, a lopásnak megcsönki-
tással való büntetése, — az ezek által keltett ag-
godalmakat eloszlatja vagy részben csökkenti an-
nak a mérlegelése, hogy ezek a rendelkezések az-
által, hogy a mohamedánok állami uralom alá ke-
rülnek, hatálytalannak válnak, annál is inkább,
mert eskis az állami törvényekkel nem ellenkező
tanítások, intézmények és szokások részesülnek áll-
ami védelemben.

TÁVIRATOK.

Ferdinánd király Belgrádban.

Belgrád, április 23. (Saját tudósítónktól.)
Ferdinánd király legközelebb kétszer is vendége
lesz Péter királynak Belgrádban. Első alkalommal,
mikor külföldre utazik s azután külföldi utjáról
visszatérve. Mind a két alkalommal Eleonora ki-
rályné is elkíséri a királyt.

A török trónörökös utja.

Belgrád, április 23. Izedin török trónörökös
május 10-én Belgrádba érkezik, ahol három napig
Péter király vendége lesz. Belgrádból Bécsbe
megy.

Közgazdasági táviratok.

Amerikai tőzsdék zárata.

Newyork.		ápr. 23.	ápr. 22.	ápr. 21.
Buza	helyben	117	116 $\frac{1}{2}$	—
	májusra	116 $\frac{1}{2}$	115 $\frac{1}{2}$	—
	júliusra	110 $\frac{3}{8}$	110 $\frac{1}{4}$	—
Tengeri	májusra	68 $\frac{3}{8}$	69 $\frac{1}{4}$	—
	júliusra	71 $\frac{3}{8}$	71 $\frac{1}{8}$	—
	szeptemberre	71 $\frac{1}{8}$	70 $\frac{1}{4}$	—
Chicago.				
Buza	májusra	109 $\frac{7}{8}$	108 $\frac{3}{4}$	—
	júliusra	103 $\frac{1}{4}$	102 $\frac{1}{2}$	—
Tengeri	májusra	58 $\frac{5}{8}$	58 $\frac{3}{8}$	—

Newyork, április 23. Gyapot Newyorkban,
helyben 15.15 (15.25). Gyapot májusra 14.71
(14.75). Gyapot júliusra 14.51 (14.53). Gyapot
New-Orleansban, helyben 14 $\frac{3}{8}$ (14 $\frac{1}{2}$). Petro-
leum Stand white Newyorkban 7.75 (7.75). Petro-
leum Stand white Philadelphianban 7.75 (7.75).
Petroleum Refined is Cases 10.15 (10.15). Petro-
leum Credit Blancs at Oil City 1.35 (1.35).
Zsir Western steam 12.95 (13.—). Zsir Rohe és
Brothers 13.40 (13.40).

Chicago, április 23. Zsir májusra 12.47
(12.80). Zsir júliusra 12.35 (12.40). Szalonna
short clear 13.62 (13.62). Sertésus júliusra
22.12 (22.25).

Londoni levél.

London, április 22.

A square-ek és parkok bokrai lombosodnak; a tulipánok nyílnak; a hatalmas város füstös levegőjén gyözedelmesen hatol át a tavaszi napsugár. Fölszines szemlélő e jelekből azt következtethetné, hogy már benne vagyunk a londoni seasonban.

Csak hogy a londoni season nem csak ortografiájában különbözik a párisi *saisontól*, nem csupán abban, hogy szízn-nek mondják, hanem abban a főlényességében is, hogy nem engedi magát naptári dátumokhoz lekötteni, természeti tünemények által befolyásoltatni.

Más években husvétkor már élénk volt a társasélet, ez idén ellenben az összes szállodák üresen állottak és semmi különös esemény nem váltotta föl a hétköznapi egyhangúságát.

De néhány nap óta csalhatatlan jelek árulják el a season közeledését. Először is a cselédek olyan szemtelenek, mint nyári zivatar előtt a piaci legyek. Nem tudják követeléseiket elég magasra felszólalni és ha a budapesti „naccságák“ olykor türelmetlenkednek a Zsuzsik és Katik miatt, vigasztalódjanak, mert a themsepar-i l. dyknek még keveservebb a háztartási életük.

A season érkezését az is mutatja, hogy azok a könnyelmű utazók, akik elmulasztottak hetekkel előre szobát rendelni, félnapig is sorba járhatják a hoteleket, amíg valahol álmra hajthatják fejüket. Az Amerikából jövő hajók tömegesen hozzák a vendégeket, akik között a Vanderbiltek, Gouldok, Goelet-ek, Mackay-k, Drexel-ek, Ogdének és a többi milliárdosok sokat ígérően tűnnek föl.

És ezek a nevek amerikai bélyeget ütnek az ezidei seasonra. Különösen a közelgő Roosevelt-napokra illik ez a megjelölés. Az Egyesült Államok népszerű ex-elnöke Berlinből jön hozzánk és a londoniak le akarják főzni egész Európát vendéglátás dolgában. A City diszpolgárának választja meg és diadalmas bevonulást készít neki. Az udvarnál fényes lakomák, bálók, estélyek váltakoznak majd a nagy Teddy tiszteletére, de a legérdekesebb az angol főnemesség amerikai származású feleségeinek mozgalma, akik tündéri ünnepeikkel fognak világhírű földijüknek kedveskedni.

Roosevelt és családja három hétig marad Angolországban. Kirándul Windsorba, Oxfordba, megtekinti Warwick-kastélyt és elzarándokol a Shakespeare szülőhelyére. Örökre emlékezetes napok lesznek ezek.

Hiszzen így is akarják ezt a derék britek. Mert hát Rooseveltben nem csupán a vakmerő lovast, a fáradhatlan vadászt, a bátor katonát, a szellemes essay-író és a kitűnő szónokot akarják ünnepelni, hanem az Egyesült Államok jövőbeli elnökét is. Milyen szerencse, hogy Teddynék a sok feldicsért és még egyéb jeles tulajdonságaihoz józan és helyes judicium, s éleslátás is járul: Az európai ünnepnapok lezajlása után, az oceán sós leheletétől lehűtve, szépen külön fogja osztályozni az érdeksugallta ovációkat a szívből fakadt, önzetlen tüntetésektől.

Az ezidei season másik nevezetessége a japán kiállítás lesz. Méltón fog sorakozni a múlt évi brit-francia kiállításához. Sőt azt sok tekintetben fölül is fogja mulni. Egész kis Nippon-telep bontakozik ki a kiállítás területén. Akik nem utazhatnak Tokióba vagy Nagasakiba, oda varázslódnak e esodás szép helyen.

Bámulatos ügyes munkások dolgoznak az eredeti japán sklatulyaházak összetakolásán. Remek kőfaragások tünedeznek elő a japán szobrászok véssége alól. Miniatur-tavacsákáknak támadnak törpevegetációval partjain, fantasztikus hidacskákkal áthidalva. Teaházak épülnek kecses gésák befogadására. Színházak emelkednek Sada-Yacco-k és Hanakók exotikus művészetének bemutatására. Variétékben egyensúlyozók, kigyóemberek, erőművészek fogják a japán artistavilágot képviselni. Oh beh kár, hogy a japán eget, a japán levegőt, a japán cseresznyevirágot nem hozhatják magukkal!

A season „clou“-ja mindezek mellett, fölött, vagyis inkább — után a júniusi *Shakespeare-bál*

lesz, melyet Mrs. Cornwallis-West, Winston Churchill nagyműveltségű és minden széppért rajongó édesanyja rendez. Mellesleg megjegyzem, hogy ez a nagyon előkelő hölgy is amerikai nő, ami — ugylátszik — tartozéka az ezidei season jellegének.

A szenzációs ünnepek sikere érdekében a lady patronesse-szek egész serege fáradozik. Az óriási Albert Hall-t szemelték ki e czélből, mert ennek 16,000 négyzetlátnyi területén négyezer táncos fér el.

A résztvevők kötelesek vagy valamely Shakespeare-alak maszkjában, vagy legalább Erzsébet királynő korabeli jelmezben megjelenni. Rendkívül szingazdag, változatos, pompás képet fog nyújtani a hatalmas terem, a sok Hamlettel, Desdemónával, Julius Cézárral, Imogennel, Romeoval, Juliával, Ceféliával és a Szentivánéji álmom tündérszereplőivel. Még majdnem negyedév választ el a Shakespeare-bál napjától, s máris megkezdődött az előjegyzés a páholyokra — csekély 700 koronájával.

A színházak hozzájárulnak a season élénkítéséhez. De erről majd az egyes nagyobb színpadi esemény után fogok egyetemesen, vagy külön-külön beszámolni.

Puck.

Régi francia könyv Rákócziról.

Budapest, április 23.

A Rákóczi irodalomnak bizonyára egyik legérdekesebb darabja az a kis könyv, melynek címe: „Histoire Du Prince Ragotzi, On la Guerre des Mecontents Sons son Commendement“ s Párisban 1707-ben jelent meg.

Különös érdekességet ad a dolognak az a körülmény, hogy a legelső e nembeli dolgozat, mely Rákócziról e ezen korbéli szabadságharcunk első évekbéli eseményeiről szól: 1703-tól 1707-ig. Különösen érdekes még azért is, mert a Rákóczi-kor irodalmában alig történik reá hivatkozás, ami abban ieli magyarázatát, hogy bibliographusaink is kevésbé ismerik e könyvet. Maga a Rákóczi-kor nagyszerű történetirója — Thaly Kálmán is — csupán egyszer említi azt meg Vak Botyánról írott művében. Kinek megbízásából és ki írta e munkát: nem sikerült megtudnom. Midőn nagynevű historikusunkat ez iránt megkérdeztem, azt felelte reá: Azt hiszem, hogy a fejedelem szándékából és akarataból s talán éppen az ő költségével jött létre, annyival inkább, mert hangulatkeltés czéljából idehaza Kassán is megjelent ugyanazon évben egy ilyen mű könyv latin nyelven. A francia kiadást valószínűleg Rákóczinak akkori francia követe: Kökényessy rendezte sajtó alá. Párisban, hogy a magyar nemzet történelmével s viszonyaival kevésbé ismerős francia közönség és diplomácia is tájékozva legyen hazánk korábbi történeti állapotáról. Érdekében állott ugyanis Rákóczinak azon nagy nemzet érdeklődését fenntartani, melynek azon időbeli hírneves királyával: XIV. Lajossal elejétől fogva, az utóbbinak 1715-ben bekövetkezett haláláig a legbensőbb s mondhatnánk baráti viszonyban és összeköttetésben állott. Tudjuk is, hogy mennyire sikerült neki ezen érdeklődést fenntartani. A francia diplomácia ha cserben is hagyta ügyünket, de azért pénzbeli segélyvel olykor-olykor támogatta azt s a háboru eseményeiben nagy szerepe volt a jobbára francia tisztokból álló vezérkarnak is.

De lássuk a könyv tartalmát és kiadását.

Az egykoru, fehér bőrkötésű, egykötetes könyv belső lapján Rákóczi lovas alakját látjuk, kezében hadvezéri bottal, melylyel az elvonuló csapatok felé mutat. A tiszta acél metszet alatt következő aláírással: Francois Ragotzi Prince Souverain de Transylvanie. A címlapon ugyancsak egy acél-metszet „nulli Mentitur“ aláírással. A 34. és 35-ik lap között pedig egy nyolezadrét alakú összehajtható térképe van az akkori Magyarországnak. A térkép három oldalán keretnek Magyarország nevezetesebb várai láthatók tiszta kivitelű acél-metszetben.

A könyv nyolez fejezetre, jobban mondva könyvre oszlik. Az előző után táblás kimutatás összevontan az egyes fejezetek tartalmát adja.

Az első fejezet az elégedetlenség okáról s a háboru ferrásáról szól. Ismerteti a magyar törvényeket s annak a császár általi megszegését s miként került Rákóczi — miután fogságából megmenekült — az elégületlenek élére. A II-ik könyv Magyarország leírását, folyóinak s fontosabb városainak fekvését. A III-ik könyv Rákóczi erdélyi fejedelemséggé választását, Tokaj, Kassa elfoglalását tárgyalja s hogy Rákóczi csapatai miként kalandozták be Morvát és Sziléziát egész Bécsig. Leírja, hogy az angolok és hollandok a békét közvetítik s követeket küldenek a császárhoz és Rákóczihoz. Az elégületlenek újabb propozíciókat tesznek, amelyeket a kalocsai érsek és a lemergi gróf (?) visszautasítanak. A IV-ik könyvben Rákóczi követeket küld a törökökhöz s elfoglalja az ország aranybányáit s innen fizeti hadseregét. Az elégületlenek újból elfoglalják Kassát és Eperjest. Rákóczi Ocskayt Erdélybe küldi, csapatai meglepik Heisztert és körülzárják Lipótvárt. A császár a bajor segítő csapatokat Magyarország ellen küldi. Az V-ik könyv azt tárgyalja, hogy Rákóczi ostromolni akarja Budát s e czélből elhoztja tüzéségét Kassáról s Esztergomnál átkel a Dunán. Benne van a lipótvári ütközet leírása s hogy Rabutin miként vesztí el Dévát, amely után következik a nagyszombati egyezkedés.

A császár, hogy az egyezkedésnek Rákóczit jobban megnyerje, elküldi hozzá Bécsből a feleségét, később pedig Rákóczinét hamis ürügy alatt tartóztatja. A VI-ik könyvben: Rákóczi Eger felé megy a csapatokkal, később pedig megkezdj Magyaróvár ostromát. A császár ugyanekkor nyomtatványokkal felel a magyarok kivánalmaira s új csapatokat küld Erdélybe Rabutinnak. A VII-ik könyvben olvassuk Rákóczi portai török követinek az utazását, ahová a császár is ajándékkal követeket küld. Midőn a császár újabb csapatokat gyűjt, Rákóczi újból átküldi Ocskayt a Morván, maga pedig Esztergomot foglalja el, amelynek elfoglalását Stahremberg nem tudja megakadályozni. Végül Erdély leírásával befejeződik.

A könyv kivonatos tartalmából is látjuk, hogy elég alaposan tárgyalja az akkori eseményeket és a geographiai viszonyokat, kivált ha figyelembe vesszük: mennyi téves adat van még magának a fejedelemnek az „emlékiratai“-ban is, melyeket bus magányában Rodos-óban írt. Thaly Kálmán számtalan levéltári kútfőkből merített történelmi jegyzetekkel és kiegészítésekkel pótolta azt, hogy megérthessük az ellentmondásokat és a számtalan név és dátumbeli tévedéseket. Ebből érthető, hogy ezen művecske is mennyire hamzseg ilyen hibáktól, különösen az eltorzított magyar személyi és helynevekben. De érdemül kell tudnunk azt, hogy az eseményeket elég hűen tárgyalja, s ebből bátran arra következtethetünk, hogy annak kiadója s talán éppen szerzője is maga a nagyemlékeztű fejedelem lehetett, mint aki „a vezérlete alatt vívott szabadságháboru történetét magyar nyelven, övkönyvekben még hazájában megírta vala, s e nagybecsű, sajátkezű kéziratát II. áza levéltárban tartotta letéve“ (Thaly K.). Igaz ugyan, hogy ezen iratok később elvesztek, de ezen francia munka megírásakor még bizonyára megvoltak. Az alap tehát mégis csak az lehetett, éppen úgy, mint a francia nyelven Rodos-óban írott „emlékiratok“ alapul szolgáltak azon — ugyancsak francia nyelven írott munkának, mely Rákóczi halála után már négy év múlva „Historie des Revolutions de Hongrie, on l'on donne une Idée juste de son légitime Gouvernement“ címmel, Rákóczi arcképével jelent meg. Különös szatirája a sorsnak, hogy majd nem 130 esztendeig pusztán francia művekből olvashatta a nemzet Rákóczi szabadságharcának küzdelmeit. A rodostói hajdosók nevének gyűjtő hatása miatt magyar nyelven nem jelenhetett meg egész 1861-ig. De azután annál sürűbb kiadásban láttuk azt, hogy egy hatalmas irodalom támadjon körülte. Ez a hatalmas irodalom pedig egyöntetűleg glóriás fényben mutatja már nekünk a kassai dóm kriptájában porladozó Rákóczit és bujdosó társait.

Gyarmathy Sándor.

A szacharin-csempészet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 23.

A szacharin-ügynek az a felvonása, mely a kihallgatások jeleneteivel van tele, a végéhez közeledik. Mindenki kíváncsian lesi a finálét: olyan lesz-e az, mely laikusok és szakembert egyaránt kielégít. A Török Sándor és Egger Leó szacharin-üzérkedéseit legjobban a fővárosi gyógyszerészek ítélik el. Mindnyájan megegyeznek abban, hogy a két csempész törvénytípró és kijátszó machinációi nagyon ártottak a betegségleyező-panamától anélkül is megcsorbított kari tekintélynek. Egyben bizonyos káröröm is elfogja őket, mert hiszen évek óta fizető vazallusai Töröknek és Eggernek a két pénzéhes patikus-droguistának.

Ma délelőtt folytatta a kihallgatásokat a szacharin-ügyben Jeszenszky rendőrkapitány. Markovics Manó a főszacharin-ügynök került sorra. Alügynökei útján ő árasztotta el az egész felvidéket szacharinnal. Markovics, akinek kihallgatása két órát vett igénybe, tagadott mindent, még olyan tényeket is, amelyeket nemcsak a rendőrség állapított meg, hanem korábbi tanuvallomások is megerősítettek.

Markovics az általános kérdésekre elmondta, hogy 35 éves ügynök. Előbb talmudista volt, aztán a kereskedői pályára lépett. Szacharin-kereskedéssel állítása szerint egy év óta foglalkozik, holott a Töröknek lefoglalt könyvekből kiténik, hogy már 1908-ban üzte ezeket a manipulációkat. Tagadja, hogy ő vásárolt volna szacharint Töröknek, noha ezt maga Török is beismerte a házkutatáskor felvett jegyzőkönyvben. Markovics azzal védekezik, hogy ő csak közvetítőként mint ügynök szerepelt, ő maga soha nem vett.

Tagadásaival szemben hiába tartják elébe Romák Mariskának, Török könyvelőjének vallomását, amelyben a leány kijelenti, hogy Markovics volt ugyazólján az egyetlen vevőjük, akinek tételeit azonban Markovics határozott kívánságára „Morvai” néven könyvelték el, a főügynök tovább kertel és tagad mindent. A Morvai néven elkönyvelt tételekre, amelyekből csak egy hemzsegnek Török üzleti könyvei, azt mondja el, hogy azok a tételek egy ugyancsak Markovics nevű belgrádi gyógyszerész rendelései, amelyek talán azért lettek Morvai néven elkönyvelve, mert a kisasszonynak úgy látszik, nem tetszett a Markovics-név. Bárminő sulyos bizonyítékokat tartanak előbe, megmarad amellett, hogy ő csak külföldi droguistának és gyógyszerészeknek közvetített szacharint, olyképen, hogy az illetőket elvitte Törökhöz, azok kifizették az árut és magukkal is vitték. Ő csak 3 és fél percentsat kapott Töröktől. Tagadja azt is, hogy ő postán küldött volna szacharint, holott saját alkalmazottja, meg Romák Mariska is kijelentették, hogy Markovics készen kitöltött szállítóleveleket vitt Törökhöz és az áruk értékét is ő fizette ki. Ezek az ellentmondások azonban egy szikránvit sem zavarják a konokul tagadó szacharin-ügynököt.

Be is mutat egy iparigazolványt, amelylyel igazolni akarja, hogy joga volt szacharinnal ügynökkösködni. Az iparigazolványt a VII. ker. előjáróság állította ki 1908-ban.

Az alügynökeket is megtagadja és nem akar ismerni senkit. Azokra a lefoglalt csomagokra, amelyek már feladásra készen állítottak Török raktárában s amelyeknek szállítólevelét szintén Markovics ügynöke, Weiss Henrik töltötte ki, szintén van külön védekezése.

Azokkal a szállítólevelekkel Villaxot és szapant kellett volna szállítani és úgy látszik Törökék tévedésből pakkoltak a csomagokba szacharint — mondta ő. A csomagok tartalmát azért tüntették fel hol piperecikkeknek, hol meg rövidárunak, mert ha egynemű tartalmúnak lett volna jelezve, a posta ily nagy mennyiségben nem vette volna fel.

Arra nézve, hogy mennyi vagyona van, eleinte nem akart nyilatkozni, de végül nagynehezen bevallotta, hogy van Deés mellett egy 720 holdas erdőbirtoka, amelyet sógorával, Markovics Kálmánnal vettek közösen. Van Hatvanban 2000 hektor borok is, amelyet ugyancsak a pénzéjében tartanak. A rendőrség most ezeket a borokat is megvizsgáltatja, hogy megállapítsák, nem lettek-e azok is szacharinnal édesítve.

Jeszenszky kapitány ezután megjegyezte, hogy amikor a rendőrség 18-án este betoppant Markovics lakására, ennek rokonsága éppen azzal volt elfoglalva, hogy az üzleti levelezést megsemmisítsék. Kérde, hogy miért akarták azokat megsemmisíteni? A husvétii ünnepek előtt takarítani akartak és azért égették el az ilyen „hamuzs” dolgokat — felelte nagy biztossággal Markovics.

A kihallgatáson Török is részt vett, akinek úgy látszik, már elmúlt a neuraszténiája.

A délutáni kihallgatásra beidéztek Gara Nándor droguistát, de az idézést nem tudták neki kézbesíteni. Nem volt található sem a lakásán, sem az üzletében. Amennyiben hétfő délig magától nem jelentkeznek elő fogják vezetetni. Jeszenszky kapitány öt órakor délután kezdte meg Göllner Károlynak, a Gallenus-gyár igazgatójának kihallgatását. Göllner ravaszul védekezett, de sikerült öt több ízben ellentmondásokba keverni.

Az igazgató kijelentette, hogy neki nem volt rendelkezési joga, mindenben Török Sándor intézkedett. A gyárban 75 munkás dolgozik. A szacharint a gyár elkülönített részében, három gépen gyártották. 1908. április óta átlag hetenként 80—100 kg. szacharint gyártottak. (Ez imminens valótlanságnak bizonyult, mert sokkal több szacharint adott el Török ennél az átlagos heti mennyiségeknél.)

Göllner vallomása szerint minden héten egyszer eljött a pénzügyigazgatóságtól egy szemléző vizsgálatot tartani és áttekintette a csomagokat. A Gallenus-gyár aztán hetenként beküldte az előállított szacharinmennyiséget Török Sándorhoz a patikába, még pedig mindig szállítólevelekkel, amelyeken a Király-utcai gyógytár elismerte az áru átvételét.

A vallomás ezen részénél aztán megfogta Jeszenszky kapitány Göllnert.

— Hogy ha az átvétel szállítólevelével ellenében történt, hogy van az, hogy Töröknek mindössze 17 szállítólevelet foglaltunk csak le?

Göllner mélyen hallgatott. — A Gallenusnál lefoglalt könyvek szerint márczius óta nem szállítottak szacharint. Ez pedig nem való! Mit felel erre? — kérdezte Jeszenszky.

Göllner hallgatott. Jeszenszky aztán kérdést intézett az iránt, hogy honnan van az, hogy a Török Sándor által forgalomba hozott és eladott szacharinmennyiség jóval nagyobb a Gallenus gyártási képességénél.

— Mi a külföldről, egy nagy svájci gyárból kaptunk sok szacharint nyers állapotban. Mi azt itthon feldolgoztuk, illetve tablettákba komprimáltuk — felelte Göllner.

— És azon svájci cég czimkéivel kapták forgalomba! — vetette oda Jeszenszky kapitány. — Volt önöknek felhatalmazásuk arra, hogy annak a cégnek a czimkeit használják?

— Ez üzleti titok! — válaszolta a naiv Göllner, aki miután ezzel a felelettel nem elégítette ki a kapitányt, hozzáfűzte: volt erre vonatkozólag bizonyos megállapodásunk.

Egyébként minden kompromittáló dolgokat tagadott s kijelentette, hogy neki a szacharinhoz semmi köze.

Most még csak Török Sándor és néhány tanu kihallgatása van hátra, azután a rendőrség hozzáfog a lefoglalt könyvek és levelezések áttanulmányozásához, ami bizonyára 4—5 napot fog igénybe venni.

A rendőrség nem elégszik meg azzal, hogy Törököt és Eggert pusztán kihágásért a 200 koronás maximális pénzbüntetéssel sújtsa. A kihágási büntető törvénykönyv 29. szakasza alapján minden egyes esetre külön-külön akar kiszabni 200 korona pénzbüntetést. S miután hat hónapra visszamenőleg meg van állapítva, hogy Török Sándor gyógyszerész Markovics és Weiss ügynöke útján naponta hozott szacharint tiltott módon forgalomba, a pénzbüntetés, amelyet a rendőrség meg fog állapítani, közel negyven ezer korona lesz.

Avizsgálat most addig, amíg dr. Kisteleki Imre rendőrfogalmazó áttanulmányozza az iratokat, szünetelni fog. Török kihallgatása után, amely a jövő héten lesz, teljesen befejeződik a vizsgálat. Itélet a következő hét végén lesz.

EGYHÁZAK.

— (A Zoványi-ügy.) Felkértünk a következő nyilatkozat közlésére. Nyílt kérdés nagyméltóságú báró Bánffy Dezső, méltóságos dr. Antal Gábor és nagyságos Segesdy Ferencz urakhoz. Önök hárman, Csike Lajos és Szél Kálmán (lelkész) nevű társikkal együtt eretneknek nyilvánítottak egycem s elmozdítottak ennek folytán állásontól. Ez még április 6-án történt. Akkor sem indokolták igazságtalan és törvénytelen ítéletüket egy fél-szóval sem, maig se kaptam meg sem az ítéletet, sem az indoklását. Egyáltalában remélhetem-e, hogy okát tudják adni annak az ítéletnek, amelylyel elszakították a magyar ref. egyházat a protestantizmus szellemétől s kivégezték benne a haladásra és felvilágosodottságra való törekvést? És ha tudják okát adni, hány hónap mulva fogom megkapni irásban? Sárospatak, 1910, április 23. Zoványi Jenő.

UJDONSÁGOK.

Leányok gyilkosa.

* * *

Igaz-e, jogos-e egy verdikt, még akkor is nehéz eldönteni, hogy ha az ember végigfigyelt egy tárgyalást, meghallgatta a vádlott védekezését, a védő és a vádló beszédét valamennyi tanu vallomásával egyetemben. Mert a szavak, még ha minden pillanatban figyeljük is őket, amikor az emberek ajkáról ellebbennek, csak elmosódott jelei annak, amik a lélek mélyén történnek. Csalhatnak is, tudatosan vagy tudatlanul el is rejtik az igazságot. Igaz szívű, lelkiismeretes ember, aki abban sem bizonyos, hogy embernek joga van-e ember felett ítélni, csak egy kegyet kérhet hát a sorsától, azt, hogy ne kerüljön olyan helyzetbe, amelyben az ítéletmondás kötelesség.

Különösen ez az érzésem most, amikor oceánalatt futó kabelen érkezik a hire egy verdiktnek. Érzésem, hogy az ítélet, a börtön, a halálbüntetés nem az, aminek nagyképű professorok mondják, akik odáig mennek a teoria csinálásban, hogy a munkához való jog formulájára megcsinálják a büntetéshez való jog teóriáját, mely szerint a társadalmi rend ellen vétő maga követelheti, hogy módot adjanak neki a megsértett társadalmi rend kien-geszteléséhez; és azt, hogy a büntetés nem valami elvi magaslapon álló, megalapozott igazságok oszlopára támaszkodó valami, hanem szimpla boszu, soha sem éreztem annyira, mint olvasva a leánygyilkosságok miatt halálra ítélt Albert Wolter esetét. Ez az ember a fiatal leányokat a lakására csalta, megölte, azután kemenczéjében elégette őket. Büne miatt nem érez semmiféle megbánást. Megszegesedett, gyöngéd leánykarokat raktak ki mint bünjeleket az asztalra; kemence kamin-jából előszedett aranyhajfonatokat; a meggyilkolt leány anyja elájult a borzalmas bün-jelhalmoz előtt, az emberek sirtak a tárgyaló-teremben, csak a gyilkos maradt közömbös és megilletődés nélkül ismételte, hogy ő nem tehet az egészről, mert ellenállhatatlan szugeszczió halála alatt cselekedett.

Azt hiszem, ez a védekezés igaz volt. Ép észszel nem marad az ember nyugodt ilyen szörnyűséges szembesítés alkalmával. Az ép eszű emberek számára teljesen érthetetlen és motiválatlan az ilyen bün; magyarázatért Kraft Ebinghez és a psychopathia sexualishez kell folyamodni. Innen messziről, hidegen, tárgyilagosan ezt állapítom meg. Ott a tárgyaló-teremben azonban, a rémséges bünjelek előtt, a borzalmas szenzáció közvetlen impressziója alatt, az elcsukló asszonyokogásoktól megmarczangolt szívű tömeg halált ordított a bünös fejére, a védőnek a szavát meg sem akarta hallgatni, úgy kiáltotta berekedt torokkal a halált.

Ha ott vagyok, talán én is velük ordítok. Mert messziről könnyű hidegnek és tárgyilagosságnak maradni. A tárgyalóterem tragikus levegőjében azonban a legnagyobb objektivitást is magával ragadja a legelemből ösztön, minden bünhődés és forrása: a vak boszuvágy s ahol ilyen szörnyű teatális a bün, követelő erővel tör föl a boszuló szörnyű büntetés követelése.

NAPIREND. Naptár: Vasárnap, április 24. — Róm. kath.: tantate. — Prot.: György. — Görög-orsz.: április 11. Nagyböjt 6. vasárnapja. — Zsidó: Nizan 15. — A nap két reggel 4 óra 58 perczkor, nyugszik este 7 órakor. — A hold két este 7 óra 02 perczkor, nyugszik reggel 5 óra 04 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak. A Petőfi Ház (ereklyemuseum) Bajza-utca 21. szám. Nyitva naponta 10—2-ig. Belépődíj 1 korona, keddi napokon ingyenes. — A Műcsarnok tavaszi tárlata. Nyitva 9—6-ig. Belpődíj déli 1 óráig 1 korona, azontul 40 fillér. — A Nemzeti Szalon tavaszi tárlata. Nyitva 9—6-ig. Belépődíj déli 1 óráig 1 korona, azontul 50 fillér. — A Könyves Kálmán karrikatura-kiállítása. Nyitva 9—1-ig. Belépődíj 60 fillér.

Nyitvalevő muzéumok és könyvtárak: A Nemzeti Múzeum összes tárai nyitva 9—12-ig. — A Szépművészeti Múzeum 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig. — A Néprajzi Múzeum 9—12-ig és 3—6-ig. — Az Iparművészeti Múzeum 9—1-ig. — A Történelmi Képesarnok 10-től fél 2-ig. — A Földtani Intézet Múzeuma 10—1-ig. — Az Aquincumi Múzeum egész nap. — Az Erzsébet Múzeum 9-től fél 1-ig. — A Fővárosi Könyvtár 9—12-ig. — A pedagógiai könyvtár és tantervkészítés 9—12-ig.

Hétfő, április 25. — Róm. kath.: Márk evangélista. — Prot.: Márk. — Görög-orsz.: április 12. Vazul püspök. — Zsidó: Nizan 16. — A nap két reggel 4 óra 56 perczkor, nyugszik este 7 óra 1 perczkor. — A hold két este 8 óra 09 perczkor, nyugszik reggel 5 óra 22 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak.

— **Az „Egyetértés Vasárnapja“** ezen a héten az aktuális képek egész gazdag, érdekes sorozatát nyújtja az olvasóknak. Természetes, hogy dominálják a képek sorozatát a Roosevelt utazására vonatkozó fölvételek. Az első oldalon levő nagy féloldalas kép

„Rooseveltet és kíséretét a csekléri állomáson ábrázolja. A második oldalt

Roosevelt a magyar képviselőházban,

Roosevelt a magyar miniszterelnökségen és

Roosevelt hazatérése a József Ágost palotájából foglalja el. Ugyanitt látható a ki-tüntetett bécsi nagykövetség

Gróf Szűgyény-Marich László arcképe.

A harmadik és negyedik oldal teljesen Roosevelté,

Roosevelt hazatérése a miniszterelnökségről s három kép, mely

Roosevelt bábolnai látogatását s két kép, mely

Roosevelt bécsi látogatását ábrázolja. Van képeink

Maróti Fürst Lászlóról, a kereskedelmi csarnok jubiláló alelnökéről:

Hajnal Vilmosról, a kereskedelmi miniszterium tragikus körülmények közt elhunyt osztálytanácsosáról;

Benkő Kálmán új udvari tanácsosról, a Magyar Földhitelintézet igazgatójáról;

Dr. Heteés Antal ügyvéd,

Heteés Mór kereskedelmi tanácsos és

Kammer Benő kereskedelmi tanárról, az új magyar nemesekről.

A következő képek a választási mozgalommal foglalkoznak, két kép a

Tisza István soproni szerepléséről.

A többi kép a külföld szenczióival foglalkozik:

Eitel Frigyes jeruzsálemi látogatásával, amivel kapcsolatban több nagyon érdekes

újkorai jeruzsálemi kép látható. Felvonulnak még

Izabella spanyol infánsnő és Santos Dumont; a híres ikrek

a Blaschek nővérek; a

világ legkisebb embere;

ujoncok eskütétele Madridban; és végül

a legújabb angol női divat, mely bizonyára érdeklő női olvasóinkat.

A szövegrész is nagyon érdekes és szóra-koztató.

— **A király Budapesten.** A király — mint félhivatalosan jelentik — május nyolcadika és tizenegyediké között utazik Budapestre, Bécsből való elutazásának napja és a budapesti időzés tartama még nincs véglegesen megállapítva. A királylyal a szokásos kíséret is Budapestre jön. A király kedvező idő esetén rövid ideig Gödöllőn is fog tartózkodni.

— **Szergiusz nagyherceg özvegye.** Moszkvából jelentik: Szergiusz nagyherceg özvegye, született Erzsébet hesszeni hercegnő ma fogadalmat tett, hogy a felebaráti szeretet szolgálatának fogja magát szentelni.

— **József főherceg utazása.** Fiuméből jelentik nekünk, hogy József főherceg a fiával ma reggel oda érkezett. A főherceget, aki inkognitóban utazik gróf László néven, a fiumei vasut állomáson a kormányzóság és az Adria hajóstársaság főtisztviselői üdvözölték. Kivonult eléje Jekolfalussy Zoltán kivándorlási kormánybiztos is. A főherceg kíséretével együtt ma délben a Kárpátia hajójára szállott és megkezdte utazását Napoly felé.

— **Henrik porosz herceg Magyarországon.** A német császár öcsese, Henrik herceg és Adolf Frigyes mecklenburgi herceg — mint megírtuk — a pünkösdi ünnepekre ellátogatnak Magyarországra és velük együtt eljön az osztrák és német arisztokrácia sok kitünősége. A főúri társaság a magyar királyi önkéntes gépkocsizó testület meghívására jön Magyarországra. A német és osztrák katonai gépkocsizó testületek vezetői közös gyakorlatokat fognak végezni a közel napokban Berlin és Bécs között, amelyeken részt vesz Henrik porosz herceg, a német katonai gépkocsizó egyesületek védnöke és Adolf Frigyes mecklenburgi herceg, a testületek parancsnoka is. Ezeknek a gyakorlatoknak az ünnepélyes befejezése lesz a magyarországi tura. Az arisztokrata társaság hatvan gépkocsival, a pünkösdi ünnepeket megelőző szombaton este hat órakor érkezik Budapestre és a pünkösdi ünnepeket itt tölti. Szombaton este gróf Andrássy Sándor a Park-klubban estélyt ad a vendégek tiszteletére. Másnap, pünkösdi vasárnapján a Lovaregylet meghívására jelen lesz a főúri társaság a Király-díj lefutásánál. Pünkösdi másodnapján elutaznak a Tatrába és utba ejtik gróf Andrássy Géza betléri uradalmát, ahol a szulovai vadaskastélyban látják vendégül Henrik porosz herceget és Adolf Frigyes mecklenburgi herceget, valamint a társaság többi tagjait. A betléri uradalomban erősen készülnek az előkelő vendégek fogadására.

— **A czári pár Németországban.** Pétervárról jelentik, hogy a czárné állapotában javulás állott be, ugyanarra, hogy most már hosszabb sétákat tehet a czarszkoje-szelói parkban. A czári család most már gyakrabban foglalkozik utazása tervével. A finnországi lakosság izgatottsága mellett is valószínű, hogy a czári család hosszabb időt fog tölteni a finnországi vizeken s azután Darmstadtba megy, ahol a hesszeni udvar látja vendégül. Így a czárnének alkalma lesz hosszú szünet után rokonait vizionlatni.

— **A spanyol trónörökös — siketnéma.** A „B. Z. am Mittag“-nak táviratozzák Párisból: A spanyol udvarnál nagy a szomorúság, mert Alfonzó trónörökös, aki már három éves, még eddig egy szót sem beszélt. Az orvosok nincsenek tisztában vele, hogy vajjon nem siketnéma születésű-e a trónörökös, segíteni egyelőre nem lehet rajta. A madridi udvar már azon gondolkodik, hogy Alfonzó infanst nem lehet trónörökösnek tekinteni, mert akkor sem foglalhatja el a trónt, ha megtanul beszélni.

— **A vonatkísérők Kossuth Ferencznel.** A Vonatkísérők Orsz. Otthona tiszteletbeli tagjává választotta Kossuth Ferenczet. A tiszteletbeli tagságról szóló oklevelet ma délelőtt nyújtották át neki küldöttségben a Kossuth-pártkörben. A küldöttség szóoka meleg szavakban tolmácsolta a vonatkísérők ragaszkodását és hálaérzését azért a jóindulatért, amelylyel irántuk minisztersége alatt mindenkor viseltetett. Kossuth Ferencz nagyon szívesen fogadta a küldöttséget és biztosította őket, hogy az élet minden viszonyai között, tehát az ellenzék padjain is mindig figyelemmel fogja kísélni az ő ügyüket és amit tehet, meg is teszi az ő jólétükért. A küldöttség zajos éljenzéssel fogadta a pártvezér választát.

— **A szultán betegsége.** Napok óta merül már föl a hír újra, meg újra, hogy a szultán beteg. A híradást dementálták az első napon; mindamellett tartotta magát. Ma már pozitívabb jelentések érkeztek a török uralkodó betegségről. Vesebajban szenved. Lába meglehetősen nagy és érverése 105. Udvari körökben nem titkolják, hogy a szultán már hosszabb idő óta vesebajos. A késő éjjeli órákban kiadott jelentés szerint az orvosok a szultán-nál bárányhimlő tüneteit konstatálták, amely betegség egy idő óta a palotában járványosan fellépett. A ma kiadott orvosi jelentés szerint a szultán állapota kielégítő. Betegsége simán folyik le. Hőmérséke 38,2, érverés 102. A szultán ma már több államügyet intézett el.

— **Az ex-szultán öröme.** Konstantinápolyból táviratozzák, hogy Abdul Hamid ex-szultánra ismét apai örömök várnak. Legkedveseböik hárem-hölgye, aki Tossun pasa leánya, legközelebb gyermekkel fogja megajándékozni a volt szultánt és a családi örömet az Alatinipalotában már két hónap mulva várják. Tossun pasa, a kedvencz háremhölgy atyja, Boszniából bevándorolt mohamedán, aki Abdul Hamid idejében nagy vagyon gyűjtött.

— **Mikszáth jubileuma.** Mikszáth Kálmán 40 éves írói jubileumának rendezésére alakult végrehajtó-bizottság ma délután Betöthy Zoltán elnöklésével ülést tartott. A bizottság örömmel vette tudomásul Révai Mór titkárnak azt a jelentését, hogy a jubileumi diszkiadás előfizetőinek száma napról-napra szaporodik. Ezután tárgyalta a bizottság a jubileumi diszünnepe megrendezésének részleteit. Berzeviczy Albert, Rákosi Jenő és Dessesuffy Arisztid hozzászólása után a bizottság megállapította, hogy pünkösdi másodnapján, május 16-án, délelőtt 11 órakor tartják meg az ünnepélyt. Mikszáth óhajítása volt, hogy az ünnepséget ezen a szép magyar ünnepnapon rendezzék. Az ünnepség színhelyül két terem került szóba: a tudományos akadémia díszterme és a fővárosi vígadó nagyterme. A bizottság báró Herzog Péter, László Mihály, Neugebauer László és Hoitsy Pál hozzászólása után a vígadó nagyterme mellett döntött, mely a várható nagy tömeg befogadására sokkal alkalmasabb, mint az Akadémia. Ezután megállapította a bizottság az ünnepség műsorát. Sághy Gyula egyetemi rektor indítványára a bizottság fel fogja kérni az egyetemi énekkarokat, hogy megnyitól és berekesztésül a Szózatot és a Himnusz énekeljék. Utána gróf Apponyi Albert, a végrehajtó-bizottság elnöke, megnyitó beszédet tart. Ezt prologus követi. Majd az üdvözlések kerülnek sorra a következőképen: a kormány, a tudományos akadémia, a tudományegyletem, a műegyletem, a Kisfaludy Társaság, a Petöfi Társaság, a fővárosi hatóság, az irodalmi társaságok, a művészek, a hölgybizottság, a vidéki küldöttségek és az egyesületek. Ezt követi Mikszáth Kálmán válasza. Az elnöki zárzó fejezi be az ünnepélyt. Szundy Károly titkár terjesztette elő ezután a meghívandók névsorát. Megállapította a bizottság, hogy az ünnepélyen ez alkalommal mellőzi a diszmagyar ruhát és felkeri a megjelenőket, hogy fekete szalonöltözketben jelenjenek meg. Az ünnepély színhelyéről csak meghívóval lehet bejutni. Örömdetes tudomásul vette a bizottság, hogy a magyar festőművészek Mikszáthnak egy nagy művészi albumot kívánnak átnyújtani, amely a nagy író regényeinek illusztrációit foglalja magában. Örömmel fogadta a bizottság Kacsokovics Géza az ajánlatát, hogy az ő megrendelésére Holló Barnabás által készült igen sikerült Mikszáth-márványszobrot a bizottság rendelkezésére bocsátja. Szívesen fogadta a bizottság a máv. munkások körének ajánlatát, hogy az ünnepélyen a magyar munkás-ságnak is jusson megfelelő hely, valamint a Magyar Színház igazgatójának bejelentését, hogy a színházban alkalmi darab keretében diszkiadást rendez. Végül a bizottság több adminisztratív ügyet tárgyal, amelynek során dr. Bárczy István polgármester, Rákosi Jenő, Ferenczi Zoltán, Heinbach Sándorné és Ruszt József szólaltak fel. A bizottság felhatalmazta az elnökséget a meghívók kibocsátására, valamint az egyéb szükséges teendők eszközésére.

Művészi szempontból is esemény lesz az az ünnep, amelyen a magyar nők fejezik ki hódolatukat Mikszáth iránt. Az ünnep hétfőn és kedden lesz az Urániában. Az ünnepet Herceg Ferencz nyitja meg, aki ismerteti Mikszáth életét és műveit. Az előadást az Uránia vetített képekkel illusztrálja. Herceg előadása keretében Lampérth Géza Mikszáthhoz intézett ódáját olvassa fel. Róka táncztanár tanítványai pedig eredeti palóc tánczokat mutatnak be. Hajdu Marcellné, az Operaház tagja és Rózahegyi Kálmán Berkes primás kísérete mellett magyar dalokat énekelnek, Szerémi Zoltán, a Vigszínház tagja, Mikszáth „Ügyes-bajos ember“ című kacagató jelenetét adja elő, Aczél Ilona és Hajdu József Bede Anna szomorú történetét mondják el. A második rész a művészi ízléssel összeállított élőképekkel áll. Az élőképekhez Berkes teljes zenekara szolgáltatja a zenét. Az ünnep harmadik része Szávay Gyulának ez alkalomra írt Mikszáthfalva című színpadi ünnepi tréfájának bemutatása lesz. Mindkét előadásra jegyek az Uránia pénztáránál kaphatók.

— **Árad a Duna.** Pozsonynál a Duna tegnap-tól ma reggel 50 centiméterrel és ma reggeltől estig újabb 33 centiméterrel áradt. A vízállás este 8 órakor plus 440 centiméter volt.

— **Monitor és uszoda.** Ma délelőtt a „Kőrös“ monitor az obudai kikötőből kijövet nekiment Tivl Sándor épülőfélben levő uszodájának és kettéhasította. A monitornak nem történt baja s emberéletben nem esett kár.

— **Mark Twain a ravatalon.** Egész Amerika gyászolja a tegnap elhunyt Mark Twaint. A gyász nagyon sok nagyvárosban impozáns módon nyilvánul. Newyorkból jelentik, hogy az elhunyt nagy humorista egész vagyonát egyetlen leányára Gavrilovics Oszip zongoraművész feleségére hagyta. Benső barátairól sem feledkezett meg s mindegyiknek kisebb hagyatékot juttatott. Ma délelőtti gyászistentisztelet volt. Isentisztelet után Mark Twain holttestét Elmira-ba szállították, ahol a nagy író felesége és három gyermeke nyugszik. Elmira-ban holnap temetik el a legegyszerűbb módon. A család tagjai az egész világból részvétnyilatkozatokat kapnak.

— **Kuropolitik és a sajtó.** Pétervárról jelentik nekünk, hogy most jelent meg Kuropolitik táborának emlékiratainak utolsó kötete, amely a kelet-ázsiai hadjáratot tárgyalja. Ebben a kötetben a volt fővezér élesen támadja a sajtót és a harszteri tudósítókat. Azt mondja róluk, hogy aláásták a vezérek tekintélyét becsmerlő kritikaikkal s azt ajánlja Kuropolitik, hogy a jövő háborújában a harszteri tudósítók csak a fővezér jóváhagyása után küldhessenek tudósításokat az eseményekről.

— **A budapesti repülőversenyek.** A budapesti nemzetközi repülőversenyeket megelőzi a nizzai és a berlini. Nizzában most folynak a versenyek és a közönség érdeklődése hihetetlen arányokat ölt, bár ott távolról sem vesznek részt olyan impozáns számban és oly elsőrangú mesterek, mint aminők nálunk, a nagy díjakra való kilátás reményében, már eddig is jelentkeztek. Ugy látszik a nizzai rendőrséget készületlenül találta az érdeklődőknek így nagy tömegekben való felvonulása. Ebből okulva, a budapesti repülőversenyek rendezősége, olyan nagyszabású előintézkedéseket tesz, hogy félmillió ember kivonulása is, minden zavar nélkül lesz lebonyolítható. Két széles országút, Budapest legjobb karban tartott utjai vezetnek a versenyterhez és pedig a vicinális mentén levő Kerepesi-ut, a másik oldalról pedig a Kőbányai, illetőleg Jászberényi-ut. A kocsi tömege kifelé a Kerepesi-uton halad, befelé pedig a Jászberényi-uton. A Városi Villamos Vasut külön síneket fog lefektetni a versenyter mellett, amelyek lehetővé teszik, hogy a villamos kocsik körfordulattal folytonosan járassanak és ilyenképen óránként tizenötezer ember tudnak szállítani. A Közúti vasut vonala ugyancsak közvetlen a versenyter közelébe jut. A keleti pályaudvartól induló vicinális, mely a verseny idejére már villamosá alakul át, egészen a nézőhelyekig vezet. A magy. kir. államvasutaknak ugyancsak a keleti pályaudvartól induló fővonal Kőbánya felső állomásán áll meg, amely a versenyterrel két-három percznyi sétával érhető el. Így tehát nem kell tartani attól, hogy a forgalom lebonyolítása a közönségre kellemetlen akadályokká ütközik. A nemzetközi repülőversenyek központi irodája a székesfővárosi Vigadó dunaparti részének földszintjén már megnyitott. Az aviatikai meeting repülőterén ma reggel két francia aviatikus, Croquet és Montigny gróf szenzációs eredménnyel felszállt. A két aviatikus Blériot-féle monoplánokkal repült s mai felszállásuk eredménye jóval túltett Blériotnak budapesti és bécsi felszállásán; ugyanis 50—60, sőt 80—90 kilométernyi sebességgel repültek s a pályát tizen-négyszer repülték meg. A telepen jelen volt magyar aviatikusok és az egybegyűlt közönség óriási lelkesedéssel üdvözölte a két francia aviatikust. — Bécsújhelyről jelentik, hogy a budapesti repülőversenyek rendezősége Bécsújhely városához kérdést intézett az iránt, vajjon a százezer koronával díjazandó nagy távrepülés felszállási helyét nem engedné-e át a Steinfeld nevű bécsújhelyi mezőseget. Miután a dolog nem ütközik pénzügyi nehézségekbe, biztosra vehető, hogy a távrepülés startja Bécsújhely mellett lesz.

— **Egy urifü botlása.** Timafalvi Nagy János fővárosi ügyvéd a mai napon bünyügyi feljelentést tett a főkapitányságon egy előkelő családból származó joghallgató ellen, akinek az apja vidéken főügyész. A jogász nála lakott albérlésben és több 1180 koronát ellopott. Az ügyvéd annak idején a főügyész kérelmére állott el a feljelentéstől, mert ígéretet kapott arra nézve, hogy az apa rendezni fogja a lopásból származó kárt. Ugy látszik, a főügyész meggondolta a dolgot, mert nem rendezte a tartozást, mire az ügyvéd megtette ma a feljelentést.

— **A Halley-üstökös.** Alsóvezérekéről jelentik, hogy ma reggel háromnegyed órával a nap felkelte előtt a Beszkidről rövid időre látható lett a Halley-üstökös. Az üstökös igen közel állott a naphoz, csövája meglehetősen hosszúra nyúlt, de fénye aránylag gyöngyön mutatkozott.

— **Az „erdei iskola“.** Nem hiába nevezik a törökök az iskolát a „próféta virágoskertjének“. Mint a virágoskert gondozása, szerető figyelmet kívánnak gyermekeink is, ha az iskoláinkból tényleg erősíteni akarjuk a nemzetet, az országfenntartó nemzetet. Sajnos, Budapest iskoláiban nem találhatják meg a napfényt, a szabad levegőt, a szabad mozgást kellőképpen gyermekeink. A budapesti iskolák levegőjét, napsugarát elnyelik a szomszédos háztömegek. A gyermek a szünóra alatt is kénytelen a folyosókon szorongani. Még az egészséges, ép szervezetű gyermekek is kora ifjan ellankasztják, megfomnyasztják azok a nehéz levegőjű osztályok, ahol ötven-hatvanadmagukkal szoronganak! Hátha még a gyöngébb szervezetű gyermekeket tekintjük! Ezeknek az apró embereknek kálváriajárás az iskolájuk. Folyton betegeskednek. Kimerülten lézengenek az iskolákban. Még a többiek, az egészségesebb kis társaik haladását is hátráltatják. Az ilyenek félbemaradt embereként kerülnek ki az életbe. Hézagos tudásukkal a balsors labdájává válnak. Elyomja szegényekéket az élet. Korán pusztulnak. Szociálisan gondolkodó orvosok, oktatók, nemes emberbarátok az ilyen szerencsétlen gyöngékek megmentésére, az élet virágos kertjének visszaadására gondolták ki az erdei iskola eszméjét, állították fel az erdei iskola intézményét — Nyugaton. Ez apró emberkéik szerencsésjére ma már nálunk sem tiltott, esempésztett portékák az ilyen eszmék, sőt nagy örömmel jelenthetjük, hogy már Budapesten is megalakult „az erdei iskola előkészítő bizottsága“. Olyan köztisztelt, olyan energikus kiváló férfi állott e nagyjelentőségű mozgalom élére Székely Ferencnek, a Belvárosi Takarékpénztár elnök-igazgatójának áldozatkész emberbarát személyében, Kovács Rezső fővárosi tanár előadóval, hogy a haladók és emberbarátok lelkes táborá Budapestben is meg fogja honosítani az „erdei iskolák intézményét“ a nyári hónapokra. A fővárosunk határában és szomszédságában van elég lombos erdő, melyet „villamos“-ról meg lehet közelíteni és az ott építendő világos, szellős barakkokban — a nyugati bevált példák és rendszer alkalmazásával — a betegek, a gyöngé szervezetűekből is megerősödött hajtásokat nevelhetünk a nemzeti iskolák „virágos kertjének“.

— **Halálraítelt leánygyilkos.** Newyorkból érkezett kábeljelentés hírül adja, hogy egy Volter Albert nevű husz éves embert halálraítelték többszörös leánygyilkosság miatt. A szörnyeteg foglalkozásszerűen üzte a leánygyilkosságokat. Kishirdetéseket tett közzé, amelyekben leányoknak különböző állásokat ígért. Legutóbbi áldozata Wehler Rut nevű németországi leány volt, akit meggyilkolt. Azután a holttestet kályhába dobta és elégette. Ez a szörnyeteg kiderült s a gyilkos rendőrség kezére került.

— **Az árvíz Szerbiában.** Belgrádból jelentik, hogy Péter király ma a kabinet 3 tagja kíséretében Kragujeváczra érkezett. Lóháton járta be a környékbeli falukat, ahol az ár leginkább pusztított. György herceg szintén Kragujeváczon van tegnap óta és résztvevett a mentési munkálatokban. A királyi herceget lelkes ovációban részesítette a lakosság. A vasuti összeköttetést Niss és Szófia között átszállással tartják fenn. A Lapovónál megrekedt két keleti express utasai átszállással folytatták útjukat. A nagy árvízkatasztrófa Kragujeváczban alkalmat adott a királynak és György hercegnek a találkozásra. A volt trónörökös, aki három hónap óta vidéki helyőrségen van és feljebbvalóinak teljes megelégedésére látja el szolgálatát, a lakosság között pedig rendkívüli rokonszenvet biztosított magának, tegnap érkezett Kragujeváczba és a nép szívesen fogadta. Közvetlenül utána jött meg a király s a találkozás nagyon meleg volt. György herceg kezét esőkölt atyjának, a király pedig megölelte és homlokán esőkölt fiát. A görög husvét után György herceget nagyobb helyőrségbe fogja áthelyezni a király. Az eddigi jelentések szerint az árvízkatasztrófa több mint négyszáz emberéletet követelt és harmincz falu elpusztult. A falvakban 10 millió dinárra becsülik a kárt.

— **Nagy tűz Berlinben.** Tegnap délután Berlinben a Ratinover-strassén tűz támadt. Az egyik nagy lakóház kigyuladt és a gyorsan elharapozó lángok nagy pusztítást vittek véghez. Egy gyermek meghalt, egy nyolcz éves leányt az ajtót fölfeszítő megmentőjének baltája megsebesítette, két gyermek égett sebeket szenvedett, több tüzoltó pedig a mérges fűgázoktól rosszul lett.

— **Zsidóüldözés Oroszországban.** Pétervárról táviratozzák nekünk: Április 26-ika az utolsó szomorú határidő, amikor azok a zsidók, akiknek nincsen letelepedési engedélyük, kénytelenek elhagyni Kiewet. 1200 zsidó család fog ezen a napon vándorbohoz nyulni s hiába kérvényez a tözsdetanács, sőt a keresztény lakosság és a kereskedő osztály is, a kérvényeket olvasás nélkül juttatják vissza a kormányozáságtól küldökhöz. A zsidó nép között igen nagy a pánik. De nemcsak Kiewben ilyen könyörtelen a kormány a zsidóság iránt, mindenütt, ahol zsidók laknak, kezdik nagyon szigoruan venni, hogy mely zsidóknak van letelepedésre engedelmük s mivel a falvakban a zsidók kérvényezés nélkül ütöttek tanyát, most a városokba kergetik őket, hogy aztán onnan tovább üldözzék. — Pétervárról jelenti egy későbbi távirat: A kiewi fő kormányzó elrendelte, hogy sürgősen meg kell vizsgálni a kiutasított zsidók ügyét s egyelőre felfüggesztette az április 26-ára szóló kiutasítást. Külön bizottság alakult meg, amelynek feladata eldönteni, vajjon a kiewi kormányzóság területén letelepedett zsidócsaládok ártalmasak-e s van-e jogalap kiutasításukra. Valószínű, hogy a kiutasításra ítélt zsidók nem lesznek kénytelenek Kiewet elhagyni.

— **Rendőrtisztviselők szélhámosa.** Az aradi rendőrség ma délben letartóztatta Klink Sándor országosan körözött szélhámost, aki rendszerint vidéki rendőrfőkapitányok neve alatt követett el bűncselekményeket. Klink 1908-ban, mikor Budapesten a rendőrtisztviselői kongresszust tartották, szintén Budapesten tartózkodott és Nagy Imre trencsényi rendőrfőkapitánynak adta ki magát, majd a kongresszuson résztvevőket meghívta mulatságra. A mulatozás során betértek a budapesti fővárosi orfeumba is, melynek főpinczéréltől Klink ezer koronát kért kölcsön, majd fizetés nélkül eltűnt. Az orfeum főpinczére ekkor levélileg fordult a trencsényi rendőrséghez és így derült ki Klink szélhámoskodása. Klink ezután Besztercebányán Klinger János főkapitány nevében követett el csaláskat. Itt a rendőrséghez jutott be hivatalnoknak, és e minőségében az egyes bűntügyi iratok adatai alapján zsarolta meg a besztercebányai közönséget. Itt a visszaélésekért hat hónapi börtönrre ítélték, azonban a büntetés elől megszökött. Valomiasa során előadta, hogy már egy esztendeje tartózkodik Aradon Dévény Sándor néven és gazdasátszinek jelentette be magát a rendőrségben. Néhány hónappal ezelőtt Dévény néven folyamodott a rendőrséghez egy rendőrtisztviselői állás elnyeréséért, azonban megválasztása nem sikerült. A napokban a rendőrség egy névtelen levelet kapott, melyben jelezték, hogy Dévény Sándor azonos a már régóta és országosan körözött Klink Sándorral, mire beidézték. Klink eleinte mindent tagadott, azonban a keresztkérdések alatt teljesen megtört és beismerte csalásait. Vallomásaiban még előadta, hogy Aradon házasságzédelgésből élt és ez uton több ezer koronát szerzett. Klinket a rendőrség letartóztatta és büntetésének kitöltése után Budapestre, majd Besztercebányára szállítják.

— **Kegyelem egy halálra ítéltnek.** A mecklenburg-schwerini nagyherceg fiának, az örökös nagyhercegnek születése alkalmából megkegyelmezett Zobel Augusztia operaénekesnőnek, akit az esküdtsek halálra ítélt, mert féltékenységből meggyilkolta Bartholt operaénekesnőt.

— **A rendőrség terjeszkedése.** A rendőrfőkapitányság hivatalai, daczára az óriási kettős épületnek, melyet most elfoglal, szűkeknek bizonyultak, úgy hogy elegendő helyről kellett gondoskodni. Miután a Ferencz József-téren ott áll a haszontalan Akadémia üresen és céltlanul, Boda Dezső főkapitány lépéseket tett aziránt, hogy az Akadémia épületét legalább annyira gyümölcsözőtessék, hogy a rendőrség hivatalainak egy részét odahelyezzék. Így aztán a Magyar Tudományos Akadémia palotájának harmadik emeletét a belügyminisztérium jóváhagyásával kivették a főkapitányság céljaira. Májusban az Akadémia harmadik emeletét átalakítják, hivatali helyiségek céljaira berendezik és a főorvosi hivatal még e hónapban behuzolódik az új helyiségbe. Legelőször ezentul lesz valami az Akadémiában.

— **Egy urileány tragédiája.** Matisz Imre divatárkereskedőségét elcsábította Krasznay Irént, Krasznay Jánosné nyugalmazott főhadnagy özvegyének leányát. S amikor a leány szegyenbe jött, a lovag félve a következményektől, megszökött. Nyolcz hónapig bujdosott a röfgavallér, amikor a leány, aki még mindig szerette, megtudta, hogy Matisz a Rákóczi-ut és Kazinczy-utca sarkán levő divatboltban teljesít szolgálatot. Tegnap este üzletesukáskor megvárta s elébe állott Matisznak, aki új kedvese Jeszensky Ilona színésznővel igyekezett kifelé. Az új favorit, amikor megtudta, ki áll velök szemben, revolvert nyomott Matisz markába, hogy löjje le a régi kedvest. Ez a felháborító jelenet annyira hatott Krasznay Irénre, hogy ördöngösi kezdett, majd összeesett. Bevitték a főkapitányságra, ahol a rendőr orvos megállapította, hogy a fiatal leány elmebeteg. Elrendelte a kórházba való szállítást. Később megjelent a főkapitányságon a szerencsétlen anya és azt tudakolta, hogy leánya tönkrevőjét hogy lehetne felelősségre vonni. Felvilágosították, hogy erre a büntető törvénykönyvben nincsen büntetés. Ma az esti órákban megjelent a fentemlített Rákóczi-ut és Kazinczy-utca sarkán levő divatárkereskedésben egy uriember: Sárosy Andor, a Királyszínház tagja egy képutazó kíséretében. Nyakkenődöt vásároltak. A vételi aktus befejezése után megkérdezték az őket kiszolgáló kereskedő segédét, melyik az a Matisz Imre? Rámutattak, mire Sárosy bemutatkozott neki s megkérdezte tőle, lenne-e egy kis ideje kijönni az utcára, beszélgetni vele. Matisz kiment és erre Sárosy több rendbeli arcúlütést mért le Matisznak, aki megverve beszaladt a boltba. A Rákóczi-utca népcsőület támadt a csattanásra s mikor Sárosy megmagyarázta az egybegyűlteknek, hogy hallotta Matisz gazságát s ezen felháborodva, lelki szükségletének kellett eleget tennie, hogy a csábítót több ízben arcul üsse — lelkesen megjelenezték.

— **Halálos husmérgezés.** Tegnap délután megjelent a főkapitányságon Margulits Béla, az Uránia Színház titkára és elmondotta, hogy a színházzal kapcsolatosan olyan rémes híreket terjesztettek, amelyek valódságuk esetén okot adnának a bíróvádi eljárásra. Április 16-dikán délelőtt a tisztviselőtelepi főgimnázium ifjúsága hallgatta végig az Uránia Színház előadását. Fölvonások közben a fiatalság a színház büfféjében evett tíz órai cszonnát. Többen párisi hurkát ettek. Tegnap aztán arról értesült a színház igazgatósága, hogy Kósa Zsigmond szabadalmi bíró János nevű hatodik gimnazista fia meghalt és pedig husmérgezésben s hogy a bajt az Uránia Színházban elfogyasztott párisi hurka okozta. Arról is hallott az igazgatóság, hogy több fiu rosszul lett. Kéri tehát a vizsgálat megindítását. A panaszra a rendőrség vizsgálatot indított és megállapította, hogy Kósa Zsigmond fia nem husmérgezésben halt meg. Szívtágulásban szenvedett. Kihallgatták még két tanuló, akik megbetegedtek ugyan, de nem az Urániában elfogyasztott tizóraitól, hanem hűlés következtében. Kihallgatta a rendőrség Magyar Semánét, a büffé bérletjét, aki kijelentette, hogy a hentesárut Benzai Károly Rákóczi-uti hentesből vásárolja, de mindig vigyáz rá, hogy friss holmit kapjon. Benzai is kijelentette, hogy csak friss hentesárut küldött az Uránia büfféjébe. A rendőrség folytatja a nyomozást.

— **Tettenért ékszerabló.** Ma este, éppen az üzletet zárták a belvárosi Zirner testvérek ékszerészeknél s a bolti lámpákat oltogatták, amikor észrevették, hogy valaki az utcán próbálgatja a lezárt ékszeres kirakat lakatját. Kiküldték a szolgát, aki éppen akkorára ért oda, amidőn az illető már az ajtó szárnyát próbálgatta kinyitni. Lefogták és átadták a rendőrségnek. Megállapították, hogy Német Mihály 25 éves foglalkozás nélküli kereskedőségét. Letartóztatták.

— **Vasárnapi munkágyűlések.** A főkapitányság elnöki osztálya április 24-re, vasárnapra a következő munkágyűlések megtarthatását engedélyezte: A zuglói munkások gyűlése a Hajtsár-ut 28. szám alatt levő Piskóti-féle vendéglőben délelőtt fél 11 órakor. — A budapesti irodai üzleti szolgák és raktári munkások gyűlése a Wesselényi-utca 63. szám alatti Bokross-féle vendéglőben délelőtt fél 11 órakor. — A budapesti faesztergályos munkások délelőtt 11 órakor a Vig-utca 18. szám alatti Poós-féle vendéglőben gyűlést tartanak. — A VIII. kerületi építőmunkások ugyan csak a Vig-utca 18. szám alatti Poós-féle vendéglőben tartanak nyilvános gyűlést délelőtt 10 órakor.

— **A brüsszeli világiállítás megnyitása.** Brüsszelben ma délután nyitották meg a királyi pár, a diplomáciai kar, a miniszterek és a parlament tagjainak jelenlétében a nemzetközi világiállítást. A királyi párt a kiállítási csarnokba lépésekkel lelkesen éltették. Báró Jahnsen, a kiállítási bizottság elnöke üdvözlő beszéde után Hubert közmunkügyi miniszter a kormány nevében köszönetet mondott az idegen államoknak részvételükért. A király szintén megelégedésének adott kifejezést afelett, hogy a külföld mily jelentékeny arányban vesz részt a kiállításban, amelyvel elismeri Belgium munkásságát. Ezért köszönetet mond a nemzeteknek, akik tiszteletüknek adnak kifejezést. A kiállítás nemzetközi jellege jelentős bizonyítéka a béke munkájának, mely igen közel áll szívéhez. A király még köszönetet mondott a kiállítás rendezőinek és ezután megnyitotta a kiállítást. Ezekután a királyi pár megtekintette a kiállítást.

— **Repülés a tengeren át.** Nizzában ma hat léghajós szállott fel, hogy Nizzából Cap Ferratis és vissza röpjöjenek. Az utat a tengeren át vezet és huszonnyolc kilométer hosszú. A kísérlet mind egyiknek sikerült. Első volt Latam, aki 16 perc 40 és egyötöd másodperc alatt tette meg az utat, második Guray, a harmadik Van der Born, negyedik Effimoff, ötödik Chavez, hatodik Rolls. De Riemsdick öt órakor szállott fel, de a fok előtt a tengerbe zuhant, honnan azonban egy torpedónaszád kihalászta.

— **Egy pénztárca kalandjai.** A rendőrségen Berilagna muzeumi gyakornok feljelentést tett, hogy pénztárcájára, melyet a vele dolgozó Hengel Gyula díjnok asztalán felejtett — emlékezete szerint — elűnt. A pénztárcában 20 korona készpénz és rá nézve fontos iratok voltak. A nyomozás folyamán gyanuba került Hengel Gyula, aki azonban a meghatározottabban tagadta, hogy ő tulajdonította el a pénztárcát, mire saját kérelmére a detektívek kipesti lakásán házkutatást tartottak. A pénztárca nem került meg. Találtak azonban a detektívek Hengel Gyula lakásán 11 darab, a muzeumi könyvtárból való könyvet, melyeket Hegel Gyula olvasásra vitt haza anélkül azonban, hogy engedélyt kért volna rá. A könyveket be is kérte azután a muzeum igazgatósága. Később a pénztárcát elhozta panaszosnak egy hordár, állítólag ismeretlen megbízótól, mire az ügyben a további eljárást beszüntették és az ügyiratokat áttették az ügyészséghez.

— **Széhhámos emberek.** Kádár Tivadar harminczketéves asztalosmester ellen elfogató parancsot adott ki a bíróság. Kádárnak az Illés-utca 24. számú házában volt asztalosműhelye s itt Szapeth Adolf magánhivatalnok egy szoba butort rendelt nála. A rendelés alkalmával 400 korona előleget vett fel az asztalos, aki a butort el is készítette, de másnak eladta s a kapott pénzzel megszökött. Valószínűleg Amerikába szökött. — Ugyancsak elfogató parancsot adott ki a bíróság Hecht Ede 45 éves ügynök ellen, akit két külföldi czég család és sikkasztás miatt feljelentett. Ezek: a leipzig-i Schild Bernard-czég és a párisi Revillon Frères-czég; az előbbi 321 korona értékű, a második 8800 korona értékű szörmeáru elikkasztása miatt. Hecht bizományba kérte és kapta ezeket az árukat, azokat eladta s a pénzt saját czéljaira fordította. Hecht megszökött.

— **Furesa drótostótok.** Lapunk legutóbbi számában megírtuk, hogy Rákospalota-Ujpest állomás mellett két drótostót uriruhába öltözött s otthagyni saját ruhájukat és ládájukat. Nagy-máros irányában elutaztak. Az eset ma már ki van derítve. Megjelent a rendőrségen ugyanis Surány József edénykereskedő s eladta, hogy Palóczy-ut 12. szám alatti lakásán nála két drótostót lakott albréletben, névszerint Dicsanik Márton 50 éves és ennek fia, Ferencz. 21 éves egyének, akik feltörték a kofferját s 30 korona készpénzt, több ékszert s ruhát loptak el tőle. Az újpesti kapitányságon megindították a nyomozást s megállapították, hogy a drótostótok a pályaudvar mellett ezekben a lopott ruhákba öltöztek át s a károsult az otthagytott ládákból is felismerte a totok tulajdonát. A rendőrség nyomozza a Trencsénbe, valószínűleg falujukba, Dembélvébe szökött totokot.

— **Házasság.** Szentgyörgyi és gyalóközi dr. Gyalóközi Sándor, Csik vármegye főispánja tegnap tartotta esküvőjét Budapesten a belvárosi plébániatemplomban Moritz Vilnával, néhai esanádi Török Antal özvegyével.

Dr. Katona Sándor fővárosi ügyvédi eljegyezte Fürst Lizit, öz. Fürst Miksáné leányát Budapesten.

Róssa József, a Műszaki és Gépipari Rvt. ügyvezető igazgatója eljegyezte Klein Sárkát.

Benyó Antal Budapest eljegyezte Thurmeyer Irmát Budapestről.

Bognó Béla Máv. tisztviselő Hatvanban eljegyezte Remenyik Bertalan Máv. tisztviselő leányát, Emmát.

— **Nászajándékok.** jeggyűrűk lezelenyősebben Polgár Kálmán művész ékszerkészítő, Budapest, VII., Erzsébet-körút 20., I. em. szereshetők be, Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **Londonból Manchesterig — repülőgépen.** Londonból jelentik: Graham White angol aviátikus, aki ma reggel 5 óra 10 perczkor Londonból légi uton elindult Manchester felé, 7 óra 20 perczkor Rukbiba érkezett és 8 óra 30 perczkor programszerűen folytatta repülését. Kedvezően szélviszonyok következtében Graham White Tamworth és Lichfield között másodsor kikötött. Valószínűleg a délután folyamán tovább repül Manchester felé.

— **A férjhezmehtnék ára.** B. Julia szakácsnő volt és férjhez akart menni mindenképen. Miután pedig a városban nem akadt számára leány, kiment a ligethe, ott aztán egy városligeti multság alkalmával ismerkedett meg B. Julia egy öregedő, uriasan öltözött emberrel, aki magát Schmidt Ignác névű gépésznek mondotta. Udvarolni kezdett a szakácsnőnek és hamar eldicsekedett, hogy Sopronból nagy örökséget vár, azonkívül a Szabadság-terén fényes házmesteri állást fog kapni. Schmidt hamarosan eljegyezte magát a szakácsnővel és az eljegyzés után kért tőle 1800 koronát, hogy letehesse a kaucziót a házmesteri állásra és Sopronba utazhassék az örökség felvételére. A leány adott is neki pénzt, amivel aztán Schmidt megszökött. A szakácsnő ekkor elment „völegénye” rokonaihoz, ott megtudta, hogy Schmidt, akit tulajdonképen Schumicznek hívnak, a fővárosból kitiltott, ismert tolvaj és házasságszedelgő. A rendőrség nyomozza.

— **A kávé drágulása.** Arra a hírre vonatkozólag, hogy a Budapesti Kávészakértő társulat tagjai a kávéárak emelését határozták volna el, a Budapesti Kávészakértő társulat elnöksége kijelenti, hogy az ipartársulat ebben az ügyben ülést nem tartott, határozatot nem hozott és az áremelésről semmiféle tudomása nincsen. Ha tehát egyes tagok tényleg emelték az árakat, az illetők csak a maguk jogos hatáskörében cselekedtek, de arra az ipartársulat semmiféle befolyást nem gyakorolt és nem gyakorolhat.

— **A moszkvai templomrablót elfogták.** Pétervárról jelentik nekünk, hogy sikerült kézrekeríteni azt a tolvajt, aki az Uspanski-székesegyházban drága egyházi ereklyéket lopott el. Fominnak hívják, 18 éves parasztsuhancz, aki bevallotta, hogy már napok óta várt jó alkalomra s mindig elrejtőzött a templomban éjszakára. A lopott drágaságokat még mindig nem tudta elvinni a templomból és meg is találták azokat hiány nélkül a sekrestye mögött, ahová a tolvaj eldugta. A parasztsuhanczot a templomban tartóztatták le s mikor a rendőr közlekedett hozzá, Fomin rálött, de nem találta el.

— **Játék a fegyverrel.** A kelenföldi pályaudvaron ma délután Cserny Hugó tizenkilenc éves szabótanoncz Flobert-puskáját akarta szétszedni. Eközben a fegyvert elsült és egy golyó Cserny szájába furdott. A súlyosan sérültet a Rókus-kórházba vitték. — Ugyancsak a Flóbert okozott szerencsétlenséget a Viador-utca 7. szám alatti házában, ahol Varga Imréné napzamosasszony jött vele. A Flóbert-pisztoly elsült és a golyó az udvaron játzadozó Váry Árpád kilenczéves iskolást halálosan megsebesítette. Beszállították az irtalmasok kórházába.

— **Agyonvert elmebeteg.** Szegeden Pitner Antal 39 éves eszmadiamester tegnap lakásán dühöngeni kezdett, mire a rendőrség a kórházba szállította, ahol szombaton hajnalban meghalt. Délelőtt a kórházi főorvos felboncolta és a holttestben bordatörést és bélszakadást tapasztalt, ami külső erőszakra mutat. A nyomozás folyamán a rendőrség délben letartóztatták Póka Ferencz ápolót, mert erős a gyanu, hogy a halált okozó sérüléseket ő okozta. Póka jogos önvédelemre hivatkozik. Dobrotka János másik ápoló azt vallja, hogy a nagy zajra berohant a kórterembe, ahol Pitner segítségért és rendőrré kiáltott, Póka pedig rajta térdelt. A vizsgálatot folytatják.

— **Férj keresetlik.** Egy szegény asszony keresi az urát: Vágó Jenő pinczér, aki évek sora óta szolgáit a Vadász-kürt-szállóban, szombaton eltűnt s azóta nem látták. Feleségét a legnagyobb szükségben hagyta hátra. A rendőrség mindenfelé keresi az eltűnt embert, de még eddig nem tudott ráakadni.

— **Nem okoz nehézséget annak a választás, ki magyar osztálysorsjegyet akar venni, mely fölárusítóhoz forduljon, hogy sorsjegyzétségét beszeresse.** Valószínűleg mindenki az általános ismert és közkedvelt Török A. és Tsa bankház r.-t. Budapest, Szervita-tér 3., választja e czélból. Ezen bankház általános közkedveltségét azon folytonos szerencsének köszönheti, melyben t. vevői állandóan részesülnek. Felhívjuk tehát t. olvasóink figyelmét, a Török A. és Tsa bankház r.-t.-nak, mint legnagyobb fölárusítóznak Budapest, IV., Szervita-tér 3., mai lapunkhoz csatolt mellékletére. Válassza a t. olvasó a neve mellett lévő szerencseszámot.

Társasutazás Konstantinápolyba. Május hó 14-én társasutazás indul Konstantinápolyba. A társaság hat napot tölt Konstantinápolyban, amelynek minden nevezetességét megismerlik és több érdekes kirándulást tesz annak környékére. A részvételi díj első osztályban 400, második osztályban 350 korona. A részvételi díjban a vasuti és hajóutazás, ellátás, kirándulások, vezetés, belépődíjak, szóval az összes költségek, sőt még a borralok is befoglaltnak. Prospektust szívesen küld az érdeklődőknek a Központi Menetjegyjroda, Budapest, IV., Vigadóter 1.

Beketow-cirkusz. Még artista műsorok olyan sikere nem volt, mint a cirkusz mostani műsorának. Estéről-estére, még esős időben is telt ház gyönyörködik az előadásban és zajos tapsal kíséri a Kaufmann leányok művészi kerékpármutatványait, a Frediani lovasakrobatáit, a Franklin-csoport lógtornászait, Albert és Francois gigerli-akrobatáit, a Mirvoszky család boházatos zene- és a the Highlanders katonái mutatványait. Vasárnap a teljes műsor kétszer kerül bemutatásra, délután 4 és este háromnegyed 8 órakor.

Halálozás. Hajnik Béla ismert fővárosi ügyvéd április 22-én reggel hosszas szenvedés után 58 éves korában Budapesten meghalt. Az elhunyt egyetlen fia volt néhai Hajnik Pálnak, a 48-as idők rendőrmiszterének. Temetése holnap, vasárnap d. u. 4 órakor lesz a farkasréti temető halottasházából.

Polijka János mérnök, nyug. Máv. főfelügyelő április 22-én életének 65-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt Ujpesten.

Pleininger Ferencné, Pleininger Ferenc volt pécsi országgyűlési képviselő neje, szül. Leszery Eteleka 78 éves korában Pécsen meghalt.

Barsendőn tegnap délelőtt kísérték örök nyugóhelyére **Dombay Vilmosné,** született **Balogh** Erzsébet földi maradványait. A megboldogult uriaszonyban **Dombay Vilmos,** Baranyavármege volt alispánja hűséges hitétársát, a környék intelligenciája általánosan becsült és szeretett tagját, a köznép pedig áldozatkész jó szellemét siratja.

x Felhívom figyelmét azoknak, akiknek csak egy szeme van, hogy szükségtelen külföldi gyártmányt vásárolni; itthon is készül ez; olyanok, akiknek a szemgolyójuk még megvan, operáció nélkül is kaphatnak Hatschek Bélánál, Budapest, VII., Király-utca 69. földszint 3. sz.

x Szép a bajusz Hajdusági pedróvel.
x Tamássy Park-Szanatórium Dunaharaszti-ban, Pest megye. Elsőrangú gyógyítóintézet alkoholisták, morfinisták és idegbetegek részére. Prospektust kívánatra küld az igazgatóság.

x Fodor-féle vívóterem a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermek torna- és vívásra.

x Bob hashajtó a legkellemesebb 10 fillér.
x Minden külön értesítés helyett bátorodik a bécsi „Schossenfabrik“ cég a tisztelt hölgyközönséget ez uton tudósítani, hogy szenzációt keltő magyar nyelvű „Divat Album“ megjelent és a t. érdeklődő urihölgyeknek kívánatra ingyen és bérmentve küldetik. A mai hirdetés bővebb felvilágosítást nyújt. Zur Schossenfabrik, Bécs, XVI., Neulerchenfelderstrasse Nr. 2.

x Royal Orfeum. Április utolsó hete a kolosszális sikerű rekord-műsor bucsuját jelenti, már csak egy hétig látható az **Aeroplane Ladisok** vakmerőségében is esztétikus, kápráztató levegő-táncza s már csak kétszer lép föl a kiváló német kabarekölő, **Hermann Klím.** A műsor kipróbált erősségei: a **Les Terribles** és **Aida** tánczai, a **Bres. Leigh** végtelenül kacagató kómikus akrobata trükkjei mellett új a **Kokobó** című miniatűr-operett, az **Irene Signis** szenzációs akt-mutatványa és a **Muki** bécsi című kitűnő bohózat; csupa elsőrangú vonzóerő s hozzájuk méltón csatlakozik a pompás magyar műsor többi városszerte emlegetett attrakciója.

x Kiss szerencsése Nagy! A most befejezett magy. kir. szab. XXV-iki osztálysorsjáték húzása a legnagyobb fönyereményt, 400.000 koronát, valamint két nyereményt 60.000 korona és számos nagy nyereményt, u. m. 20.000, 15.000, 10.000 stb. koronát a Kiss-bankház szerencsés veivő nyerték, mert Kiss szerencsése nagy! Az utolsó előtti XXIV-ik sorsjátékon már negyedszer nyerték Kiss bankházánál a 600.000 koronás jutalmódját. Vegyen tehát az új XXVI-ik sorsjátékra mindenki csak a Kiss Károly és Társa bankrészvénytrázasánál (Kossuth Lajos-utca 13.) osztálysorsjegyet, mert „Kiss szerencsése Nagy!“

x Mai lapunk összes példányaihoz Török A. és Társa bankház r. t. szíves hirdetése van mellékelve. Ha ezen színes hirdetés a kávéházakban és vendéglőkben nem volna az újságrámába lapunkkal foglalva, kérjük ezt a kiszolgáló pinczérnél reklamálni.

Vannak-e Mars-csatornák?

Budapest, április 23

Percival Lowell amerikai csillagász Párisban járt és feltűnést keltő előadást tartott a Mars bolygó úgynevezett csatornáiról. A messziről jött asztrológus nagy szöböséggel és figyelemreméltó fantáziával bizonyította, hogy ő meggyőződött e csatornák létezéséről.

Elmondta, hogy azok mérnök kéztől származó, bámulatosan tökéletes alkotások, melyek óriás kiterjedésben, szabályosan párhuzamos vonalakban egymás mellett futó s olykor egymást derékszögben áttevő roppant széles vízárkok s azokon a mezőségeken, amiken átvezettek, buja termékenységet idéznek elő.

Lowell odáig ragadtatja magát önkéntelen vagy szándékos képzelődésében, hogy állítólag egy ilyen Mars-csatorna fölavatási ünnepélyét is megfigyelte messzelátójával. Csak arról feledekzik meg beszámolni, vajjon a köztársasági elnök, vagy valamely koronás államfő szerepelt-e az ünnepies aktuson.

A párisiak udvarias emberek. tehát nem disputáltak amerikai vendégükkel, sőt meg is tapsolták a felolvasás végeztével. A fölületes nagyközönségnek tetszett is ez a mesébe illő dolog, mely tág teret nyit a feltevéseknek és az ábrándozásnak. De a tudósok a fejüket csóválják és egyikük — aki a Nostradamus álnév mögé rejtőzik — az „Illustration“-ban kerekén kimondja, hogy mr. Lowell-t nem veszi komolyan és hogy előadását csak humoros csevegésnek minősíti.

Számavehető csillagászok — írja „Nostradamus“ — már régen megegyeznek abban, hogy a Mars-csatornákról elterjedt föltevés optikai csalódásból ered.

Gyöngye teleszkopok ugyanis csakugyan mutatnak olyanféle szabályos, párhuzamos és derékszögben futó vonalakat, melyek geometriai alakzatoknak látszanak, s a mi földi felfogásunk szerint öntöző csatornák lehetnének. A csillagászati műszerek tökéletesedésével a teleszkopok lensései egyre erősödtek és ezeken a Mars bolygó felületén számtalan szabálytalan, szétfolyt foltok mutatkoznak, melyek csak a tökéletlen, gyöngye lensésén át látszanak összefüggő, szabályos vonalaknak.

Amerikában két világhírű csillagvizsgáló obszervatórium van. Az egyik a Yerkes-féle Chicagóban, a másik a Lick-féle Kalifornia egy magas hegycsúcán, melynek teljesen pormentes, tiszta levegője különösen alkalmas az égbolt megfigyelésére.

Az utóbbinak tudós igazgatója, **Barnard**, rendkívül élesen mutató teleszkoppal rendelkezik, melynek 105 centiméteres lenséje a legnagyobbakat is fölülmulja, s ezen a lensésén csak az imént említett szétfolyó foltokat látta, semmiféle csatornáknak nyomát se bírta fölfedezni. Pedig hát a Barnard szavában meg lehet bízni. Az ő nevét az egész világon tiszteltetik ejtik ki, különösen amióta a Jupiter ötödik szatellitjét fölfedezte.

A Yerkes-féle csillagdából is, az odaintézett kérdésre csak ez a lakonikus távirati felelet érkezett:

„Yerkes-teleszkop sokkal erősebb, hogy sem csatornákat mutatna.“

Franciaországban **Millocan**, a mendoni obszervatórium igazgatója, mindenben megerősítette az emittett amerikai kollégáinak véleményét.

Charles André, a lyoni obszervatórium igazgatója, a „Les Planètes“ című híres könyvében részletesen cáfolja azokat az állításokat, melyek a Mars-csatornák létezését hirdetik.

Newcomb, a korán elhunyt amerikai asztrológus, kevéssel halála előtt e kérdéstről így nyilatkozott:

„Mindama feltevések, melyek a Mars lakosságát hirdetik, csak a képzelet szüleményei és semmi pozitív alappal nem bírnak.“

Csak az olyan másodrendű csillagászok, mint az olasz **Cerulli**, akinek obszervatóriuma gyöngye, primitív műszerekkel van ellátva, áll a Mars-csatornák védelmezői mellé.

Ellenben **Hale** asztrofizikus, akinek az ame-

rikai Wilson-hegyen levő obszervatóriumában 1 m. 52 cm. diafragmájú teleszkópja parabolikus tükörrel van ellátva, lefotografálta a Mars-t és kitűnően sikerült felvételeken nyoma sincs a csatornáknak.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Impresszionista kiállítás.** A váci-utcai Művészklubban holnap, vasárnap, nyílik meg az impresszionisták kiállítása. Művészi életünk eseménye ez a kiállítás, nemcsak művészi, hanem társadalmi szempontból is. Közönségünk, melynek életkörülményei nem adták meg a módot, hogy a modern piktúra evolúciójáról ott tájékozódjanak, ahol ez végbement, most szinte kronológikusan sorrendben, szemléltetően kapnak utbaigazítást a Művészklubban. A művészet gourmandjai pedig, akiket a megértés és a szeretet vezet oda, körülrajongott és megcsodált mestereknek, az új idők művészprimipilusainak válogatott alkotásaiban gyönyörködhetnek. Jelentős ez a kiállítás abból a szempontból is, hogy az összes kiállított műtárgyak magyar magányosok, amateur gyűjtők gyűjteményeiből kerültek elő. Ebből kitűnik, hogy társadalmunk egy rétege igenis megnyitotta már kapuit a hazai konzervatív és érdekkörök által annyit csepült művészet előtt. Ezt elégtelenné vehetik tudomásul azok is, akik évek óta hadakoznak ezért az új művészetért, valamint az a közönségréteg is, mely érdeklődésével és fejlődés iránti érzékével a magyar evolúciót elősegítette. Ragyogó nevek, mint Goya, Courbet, Manet, Monet, Toulouse-Lautrec, Steinlen, Cézanne, Renoir, Puvis de Chavannes, Pissaro, Daumier, Sisley, Delacroix, Van Gogh, Picasso, Matisse, Denis, Van Donghen, Degas, a magyarok közül Munkácsy, Paál, Mészöly, Szinyei-Merse, Kernstock, Iványi és néhány japán művész sorakoznak itt egymás mellett. Egy darab műtörtélelem fűződik ehez a névsorhoz, melyet generációk fogtak követni áhitattal és rajongó tanulni vágyással. Nevek és műalkotások ezek, melyek nem a francziáké, nem a japánoké, nem is a miénk: senkié, vagyis mindenkié, nem a maé, nem a holnapé, hanem az örökkévalóságé. A kiállítás beható tanulmányozására egyébként a legközelebb rátérünk.

(*) **Színházaink műsora.** A Nemzeti Színház jövő heti műsorának eseménye A nagyszonyj pénteki jubiláris előadása lesz. **Szomorgy Dezső** rendkívüli sikerű történelmi színművének ekkor lesz a huszonötödik előadása. A hét többi napjaira is változatos műsorról gondoskodott az igazgatóság. A műsoron szerepel: A Papillon, a kőfaragó, Az ember tragédiája, A dolovai nábob leánya, Sári bíró, Amihez minden asszony ért.

Az **Operaházban** holnap, vasárnap az Istenek alkonya kerül színre, melyben Brunnhilde—Vasquezné, Guttrune—Ambrusné, Vaitraute—Fodorné, Woglunde—Szilágyiné, Wellgunde—Berts, Flosshilde—N. Valent, a 3 norma—Fodorné, Váradó M., Dömötör, Siegfried—Anthes, Gunther—Szemere, Hagen—Venczell, Alberich—Dainoki, I. vitéz—Kárpát lesz. Vezényel Kerner István karnagy, rendező Alszechy Kálmán főrendező. (Az előadást pontban félhétkor kezdik. (Évi bérlet 80. szám.) Hétfőn nincs előadás. Kedden A troubadour-t, ezután a Törpe gránátos című balletet adják. Verdi operájában a főszerepeket Sebeők, Hardy, Lunardi, Rózsa és Kárpát énekelik. (Évi bérlet 81. szám.) Szerdán a Téli regge van műsoron Vasquezné, Sándor E., Berts, Payer, Valent, Anthes, Takáts, Arányi, Szemere, Erdős, Mihályi, Ney B., Piehler, Hegedűs, Venczell, Kertész O., Váradó S., Kárpát és Déri közreműködésével. (Évi bérlet 8. szám.) Csütörtökön Labia Mária k. a. vendégfellépésével a Parasztbeesület és Bajazzók kerül színre. A multkorai bemutatkozásai alkalmával nagy sikert aratott művész Nantuzza és Nedda szerepeit fogja ezúttal egy estén énekelni. Az előadásban még Payer, Fodorné, Lunardi, Váradó S., Ney B., Dainoki, Szemere, Kertész O. és Balta vesznek részt. Az utóbbi ez alkalmával először énekel nálunk a Bajazzók Canio szerepét. (Évi bérlet 83. szám, rendes helyárak.) Pénteken új betanulással, rendezéssel és kiállítással ejtik sorát Lohengrin előadásának, melynek czímzerepében Környey Béla első ízben fog bemutatkozni, ugyanezen először adja majd Ortrudot—Haselbeck Olga, Elta—Medek, Telramund—Takáts, a király—Ney B., a hirtető—Váradó S., a 4 lovag—Piehler, Kertész Odón, Venczell és Kárpát lesz. (Évi bérlet 84. sz.) Szombaton Labia Mária k. a. Tosca-ban lép fel újra nálunk. Mária—Lunardi, Scarpia—Mihályi lesz. (Bérletszám 20. szám, rendes helyárak.) Vasárnap, május 1-én első helyáru irjúsági előadásul II. Rákóczi Ferencet tüzték ki, melyben Vasquezné, Sebeők, Flattné, Takáts, Piehler, Váradó S., Mihályi, Kornai, Déri, Szendrői, Hegedűs, Venczell játszzák a főszerepeket. (Bérletszám 21. szám.) Hétfőn, május 2-án Kurz Zelma, a bécsi udvari operaház kamaracékesnője lép fel vendégként A tévedt

Ügyvédi és bírói vizsgára, az összes jogi vizsgákra, államszámvevőtanai államvizsgákra gyorsan biztos sikerrel készülhet el

Dr. Erős Vilmos

jogi szemináriumában

Budapest, VII., Wesselényi-utca 13. Telefon 113-57

Nem téveszthető össze hasonló intézetekkel.

Fiókintézet: Kolozsvár, Páris-utca 11.

nő czimszerepében. Kivül Bert, Valent, Arányi, Szemere, Pichler, Kornai, Hegedűs, Szendrői működnek közre az előadásban, melyet bérletben (85. sz. felemelt helyarákkal rendeznek s fényolcsók kezdnek.)

A Vígsházban a jövő vasárnap, május 1-én, kezdik meg a berliniek tiz estére terjedő vendégszereplését, amely iránt máris a legnagyobb mérvű érdeklődés nyilvánul. A játérend darabjai és a közreműködő művészek és művésznők híre érthetővé teszik a nagy várakozást, amelyre Reinhardték idei fellépése elé tekint a közönség. Első estén a Makrancos hölgy kerül színre, a czimszerepben Héfllich Lucie-vel, a Deutsches Theater híres művésznőjével. Holnap, vasárnap a Théodore és Társa kerül színre, amelyet aztán szerdán, csütörtökön és szombaton ismételnék. Hétfőn Az obsztozt adják, amelyet vasárnap délutánra is kitűztek. Kedden a Kis czukros kerül színre Varsányi Irénnel a czimszerepben, pénteken pedig a Masamód, Heltai Jenő bájos vígjátéka, a czimszerepben Harmat Hedviggel. A Vígsház jegyárúsító irodáját, amely a Haris-bazárban van, a Haris-bazár lebontása miatt május 1-én át helyezik, még pedig a Váci-utca 20. sz. házba, a Harmonia zeneműkereskedés helyiségebe.

A Magyar Színház e heti műsorát két nagyszerű darab tölti be: „A koncert” holnap, vasárnap este, hétfőn, szerdán, csütörtökön és a jövő vasárnap este kerül színre, a „Csákó és Kalap”-ot pedig kedden, pénteken és szombaton adják. Mind a két darab ugyanabban a kitéző együttesben kerül színre, amelyben bemutatásra kerül. Vasárnap délután mérseket helyarákkal megismétlik „A sasfiók” előadását. Holnap, vasárnap délután „A kuruzsló”-t adják, ugyancsak mérsekelt helyarákkal.

Az Uránia Színház legközelebbi ujdonsága egy, a Halley-üstökösről bemutatandó nagyszabású, egész estét betöltő tanulmány lesz. A darabot dr. Massóny Ernő, a meteorológiai intézet asszisztense, kiváló csillagász írta, akinek neve asztronómiai cikkei és tanulmányai révén elgégé ismert és kedvelt a nagyközönség előtt. A képek legnagyobb része külföldi híres csillagászok eredeti felvételei után készült. A darab bemutató előadása a jövő hét közepén lesz.

A Királyi Színházban Lehar Ferenc páratlanul nagyszerű operettje, a „Luxemburg grófja”, melynek tegnap, pénteken nagy ünnepek és a közönség folytonos ovációi közt folyt le a 100-ik előadása, a héten is minden este színre kerül ugyanabban a kitéző együttesben, amelyben a 100-ik előadás és a premiéren adták. Holnap, vasárnap délután megismétlik a „Jánoska” előadását mérsekelt helyarákkal, a jövő vasárnap délután pedig ugyancsak mérseket helyarákkal „Az elvált asszony”-t adják. Szombaton, e hó 30-án délután lesz a karaszmenyett jutalomjátéka, amelyen Biró Lajos „Vali pályát választ” című egyfelvonásos kerül színre nagy hangverseny keretében. Erre a rendkívül érdekes előadásra rendez este áron lehet már jegyet váltani.

(*) **Népművészeti kiállítás.** Az Iparművészeti Múzeumban ma délután nyit meg a Berger S.-féle délszláv és magyar népművészeti gyűjteményből rendezett kiállítás. Háromezer darabból áll ez a gazdag textil-kollekció, mely érdekes technikákat, ügyességeket és eljárásokat óv meg a megsemmisüléstől. Ez a kiállítás mintegy forrása a faji sajátosságokon alapuló fejlesztés lehetőségének. Meglepően szépek és egészséges népi zslésre vallók a koptok által egykor használt fej- és vállkendők a XVI—XIX. századból, a XVIII—XIX. századból horvát-szlavonországi selyemhímzések, a zsubrikolt munkák, a felsőmagyarországi XVIII. századbéli hímzések, a XVI—XIX. századbéli horvátországi hímzett fejkötők, a boszniai, hercegovinai, szerémségi és felsőmagyarországi fejkötők és csipkékkel díszített fejkötőrészek, hímzett kények, ingmellek, fejkötők, horgolt csipkék, csomós hímzések, szövészek. Pompások az arannyal hímzett délmagyarországi díszingek, a hímzett dalmát női ingek, híres raguzai csipkék, szoknyák, köntények, ágylakarók, szövött párnahéjak, esküvői kendők, női övek, kisázsiai csomózott szőnyegek. A mai megnyitáson a kultuszminiszter képviseletében Molnár Viktor államtitkár jelent meg K. Lippich Elek miniszteri tanácsos kíséretében. Radisich Jenő miniszteri tanácsos muzeumi igazgató a tisztikar élén rövid beszéddel üdvözölte a miniszter képviselőjét. A kiállítás St.-Louisban, Berlinben és Londonban általános bámulatot keltett s ez utóbbi helyen a magyar kiállításnak egyik díszje volt. A kiállítás május hó végéig (a hétfői napnak kivételével) délelőtt 9-től 2-ig és délután 3-tól 6-ig, vasárnapokon pedig délelőtt 9-től 1-ig tekinthető meg.

(*) **A Nemzeti Színház eredeti ujdonsága.** A Nemzeti Színház igazgatósága elfogadta előadásra Szilágyi Géza és Lenkei Henrik „Májusi fagy” című háromfelvonásos eredeti színművét. Az ujdonság, amelynek tárgyát a szerzők a modern magyar társadalmi életből merítették, a jövő színházi évadban kerül bemutatásra.

(*) **Vizsgaelőadások.** Rákosi Szidi asszony növendékei ma délután Ifj. Dumas Sándor „Kamélias hölgy” című színművében mutatkoztak be a Magyar Színház színpadán. A minden tekintetben győze előadásnak csak Pethő Attila és

Boros Emil játéka köleszöszött némi érdekességet. A Színház Akadémia növendékei ma este másodszor adták elő Shakespeare „Vihar” című színművét. Az előadás most is mint mult alkalommal kifogástalan volt.

(*) **A berlini magyar kiállítás.** A Grosse Berliner Kunst-Ausstellungon, amely e hó 30-án nyílik meg, az összes művészallam közül ezuttal csupán csak Magyarországot lesz hivatalosan, külön osztályllyal képviselve. Kiállításunk anyaga — mint Berlinből értesitenek — már megérkezett a német fővárosba és dr. Térey Gábor, a Szépművészeti Múzeum osztályigazgatója már hozzá is fogott annak rendezéséhez.

(*) **A velenzei kiállítás megnyitása.** A velenzei kiállítás, amelyen a magyarok is nagy kollektívával vesznek részt, ma délelőtt nyitották meg a Giordanó Publicoban. Az ünnepre megjelentek az abruzzói herceg a királyi képviseletében, az udinei herceg, Marquese San Giuliano külügyminiszter, Fredaro közoktatásügyi miniszter, számos olasz és külföldi méltóság, köztük gróf Somich osztrák-magyar nagykövetségi tanácsos, Baum báró velenzei osztrák-magyar főkonzul, Dörnhöfer, a bécsi modern képtár igazgatója, Nadler és Pauer tanárok, a magyar kormány képviseletében, Kertész és Schwab magyar miniszteri tanácsosok, György, a budapesti műipari iskola igazgatója, Maróti tanár stb. Credaro közoktatásügyi miniszter és gróf Grimani tetszéssel fogadott beszédeket mondtak. A királyi hercegek és a miniszterek ezután körsetét tettek az egyes termekben és megtekintették az egyes képeket, továbbá a Maróti építész által épített magyar pavillont, amely pompás gyűjteményt tartalmaz képekből, szobrokból és metszetekből, a Kodere építész által berendezett cseh és galicziai termet, valamint a kiállítást. A hercegek és miniszterek dícsérő szavakkal adtak kifejezést elismerésüknek a látottak felett.

(*) **A tavaszi kiállítás bezárása.** A Nemzeti Szalon tavaszi kiállítása már csak három napig marad nyitva és azért az igazgatóság aként intézkedett, hogy e hó 24-től, vasárnaptól kezdve egész 27-éig este 6 óráig a beléptidijakat 50 fillérre mérsékeli. Jövő csütörtökön már megkezdik a svájci művészek kiállításának rendezését, amelynek ünnepélyes megnyitása május 4-én, szerdán délután lesz. — A főváros által a Magyar Képzőművésznők Egyesületének adományozott és az egyesületnek a Nemzeti Szalon termeiben most nyitva levő kiállítására kitűzött pályadíjat, a Bárczy István polgármesterből, Benczur Gyula és Bruck Miksa festőművészből álló bírálóbizottság Kulivoda Kata festőművésznőnek ítélte oda „Müteremben” című olajfestményéért.

(*) **Goldmark-ünnepély Keszthelyen.** A keszthelyi Goldmark-ünnepély iránt országsszerte óriási érdeklődés mutatkozik, olyannyira, hogy a jegyeknek nagy része már elkelt. A rendezőség éppen ez okból kéri az érdeklődőket, hogy minél előbb jelentkezzenek, mert később már nem állana módjában az összes igényeket kielégíteni. A budapesti közönség köynelmére az összes zeneműkereskedések fogadnak el előjegyzéseket május hó 10-ig lezárolag. Az összes ünnepségekre jogosító kombinált jegyfüzetek ára I. osztályu utazással 40 K. II. oszt. 30 K., III. oszt. 20 K. A külön vonat szombaton, május hó 21-én reggel 8 órakor indul a délviasutlól s délelen érkezik Keszthelyre. Viszszautazás vasárnap reggel 9 órakor. Azok számára, kik a kombinált jegyeket nem akarják igénybe venni, Keszthelyen a rendezőbizottságról árulnak hangversenyjegyeket 10, 6, 4 és 3 K. árban, ugyanintén banketjegyeket 4 koronáért. Goldmark mester örömmel fogadta el Keszthely város meghívását s ez alkalommal hosszabb ideig szándékozik szülővárosában tartózkodni.

(*) **Az Akadémia nagybete.** Heinrich Gustáv min. tanácsos főtitkár a Magyar Tudományos Akadémia tagjaihoz a következő körlevelet intézte: A Magyar Tudományos Akadémia elnöksége az 1910. évi LXX. nagygyűlés napjait következőkben tűzte ki: I. Április 26-án, kedden délután 3 órakor az osztályok ülése. Tárnya a) a pályázatok eldöntése, b) a pályázatok kihirdetése, c) szavazás az ajánlott tiszteleti, rendes, levelező és külső tagokra. A III. osztály javaslatot tesz a Nagyjutalom és Marczibányi mellékjutalom odaítélésére iránt. II. Április 27-én, szerdán délután 5 órakor nagygyűlés. Tárnyak: a) Az ünnepélyes közülés programjának bemutatása, b) az osztályok jelentései a pályázatok eldöntéséről, új pályázatokról és választásokról, c) a jutalmat nyert pályamunkák jellegű leveleinek felbontása, a többi levelek elégetése, d) szavazás Gyalai Pál t. és ig. tag arcképének kifüggesztése tárgyában. III. Április 28-án, csütörtökön déli 12 órakor az igazgatótanács ülése. IV. Április 28-án, csütörtökön dél-

után fél 5 órakor elegyes ülés: elnök és másod-elnök választása. V. Április 28-án, csütörtökön délután 5 órakor tagválasztó nagygyűlés. Tárnyak: Az Akadémia igazgató, tiszteleti, rendes, levelező és külső tagjainak megválasztása. VI. Május 1-én, vasárnap délelőtt 11 órakor ünnepélyes közgyűlés, melynek egész tárgysora gróf Széchenyi István emlékének lesz szentelve.

(*) **Növendék-hangversenyek.** Fodor Ernő kiváló zeneiskolája április 26-án tartja második nyilvános hangversenyét. Az első hangverseny fényes sikere, melyről lapunkban pár nap előtt megemlékeztünk, arra enged következtetni, hogy a keddi hangverseny az elsőhöz hasonló élvezetes est lesz majd. A hangverseny iránt, mely fél 8-kor este kezdődik, nagy az érdeklődés. — Ugyanaznap, tehát kedden este tartja kamarazene-estélyét a Nemzeti Zenede. A Gobbi Alajos igazgató vezetése alatt rendezett hangverseny szintén fél 8 órakor kezdődik.

(*) **Csiky János dalai.** Három, modern izléssel kiállított füzetben adta ki a Harmonia zeneműkereskedő cég Csiky János legújabb dalait. Csiky mult évben megjelent dalciklusával vonta magára először a figyelmet. Dalnékesoink felvették műsorukba a sikerült énekszámlákat s máris meglehetősen népszerűvé tették Csiky nevét. A most megjelent kilenc dal közül Az utcafia, A testvérem, Csorba Pista és Halálhimmusz című Peterdi Andor, Nagy Endre és Horváth Ákos verseire írt borongós dalokat már a Modern Színpad műsoráról ismeri a közönség. A füzetekben találjuk még Gárdonyi Gézának a Bőrökisasszony, Erdős René Éjszakák, Peterdi Andor A mi szabcskánk, A mi ünnepünk, Mi hármán című költeményeinek poézissal és művészzettel megihletett zenei földolgozását. A dalok három füzetben egyenként 3 koronáért kaphatók.

IRODALOM.

* **Uj Idők.** Eleven, gazdag tartalommal jelent meg az „Uj Idők” e heti száma, amely illusztrációiban feleleli a hét eseményeit és egész sorozat pompás képet közöl Roosevelt magyarországi tartózkodásáról. Szövegrészéből kiemeljük Herceg Ferenc gyönyörű regényének a fehér pávának folytatását, Heltai kitünő elbeszélését, Kun József cikkeit Gínáról, akit Vajda János tett halhatatlanná verseiben, továbbá az önkéntes naplója elmés rovatát. Apróbb cikkek, versek, Mühlbeck Károly ötletes fejlecei, stb. tartkítják még a számot. Előfizetési ára negyedévre 4 korona. Mutatványszámokat díjtalanul küld a kiadóhivatal Budapest, VI., Andrássy-ut 10.

* **A „Vasárnapi Ujság”** április 24-iki száma rendkívül bőségen adja a legutóbbi napok eseményeire vonatkozó képeket: Roosevelt magyarországi látogatásáról, gróf Tisza István soproni és kőrmendi szerepléséről, a római lateráni templomban felállított II. Szilveszter-emlékről, a „Zrinyi” csatahajó vízreboasztásáról, a külső váci-uti alkalommentes éteremről, Bahr Hermann A koncert című darabjának előadásáról stb. egész serege az érdekes és szép képeknek van a számban. Szépirodalmi olvasmányok: Ady Endre és Babits Mihály verse, Szabonyi József novellája, Szemere György regénye, Rákosi Viktor regénye s korrajza a párisi komünárról. Egyéb közlemények: Alexander Bernát színházi cikkek, gróf Csáky Albiné cikkek, tárcacikkek a kétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre négy kor., a „Világkrónika”-val együtt négy korona 50 fillér. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában, Budapest, IV. kerület, Egyetem-utca 4. szám. Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félre két korona 40 fillér.

* **Az Én Ujságom.** Pósa Lajos kitünő gyermeklapja vidámságot, jókedvet visz e héten is az apró olvasó közé. Tányértalpu koma, a Maczkó nemzetség híres-neves ivadéka beszámoló északarkai utjának mulattató kalandjairól, Pósa bácsi csengő-bongó tréfás verset ír János gazda tudós kamaráról, Farkas Pál folytatja „Szerencsekeresők” című érdekes elbeszélését, Szabolcska Mihály verset írt. Kedves történetek, mulattató apróságok, mesék, rajzok, mind-mind a gyermekek szórakozását szolgálják. Előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér. Mutatványszámot díjtalanul küld a kiadóhivatal Budapest, VI., Andrássy-ut 10.

* **A XVI. nemzetközi orvosi kongresszus munkálatai** megjelentek. A kongresszus előtt megjelent 21 kötetben kívül, melyek a referátumokat tartalmazták, újabb 21 kötet az előadásokat és vitaközléseket közli. Az általános kötet a megnyitó, a záróülés jegyzőkönyveit, a tagok névsorát s az összes üléseken tartott előadások szövegét tartalmazza. A tudományos munkálatokat dr. Torday

Ferencz főorvos rendezte sajtó alá. Első eset, hogy alig 8 hónappal a kongresszus után máris megjelentek a tudományos dolgozatok.

* Szinyei Merse Pál. Most, hogy Németországban is mint műtörténeti jelentőségű nagy mestert földözték fel, tehát a legalkalmasabb pillanatban jelent meg *Molonyay Dezső* monografiája *Szinyei Merse Pálról* a *K. Lippich Elek* szerkesztésében megjelenő „Művészeti Könyvtár”-ban. A pompás lávitelű, a mester minden nevezetesebb és jellemző művét szép reprodukcióban közlő kötet rendkívül érdekesen mondja el Szinyei Merse Pál fejlődését, küzdelmeit, meghasonlását, visszatérését a művészethez s újabb pompázó virágzását. Nagy érdekessége a könyvnek az az önéletrajzi vázlat, melyet a mester maga írt a könyv szerzőjének kérésére s amely érdekes jellemzést adja küzdelmeinek s visszavonultsága alatti lelki állapotának. Az életrajzban Malonyay beállítja Szinyeit kora művészetének levegőjébe s úgy fejt ki nagy műtörténeti jelentőségét; egyes műveit, góniusának termékeit élvezetesen, szinte érdekesíten érdeklődéssel, hogy a könyv olvasmányának is a legérdekesebbek közül való. A „Művészeti Könyvtár”-nak még egy köteté van sajtó alatt: a finn *Öhquist János* monografiája a *finn művészetéről*, mely az ősszel fog megjelenni. Szinyei Merse Pál monografiáját a Lampel R. könyvkereskedése (Wodianer F. és fia) cég adta ki; ára díszkötésben 8 korona.

* Munkácsy Mihály életrajza. Móríc Zsigmondnak, a kítünő íróknak új könyve jelent meg az „Iparosok Olvasótára” című vállalatban. Munkácsy Mihály életét mondja el benne élvezetes, vonzó előadásban, pompásan eltalálva a hangot, amelyen az egyszerűbb műveltségű iparoshoz szólni kell s amelyet e mellett a literátus ember is élvezni tud. Nagyon eleven képét adja a nagy festő ifjúságának, küzdelmeinek, sikereinek, jellemzi főbb műveit — melyeket a könyv képekben is bemutat — s megérteti az olvasóval a művész nagyszerű egyéniségét. A maga nemében kítünő munka bizonyára sok olvasóban fogja föléleszteni Munkácsy művészetének szeretetét. Ugyane vállalat adja ki új füzetében *Kerekes György* mond el sok jellemző és érdekes adatot a magyar czéhek történetéről, régi viszonyairól „Bepillantás Kassa régi czéheletébe (1597—1647)” cím alatt, a harmadik új (kettős) füzet pedig „Hasznos olvasmányok” cím alatt tanulságos és szórakoztató olvasmányokat ad Sárány Istvántól, Zuluszky Andortól, Várnai Sándortól, dr. Széchy Ákostól, Heller Richárdtól, Gelléri Mórtól és Tarcazi Györgytől. Az „Iparosok Olvasótára”-t *Mártonfy Márton* szerkeszti és Lampel R. könyvkereskedése (Wodianer F. és fia) r. t. adja ki; egy-egy szám ára 60 fillér.

* *Benedek Elek* Kis könyvtára. Móríc Zsigmondban, a Sári bíró szerzőjében, kinek hirtelen feltűnése és fányes sikere legújabb irodalmunk legnevezetesebb eseménye, ifjúsági irodalmunk is kítünő munkást nyert. Mint Sebők Zsigmond és Benedek Elek gyermeklelkűnek, a Jó Pajtásnak állandó munkatárs, gyakran szól meséivel, vidám történeteivel a gyermekekhez; Benedek Elek kis könyvtárában, e legnagyobb ifjúsági vállalatunkban pedig két kötetével is szerepel. Az egyikben Sasfia meg a sasióka ezimel néhány pompás, magyar izü történeti elbeszélést gyűjtötte össze, a másikban pedig, melynek Erdőn-mezőn a cizme, verses állatmeséket közöl. Az utóbbiak irodalmi körökben is feltűnést keltettek; szemben az újabb magyar gyermekverses üresen csengő-bongó hangjával visszaternek ahhoz a hagyományhoz, melynek legbeesebb termékei Gyulai Pál gyermekversei: művészi egyszerűséggel, plasztikus nyelven, ötlettel tele verseléssel mond el bennük a magyar gyermek lelkéből vett történeteket az erdőmező állataival. A két kötetke ára egyenkint 60 fillér.

Nyilttér.

Bovábbban közzétételért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Most jelent meg!

HEMOPATIA

A vérgyógyítás és eredményei.
Érdekes, tanulságos népszerű orvosi könyv.
Ára füzve 1 K., díszkötésben 1 K. 60 fill.

Kapható minden könyvkereskedésben és a szerzőnél: dr. Kovács László orvos.
Budapest, V., Váci-körút 18. sz.

TÉLI FÜRDŐKURA.

A Budai Szt.-Lukácsfürdő
Nagyszállójában és Thermal-szállójában lakás teljes ellátással naponta 10 koronától feljebb. Minden szobától fűtött folyókák vezetnek az iszapfürdőhöz. Természetes forró-meleg kánes források, iszapborogatások. Prospektust küld a Szt.-Lukácsfürdő Részvénytársaság Budapest, Budán.

A Wettenstein-Ambulatorium
Budapest, VI., Bulyevszky-utca 5.
és a Dr. Wettenstein-Sanatorium-R.-T.
szanatoriumában Margitliget, Pomáz mellett Pest megye a tüdőbetegék és egyéb tuberkulózisban szenvedők **Wettens ein József dr.** gyógymódjával nyernek gyógykezelést.

Cifka József

pinceszegedászi cikkek szaküzletét
és irodáját mai naptól kezdve
V., Váci-körút 48. szám alá, Hajnal-utca sarok helyezte át.

Révfülöpön

a Balaton zalai partján, egy vasúti, mint a gőzhajó állomás közelében egy teljesen felszerelt nyaraló öt szobával és tartozékaival kiadandó. Tudakozás Révfülöpön a vendéglősnél, vagy Budapesten IV. ker., Molnár-utca 24. a házmasternél

Dr. HARMATH GYULA
TÜDŐBETEGEK gyógyintézete bejáróknak
Budapest, VII. ker., Rákóczi-ut 82. szám.
Tüdő-melibajok: Asztma, Tuberkulózis I. és II. stádiumában, vérdőpés, tüdőcsucsuhurut) a legújabb gyógymódokkal kezelteknek.
Szérum-kezelés! Kamara-inhalációk!
Az 5 éve fennálló intézetben kezelt betegek 70 százaléka gyógyult.
Bemelés 12-2 és 2-4-ig.

KRONSTEINER K.-féle szab. viharálló, szabdalom. mész-omlokzat-festék
50 árnyalatban, kilója 24 fillér és feljebb. Évtizedek óta legjobban bevált, **utánozhatatlan**, egyetlen ezerszerű mázólo-anyag színehangyott homlokzatra. — Mintakönyv és árjegyzék ingyen és bérmentve. —
CARL KRONSTEINER, Wien, III., Hauptstrasse 120.
Főraktár:
KRAYER E. és Tsa, Budapest, V., Váci-ut 6. sz.

EGYESÜLETEK.

(—) A Magyar Társadalomtudományi Egyesület közgyűlése. A Magyar Társadalomtudományi Egyesület ma délután tartotta tisztújító gyűlését a Közművelődési Tanács helyiségében. A tisztújításon egyhangulag megválasztották igazgatókká dr. Apáthy Istvánt, dr. Gaál Jenőt és dr. Jancsó Benedeket; titkárokká dr. Farkas Pált, dr. Gárdonyi Albertet és dr. Horánszky Gyulát; pénztárossá Sziits Bertalant; ellenőrré Hosszu Istvánt; gazdává Virágh Gyulát; ügyészséjé pedig Ludwig Rezsőt. A választás után dr. Apáthy István, az újonnan megválasztott egyesületi igazgató, néhány szóval programot mondott, amelyben kijelentette, hogy az egyesület évek óta hirdetett elvét az igazgatóságban elfoglalt állásában is hűen fogja gyakorolni. Ezután dr. Gaál Jenő igazgató fejtette ki programját, amelyben kijelentette, hogy az eddig követett irányt kötelezőnek ismeri el magára nézve és ígérte, hogy az egyesület erősödését töle telhetőleg előmozdítani fogja. Ezután *Palágyi Menyhért* beszélt és örömeinek adott kifejezést az egyesület három év leforgása alatt felmutatott eredményei felett. De szükségesnek tartja, hogy a programba az általános, egyenlő, titkos választói jog kérdését is felvegyék. *Doleschall Alfréd* ezzel szemben azt vitatta, hogy az egyesületnek kizárólag a tudomány terjesztése a feladata mindenmü politizálás kizárásával. Határozati javaslatot terjesztett elő, amelynek értelmében az egyesület kizárólag a tudomány hivatásának és rendeltetésének méltóságában vesz részt és a választmány helyeslőleg és köszönettel veszi tudomásul, hogy az igazgatóság a működési program megállapításában, az aktuális politikai pártkérdések tekintetében való részvételt ellenzi és kívánatosnak tartja, hogy e szempont a jövő munkaprogramm kivételében is kifejezésre jusson. A közgyűlés ezután az elnök életteljesével véget ért.

FŐVÁROS.

Az új gázgyár.
— Bemutatták a terveket. —
Budapest, április 23.

A Magyar Tisztviselők Országos Egyesületében ma állították ki az építendő nagy városi gázgyár terveit, amelyeket a főváros megbízásából *Weiss Albert* zürichi gázgyárigazgató készítet. A terveket személyesen ismertette a főváros főtitkárja, a légszuszobizottság tagjai s a sajtó tudósítói előtt. A kerekedelmi kormány részéről *Hieronymi Károly* miniszter, a főváros részéről dr. *Bárczy István* polgármester, dr. *Vaszhilovits János* alpolgármester, dr. *Bódy Tivadar*, *Piperkovits Bátor*, *Folkusházy Lajos*, *Antal Gyula*, *Déri Ferencz* tanácsosok, dr. *Buzáth János* tanácsjegyző, a fővárosi gázművek részéről *Heltai Ferencz* vezérigazgató, *Schödl Lipót* és *Bernauer Izidor* igazgatók és a légszuszobizottság számos tagja vett részt a bemutatón.

A megjelent érdeklőknek *Weiss* igazgató részletesen elmagyarázta a három termet elfoglaló tervezetet, amelyből a főbb részletek ezek:

Az új gázgyár telke. A gázgyár építésére kiszemelt telek, a főváros budai oldalán, a Duna folyam főága, illetőleg a hajógyári Dunaág mellett, az ugynevezett Homokos-dűlőben fekszik. A telek háromszög alakú s egyrészt a Duna, másrészt a magy. kir. államvasutak jobbparti körvasútja által határoltatik és így minden más telek közvetlen szomszédságától el van zárva.

A rendelkezésre álló telek terjedelme 112.322 négyszögöl (403.983 négyszömméter.) Így elegendő egy jóval nagyobb, t. i. 24 óránként egy millió m³ napi termelésű gázgyár megépítésére is.

A gázgyár vasúti összeköttetése. A gázgyár várható nagy forgalmának lebonyolítására a gyár területén mintegy 10.000 folyóméter összehosszaságú vágányhálózatot terveznek, mely a jobbparti körvasutal, illetőleg ennek anyalföldi összekötő ivével lesz összekötve.

A gyártelep általános elrendezése. Az első kiépítés nagyságát a program 24 óránként 250.000 m³ termelőképességgel állapította meg. Miután pedig a megejtett tanulmányok azt mutatták, hogy ez a terület elegendő 750.000 m³ napi teljesítményű közén-gázgyár kiépítésére, az egész terület, az egész gyár és annak minden berendezése háromszor 250.000 m³ napi termelésű részlet elhelyezésére alkalmas módon osztatott be.

Tervezve van három szénrakó hely a megfelelő szállító berendezésekkel, egyenkint napi 250.000 m³ gártermelésnek megfelelő szénrakóhely közvetlen raktározására két nagy koksztakodó hely a megfelelő szállító- és osztályozó berendezésekkel. Mindegyik elegendő kb. 200.000 mm. raktározására.

Biztosítva és ki van jelölve a hely hat, egyenkint 125.000 m³ gáz termelésére berendezhető kemenczeház számára, melyek közül a programnak megfelelően az első alkalommal kettő épül ki, illetve ennyinek kiépítésére készült részletes terv és költségelőirányzat.

A nedves és száraz tisztítás számára két-két épület van biztosítva. A gázmérők és szabályozók az egész kiépítésre természetesen egy épületben lesznek elhelyezve, mert fokozatosan bővíthetők.

A három nagy szénrakóhely közvetlen a Duna mellé helyeztetik el oly módon, hogy mindkét oldal felől vasúti vágányokkal is megközelíthető legyen. A kemenczeházak a szénraktárak mellett vannak elhelyezve; a kemenczeházak másik oldalán a koksztakodók vannak, ily módon a szén-szállítás a kemenczeházakba és a koksztállítás a kemenczeházakból a legrövidebb uton bonyolítható le.

Ezzel az elhelyezéssel az egész gázgyár területe mintegy négy részre oszlik. A tulajdonképeni gyári épületektől teljesen elkülönítve vannak elhelyezve a kezelő- és irodaépületek, a műhelyek, raktárak és a munkásjelölti berendezésekre szolgáló épületek. Külön áll a két nagy gáztartó, amelyek mellett a gázszivattyúház nyert elhelyezést, amelyből a gáz turboszivattyúk segítségével, az esztergomi vasúti hidra felfüggesztett hatszáz mm-es magas nyomású vezetéken szállítatik a gyárból a pesti oldalra, az ott elhelyezett gáztartó állomásokba. A gáztartók közelében vannak még elhelyezve a gazdasági épületek, az istállók, kocsifészerok, valamint a teher- és személyszállító autómobilok elhelyezésére szolgáló fészerok. És mindezeketől egészen elkülönítve egy tervezett nagy parkban (terjedelme kb. 100.000 m²), ami később esetleg más célra lesz felhasználható, helyeztetnek el a tisztviselők, altisztek, szolgák, lakóházai.

Ez a terület az elrendezés eshetőségei szerint sőtánuval is fog szolgálhatni.

Az előadó ezután meglehetősen részletességgel elsorolta, hogy miképp tervezi a kemence és kokszzárlító berendezéseket, a készülékházakat, tisztító berendezéseket, a gázóra és szabályozó telepet, a gáztartót, amelyekből két, egyenként száz-ezer m³ ürtartalmu teleszkopált gáztartót terveznek. Ismertette továbbá az ammoniakgyár, a fel-fogó vermek, magas tartályok s a vízmű építését. Az építendő viztorony 52 méter magas lesz. A gyárat részben rendes nyomású gázzal, részben préselt gázzal és villamossal világítják. A villamos világítás, valamint a villamos motorok hajtására külön villamos központ épül, az egész telep közepén, a gőzkazánház közvetlen közelében. A víz-, gőz- és villamos vezetékek járható földalatti csatornában lesznek elhelyezve, hogy mindenkor nehézség nélkül ellenőrizhetők legyenek. Mint minden nagy, modern gázgyárnál, úgy itt is külön kísérleti gázgyárat építenek, kapcsolatosan megfelelő laboratóriummal. Ez a kísérleti gázgyár napi 2000 m³ termelésre fog berendezetni.

A gyárépülettől délre, azoktól teljesen különválasztva helyeztetnek el a tisztviselők, altisztek és munkások lakóházai és az ezekhez tartozó játszóhelyek, valamint a telep egész kertészeti berendezése. Ezeket kívül gondoskodtak jégvermekről és dunafürdőkről is.

A másfél óráig tartó előadást a jelen voltak nagy elismeréssel fogadták és lelkesen tüntettek Weiss igazgató mellett, aki valóban grandiózus munkát végzett. Végül dr. Barczay István polgármester és Heltai Ferenc vezérigazgató meleg szavakkal köszönték meg az ismertetést. A terveket holnapról kezdve három napig (vasárnap, hétfőn, kedden) a közönség is megtekintheti.

(Uj templom Budán. A budai Fehérvárun, melynek környéke oly hatalmas arányokban fejlődik, újabb templom is épül. Közvetlenül a Gellérthegy alján, a Szent Imre-kollégium társaságában a tavaszon kezdtek meg a Szent Imre-templom építését. Az új római katolikus templom közszükséglet pótol, mert eddig a lágy-mányosi közönség kénytelen volt a Tabánba, vagy a pesti oldalra átrándulni, ha templomba akart menni. Az új templom építése egy millió koronába kerül és előre láthatólag a jövő év őszén átadható rendeltetésének.

(A fővárosi tanítók fizetése. Az I. ker. Krisztinavárosi iskolaszék legutóbb tartott ülésén egyhangúlag elhatározta, hogy a fővárosi tanítóság fizetés- és lakbérrendezése tárgyában a székfőváros tanácsát átiratban megkeresi, hogy a tervbevett és ígért fizetés- és lakbérrendezést sürgősen tárgyalja le és az új fizetéseket még 1910. január 1-től visszamenőleg folyósítsa. Hasonló átiratot intézett az iskolaszék a kerületi közeli értekezlethez is.

(A Villányi-ut rendezése. A Kelenföldi Kaszinó dr. Szebeny Antal vezetésével küldöttséget menesztett a közvănkek tanácsához, hogy a Villányi-ut kisajátításának állásáról tájékozzódjék. Tolnay Lajos elnök megnyugtatta a küldöttséget, hogy a kisajátítás folyamatban van és befejezése — a közúti vasút bevonásával — rövid időn belül várható. Mindezek után nem lesz akadály, hogy a Gellérthegy és Sashegy környékén — amely a főváros terjeszkedése folytán máris belekerül a központ periferiájába — kiépüljön az az ideális kertváros, amelynek körvonalai a Lenke- és Villányi-uti villakolóniákban kezdenek kialakulni. Újabbban a volt Országos Szőlőiskola gyümölcsös-kertjében létesül ilyenfajta nagyobb telep s még érdekesebb, hogy a budai gör. kel. szerb egyházközség — kizárólag hívei részére — huszonnyolc villából álló modern telepet létesít ugyancsak a Villányi-ut mellett, a Sashegy alján, még az építési költséget is kölcsön adván az egyházközségi tagoknak.

(Pályázat tanügyi állásokra. A tanács ma írta ki a tanügyi állásokra a pályázatot. A kérvényeket május 21-ig kell benyújtani. Az állások a következők:

I. A főreáliskolánál: 1. egy szabadkézi rajztanszék; 2. egy magyar- és németnyelvi tanszék. — II. A felső kereskedelmi iskolánál: 1. egy kereskedelmi számtani tanszék; 2. két jogi és közgazdasági tanszék; 3. egy francia- és németnyelvi tanszék; 4. egy könyvvitel—levelezés-tanszék, összekötve a kereskedelmi számtan tanításának kötelezettségével. — III. A felsőbb leányiskolánál: 1. egy kézimunkatanszék összekötve a magyar nyelv és fölrajz tanításának kötelezettségével az alsóbb osztályokban; 2. egy természetrajz-, földrajz és vegytani tanszék. — IV. A polgári iskolánál: két igazgatói és 33 vegyes tanszék. V. Az elemi iskolánál: 53. részint újonnan szervezett, részint megújított vagy a kijelölésig még megújított igazgató-tanítói és tanítói állás. — VI. A kisdedóvónál 24 állásra, amelyeket most véglegesítenek.

TÖRVÉNYSZÉK!

§ Vavrik Béla üdvözlése. A kir. Kuria ügyvédi tanácsának ügyvédtárgyja ma Friedmann Bernát vezetése alatt testületileg üdvözölték Vavrik Bélát, a tanács volt elnökét, kuriai másodelnökké történt kinevezése alkalmából. Friedmann Bernát üdvözlő szavaira Vavrik Béla hálásan megköszönte az üdvözlést.

§ A szegedi katasztrófa. Szegedről jelentik: A törvényszék vádtanácsa jóváhagyta a vizsgálóbíró azon rendelkezését, hogy Wolf Gyula gyufagyári főgépezés és Kühnel Ernő gépfelügyelő továbbra is fogságban tartandók. Az erről szóló végzést a védők a kir. táblához megfellebbezték. A gyufagyári katasztrófa ügyében ma kihallgatták Ákos Arnold iparfelügyelőt, akinek véleménye szerint csupán vízhiány volt a katasztrófa oka, mert a kazán rendben volt. Ugyancsak ma hallgatták ki az áldozatok hozzátartozóit is.

§ Pör Lipót király hagyatékáért. Lipót király hagyatéka miatt valószínűleg két pör lesz. Gróf Lónyay Elemér a legközelebbi napokban Brüsszelbe érkezik, hogy felesége nevében a pör megindításához hozzájáruljon. Minthogy a kőburgi alapítvány vonakodik a harmincz millió frank Kongó értéket az állam részére kiadni, ennél fogva az állam indítja meg az egyik pört. A három hercegnő szintén kíván ebben a harmincz millióban részesedni s ezért ők fogják megindítani a másik pört.

§ Vitás elvi kérdés. A Kuria büntetőtanácsai május 20-án, pénteken délelőtt tíz órakor Vavrik Béla dr. másodelnök elnöklésével teljes jlést tartanak, amelynek tárgya: Megvizsgálása és eldöntése a Kuria első büntető tanácsánál 1910 április 13-án, 2510—1910. B. sz. bűnügyben megtartott nyilvános főtárgyalás alkalmából felmerült következő kérdések: A felmenő ágbeli rokonon elkövetett s a Btk. 302. szakasza 2. bekezdése alá eső testi sértés vétsége miatt, eltérően a 37. számú teljes ülési határozattól, csak fogházbüntetés alkalmazandó-e?

§ Hamis váltók. Szimonidesz Ödön kitűnő sikerrel végezte a Ludovikát, ahonnan Besztercebányára került hadapród-tiszthelyettesnek, onnan pedig Marosvásárhelyre helyezték át az ottani 22-ik honvédegyalozered hadnagyának. A tehetséges fiatal katona csakhamar könnyelmű társaságba keveredett, mulatni kezdett és anyagi erejét jóval túlhaladó költségekbe verte magát. Hogy a szükséges pénzt előteremtse, a bűn útjára lépett: egy 100 koronás, egy 80 koronás és egy 250 koronás váltót állított ki és ezekre ráhamisította Szilárd Zoltán, Rákosi György, Literáty Lőrind százados, Várdi Géza őrnagy és Kiss Árpád százados neveit. A váltók közül egyet Ordódy Alfréd 1908 június 2-án, egy másikat Csillag Dezső 1908 július 4-én, a harmadikat pedig Weiner Miksa pözügnöknek számítottatta le 1908 augusztus 10-én. Amikor a váltóhamisítások kiderültek, Szimonidesznek már távoznia kellett a hadsereg kötelékéből, aki egészségének helyreállítása végett egyenesen Ragusába ment. Itt lovag Thierry néven szerepelt, ahol megismerkedett egy dúsgazdag ragusai uszorással, akitől 17.000 koronát esalt ki. Az uszorás a pénzt Londonba küldte neki és már 16.000 koronát küldött címére, amikor megtudta, hogy csalóval van dolga. Ekkor feljelentette Szimonideszt, akit Londonban le is tartóztattak és hazahoztak. A budapesti büntető törvényszék ma vonta felelősségre háromrendbeli magánokirathamisítás büntette címén. A törvényszék büntöské mondta ki Szimonideszt háromrendbeli magánokirathamisítás büntetében és ezért egyévi börtönre ítélte.

§ Nyilatkozat. Felkértünk a következő nyilatkozat közlésére: A Makói Hírlap 1906. szeptember 10—11. minden alapot nélkülöző támadást intézett alulírottak, mint a makói áll. főgimnázium igazgatója s a DMKE. Diákotthon vezetője ellen. A támadó cikkekért a közökt. kormány felhatalmazásából a kir. ügyészség útján Nemes L. hírlapíró ellen büntető eljárást indítottunk a szegedi esküdtségi bíróság előtt. A bíróság három napi tárgyalás után f. l. 6 21-én Nemes Lászlót az ellenem elvált alól fölmentette, mert az esküdtszék igazmondása szerint a vádlott a cikkekben foglalt állítások valóságát lebizonyította. A perre vonatkozó összes iratokat, a főtárgyalás jegyzőkönyveit a lehető legrövidebb idő alatt saját útján nyilvánosságra fogjuk hozni, amelyekből ki fog tűnni, hogy az esküdtek ítéllete nem igazmondás, hanem az igazságnak egyenes arcú lecsapása. Ez az ügy nemcsak két tisztességes ember alaptalanul bemoeskölt becsületének ügye, hanem az egész társadalomé, amelynek kötelessége gondoskodni arról, hogy az ilyen ítéltek ellen védekezessék. Makó, 1910. április 23. Madzsar Gusztáv főgimn. igazgató, Barczay Endre főgimn. tanár, a DMKE. Diákotthon vezetője.

Palma-kaucsuk sarkot vegyen,
Jól jár rajta völgyön-hegyen.

SPORT.

Bécsi versenyek.

— Nyolczadik nap. —

Favoritok és outsiders felváltva kerültek ki a semmi sportjelentőséggel sem bíró versenyekből.

A Prater-díjban a fogadók bizalma Icaria felé fordult, mellette Königsee lett még kereslet tárgya. Győztes azonban a Schwechati-díjban mutatott formájához híven Sonnwendstein lett. Icaria kénytelen volt a második helyreleg megelégedni Fortuna előtt. Érthetetlen csak Königsee futása, mert mint emlékeztetés, a Mindig-kanca ellen ugyancsak igyekeznie kellett Dinom-Dánomnak a Tavasz versenyben, hogy biztosítsa a győzelmet.

A Bálvány-handicap tíz lovat gyűjtött startjához. Sonnwendstein győzelme után Verőfényt tették meg favoritnak, mert tudvaleg az Egyedi-ló igen jól futott a Bona Vista-ménnel. A favorit meg is felelt a bizalomnak, mert játszva nyerte a versenyt a pehelysúlyú Locarno ellen, mely utóbbinak gyámoltalan lovasa nem hogy segítségére lett volna, sőt még hátráltatta képességének teljes kifejtésében.

Az Aspirant-verseny Arier távollétében biztos győzelem lett Carabas-nak. A Springer-ló mint reás favorit hagyta maga mögött Dezentort.

A Rajta-Rajta-verseny hármas mezőnyre törtült és ezek közül Krikerl lett három és fél reával favorit. Nehéznek nem volt mondható a helyzete, mert egész uton uralkodott két ellenfele fölött s végül játszva nyerte a versenyt.

Részletes eredmény a következő:

I. Aspirant-verseny. Díj 3000 korona. Táv. 2000 méter. 1. Br. Springer G. 36 pk Carabas 55 kg. (Carlslake). 2. Szemere M. 36 pm Dezentor 50½ kg. (Dyk). 3. Novotny L. 36 pk Glaukopis 50½ kg. (Vivian). Biztosan fél hosszal nyerve, tizenkét hosszal harmadik. Tot.: 10:12.

II. Nyeretlen eladó háromévesek handicapja. Díj 2000 korona. Táv. 1200 méter. Mr. Herber Reeves 36 sk Douceur 54 kg. (Winkfield). 2. Péchy A. sk Villafranca 58½ kg. (Pretzner). 3. Egyedi L. 36 sk Arany 53 kg. (Miles). Futottak még: Galloway, My premiere. Könnyen két hosszal nyerve, öt hosszal harmadik. Tot.: 10:62, 20:46, 46.

III. Prater-díj. Díj 8000 korona. Táv. 1300 méter. 1. Negropontes Gy. 56 am Sonnwendstein 53 kg. (Carlslake). 2. Hg. Hohenlohe-Oehringen 36 pk Icaria 49 kg. (Hewitt). 3. Szemere M. 36 pk Fortuna 43 kg. (Janek F.). Futottak még: Königsee, Maillart. Könnyen egy hosszal nyerve, két és fél hosszal harmadik. Tot.: 10:60, 20:48, 30.

IV. Rajta-Rajta-verseny. Díj 3000 korona. Táv. 1300 méter. 1. Gr. Lamberg H. tbnok 46 sk Krikerl 58 kg. (Winkfield). 2. Söllinger R. száz. 46 stpm Francesco 54½ kg. (Pretzner). 3. Mauthner V. 46 sk Lepke 55½ kg. (Korb). Biztosan egy és fél hosszal nyerve, tíz hosszal harmadik. Tot.: 10:13.

V. Bálvány-Handicap. Díj 5000 korona. Táv. 1800 méter. 1. Egyedi L. 46 pm Verőfény 52½ kg. (Miles). 2. Mr. Adrien 36 stpm Locarno 44 kg. (Fetting). 3. Egyedi L. 46 stpm Sympathy 53½ kg. (Broadwood). Futottak még: Dorian Gray, Topper, Beeskereki, Margit, Jasna Pani, Blue Peter, Salome. Igen könnyen három hosszal nyerve, fejhosszal harmadik. Tot.: 10:23, 20:33, 36, 54.

VI. Gátverseny. Díj 3000 korona. Táv. 2400 méter. 1. Mauthner V. 56 stpmemfwyPemfwypanr 71½ kg. (Dillon). 2. Br. Rothschild I. hdn. 46 pk Anecdote 63½ kg. (Morgan). 3. Gr. Merán J. 46 pm Ászár 68½ kg. (Huxtable). Futottak még: Zöld Marezli, Katz im Sack. Könnyen két és fél hosszal nyerve, négy hosszal harmadik. Tot.: 10:17, 20:29, 48.

VII. Háromévesek handicapja. Díj 3000 korona. Táv. 1000 méter. 1. Zombory R. pm Bánk bán 51½ kg. (Gulyás). 2. Dreher A. pk Sofie 50½ kg. (Hewitt). 3. Br. Springer G. pk Ardello 53½ kg. (Carlslake). Futottak még: Spotless, Tiburtio, Piroskirály, Bella donna, Schiksel, Hedjira, Alfa, Grimaldi, False, Tété de Chier;

Gardone. Biztosan félhosszal nyerve, három hosszsa harmadik. Tot.: 10: 96, 20: 59, 46, 64.

— Kilencedik nap. —

A tavaszi meeting legértékesebb versenye teszi érdekessé a vasárnapi programot. Úgyanis dülőre kerül a háromévesek első nagy klasszikus mérkőzése: a Trial Stakes. A mérőföldes konkurrenzia évről-évre a már talpon levő Derby-évjárat elitejét gyűjti startjához. Idén is csupa nagyreményű teliverek veszik fel a küzdelmet a pálmáért, melyek közt nem egy idei szereplésével is méltán magára vonhatja a figyelmet.

Valószínű indulónak ezek vannak jelezve: Kopie (Aylin), Nagy ur (Miles), Balaton (Hewitt), Taranto (Janek), Korsarz (Winkfield), Ksiaze Pan (Korb), Fényes Bogár (Stern v. Bullock), Coupefile (Dyk), Béranger (Carlslake), Trafalgar (Pretzner). Ezek közül alkalmasint Ksiaze Pan és Coupefile kiválnak, de ez nem sokat változtat a listán, mert a „nagy ágyú”, melyekkel komolyan számolnunk kell, biztos indulóknak tekinthetők.

Legkeresettebb ló a 40,000 koronával dotált versenyre Trafalgar, mely mióta könyvet nyitottak a versenyre, folyton a fogadások előterében állt, de favorit-pozíciója akkor erősödött meg teljes mértékben, midőn a Kisbér-versenyben egyik legveszélyesebbnek látszó ellenfelét: Korsarz-t — dacára annak, hogy az utóbbinak öt fontot czedált — maga mögött hagyta, egyuttal megzafolván azt a tévhitet is, hogy a mértföld már hosszú neki. Ezek után, ha még azt is hozzávesszük, hogy mult évben évjáratának legjavából való volt, egyikének tartjuk azon telivereknek, melyekkel feltétlenül számolnunk kell akkor, ha a nyert keressük. Másodszor Balaton van leginkább fogadva. A Beregvölgy-ménnel sohasem lehetett az ember eddigi pályafutása alatt tisztában, mert míg egyik versenyt játszva nyerte meg, utána — midőn a bizalom összpontosult benne — kritikán aluli formával állt elő, amit istállója mindig a ló puhaságával magyarázott ki. Idén egyszer futott az Áruló-versenyben s habár jóformán semmit sem vert, de az az imponáló stílus, amellyel győzelmét végezte, bennünk azt a meggyőződést érleli meg, hogy ha Trafalgaron kívül más ló nyeri meg a versenyt, ez csak Balaton lehet. Ezen véleményünket erősen támogatja az istálló vak bizalma is s azt meg kell hagynunk, hogy Planner mester ritkán szokott tévedni crackjeit illetően. Korsarz, Kopie és Nagy ur egyenlően vannak pártolva. Korsarz-t kihagyjuk számításunkból, mert oly esodában nem bízunk, hogy holnap meg tudja előzni Trafalgart, Kopie mellett istállója eddig látott nagy formája lenne a legerősebb érv, azonban mi azt hisszük, hogy ha bent lesz is a küzdelemben, legföljebb a helyek egyikét okkupálhatja. Nagy ur-ral már komolyabban kell számolnunk. A Bona Vista-mén mindig nagyra volt tartva istállójában s ha egyszer mérsékeltlen futott is, mult évi őszi formája már a klassz ló benyomását tette. Idén egyszer futott, az Achilles II. versenyben és három ellenfelét, melyek közt a jóképességű Pantagruel is ott volt, oly stílusban hagyta maga mögött, hogy ezt a győzelmét mult évi formáját is messze túlhaladónak kell taksálnunk. Taranto, Fényes Bogár, Béranger győzelme szinte hihetetlennek látszó meglepetés volna, ugyszintén ha indulnak, ez a véleményünk Coupefile és Ksiaze Pan-ról is.

Összegezve elmondottainkat, végeredményben nehéz a választás Balaton és Trafalgar között és csupán egyéni véleményünket hangoztatjuk, midőn bizalmunkkal

Balaton

mellé állunk Trafalgar előtt, míg harmadsorban Nagy ur-t várjuk.

Felemlítjük még a Buzgó versenyt, melynek 2000 méterén Ariert jelöljük Magnus Gubernator előtt, továbbá a Mindegy-handicap, ahol a távra való tekintettel Ovidius és Deux Armoires közt tartjuk a versenyt, meglepetést pedig Arno-tól várunk, végül a Nugommorv-gátverseny, mely handicap-jellegű és 2800 méterén Rolando-t tartjuk legjobbnak Eszematla előtt.

Jelöltjeink:

- I. General—István—Negropontes-ist.
- II. Fejedelem—Pesztonka—Mi ez.
- III. Balaton—Trafalgar—Nagy ur.
- IV. Ariert—Magnus Gubernator
- V. Ovidius—Deux Armoires—Arno
- VI. Rolande—Eszematla
- VII. Winkfield lov.—Gyémánt—Floridsdorf

Budapesti ügetőversenyek.

— Hetedik nap. —

Holnap érdemes lesz végignézni az ügetőversenyeket, mert oly sikerült program még nem volt idén, mint amilyen a hetedik napon ígérkezik. Minden futamra nagy nevezések s ezekből csak kevés fog kiválni a start pillanatában.

Az Áprilisi-díj van legjobban díjazva és belföldi hároméveseknek van fentartva. Az elülről indulóknak szemmeláthatólag könnyebb helyzetük van s így ezek közül várjuk a nyertőt. Elsősorban Kirkwood III. birja bizalmunkat Sara és Gaur előtt.

Kétségtől a Turf-díj lesz a nap legszebb versenye. Ismét találkozunk a csütörtöki János-hegyi-díj résztvevői, de hozzájuk csatlakozik még Lucza és Feri. A holnapi mérkőzésnél Lucza-nak és Cresceus-nak van a kapott előnyt számítva legtöbb esélye a győzelemre.

Az Ujlaki-díj négyéves és idősebb belföldieké. Ebben a versenyben leghance-osabbnak Victor-t tartjuk, ha már meg van a kellő trainingje a nyugodt ügetésre. Jók lesznek még Junta, Inn és King Theses.

Jelöltjeink:

- I. Garibaldi—Wolai ménés—Hullám.
- II. Regent—Boy of Sheba—Ella.
- III. Lucza—Cresceus.
- IV. Kirkwood III.—Sara—Gaur.
- V. Victor—Junta—Inn.
- VI. Zwerenz—Bleho—Nicotin.
- VII. Iqui-Nóra—Baba-Spüllerin.
- VIII. Braun-fogat—Feiser-fogat.

() A vasárnapi mérkőzések. Nemzetközi mérkőzés. Vasárnap délután 4¹/₂ órákor mutatkozik be a budapesti sportközönségnek a S. C. Rudolfshügel csapata. A császárváros ezen jelenleg kiváló csapatát nagyon jó hírek leözik meg és a BTC-nek teljes tudását kell a küzdelemben belevinni, ha a győzelmét meg akarja szerezni. A SC. Rudolfshügel csapatának a szezon elején elért szenzációs győzelmét a Wiener Sport Club felett szerencsének tulajdonították s csak midőn a Rudolfshügel sorra tépázta meg a császárváros legjobb csapatainak bábujait, fordult feléje a sportközönség és lett Bécs kedvence csapata. A WAC-al szemben, annak saját pályáján elért 1:1 arányú eredménye és a prágai DFC. felett Prágában aratott értékes 2:1 arányú győzelme után, a bécsi csapatok legnagyobb ellenfelét látják ma e fiatal csapatban, ki két héttel ezelőtt 5:2 arányban könnyen győzte le a mult vasárnap itt járt Rapid-ot is. A bécsi sportsajtó és a bécsi sportkörök erősen bíznak a csapat képességeiben és győzelmét jósolnak a mostani formája után. Viszont a BTC. is teljes legénységét állítja ki színeinek és hírnevének megvédésére, tehát kemény és elszánt küzdelmet ígér a két csapat vasárnapi találkozása, melyet Szűsz Hugó (MTK.) fog vezetni.

FTC.—WAC. (Bécsben). — II. osztályu bajnokság. III. TVE.—Postás (Határ-utca) délután 5 órákor. MAFC.—ESC. (Millenáris pálya) délelőtt 10 órákor. — Magyar kupa. MAC.—Litogr. (Margitsziget) délután 3 órákor. Bíró: Vámos Soma (TTS.), utána MTK.—UTE. (Margitsziget.) délután fél 5 órákor, bíró Benedek Aladár (MAFC.) Ladányi-vándordíj. TTC.—Törökvs. (Millenáris pálya) délután háromnegyed 3 órákor, bíró Izsó László (BTC.) Barátságos matchek. 33FC.—BLIE. (Vörösvári-ut) délután fél 5 órákor, bíró dr. Benedikt Dezső (MTK.) előtte fél 4 órákor OTE.—33FC. II. ugyanott. — Kerületi bajnokság Szombathelyen: Soproni Venus FC.—Győri Egyetértés.

() Gyermekvívás. Fodor vívóiskolája évzáró ünnepének igen sikerült bevezetése volt az Andrássy-uti fiótkerem növendékeinek két napra terjedő vizsgája, mely hü tükre volt Fodor Károly mester negyedszázados tapasztalatán alapuló gyermeknevelési rendszerének. Az előkelő közönség sorában ott volt: Sztérenyi József v. b. t. t., Csabay Béla min. tanácsos, Barta Ödön, Fürst Bertalan, Veith Béla udvari tanácsosok családja, Sztérenyi Sándor osztálytanácsos, Barta Arnold bankigazgató, Veres takarékp. igazgató, Dénes főmérnök stb. Gábor Ignác és Récesy János internátusi igazgatók, kiknek növendékei szintén Fodor

mester vezetése alatt állanak a vívás és gimnasztika tekintetében. A bemutatott vívó- és tornagyakorlatok (kiemelendők utóbbiak közül a botgyakorlatok) változatossága és szabatosága általános elismerésre talált, amit a jelenvolt szülők és tanfőfiak ismételtelen ki is fejeztek úgy Fodor Károlynak, mint segédjének, Poppovics György mesternek.

() A MAFC. idei uszóprogramja. A Müegyetemi Athlétikai és Football Club az idén három nemzetközi uszóversenyt rendez. A nyári verseny június 12-én kerül eldöntésre a millenáris pályán, míg a téli verseny terminusa december 18-ika. Szokásos évi négy háziversenyén kívül az idén is megtartja korán elhunyt tagjának, Tetmajer Gézának emlékünnepélyét október 14-én.

() Középiszkolai lövészverseny Budapesten. A fővárosi középiszkolák tanulóifjúságának egy része tudvalevőleg a katonai lövészetben is kiképzést nyer. Ennek az útjának a leglelkesebb mozgató erje dr. Erdődy Béla kir. tankerületi főigazgató, aki most illetékes helyen közbenjárt egy Budapesti rendezendő középiszkolai lövész-verseny érdekében. A vallás- és közoktatásügyi minisztérium megadta hozzájárulását a tervhez s a pünkösdi ünnepek alatt tartandó ünnep programjának kidolgozásával megbízták Miklóssy István tanárt és Pogány Géza századost, a középiszkolák lövész-ünnepét, a városban levő alkalmas helyiség híjján, előreláthatólag a Budapesti Egyetemi Athlétikai Klub szentlőrinczi lövöldéjében fogják megtartani s azon a kultuszminiszter is meg fog jelenni, a mennyiben azonban ebben a politikai viszonyok kialakulása megakadályozná, minden esetre képviseltetni fogja magát. A középiszkolákban már erősen folyik a készülődés a közeledő sportünnepre.

() Verseny-elhalasztás. A ezéleskörű előkészületek, valamint több oldalról nyilvánult óhajítás arra indította a Nemzeti Vivő Clubot, hogy e hó 29-től május 1-éig tartó vívóversenyét egy héttel elhalasztassa. Ennek megfelelőleg az első nevezési zárlat (egyszerű téttel) április 27-re marad, a második nevezési zárlat (másfélszeres téttel) május 4-ére. A verseny ideje május 6., 7., 8. Nevezések dr. Steger György titkár czimére küldendők.

() Evzáró házi vívóverseny. A B. B. T. E. holnap rendezi Attila-utcai tornacsarnokában akadémiaival kapcsolatos évzáró házi vívóversenyt. Örvendetes jelenségképen, az egyesület tagjai oly előszeretettel kultiválják ezen nemes sportot, hogy a versenyen való részvételre jelentkezettek nagy számára való tekintettel, a házi verseny lebonyolítása két napot fog igénybe venni. Az előmérkőzések szombat este tartattak meg, a döntő mérkőzések vasárnap délután fél 4 órákor kezdődnek. A versenyt akadémia fogja követni, amely este 7 órákor kezdődik, s amely előreláthatólag — minthogy a meghívások alapján nevesebb vívók is megígérték részvételüket — sikerülni fog. Az akadémiát, a közreműködők és az egyesületi tagok részvételével, társasvacsera fogja követni.

() Galamblovó-versenyek a fővárosban. Az Országos Magyar Galamblovó-Egylet margitszigeti telepén hétfőn, e hó 25-én kezdődnek meg az ideai lövészeti versenyek. A mostani tavaszi meeting programja az eddigi versenyektől lényeges eltérést mutat, még pedig olyanformán, hogy a galamblovó-sport hazai fejlődéséről tesz az szép tanúságot. A margitszigeti pályán ebben az évben először történik majd meg, hogy a versenyeken nemcsak a magyar galamblovó-egyletek, hanem a külföldi előkelő galamblovócsapatok egyesületeinek tagjai is résztvevőnek. Május 17-én ugyanis nemzetközi verseny lesz, amelyen tíz galamb után 1500 korona az első díj. A hétfői versenynapon a páros- és tétversenyeken kívül a Megnyitó handikap kerül eldöntésre. A lövészeti délelőtti tíz órákor kezdődnek, a díjakat délután két órákor lövik.

Az Odol világhírét egyedülálló tartós hatásának köszöni. Míg más szájjavítók csak a szájből tisztítják meg a fogakat, az Odol az öblítésnél a fogakba és a szájnyalvóhártyába beszívódik és még utólag sokáig hat, miután a szájjá tisztított. Ezen különleges sajátága folytán az Odol megakadályozza a szájbéli erjedési folyamatokat és így a fogak megrontása ellen hat.

KÖZGAZDASÁG.

A Krausz és Bettelheim cég részvénytársaság lesz. Az utóbbi időben a tőzsdén rendkívül sokat szorult a Krausz és Bettelheim tőzsdébizományos cég, amely mint ismeretes, annak a mágnáscsoportnak a tőzsdébizományosa, amely csoport az utóbbi időben a legnagyobb közgazdasági vállalatok részvényei megszerzése körül olyan sikeres munkát fejtett ki. E cégnek nagy érdeme van abban, hogy a budapesti tőzsde már az értékület terén is egész önállóságot ért el és felszabadította magát a bécsi tőzsde gyámködsége alól. Mintegy száz millióra becsülhető az a nemzetgazdasági haszon, amely a Krausz és Bettelheim cég tevékenységének köszönhető. Ez a cég most, mint értesülünk, *Bank Részvénytársaság* címmel részvénytársasággá alakul át. A részvénytársaság elnöke *Beniczky Ödön*, volt néppárti képviselő lesz, aki tudvalevőleg a cég egyik tagjának, *Blum Bernátnak* veje. A részvénytársaság több millió alaptőkével alakul és *Vécsey-utca 5. szám* alatt már helyiséget is bérelt magának. A cég vezetése *Krausz Simon* kezében lesz, aki tudvalevőleg most vezetője a budapesti értéktőzsdének. Bizonyos, hogy a bankület terén is nagy sikerei lesznek.

Wernld-fegyverek Törökországban. Azt az érdekes hírt kapjuk, hogy a török kormány a gyarmatok céljaira 150.000 darab Wernld-fegyvert összes tartozékával átvett a magyar honvédelmi minisztériumtól egyik budapesti nagyvállalkozó cég útján. Ugy tudjuk, hogy az egész szállítmány már a napokban utnak is indul. Érdekes üzlet ez azért, mert ezek a nálunk már kimustrált fegyverek csak leltári lomként szerepeltek s így a befolyt összeg tiszta nyeresége a katonai kincstárnak.

Miért emelkednek a Salgótarjáni részvények. Aki az utóbbi napokban megfigyeli az értéktőzsdét, szembeötlőnek találhatja, hogy nagy előszeretettel vásárolják a Salgótarjáni Kőszénbánya Részvénytársaság részvényeit. Az, hogy vásárolják, nem jelentene semmit, mert hiszen a részvények befektetésre elsőrendű papírosok s a társaság állandó fejlődése biztosítja a részvények tartós irányzatát. Hogy mégis foglalkozunk az utóbbi napok vásárlásával, annak oka a következő. Az a bizonyos csoport, amelyről már annyit írtunk az utóbbi időben, elhatározta, hogy egy-két iparvállalatnál befolyását biztosítani fogja. Így kiszemelték a Salgótarjáni Kőszénbánya R.T.-ot is. Vásárolták nagyban a részvényeket, s mikor a dolog kipattant, a csoport tőzsdéi képviselője — aki a részvényeket összevásárolta — kijelentette, hogy nem terveznek semmit a Salgótarjáninál. És erre tényleg nem vásárolta a részvényeket, t. i. ő nem vásárolta. Másnap azután már feltűnt, hogy megint élénk az irányzat a részvények iránt s nagy is bennük a forgalom. De most négy olyan tőzsdéügynök vásárolja a részvényeket, akik közel állnak annak a csoportnak a tőzsdéi képviselőjéhez, aki lemondott a részvények vásárlásáról. Most azután igen jól informált tőzsdéi befentesek azt mondják, hogy ezek az ügynökök a csoport részére vásárolják a részvényeket és pedig azért vásárolják őket, hogy fel ne tűnjön, hogy a csoport megint akar valamit. Így az utóbbi pár nap alatt több ezer részvényt vásároltak össze. Mi mindenesetre konstataljuk ezt a tényt is, mint olyant, amelyről a tőzsdén mostanában sokat beszélnek. Még megemlítjük, hogy a részvények ma is 8 koronával emelkedtek s 647 koronán záródtak.

A Lukácsfürdő R.T. közgyűlése. A Szt. Lukácsfürdő Részvénytársaság folyó hó 23-án tartotta rendes közgyűlését. A befolyt üzletében az összes bevételek 636.182 korona 09 fillért, az összes kiadások, adók s leírások 512.121 korona 10 fillért tettek ki. Tiszta nyereség maradt a múlt évi nyereségát-hozattal együtt 125.777 korona 90 fillér. Osztalékul részvényenként 12 koronát fizetnek. Az igazgatósági

jelentés tudomásulvétele után köszönetet szavazták az igazgatóságnak a szakkerü vezetőjéért és megválasztották az orvosi szaktanács és a felügyelőbizottság tagjait.

A Budapesti Takarékpénztár és Zálogkölcsön R.T. tőkeemelése. A Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság *Tolnay Lajos* miniszteri tanácsos elnöke alatt ma rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a kereskedelemügyi minisztérium képviselőjében *dr. Arny Pál* miniszteri osztálytanácsos jelent meg. Az igazgatóság által előterjesztett javaslatok értelmében a közgyűlés elhatározta a társaság alaptőkéjének 10.000.000 koronáról 13.000.000 koronára való fel-emelését, 12.500 darab egyenként 400 korona névértékű új részvény kibocsátása által. Az új kibocsátású részvények közül, melyek az 1911. üzletévtől kezdődő osztalékjogosultsággal bírnak, 5000 darabra nézve a régi részvénybirtokosok részére az elővételi jog oly módon biztosított, hogy öt darab régi részvényre egy darab új kibocsátású részvény 420 korona árfolyamon átvethető. Az elővételi jog f. évi május 2-ától május 10-éig gyakorolható. Az igazgatóság felhatalmazást nyert arra, hogy a fennmaradó 7500 darab új kibocsátású részvényt, melyeknek elhelyezése biztosítva van, szabad kézből eladhassa és az egész új kibocsátás átvételi módjait saját hatáskörében megállapíthassa. A javasolt alapszabálymódosítás jóváhagyása után a közgyűlés véget ért.

Új szénbányák. A Magyar Általános Kőszénbánya R.T. nagy erővel folytatja új bányáinak felszerelését. A doroghi „*Ágnes*“-akna felszerelését ez évben befejezik. Borsodmegyei bányászatkban királdi és sajószentpéteri bányatelepek üzemé változatlan. Királdon új szénosztályozót és szemmosódát létesítenek, melyekkel szénük minőségét és versenyképességét lényegesen fogják javítani. Disznóshorvati bányatelepek teljesen kiépült, azonban a borsodi bányák körzetében uralkodó féktelen versengés folytán mindaddig nem érvényesíthette teljes termelőképességét. A Salgótarjáni Kőszénbánya Részvénytársalattal közösen alapított Nyugatmagyarországi Kőszénbánya Részvénytársaság handlovai bányatelepén az építkezési és berendezési munkák folyamatban vannak.

A magyar ágyugyár ügye. Az „Egyetértés” volt az, amely először írta meg azt, hogy a Skoda-féle ágyugyár Magyarországon egy ágyugyár részvénytársaságot fog alapítani. A legutóbbi politikai események e gyár ügyét sürgőssé tették úgy, hogy az érdekeltek most már fokozott erővel látnak a részvénytársaság megalapításához. Értesülünk szerint a részvénytársaság alaptőkéje 10 millió korona lesz, amiből a Skodagyár 6 és fél millió koronát, *csapeli Weiss Manfréd* 1 és fél milliót, a Magyar Általános Hitelbank szintén 1 és fél millió koronát, a Fegyver- és Gépgyár Részvénytársaság pedig 500.000 koronát jegyzett. A fennmaradó részt magánosok írták alá. Az új gyár helyére néve még nem történt megállapodás, csak az bizonyos, hogy a törzsrészvényes Skodagyárnak, de meg úgy látszik felsőbb helyen is kifejezett óhajok nyilvánultak meg, hogy a gyár lehetőleg *Bécs közelében* és vasuti esomóponton legyen, hiszen ott a részvényesek érdeke az, hogy olyan helyet találjanak, ahol a jó közlekedési viszonyok mellett olcsó munkaerő is található. E szempontok figyelembevételével Győr, Sopron, Székesfehérvár és Galánta között történik a választás a szerint, hogy mely város hajlandó kedvezőbb feltételeket nyújtani az új vállalatnak. Mint már annak idején megírtuk, a gyár első sorban acél- és bronzgyúkat, továbbá mitraüzemeket és gépágyúkat fog gyártani. A Fegyver- és Gépgyár R.T.-nak szorosabb érintkezése lesz az új gyárral, amely azonban a gyár mostani üzletkörét nem fogja kereszteni.

Nem lesz üzemkorlátozás. Annyiféle ellentétes hír érkezett már a malmok tárgyalásairól az üzemrekezdő dolgában, hogy már alig lehet tisztában az olvasó a dolgok állásával. A fővárosi malmegyesület által az üzemrekezdő ügyében ter-

vezett megállapodás ugyanis június 1-én jár le s érvényességének meghosszabbítása tárgyában hetek óta értekeztek a malmok képviselői. Elsőnek jelentették, hogy a tárgyalások egy malom magatartása miatt kevés eredménnyel kecségtettek s ma azután végleg meg is hiúsultak. A Hengermalom sehogysem akar hozzájárulni ahhoz, hogy június elsején túl is négy napon át dolgozzanak a malmok; egyelőre ezért hiúsult meg az üzemrekezdő.

Az „Atlantika” részvényei a tőzsdén. Már több ízben írtunk arról, hogy az „Atlantika” tengerhajózási részvénytársaság részvényeit bevezetik a budapesti tőzsdére. Az első jegyzés április 25-én, hétfőn lesz. A részvényeket 240 koronás árfolyamon bocsátják ki, de a tőzsdén az első jegyzés — tekintve a társaság kiváló üzletmenetéről elterjedt híreket — meg fogja haladni a 250 koronát.

Az „Anker” palotáját átvették. Ismeretes, hogy az „Anker” Biztosító Intézet a Deák-téren nagyszabású palotát építtetett *Alpár Ignác* műépítésszel. Mint értesülünk, a részvénytársaság a napokban át is vette már a teljesen kész palotát, amelyben a költözések már megkezdődtek.

Aeroplán-gyár Részvénytársaság Budapest. Egyelőre még csak a repülés problémájának tanulmányozásán tartunk, mert hiszen gyakorlati aviatikusunk, az amerikai *Pfitzner* kivéve, nincsen; mindazonáltal már több aeroplán-részvénytársaság alakult hazánkban is. A legújabb alakulás Budapestben jött létre a napokban „*Aeroplán-gyár részvénytársaság*” címmel, és 500.000 korona alaptőkével. A társaság célja az, hogy főleg *Fahrmann*-rendszerű gépekkel igyekezzenek sikereket elérni, s e célból egyelőre csak tanulmányokat fog végezni. Főrészvényesei a cégnek a párisi *Fahrmann-cég*, a budapesti Aeró-klub *gróf Károlyi Imre* vezetése alatt, továbbá *csapeli Weiss Manfréd*. A társaság bankárja a „*Hermes*” magyar általános váltóüzlet r.-t. lesz.

Tipikus számviteli hibák felderítése. E címmel *Török Jenő*, a Magyar Általános Hitelbank tisztviselője egy kis könyvecskében összegyűjtötte és kiadta azokat az eljárás módokat, amelyek eeglyével a könyvelésnél előforduló hibákat kis fáradsággal meg lehet állapítani. Minél nagyobb az elvégzendő (egyzetendő) anyag, annál nagyobb a munka, melyet a hiba felderítésére fordítanunk kell. Eppen a legpontosabb munkánál előforduló hibák azok, melyeknek megkeresése a legnehezebb. Ugyanis e differenciák természetéből folyik, hogy a keresésnél könnyen bennmaradnak. Mire azután újabb, meg újabb pontozás következik. Hogy az milyen idegölő, fárasztó, időtrábló művelet, annak csak az a megmondhatója, kinek ilyen, ugynevezett desperált esettel volt már dolga. E hibák felderítésére gyűjtötte össze *Török* az eddig ismert szabályokat, ügyes kézikönyv alakjában. Munkáját különösen olyanok használhatják nagy sikerrel, akik nagy számú adatokkal bíbelődnek.

Új papír a tőzsdén. A Magyar Általános Hitelbank igazgatósága elhatározta, hogy a *Magnezit-ágy Részvénytársaság* részvényeit bevezeteti a tőzsdére s ez ügyben már megkereste a tőzsdetanácsot is. A Magnezitágy r.-t. 1900-ban alapította a Hitelbank 2.640.200 korona alaptőkével. A társaság a múlt évben 5 százalékos osztalékot fizetett.

Az Általános Kőszénbánya R.T. közgyűlése. A Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársaság szombat tartotta XVIII-ik rendes évi közgyűlését *gróf Teleki Géza* elnöklésével 53.278 részvényt képviselő 30 részvényes jelenlétében. *Szende Lajos* vezérigazgató terjesztette elő az igazgatóság évi jelentését. A közgyűlés egyhangulag tudomásul vette a jelentést és jóváhagyta az előterjesztett évi zárszámadást, mely szerint az 1909. évi 5.363.458,86 K bruttó-nyereségből 1.610.000 K értékesítési tartalékra, 500.000 K az általános tartalékra, 30.000 K külön adományul a tisztviselők nyugdíjalapjára, 60.000 K a bányatársaság részére, 200.000 K munkásjóléti tartalékra, 343.484,23 K az igazgatóság és a tisztviselők alapszabály szerinti jutalmára és 2.160.000 K a részvénytőke 13 és fél százalékos osztalékára fordítottassék, míg a fennmaradó 459.974,63 K további leírásokra használtassék, végül a múlt évről elővezetett 897.687,86 K változatlanul új számlára vitessék át. Mindezen javaslatokat a

Szmokingöltöny 40, prima selyem 45, beléssel 55 frt.

legfinomabb angolkeimekből, oszakis mérték szerint, első-rangu kivitelben.

ZÉLINGER SAMU
angol készpénzrendszerű
úri szabótermelő
IV. ker., Belváros,

Magyar-u. 3., I. em. Kossuth Lajos-
utca mellett. — Telefon 116-59.

közgyűlés egyhangulag elfogadván, megadta a felmentvényt az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak és elhatározta, hogy az osztalékszolvénnyal szokásos helyeken folyó évi május 2-től kezdődőleg 27 koronával fogják beváltani. A megejtett választáson dr. Freyfeld József és gróf Renéville Henri, kiknek tisztsége lejárt, újból beválasztották az igazgatóságba. A közgyűlés után tartott igazgatósági ülés a három tagú elnökségbe az eddigi tagokat: gróf Teleki Gézárt, dr. Löw Tivadart és Biszghi Rudolfot választotta meg.

A Keleti Tengerhajózási R.-T. új igazgatósága.

Megírtuk azt, hogy a Magyar Keleti Tengerhajózási Részvénytársaság részvényeinek többségét — amint ismeretes — megszerezte a Magyar Általános Hitelbank. E vétel természetes következménye az, hogy a Hitelbank most már befolyását a társaság igazgatóságában is érvényesíteni akarja és ebből a célból embereit a bank igazgatóságába is delegálja. Eleinte úgy volt, hogy rendkívüli közgyűlést hívnak össze a célból, azonban ez a terv elmaradt, mert a társaság rendes közgyűlése amúgy is a jövő hónap közepé táján lesz, úgy, hogy ennek keretében elintézhetik az elhatározott személyi változásokat is. Értesülésünk szerint a Hitelbankot a Magyar Keleti Tengerhajózási Részvénytársaság igazgatóságában Ullmann Adolf vezérigazgató és Klein Gyula igazgató, továbbá domonyi Domony Mórca, a Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság vezérigazgatója fogja képviselni. Az új alakulás folytán természetesen a Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság is közelebbi kapcsolatba kerül a Magyar Keleti Tengerhajózási Részvénytársasággal és értesülésünk szerint a két társaság együttesen fog dolgozni az irányban, hogy keleti kivitelnünk fejlesztése terén minél többet alkothassunk.

Aru- és értéktőzsde Aradon. Aradról jelentik: Az aradi kereskedelmi és iparkamarában Ksityóri János kamarai elnök elnöklésével értekezlet volt. Aradon aru- és értéktőzsde létesítése érdekében. Az értekezleten elhatározták, hogy a kamara az ipartestület és a gazdasági egyesület bevonásával komoly akciót kezd a tőzsde létesítésére.

A Magyar Általános Köszénbánya R.-T. új palotája. A Magyar Általános Köszénbánya R.-T. nyugdíjalapja számára a fővárosi közmunkatanács-tól megszerezte a Rudolf-rakpart, Zoltán- és Akadémia-utcák sarkán levő telket, amelyen díszes bérházat fog építeni, amelyben a társaság hivatalos helyiségeit is elhelyezi.

Kinevezések a Részvényserfőzőnél. Az Első Magyar Részvény Serfőződe legutóbb tartott igazgatósági ülésén Moirer Lajost igazgatóvá, Nagy Aladárt irodafőnöké, Bodendorfer Gézárt főkönyvelővé és Friedrich Nándort igazgatósági titkárrá nevezte ki.

A villamos papírok emelkedése. A mai tőzsdén ismét az érdeklődés homlokterébe kerültek a Közuti Villamos Vasut részvényei, amelyek az élénk kereslet következtében 20 koronával 713 koronáig emelkedtek. A kereslet okául a beavatottak azt a hírt jelölték meg, hogy a Közuti Villamos Vasut ma bejelentette Bórczy István polgármesternek, hogy új ajánlatot óhajt tenni, amelyben a multkorinál kedvezőbb feltételeket szab a város befolyásának biztosítására. A Közutiban beállt fordulat azonban nem akadályozta a Városi Villamos Vasutnak legújában erősen felszaporodott híveit, hogy ennek a részvényeit tovább vásárolják. Ennek folytán a Városi részvények újabb nyolcz koronával 388 koronára emelkedtek.

Az új uszódokk. Fiuméből jelentik, hogy a Danubius hajógyár portoréi telepén ma délelőtt 19 órakor becsátották vizre az állam által rendelt uszódokkot, amelynek hosszúsága 75 méter, szélessége 27 méter és emelőképesége 3750 tonna. A dokk építését 1909. januárban kezdték meg, 300-an dolgoztak rajta. Anyaga néhány angol speciális alkatrészen kívül kizárólag magyar gyártmány. A vízrebecsátásnak pompás idő kedvezett. A Kvarneró-menti üdülőhelyek közönsége alkalmi hajókkal jött Portoréba ez alkalomra. Hogy a horvátok érzékenységét elkerüljék, minden zászlódsz mellőztek és az aktus teljes egyszerűséggel ment végbe. A vízrebecsátás látványosságának is nagyon szép volt, a hatalmas uszódokk egy percz alatt vízben volt.

Iparfejlesztési reformok. A közgazdasági világ fölfogása már régóta megoszlik arról, hogy az az iparfejlesztési mód, amelyet az 1907. évi VII. t.-cz. végrehajtási utasítása szab meg, helyese és hogy a gyakorlati eredmények fölrnek-e az állam által hozott anyagi áldozatokkal. Kétség-

telen, hogy addig, míg védővámokat nem állíthatunk föl határainkon, szükség van mesterséges iparfejlesztésre és a vállalatoknak nyújtandó pénzsegélyre is. Arról azonban lehet vitatkozni — és vitatkoznak is eleget — hogy a segély nagyságának megállapításánál a lekötött befektetés legyen-e mérvadó, avagy az évi termelés és értékesítés nagysága. Ez utóbbi talán helyesebb lenne: azonban majdnem kivihetetlen akadályokba ütközik. Mégis olyan hírek járnak, hogy Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter ez utóbbi módra akar áttérni az ipari szubvenziók adományozásánál.

A közlekedés. Hogy Magyarország a modern európai államok sorában polgárjogot szerzett, annak elsörangú fötényezője a magyar közlekedésügy. Szinte meglepő, hogy nemzeti existenciánk e hatalmas faktorának szakirodalmá, főleg pedig időszaki irodalmá hiányos és szegényes. Most Soltész Adolf dr., a kiváló publicista szerkesztésében új havi folyóirat indult meg, mely hivatott arra, hogy az igaz, komoly szükségleteket kielégítse és egy csapásra rendet teremtsen azon a területen, melyet a magyar szaksajtó eddig elhanyagolt. Az új folyóirat első száma ma jelent meg a következő tartalommal: Programm. Széchenyi István közlekedési politikája. (Dr. Gaál Jenő.) Viczinális vasutaink keletkezése és fejlődése. (Haich Károly.) Közlekedési vállalataink és a magyar ipar. (Gelléri Mór.) Maritimae res. (Dr. Kovács József.) Közlekedés és geológia. (Dr. Szádeczky Gyula.) A vasutak szene. (I. Pfeifer Ignác, II. Radnai Simon.) Két új magyar csapágy-szerkezet. (Murai Vilmos.) A drót-nélküli telegráf alkalmazása pontos időjelzésre. (Gáti Béla.) Az automobil, mint forgalmi eszköz. (I. Krisztinkovics Béla, II. Szudner Ernő.) A gőzszkop szerepe a járművek stabilizálásánál. (Dr. Szabó Gusztáv.) A Zsély-féle monoplán. (I. e.) Különfélék. A gazdag tartalmu, külső megjelenésében is izléeses folyóiratot bizonyára a szakkörök és az érdeklődő publikum is örömmel fogadják.

A Hazai sorsjegyek emelkedése. Ismeretes, hogy a Pesti Hazai Első Takarékpénztár sorsjegyeit annak idején 142 koronás árfolyamon becsátotta ki. Később azonban e sorsjegyek 99 koronára álltak alá. Most azután ismét feljűk fordult a tőzsde érdeklődése, minek következtében e sorsjegyek ma 112½ koronára emelkedtek. Mivel főleg a takarékpénztárhoz közelálló körök vásároltak, valószínű az a feltevés, hogy a Hazai Takarékpénztár tervez valamit e sorsjegyekkel.

A szerb kereskedelmi szerződések ügye. Belgrádból jelentik, hogy a szerb kereskedelmi tárgyalásokat e hó végéig befejezik. A tárgyalások eddigi eredményeiből azt következtetik az említett forrás, hogy sikerült olyan megoldást találni, amely Magyarországot és Ausztriát, valamint Szerbiát óhajtásait — egyaránt kielégíti.

Törvényjavaslat a török koncessziókról. Aki figyelemmel kísérte az utolsó évtizedekben a törökországi mozgalmakat, az emlékezhetik arra, hogy mennyi bonyodalomnak voltak forrásai az u. n. koncessziók. Az új korszak emberei — úgy látszik — véget akarnak vetni a koncessziókkal folytatott üzérkedéseknek, miért is törvényjavaslatot dolgoztak ki a koncessziókról. A javaslat föbb rendelkezései a következők:

1. szakasz. Külön törvény útján, illetve a képviselőház jóváhagyásával adatnak ki a közhasznú munkára vonatkozó következő koncessziók: 1. Olyanok, amelyeknél az államkincstár pénzbeli hozzájárulás, állami segély vagy bármilyen néven nevezendő más állami támogatás útján érdekelve van. 2. Olyanok, amelyek a költségvetésbe felvett közszolgáltatásra vonatkoznak. 3. Olyanok, amelyek a jelen törvényben felsorolt kivételeken kívül más kivételeket engednek meg. 4. szakasz. Az 1. szakasz alá nem tartozó koncessziókat a végrehajtóhatalom közvetlenül adhatja ki a fennálló szabályok értelmében. Olyan koncessziókat, amelyek a városok és községek ügyeire vonatkoznak, az illető helyi hatóságok adják ki. 5. szakasz. Az 1. és 2. szakasz értelmében kiadott koncesszióknál, a szükséges területek vétele, kisajátítása és ideiglenes igénybevétele tekintetében a szokásos eljárás követendő. 6. szakasz. A koncesszió tartama alatt a munkákhoz szükséges területek az adófizetés alól felmenthetők, épp úgy, mint a jövedelem, tartaléktöke, részvények és értékek is adómentességet és bélyegmentességet élvezhetnek. A vállalkozó részéről biztosítandó bizonyos előnyök ellenében a távirati illeték alól is felmenthető a vállalat. 7. szakasz. A munkákhoz vagy ideiglenes létesítményekhez külföldről behozott anyagok vámmentességben részesíthetők és pedig akár ideiglenesen, akár a koncesszió tartama alatt. 8. szakasz. Ha a kormány szükségesnek tartja, fentarthatja

magának a szerződésben a jogot, hogy a leltári tárgyakat és anyagokat a koncesszió lejártával megvehesse. A leltári tárgyak és anyagok értékét ez esetben szakértő bizottság állapítja meg az erre vonatkozó számadási okmányokból, vagy bármely más alkalmasnak látszó módon. 7. szakasz. Ha a kormány jónak látja, az engedményes által a koncesszió utolsó tizenöt évében eszközölt befektetések után bizonyos kártérítést adhat. 8. szakasz. Az engedményes társaság a szerződésben és feltételekben megállapított határidőn belül nyolcz török társasággá tartozik átalakulni, mely a török törvényeknek van alávetve.

Azt, hogy mily sors vár a képviselőházban a szóban levő törvényjavaslatra, nehéz lenné előre megmondani, mindazonáltal valószínű, hogy a jelenlegi kormánynak sikerülni fog törvényerőre emelni és segélyével megoldás elé viszi a Lynch-féle koncessziót is, mely ezelőtt két hónappal oly nagy port vert fel és a nagyvezér bukását vonta maga után. Akkor ugyanis arról volt szó, hogy a Lynch-féle angol társaság, mely már 1884 óta Törökország két legnagyobb folyójának, az Euphratesnek és Tigrisnek hajózási jogát bírja, egy nagyobb társasággá alakíttassék át és a már említett két folyón a közlekedést teljesen a hatalmába kerítse, ami természetesen a Tigris és Euphrates völgyében kiépítendő bagdadi vasut által érdekelt nemeteknek egyáltalán nem lett volna inyére. A jelenlegi törvényjavaslat tulajdonképen ennek a Lynch-affairenek a folyamánya s így megtörténhetik az is, hogy képviselőházi tárgyalása alkalmával mindazok az érdekek harcra szállnak egymással, amelyek a Lynch-affaire szövegére kerülése alkalmával egymással szemben állottak.

Japán kölesön. Londonból táviratozzák: A Standard jelentése szerint Párisban tárgyalások folynak jelentékeny nagyságu japán konverziós kölesön tárgyában, amelyek már igen előrehaladott stádiumba jutottak. A Franciaországban elhelyezendő összeg 18 millió font sterlinget tesz ki és valószínű, hogy Londonban később vagy tíz milliót fognak jegyezésre felajánlani. Az egész kölesönt nagyrészt 5 százalékos japán kölesönöknek 4 százalékos külföldi kölesönnel való konvertálására szándékoznak fordítani.

A luxuslövásár megnyitása. A második tavaszi luxusvásár ma délelőtt nyit meg a székesfővárosi Tattersall és lóvásártelep külső kerepesi-utj telkén. A vásárra 636 darab ló került bejelentésre. A lóvásár díjazása hétfőn délelőtt fél 10 órakor veszi kezdetét, amikor is kiosztásra kerülnek a díjak.

Arad a Duna. A Magy. Kir. Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság a Duna rohamos áradására és a budapesti alsó rakpartoknak kilátásban levő elöntésére való tekintettel érdekelt feleket felhívja, hogy a veszélyükre ott tároló küldeményeik azonnali elszállításáról gondoskodjanak, mivel különben a czimzettek veszélyére és költségeire csak a lehetőséghez képest fognak biztonságba helyezni.

Hajózás. A Dunagőzhajózási Társaság közhírré teszi, hogy a személyszállítóhajók Fischamend és Orth állomásokat magas vizállás miatt egyelőre nem érinthetik. Karlóca állomását azonban a vizállás javulása a mai nappal a személyforgalom részére újra megnyitja.

Rendelésszerűen készült
felöltők
40 koronától
angol sacco-öltönyök
50 koronától
kezdve kaphatók első-
„ rangu kivitelben „
Deutsch F. Károly és Társánál
Budapest, IV., Ferencziek-tere 2

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonátözsde.

Budapest, április 23.

A készáruipiaczon ma változó volt az irányzat. Kielégítő kínálattal szemben a malmok eleinte nagyon tartózkodók voltak és rossz árakat ígértek, később azonban valamivel több vételkedvet mutattak és jobb árakat is fizettek. A forgalom így aztán élénkült is kissé, elkelt mintegy 9000 q buza, kezdetben a tegnapiaknál 10 fillérrel olcsóbb, később változatlan tegnapi áron. A legdrágább eladási ár 12.60 korona volt 79 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 12.10 korona 74.7 kilós bányási buzáért. Egyéb gabonaneműek közül a rozs 10 fillérrel, a tengeri 5 fillérrel drágább, a többi változatlan. A határidőpiacon a mai üzlet magasabb jegyzéseket küldött, mégis igen csendesen és körülbelül a tegnapi zárlat jegyzéseivel indult meg. A forgalom folyamán változó volt az irányzat. Előbb sűrűsödött kínálatra erősen lanyha volt az üzlet és meglehetősen csökkentek a jegyzések, később azonban egyre fokozódó vételkedvre szilárdult az irányzat, mire aztán az iménti érvesztesség hamer kipótoltatott, de zárlat felé újra lanyha volt az irányzat. A májusi buza 12.07 koronán indult, 11.95-ig csökkent, aztán 12.10-ig emelkedett és zárlatkor 11.99 koronán maradt. Az októberi buza 10.66 koronán indulva, 10.59-ig ment vissza, majd megint 10.71-ig javult és zárlatkor 10.63 koronán maradt. A tegnapi zárlathoz viszonyítva, végeredményképpen ma az áprilisi buza nem változott, a májusi buza hét fillérrel, az októberi buza három fillérrel, az októberi rozs egy fillérrel gyöngült, az áprilisi zab három fillérrel, a májusi tengeri négy fillérrel javult.

A készáruüzlet jegyzéke a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	—	79	24.85—25.15
"	76	—	80	25.20—25.70
"	77	24.55—24.75	81	—
"	78	24.75—24.95	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	24.65—24.95
"	76	24.05—24.35	80	25.05—25.55
"	77	24.40—24.65	81	—
"	78	24.55—24.75	82	—
Pestvidéki	75	—	79	24.65—25.35
"	76	—	80	25.05—25.55
"	77	24.40—24.65	81	—
"	78	24.15—24.85	82	—
Bányási	75	—	79	24.75—25.35
"	76	—	80	—
"	77	24.45—24.70	81	—
"	78	24.75—24.90	82	—
Bácskai	75	—	79	24.85—25.35
"	76	24.05—24.50	80	—
"	77	24.50—24.75	81	—
"	78	24.70—24.95	82	—
Rozs I-rendű új	—	—	—	16.65—16.75
középmínőségű új	—	—	—	16.55—16.65
Arpa takarmány I-rendű	—	—	—	12.80—12.90
II-rendű	—	—	—	12.50—12.70
Zab I-rendű	—	—	—	15.—15.40
II-rendű	—	—	—	14.50—14.90
Tengeri belföldi új	—	—	—	12.—12.10
Korpa	—	—	—	—
Köles	—	—	—	—

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 100 q 80 k 25.10 K, 100 q 79 k 25.20 K, 500 q 79 k 300 q 79 k 25.20 K felső, 500 q 78 k 24.20 K, 200 q 77.5 k 24.90 K kevert.
Pestvidéki: 200 q 79.5 k 25.10 K, 150 q 77 k 24.60 K, 100 q 76 k 24.50 K, 350 q 76 k 24.50 K.
Bácskai: 200 q 78.5 k 25.10 K.
Bányási: 4400 q 74.7 k 24.20 K.
Tolnai: 100 q 78 k 24.80 K.
Román: 2000 q 77.6 k 24.80 K raktár.
Rozs: 300 q 16.55 K kpf par. 150 q 16.75 K kpf par.

Zab: 200 q 13.95 K kpf par.
Tengeri: 200 q 12.10 K kocsira.
Az árak 100 kilogrammonként, koronaértékben értendők.

A határidőpiacon kötött:

Délelőtt:

Előforduló kötések (50 kg-kint) 1910-re:

Buza apr. 12.08—11.09—12.08	—
Buza májusra 12.08—12.09—11.5	—
Buza októberre 10.66—10.97—10.59—10.71	10.62 10.63
Rozs áprilisra 8.35—8.36	—
Rozs októberre 8.24—8.31—8.24	—
Tengeri májusra 5.72—5.81—5.76	—
Tengeri júliusra 5.92—5.99—5.95—5.96	—
Zab áprilisra 7.09—7.10—7.08—7.19—7.06	—
Zab októberre 6.63—6.64—6.62	—

1 óra 30 perczkor zártnak:

Buza májusra	11.99—12.00
Buza októberre	10.63—10.64
Rozs áprilisra	8.35—8.36
Rozs októberre	8.24—8.25
Tengeri májusra	5.76—5.77
Tengeri júliusra	5.96—5.97
Zab áprilisra	7.06—7.07

Budapesti gabonaforgalom.

	1910. április 21-től	1910. április 22-ig.
Erkezett	24341	5422
Elszállított	1614	3444
métermáza	1089	—
Buza	11382	6224
Rozs	31747	17292
Arpa	—	8350
Zab	—	3023

RADÓ ALADÁR

özég

elsőrendű bluz- és
pongyola-áruháza

Bécsi-u. 5. Deák Ferenc-u. sarok

KÉRI a t. hölgy-
közönséget ki-
rakatainak szives
megtekintésére :::

AZ elmúlt idény-
ről visszama-
radt modellek rend-
kívül kedvezményes
árakban kerülnek e
hétten eladásra. :::

A cég divatlapját
díjtalanul küldi. :

Értéktőzsde.

A hét folyamán kifejezésre jutott általános
áremelkedések ma a déli tőzsdén is folytatódtak.
Megnyitáskor úgy látszott, minthah nagyobb ár-

emelkedés nem lett volna várható, de később a déli tőzsdén helyi vásárlásokra rendkívüli hausemozgalom indult meg. Ezek a vásárlások leginkább a helyi piac forgalmasabb értékeire terjedtek, melyek közül a Salgótarjáni, Közúti, a Városi Vasut lényegesen emelkedtek. Erről lapunk más helyén számolunk be. Vasipari és építőipari értékek is jelentékenyebb javulást mutattak. A nemzetközi piacon az üzlet teljesen elhanyagolt és csak a Magyar hitelrészvényben voltak vásárlások melyek négy koronás áremelkedést eredményeztek. A sorsjegypiacon is élénkebb volt a kereslet és a Hazai sorsjegyek 112.50 koronáig emelkedtek. Hazai bank 294—293.50 koronán, Kereskedelmi R.-T. 732—735.50—734 koronán, Agrárbank 470—471—470 koronán, Adria 452—453 koronán, Magyar Villamossági 427—428 koronán, István téglagyár 438 koronán, Drasche 590 koronán, Magyar aszfalt 214 koronán, Vasúti forgalmi 437 koronán, Ujlaki 394.50—393 koronán, Szanatórium sorsjegy 12.10 koronán.

Az elötőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 666—665.25, Magyar hitel r. 824.75—827—826.50, Államvasut 744.50—746.50, Leszámitoló-bank 551.50, Jelzálogbank 475.50—472, Rimamurányi 671.50—672, Városi villamosvasut 381.50—387, Közúti 993.50—969 K.

A déli tőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 665.25, Magyar hitel 826.25, 826.75 Államvasut 747—748, Leszámitolóbank 551.50 Jelzálog 476.75, Rimamurányi 672.50, Közúti 702—713—712.50, Városi villamosvasut 386.50—388—387 K.

Utótőzsde délután 4 órakor:

Osztrák hitel 665.50, Magyar hite: 827.25, Államvasut 549.50, Jelzálog 476.50, Leszámitoló 670, Rimamurány 748.25, Városi 388, Közúti 714.

Bécsi gabonátözsde.

Bécs, április 23. A konzum egyáltalán nem vásárol s ilyen körülmények között csak egészen jelentéktelen kötések fordultak elő s ez a forgalom is kizárólag tótfelvidéki, morvaországi és orosz buzára szorítkozott. Buza irányzata bágyadt, árfolyama 40 fillérrel hanyatlott, sőt a külföldi buza ára 50 fillért vesztett a mult szombathoz képest. Egynehány rakomány 77—78 orosz buza 7.75 K kelt el Bécsből. Rozs ára szilárdabb, semmint minőségű árpában az irányzat tartott, mivel a konzum nem érdeklődött e czikk iránt s ehez képest a kínálat is tartózkodóan viselkedett, közepesebb minőségek irányzata ellenben bágyadt és exportkereslet egyáltalán nem mutatkozott. Zab irányzata szilárd, ára 5 fillérrel gyengült, Tengeriben bőséges volt a kínálat s emiatt az árfolyamok 10—11 fillérrel estek.

Jegyzetelt buza: Tiszavidéki 13.35—13.65, bányási 12.59—13.30, mosoni 12.35—12.70, tótfelvidéki 12.40—12.80, délavasuti 12.45—12.85, marchfeldi 12—12.46, romániai 13—13.30, orosz 12.50—13.25.

Rozs: Tótfelvidéki 8.85—9.05, csepeli 8.80—9, pest-megyei 8.80—9.10, délavasuti 8.70—9.05, különféle magyar 8.70—9.05, osztrák 8.65—9.10.

Arpa: morvaországi 7.75—8.46, marchfeldi 7.30—7.50, bécsvidéki 7.30—7.60, csepeli 6.70—7, tótfelvidéki 6.40—8, győri 6.50—6.90, délavasuti 6.80—8, maláta 6.50—6.65, takarmány 6.10—6.40.

Magyar tengeri 6.15—6.40, Cinquantin 8.45—8.85. Magyar zab 7.50—8.10, válogatott 8.10—8.45, osztrák 7.35—7.60.

Lisztben a forgalom egész héten még kedvezőtlenebb lett, mert a konzum egyáltalán semmit sem vásárolt és ámbár a malmok több, mint 40 fillérrel mérsékeltek az árakat, új kötés ugyszólván teljesen hiányzott és az elszállítások régebbi kötésekre is csekélyek. A készletek annyira felhalmozódtak, hogy a malmok ismét üzemredukcióra gondolnak. Valamivel jobb volt az üzleti helyzet rostlisztben és korpában.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, április 23. A forgalom nyugodtan indult, csak egyes magyar értékek iránt mutatkozott nagyobb érdeklődés. Magyar hitelrészvények és rimamurányi értékek a budapesti vásárlások hatása

Földbirtokosok

4%—4½%

alapon kaphatnak tőkeamat törlesztéses kölcsönt, a birtok-érték 65—75%-a erejéig. Régi és bármily bonyolódott tartozások konvertáltak. — Telekkönyv-kataszter küldendő. Teljesen díjtalan értesítés 48 óra alatt.

Tisztviselő- és Jelzálog-Kölcsön Részvénytársaság, Budapest, Erzsébet-körut 22. szám

alatt jelentékenyen emelkedtek Korlátok közt is élénkség uralkodott a tegnapi favorizált értékekben. Salgótarjáni részvények és török sorsjegyek javultak, egyébként nyugodt volt a hangulat. A déli tőzsde megnyitásokor államvasuti részvények tovább is javultak, egyébként az irányzat és a forgalom nyugodt volt. Berlin a bányáérték-k piacáról gyenge irányzatot jelentett.

Tizenegy óraker: Osztrák hitel 665.25, Magyar hitel 826.50, Laenderbank 499, Államvasut 746, Déli vasut 119.50, Keleti vasut 655, Alpesi 742, Rimamurányi 671, Dohányrészvény 410, Salgótarjáni 642, Skoda 377, Török sorsjegy 246.50 K.

Egy óra 30 perczer: Osztrák hitel 665.25, Magyar hitel 826.50, Anglo 315, Bangveein 542.50, Osztrák Földhitelintézet 1198, Laenderbank 498.75, Union 594.50, Magyar Jelzálogbank 477, Államvasut 748.50, Déli vasut 118.50, Dunagőzhajózás 1129, Alpesi 742.25, Rimamurányi 672.75, Orosz járadék 103.50, Török sorsjegy 246.75, Keleti vasut 648, Skoda 379.50, Dohányrészvény 410.50 K.

Bécs, április 23. (Magyar értékek zárulata). 4 százalékos arany-járadék 113.80, Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 158.—, Magyar hitelbank részvény 827.—, Magyar leszámítoló és váltó részvény 552.—, Rimamurányi 671.75, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság 4 1.—, Magyar koronajáradék 92.50, 4 százalékos magyar földteherm. kötvény 9.55, Magy. nyere-m. kölcs. sorsjegy 226.50, Kassa-Oderbergi Vasutrézv. —, Magyar jelzálogbank 474.—, Magy. kereskedelmi bank —. Az irányzat gyengébb.

Bécs, április 23. (Osztrák értékek zárulata). 4.2 százalékos papír-járadék 94.45, 4 százalékos osztrák arany-járadék 117.73, 1860-as sorsjegy 171.75, Osztrák hitel-sorsjegy —, Angol-osztrák bankrészvény 315.—, Bécsi Bankverein 542.—, Osztrák magyar bank 17.1, Déli vasut 118.25, Dunagőzhajózási társ. 1128 — Dohányrészv. 410.—, Cs. k. arany (vert) 1138.— Német banky. 117.50, Osztr. Lloyd 518.— 4.2 száz ezüst jár. 94.45—98.60, Osztr. koronajáradék 94.40, 1864-es sorsj. —, Osztrák hitelintézeti részvény 664.90, Union-Bank 593.60 Osztrák Länderbank 497.60, Osztrák-magyar államvasut 748.—, Elbavölgyi vasut —, Alpesi részvény 743.—, 20 frankos 19.11. Londoni váltóár 240.82, Lipótkohó 528.—, Török sorsjegy 245.75.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, április 23. (Értéktőzsde.) A mai tőzsdén a newyorki piac kedvezőtlen magatartása és az amerikai vaspiaconról érkezett kevésbé kedvező jelentések hatása alatt gyöngébb irányzat uralkodott, amelynek hatása alatt eleinte különösen bányáértékek és német bankértékek szorultak, míg a többi piacon az árfolyamok egyelőre meglehetősen tartottak voltak. Szilárdak voltak az utóbbi napokban már előnyben részesült vasutértékek anélkül azonban, hogy jelentékeny javulást értek volna el. Villamossági vállalatok részvényeit is keresték. Később a bányáértékek állandó bágyadsága általános, habár csekély gyöngüléseket okoztak, de osztrák értékek a bécsi tőzsde kedvező irányzata folytán támaszra találtak. Végül a napi spekuláció fedezési megszilárdulással jártak, különösen varsó-bécsi és Hohenlohe-részvényekben. A készáruipar ipari értékei gyöngébbek voltak. Napi pénz 3 és alább, ultimópénz 4 1/8—4, magánkamatláb 3 1/2 százalék.

Berlin, április 23. Zárlat. (Saját tudósítónktól.) Zárlatok jegyzetük: 4.2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 100.00, osztrák hitelrészvény 208.40, Déli vasut 21.—, orosz bankjegyek 216.30, 4 százalékos új orosz kölcsön 90.50, Disconto, Commandit 187.20, Dinamittruszt 185.50, Harpeni 195.—, Unifikált török járadék 95.—, 4.2 százalékos ezüst jár. 94.40, 4 százalékos magyar aranyjáradék 95.70, Magyar koronajáradék 92.70, Osztrák-magyar államvasut 199.90 Bécsi váltóár 80.05, Olasz járadék —, Alt. villamossági Edison 264.40, Gelsenkirchoni 201.—, Laurakohó 171.70.

Frankfurt, április 23. Zárlat. 4.2 száz. os papírjáradék —, 4 száz. os osztr. ar.-jár. 100.10, Magy. ar.-jár. 95.55, Osztr. hitelint. részv. 208.30, Osztrák-magyar államvasut 159.90, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 243.30, Bécsi Bankverein —, Villamos részvény 78.50, 3 százalékos magyar aranykölcsön 78.50, 4.2 százalékos ezüstjáradék 92.50, Osztrák koronajáradék 94.50, Magyar koronajáradék 92.80, Osztrák-magyar bank 127.60, Déli vasut részvény 20.90, Elbavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 850.16, Párisi váltóár 811.25, Union bankrészv. —, Alpesi részv. —.

Hamburg, április 23. (Zárlat.) 4.2 százalékos ezüst járadék 95.0, 1860. sorsjegy 174.—, Déli vasut 21.—, 4 százalékos aranyjáradék 99.75, Osztrák hitelrészvény 208.20, Osztrák-magyar államvasut 15.50, Olasz járadék 105.—, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 95.00.

London, április 23. Angol consol 81.
Páris, április 23. (Zárlat.) 3 százalékos francia járadék 95.62, Osztr. aranyjáradék 100.75 Magyar aranyjáradék 98.5, 5 százalékos bojár kötvény 1896. évről 508.— 3 3/4 százalékos Olasz járadék —, Déli vasuti elsőbbségi kötv. 289.—, 5 százalékos marokkói járadék 527.—, 4 százalékos 1890. román kölcs. 96.15, 4 százalékos amort. román jár. 1905. 92.60, 5 százalékos orosz járadék 106.50, 4 és fél százalékos 1909. orosz

járadék 100.75, 4 százalékos spanyol jár. 96.25 4 százalékos unifikált török jár. 94.65, Török sorsjegy 22.—, Török dohányrészvény 429.— Osztrák földhitelintézet 1 89, Osztr. Länderbank 528.— Magyar jelzálogbank 501.—, Banque de Paris 1840, Banque Ottomane 781.—, Osztrák-magyar államvasut 805.—, Déli vasut —, Meridionalvasut 705.—, Hartman gépgyár 590.—, Rio Tinto 19.21, Sucerie d'Egypte 75.—, Tula 368. Urkányi közsén 201, Chartered 48.—, De Beers 474.0 East Rand 136.57, Jagersfontein 229.70, Trans. Land Comp. 84.50, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.8, Váltó német piacokra (rövid) 1 3.12, Váltó Bécsre (rövid) 104.75 Váltó Belgiumra (rövid) 1/10, Olasz arany-váltó rövid 5/16, Váltó Svájcra (rövid) 2/16, Csekk Londonra 252.55, Magánkamatláb 2 1/4.

Üzleti tudósítások.

Sertéskezeltézési jelentés.

(A székesfehérvári állatvásár és közbizottság igazgatósága.) Április 23. Előző napi eladatlan maradvány 246 drb sertés, Mai felhajtás 76 drb sertés, 31 drb süldő, összesen 322 drb sertés, 31 drb süldő. Eladatott 259 drb sertés, 25 drb süldő, Mai maradvány 36 darab sertés, 6 drb süldő.

Következő árak jegyzetük: Zsirsertés: Oreg I. rendű 350 kilogrammon felüli életsúlyevonással 154—160 fillér, fiatal nehéz 300 kilogrammon felüli életsúlyevonással 158—172 fillérig, fiatal közép 220—300 kg-ig életsúlyevonással 166—174 fillérig, fiatal könnyű 120 kilogramm levonással 174—184. Hussertés, belföldi süldő 140—148 fillérig. Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, elősúlyban értendőek. A vásár irányzata lanya. Az árak változatlanok.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Április 23. —

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Radics József aszódai javítóintézeti családfőt a kolozsvári javítóintézethez igazgatóvá, Weissenburger János aszódai javítóintézeti családfő-gyakornokot ugyanezen intézet-hez egyelőre ideiglenes minőségben családfősegédé; a belügyminiszter Torontál vármegyében a nagybecskereki anyakönyvi kerületbe Terék Mátyás óbecsei volt anyakönyvvezető-helyettest anyakönyvvezető-helyettesé; a pénzügyminiszter Santhó István budapesti lakost ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számgyakor-
nokká;

a koronaügyész Leszk Gizella díjnyokot a korona-ügyészséghez fizetés nélküli írógépkezelőnévé;
a budapesti főügyész a vezetése alatt álló főügyész-séghez fizetés nélküli írógépkezelőnévé Márton Mariska ugyanottani díjnyokot;

a löcsei törvényszék elnöke a gölniczbányai járás-bírószékhez hivataloslag Ferkó Lajos kassai ítélő-táblai kisegítő szolgát nevezte ki.
Athelyezések. Az igazságügyminiszter Bodó József kolozsvári javítóintézeti családfőt eddigi minőségében a kassai javítóintézethez, Goldmann Henrik székeshelyvári javítóintézeti munkavezető-felügyelőt eddigi minőségében a kolozsvári javítóintézethez; Kol-tay Kornél kisjenői járásbírói helyét a nagyváradi városi járásbírószékhez helyezte át.

Pályázatok. Jász-Nagykun-Szolnokmegyénel két irnoki állásra május 31-ig; a budapesti törvényszék-nél III-adosztályú hivataloslag állásra 6 hét alatt; a kiskőrösi járásbírószék irnoki állásra május 25-ig lehet beadni a pályázatokat.

Szerkesztői üzenetek.

Színházlátogató. Téved. Goethe Faust-ját nem Bécsben mutatták be legelőször színpadon. A bécsi Burgtheaterben 1832. május 4-én — a nagy költő halála után rendezett ünnepi előadásán — a Faust első részé-nek csak egyes töredékeit hozták színre s 1839. május 29-én volt az egész I. rész bécsi premiére-je. A legelső Faust-bemutató már 1829. január 19-én a braunschweigi Hoftheaterben volt. Még pedig emlékezetesen mulatságos előzmények után. A braunschweigi udvari színházban ugyanis Klingemann igazgató „Faust” című drámáját adták elő 1820. december 31-én. Károly herceg kegyes szavakkal fejezte ki elismerését a tulboldog szerző előtt. Klingemann szerénykedve mondta: — Oh Fenség! M ez Goethe Faust-jához képest.

— Hogyan? — szólta a Serenissimus. Goethe mi-niszter is irt ilyen darabot. Nos hát: elő kell adni, elő kell adni!

A szegény Klingemann hasztalan iparkodott meg-magyarítani, hogy a hatalmas művet nem lehet a színpad szűk keretei közé szorítani, a herceg makaes-kodott és nem tűrt ellentmondást. A sarokba szorított direktor kénytelen volt engedni. De előbb még levélben értesítette Goethét a történetéről. Két hét múlva jött meg Weimarból a válasz, melyben az illusztris költő lakonikusan csak ennyit írt: „A „Faust” 1808-ban nyomtatásban jelent meg Cottánál. Azóta a nagy nyilvánosság tulajdona. Csináljon vele azt, amit jóknak lát.” Klingemann sóhajtozva és verejtékezőve hozzátett a remekmű „színpadra alkalmazásához.” A siker minden várakozást fölmúlt.

R. Jánosné. Igen, díjtalanul közlik.

VIZÁLLÁS.

méter		méter	
apr. 23. apr. 22.		apr. 23. apr. 21.	
Bán	Schärding 2.68 4.48	Tiiza	M.-Esziget 0.63 0.74
Gyula	Paszau 3.85 5.07		Tekchaza 0.74 0.78
	Lina 1.47 2.34		V.-Nemény 1.60 0.75
	Bécs 1.90 2.98		Tokaj 1.66 0.95
	Pozsony 3.54 4.07		Tiszafüred 1.44 0.96
	Komárom 4.08 4.28		Szolnok 1.46 1.38
	Budapest 3.64 3.78		Csongrád 1.20 1.46
	Paks 2.76 3.20		Szeged 1.75 2.07
	Mohács 3.06 3.70		T.-Bécs 1.70 1.98
	Gombos 3.48 0.—		Titel 2.96 3.02
	Ujvidék 2.68 2.98	Óndova	Hor 0.85 0.94
	Pancsova 3.28 3.48	Tapoly	Bartfa 0.54 0.62
	Orsova 3.60 3.70	Badon	Ladány 1.17 1.12
Móra	Morvafalu 1.05 1.17	Sajó	Zalocza 1.76 1.78
Vég	Zselna 0.98 0.90	Hernád	H.-Némét 0.58 0.52
	Trancsán 0.72 0.72	Barthó	Margitta 0.19 0.05
	Szered 1.18 1.02	B.-Ujfalu	0.15 0.12
Rába	Szt.-Gothárd 0.14 0.14	Kőrös	Cauca 0.58 0.52
	Sárvár 0.47 0.51		N.-Várad 0.28 0.18
	Győr 3.48 3.55		Belényes 0.61 0.55
Órava	Vasvár 1.95 2.—		Tenke 0.26 0.26
	Zákány 0.57 0.68		Gurabone 0.48 0.50
	Barcs 1.40 1.47		Borosjenő 0.06 0.18
	Eszék 2.50 2.52		Békés 1.24 1.22
Mura	M.-Szerdah 1.90 1.98		Gyoma 1.62 1.30
Szava	Záráb 0.46 0.38	Maros	Gy.-Fehérvár 0.76 0.58
	Siszek 3.88 3.55		Branyicska 1.20 1.04
	Mitrovicza 5.72 5.86		Soborsin 0.14 0.88
Szamos	Deás 0.80 0.88		Arad 0.87 0.80
	Szatmár 1.24 1.52		Makó 1.— 0.90
Kraszna	N.-Majtény 0.36 0.38	Temes	K.-Kostály 1.14 1.02
Latoros	Munkács 0.18 0.18	Béga	Kiszető 1.06 0.98
Laborsz	Homonna 0.38 0.48		Temesvár 0.04 0.12
Ung	Parosany 0.10 0.—		Bacskerek 0.80 0.94

IDEGENEK UTMUTATÓJA

Legajánlatóbb beszerzési források

BUDAPESTEN.

Biztosítás.

Assicurazioni Generali (Trieszti ált. biztosító-társaság). Alakult 1831-ben. Részvénytőke és tartalékalap 366,829.741 kor. 68 fill. Budapest, Dorottya-utca 10., az intézet saját házában. Életbiztosítás minden módozat szerint, valamint fuellátási és leánykiházasítási biztosítások. — Tűz-, szállítvány-, betöréses lopás elleni és üvegbiztosítások. — Jégbiztosítás a Magyar jég-és vízontbiztosító részvénytársaság (Budapest, Nádor-utca 5. sz.) által. Részvénytőke és tartalékalap 7,000,000 korona. Egyenkénti és csoportos balesetbiztosítások (egyenkénti balesetbiztosítások díjviszatérítéssel is) az Első o. ált. baleset ellen biztosító társ. által (Budapest, Dorottya-utca 10. sz.)

Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. Gyermekek és életbiztosító intézet. Budapest, VI., Teréz-körút 40—42. Alapított: 1863. Legelőnyösebb díjtáblázatok gyermekek és mindennemű életbiztosításokra, havi befizetések mellett is. — Tartalékok: 10,000,000 korona. Eddig kifizetett biztosított összeg hét millió korona. Biztosítási állomány 46,000,000 korona.

Bankok és takarékpénztárak.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Központ és Magy. kir. szab. osztályosorsjáték főelárusító helye; VI. kerület, Andrassy-ut 5. Kézi zálogüzletek: IV., Károly-körút 18; IV., Ferenciek-tere 4. Irányi-utca sarkán, VII., Király-utca 57., VIII., József-körút 2., VIII., Üllői-ut 6. sz.

Viz- és légszészvezeték és csatornázás.

Pizsurnyi L. utóda Janisch János és fia, Budapest, VII., Jósika-utca 12. sz. csatornázási vállalata, épületbádogos műhelye és horgany disztyimények gyára. Légszész- és vízvezeték, központi fűtése-
k, szellőztető készülékek, szivattyubereendezés, árnyékszék, vizelék, mindennemű gőz-, magán- és nyilvános fürdő, hidegvízgyógyintézetek, melegvízkészítő-bereendezések, fűtő-tűzhely összekötéssel, gépek, világítási, fűtési és műszaki czelokra. Saját légszész-készülék minden házában. Telefon 20—83.

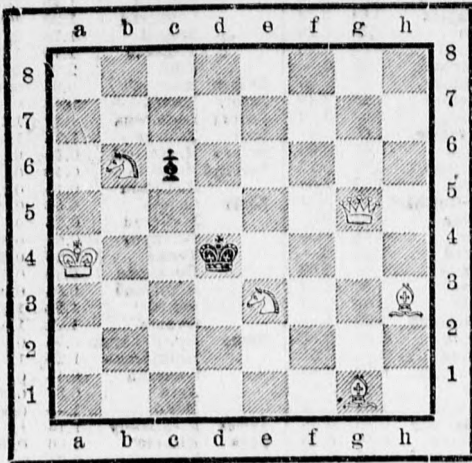
Magyar - Siemens - Schücker - művek,

villamossági részvénytársaság, Budapest, V. ker., Lipót-körút 5. Gyár: Pozsonyban. Telefonszám 211. és 212. Táviratcím: Siemenschuckert. Készít: Villamosvilágítási és erőátviteli központi telepeket és berendezéseket. Villamos vasutakat. Egyenáramu, forgóáramu és váltakozóáramu generátorokat és motorokat, vezetékszerkezeteket, kábeleket, iv- és izzólámpákat, kapcsoló-
készülékeket, biztosítókat, wattórászámlálókat (Schuckert-rendszer), vezetékberendezéseket központi telepekhez való bekapcsolásra. Világító-testeket. Ivlámpaszettek. Különleges-
gépek: Felvonók, ventilátorok, szivattyúk, hordozható villamos furógépek, villamos bányafurógépek, villamos berendezések, mezőgazdasági és ipari czelokra.

SAKK.

59. számú feladvány.

Dr. Gold Samu, Newyork.

Matt a második lépésre.

327. számú játszma.

Játszották a Bécsi Sakkör versenyén 1910. január 1.

Szicíliai védelem.

- Világos: Löwy
Sötét: Dr. Perlis
1. e2-c4
2. Hg1-f3
3. d2-d4
4. Hf3xd4
5. Ff1-e2
6. e7-c5
7. Hb8-c6
8. c5xd4
9. e7-c6

Szokásos itt 5. Hb1-c3, Hg8-f6 6. Hd4-b6, Ff8-b4 6. a2-a3 stb.
5. ... a7-a6
Paulsentől eredő lépés, melynek célja, hogy a vezér e7-en állást foglalhasson.
6. 0-0 Nd8-c7
7. Fc1-e3
Fenyegetett 7. ... He6xd4 8. Vd1xd4, Vc7-c2.
7. ... Hg8-f6
8. Hb1-d2 d7-d5!
Szükséges, hogy megelőzze f2-f4 és e4-e5-öt.
9. Fe2-f2 Ff8-d6
10. g2-g3 0-0
11. e2-c3 e6-e5
12. Hd4-b3 ...

Ez a huszárviasszavonulás nem bizonyul előnyösnek. Jobb volt 12. Hd4xe6, b7xc6 13. e4xd5, c6xd5 14. Fe3-g5 stb.
12. ... He6-e7

- 13. Fe3-g5 d5xe4
14. Hd2xe4 Hf6xe4
15. Ff3xe4 f7-f6
16. Fg5-e3 f6-f5
17. Kf4-d5! Kg8-h8
18. f2-f4 ...
Jobb volt 18. f2-f3. A tett lépés után világos kényelmetlen állásba kerül.
18. ... e5xf4
19. Fe3xf4 Vc7-b6!
20. Kgl-g2 Fd6xf4
21. Bf1xf4 Bf8-d8
22. c3-c4 ...
Nagy 22. Bf4-d4, He7xd5 22. Bd4xd5 Vb6-c6 23. c3-c4, Fc8-e6 és nyer.
22. ... Fe8-e6
23. Vd1-g1 ...
Valamivel jobb volt 23. Vd1-h5.
23. ... He7xd5
24. e4xd5 Fe6xd5!
25. Kg2-h3 Vb6-f6!
26. Vg1-d4 ...
Fenyegetett 26. ... g7-g5. Világos állása tarthatatlan.
26. ... Vf6-h6!
Erősebb, mint 26. ... Fd5-g2! 27. Kh3xg2, Bd8xd4 28. Bf4xd4, mely esetben világos tovább tarthatná magát.
27. Bf4-h4 Vh6-c6
28. Vd4-f2 g7-g5 feladja.

328. számú játszma.

Játszották az Anglia és Amerika közötti kábelmatchben 1910. március 11.

Spanyoljáték.

- Világos: Hodges.
Sötét: Lawrence.
1. e2-e4 e7-e5
2. Hg1-f3 Hb8-c6
3. Ff1-b5 a7-a6
4. Fb5-a4 Hg8-f6
5. d2-d3 b7-b5
6. Fa4-b3 Ff8-c5
7. Hb1-c3 ...

Nem rossz 7. e2-c3 sem, amit Anderssen is játszott Morphy ellen.

- 7. ... d7-d6
8. He3-d5 He6-a5
Ha 8. ... h7-h6, ugy 9. Hd5xf6, Vd8xf6 10. Fe3-d5 s utána 11. a2-a4 világosnak jobb játékok.
9. Fc1-g5 Ha5xb3
10. a2xb3 c7-c6
11. Hd5-f6! g7xf6
12. Fg5-e3 Fc5xe3
13. f2xe3 f6-f5
Szükséges, mert egyéb lépésre 14. Hf3-b1 megakadályozná a gyalogfeloldást.
14. e4xf5 Fc8xf5
15. 0-0 Pf5-e6

- Fenyegetett 16. Hf3xe5.
16. Vd1-kl f7-f5
17. Vcl-h4 ...
Ez csak kiegyenlíti a játékot. Erősebb volt 17. d3-d4.
17. ... Vd8xh4
18. Hf3xh4 0-0
19. b3-b4 Ba8-a7
20. g2-g3 Fe6-c8
21. d3-d4 Ba7-g7
22. Hh4-g2 ...
Megakadályozza f5-f4-ot.
22. ... Bf8-c8
23. c2-c3 Bg7-c7
24. Bf1-f3 Be8-f8
25. Hg2-h4 Be7-f7
A hozzáférhetetlen állásban egyik sem árt hat a másiknak.
26. Ba1-f1 Kg8-g7
27. Kgl-g2 Bf7-f6
28. h2-h3 Bf8-f7
29. Kg2-h2 Bf7-f8
Remis.

Sakk-hirek.

Match Schlechter és Tarrasch között. Ez év folyamán valószínűleg még egy érdekes mérkőzés fog lefolyni. Ugyanis dr. Tarrasch Siegbert német mester közhírré teszi, hogy a nyár végén matchelni fog Schlechter Károly bécsi mesterrel. A feltételekre nézve most folynak a tárgyalások.

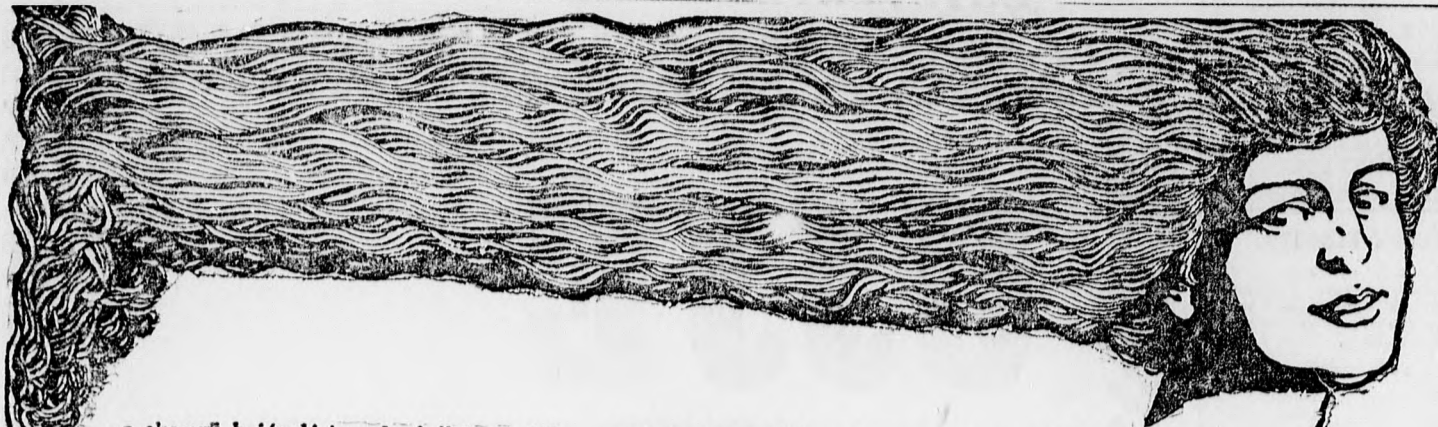
Hamburg. A hamburgi sakkörben ez év elején előnyadós-verseny vette kezdetét amely már közledek a befejezéséhez. A verseny jelenlegi állása: Hallgarten 10, Kluxen 9 1/2 (1), Dimer 9, Crüsmann 7 1/2 (2), dr. Dehn 7 (1).

Berlin. Cohn Vilmos és Post Ehrhardt német mesterek között hat nyert játszma meő match vette kezdetét. Az első két játszmára Post győzelmével végződött. — Bardeleben és Temmer között ugyancsak match folyik Berlinben. Az első négy játszma 2:2 eredménnyel végződött.

Sakk-könyvek katalógusa. Hans Hedewig's Nachf., Curt Ronninger (Leipzig, Perthesstrasse 10.) német könyvkiadó cég már évek óta foglalkozik a sakkra vonatkozó könyvekkel. Raktáron tart minden nyelvű régi és újabb kiadású sakkműveket s azokról évente jegyzéket ad ki. Hedewig új katalógusa a napokban jelent meg egész kis könyvecséké kitévő füzetben, amennyiben 48 oldalon ismerteti műfajok szerint a nála megrendelhető sakk-könyvek ezimeit.

Felölös szerkesztő: PURJESZ LAJOS.
Kiadó-tulajdonos: A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság.
Igazgató: ERDŐS ARMAND.

Table with multiple columns: EUDAPESTI ERTEKTOZSDE, Mai záró árfolyam, Mal záró árfolyam, Gőzmalomok, Iparvállalatok, Kőszelkedési vállalatok, Sorsjegyek, Pénznemek és váltók. It lists various financial data and exchange rates.

Az okoskerü hajápolást egybe kell kapcsolni egy jó, kipróbált hajnövesztő szerrel és óvakodjunk a reklámasan kidicsért értéktelen és többnyire ártalmas vizektől. Egyedüli kipróbált és kitűnő voltánál fogva elismert szer a mi gumónk, melynek

„IPE“

a neve, ez egy szenzációt keltő hajnövesztő-szer, amelyet Európában még nem láttak. Egy csomag „Ipe“-gumóból minden gyermek tud magának két litot „Ipe“-hajvizet előállítani. A hatása csodás és mindenki azt mondja rá: „Egy-szer próbáltam, mindig használok.“

Az „Ipe“-gumó nem engedi a haj ősülését egész a késő korig, a haj kihullása megszűnik és tartós kezelés mellett a haj új, buja tenyésztésnek indul! Már az első mosás után nyer a frizura, a haj illatossá lesz és pompás tömörségűvé válik. A korpa rögtön eltűnik.

LEGJOBB

még a leggyöngédebb szőke hajnak is az „Ipe“-gumó. 1 nagy csomag „Ipe“-gumót küldünk mindenhova 4 koronáért, 1 fél csomagot 2 koronáért. Tessék azonnal megrendelni az összeg beküldése mellett (levélbélyegekben is lehet) vagy utánvétellel. — Gondot kell fordítani

a HAJ NÖVÉSÉRE!

A test és aro bőrének ápolására föltétlenül enyhe, még a leggyöngédebb bőrre is ártalmatlan szappanra van szükség. Csakis a mi

„OJA“

szappanunk kölcsönöz a bőrnek viruló színt, lágy-ságot és simaságot, melyben mindenki gyönyörködik. A bőr minden tisztátalansága, minők: pörsenések, szepők, vörösség, paraziták, ráncok stb.

okvetlenül eltűnnek az „OJA“-szappan használata folytán. „OJA“-tól a legkérgesebb kéz is elegánsá, gyöngéddé és finommá válik. A pörusok megtisztulnak és a túlságos izzadás csakhamar megszűnik. Rövid használat után be fogja Ön látni, hogy az „OJA“

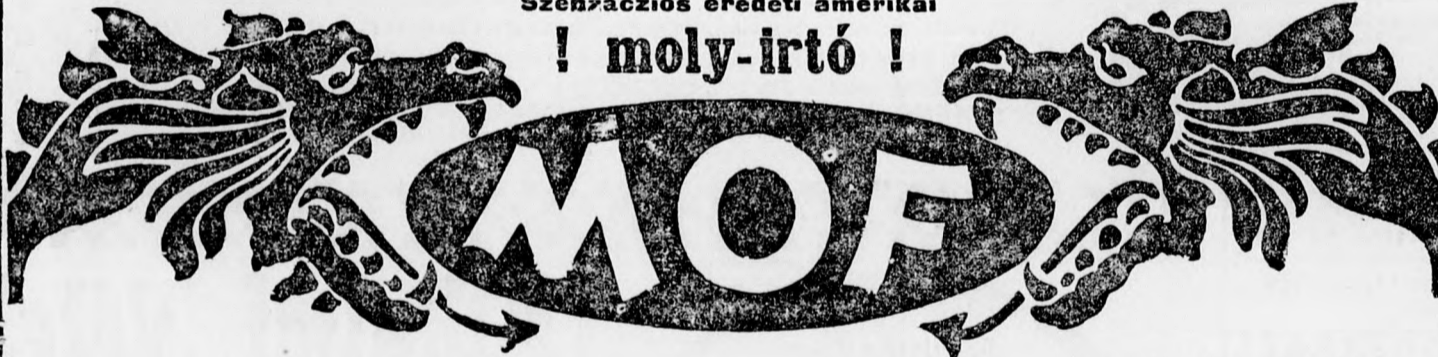
nélkülözhetetlen

1 egész doboz „OJA“ csodaszappan K 2.—, 1 kis doboz K 1.—. Tessék azonnal megrendelni az összeg beküldése mellett (levélbélyegekben is lehet) vagy utánvétellel. „OJA“ az egyetlen jó szer

a bőr-ápolásra!

Szenzációs eredeti amerikai

! moly-irtó !

„Mof“ igen kellemes szaga. „Mof“ nemcsak megátolja a molyok betolakodását, hanem azokat el is pusztítja, költésikkel együtt, teljes garancia mellett. „Mof“ ezerszer hatosabb, mint a kámför és naftalin. „Mof“ igen kellemes, üdítő szaga. „Mof“ rendkívül kiadós. „Mof“ feltétlenül hatásos és antiseptikus. „Mof“ a kellemes illatu kövi heréből előállított, hófehér, kristályos só. Mindenkit óvunk az értéktelen utánzatoktól. „Mof“ már évek óta fényesen bevált. Egy mintacsomag „Mof“ 1 kor., 1/2 kiló „Mof“ 2 kor., 1 kiló „Mof“ 4 kor.

Szállítás naponta az összeg beküldése vagy utánvét mellett az

„OJA“ első amerikai illatszer-palotából

WIEN, I., PETERSPLATZ 11.

PRÁGA, OBSTGASSE 9.

Budapesten kapható a cégknél: Thallmayer és Seitz, V., Zrinyi-utca 3., Dr. Egger Leo és Egger J. gyógyszer-tár, VI., Váci-körút 17., Molnár és Moser, drogueria, IV., Koronaherceg-utca 11., Török József, Király-utca.

Állattulajdonosoknak, gazdáknak és állatkedvelőknek Most jelent meg!

NE BÁNTSD AZ ÁLLATOT!

Az állatvédő törvények példákban 80 képpel.

Irta K. Nagy Sándor. Második kiadás.

— Ara 3 kor. —

Kiadja a Franklin-Társulat Bpest.

Kapható: LAMPEL R. könyvkereskedése, (Wodianer F. és Fiai) részvény-társaságnál, Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 21. m. és minden könyvkereskedésben.

Falusi Könyvtár.

Acsiperkegomba (sampion) és a szarvasgomba termesztése.

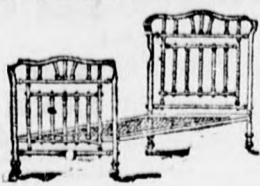
Irta Eperjessy István.

Gyakorlati utmutatás a köl igen jövedelmező termelési ág felkarolására.

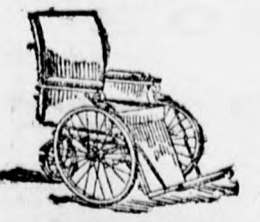
Kiadja a FRANKLIN-TÁRSULAT.

Kapható:

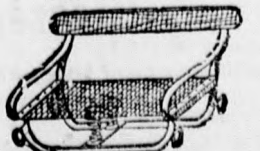
LAMPEL R. Könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r-t-nál Budapest, VI., Andrássy-ut 21, valamint minden könyvkereskedésben.

Bézs- és vaságyak minden kivitelben.

Betegtolókoscsk.

Fedronyos kocsiülés minden méretben.

ÁGY és ÁGYBETÉTEK

Réz és vasbutor, kertisátor, pad, szék és asztalok, szőnyeg, függöny, ág- és asztalterítők, kárpitozott butor, paplan, matracz stb. nagy választékban készpénzért, valamint

részlettörlesztésre

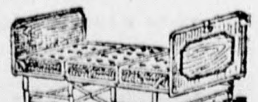
is kapható.

Pfeffermann Imre utóda

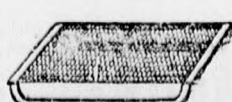
GYARÁBÓL

Budapest, VII., Dohány-utca 58. sz.

Arjegyeket bárkinek kívánatra ingyen és bérmentve küld.

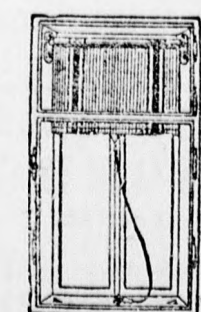
Összeeshatható vaságyak legjobb minőségben.

Sodrony ágyceték bármely nagyságban.

Gyermekkoscsk nagy választékban.

Szettek, Jalousiának és nádroletták minden méretben kaphatók.

Telkek a Hűvösvölgyben

vízgyárad területen, közúttal a telepen, villamos végállomás közelében csendes, tisztaság mellett, olcsó áron kaphatók. Felvilágosítás nyerhető a Balázs-téle vendéglőben, a villamos végállomásnál. — Azonkívül telkek kaphatók 1 koronától feljebb — önként a Szilágyi telepen 5 éves lefektetésre. Vonatközeledés közvágóhídról. Felvilágosítás nyerhető a Szilágyi telepi vendéglőnél. — Bővebb felvilágosítással a Budapest III-ik kerületi takarékpénztár Lajos-u. 183. szolgál.

MAGYAR-HORVÁT TENGERI GŐZHAJÓZÁSI R.-T.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül 4 gyorsjárat Fiuméből Zara, Spalato, Gravosa (Ragusa), Curzola, Casteinuovo és Cattaróig. Az utazás tartama Gravosáig csak 20, Cattaróig csak 24 óra.

Fiume-Velence: hetenként hat gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ancora: hetenként három gyorshajó oda és vissza.

Ezen gőzösek közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyazintén Velencében és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak és pedig Róma, Napoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé.

A gőzhajók modern kényelemmel, hűtőfűtőkkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden keltétől vannak berendezve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a Központi Menetjegyiroda, Budapest, (V., Vigadó-tér 1.) és annak összes magyarországi fiókrodái.

SZINHÁZAK.

Vasárnap, 1910. április hó 24-én.

NEMZETI SZINHÁZ.

Délután mérsékelt helyárak.

A botrány.

Színműve felvonásban. Írta: Henry Bataille.

Személyek:
 Maurice Féroul Gál
 Artanezzo Odry
 Jeannette Kürthy
 Farizot Mihályi
 A prefektus Hajdu
 Graviere tengerész Bartos
 Gaston de Beriaux Rajnai
 Raduel Bónis
 A sófőúr Turanszky
 Gruz Horváth
 Charlotte Féroul P. Márkus
 id. Féroul S. Fáy
 Augerné V. Molnár
 Blanche György I.
 Margaridou K. Demjén

Kezdetre 1/2 3 órákor.

Este rendez helyárakkal.

Papillon a kőfaragó.

Vígjáték 3 felv. Írta: L. Bernier.

Személyek:
 Papillon Somlai
 Verillac Gál
 Verillac Csillag T.
 Berthe Aczél J.
 Sandrey Kürthy
 Louise Várdy A.
 Balbine Pirette D. Ligeti
 Pathe Barthos
 Fernu Rajnai
 Baptiste Faludi

Kezdetre 1/2 3 órákor.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Istenek alkonya.

A »Nibelung gyűrűje« című zenedráma-triologának harmadik része egy előjátékban és 3 felv. Zenéjét és szövegét írta: Wagner. Richard. Fordította: Radó Antal.

Személyek:

Siegfried	Anthes
Gunther	Szemere
Hagen	Venczelt
Alberich	Dainoki
Brünnhilde	Vasquezó
Gutrune	Ambrusné
Waltraute	Fodorne
Voglinda	Szilágyiné
Wellgunde	Berta
Flosshilde	N. Valent V.

Kezdetre 1/2 7 órákor.

URANIA SZINHÁZ.

Délután mérsékelt helyárak.

Napoleon.

Írta: Fodor Gyula.

Kezdetre 3 órákor.

Este rendez helyárakkal.

Pénz ő felsége.

Kezdetre 1/2 8 órákor.

A nm. v. és köz. miniszter elismerő leiratával kitüntetve.

Dr. Batizfalvy I. Z. főváros legelső FOGORVOSI INTÉZETE

áthelyezve: **Károly-körut 3. sz. alá.**

Fájós fogak gyógyítása Szájpadlás nélküli műfogak, aranyhídak, koronák.
 Tartós fogtömések, Jól használható fogszorok elkészítése és behelyezése.
 Foghuzások (altatásban is.)
 Jótállás mellett mérsékelt szabott áron. Vidékiek félnap alatt megkapják műfogukat.

STEINHARDT MULATÓ

Rákóczi-ut 63. sz. Telefon 54-23.

Csak e hó végéig nyitva! Ma és mindennap

A várva várt pillanat! TALÁN A FODRÁSZ!?

Bohózatok. Írták: Glinger és Taussig, fordította: Steinhardt. 10 órákor! 10 órákor!
NEMZETKÖZI NŐI BIROKVERSENY.
 Jegyek: A mulató pénztáránál délelőtt 10-11-ig és délután 3-6 óráig és Kontiné dohánytöredékében, Andrassy-ut 29. sz.

Fővárosi Orfeum

VI., Szegyház-utca 17. WALDMANN IRRE, igazgató.

Ma vasárnap két előadás

d. u 3 órákor, esti helyárakkal

nagy jótékonyági előadás

rendezi a »Budapest« jótékony egyesület.

Közreműködnek: Olga Desmond, Ernesto Bellini, Little Pich stb. stb.

Színre kerül: Chantekler.

Esti 8 órákor

a szenzációs áprilisi műsor.

UJJÉ

miily nagyszerű a **KERPEL-kézfinomító és KERPEL-arczfinomító.**

A Kerpel-arczfinomító 2 korona 50 fillér. Az arczon előforduló szeplőket, májfoltokat, mitesszert és egyéb tisztátalanságot rögtön elmulaszt. Kerpel-kézfinomító 90 fillér. A kezét 3 nap alatt bársonyosává és hófehérré teszi. Kerpel-bőrfinomító mosdószappan, 3 darab 1 korona 30 fillér, ezidőszent a legolcsóbb és legtekélyesebb kiváló illatú mosdószappan. **Kerpel-arczfinomító puder** 2 korona. Feltétlenül ártalmatlan, Kitünően tapad és remek illatú. Minden színben kapható. Egy arczfinomítót, egy kézfinomítót, egy csomag szappant franko küld: KERPEL-gyógytár, Budapest, V. ker., Lipót-körut 28/9. szám.

Részletfizetésre is szállítunk modern amerikai **irodai-, uriszoba- és könyvtárberendezéseket**

GLOGOWSKI és TÁRSA es. és kir. udv. szall. Budapest, VI ker., Andrassy-ut 12. sz.

Répes árjegyzék ingyen és bérmentve

Tátra Mulató

Király-utca 77. sz. Telefon: 15-10.

EGÉSZEN ÚJ MŰSOR.
 Minden szám itt Budapesten először.

La Gaerita et son célèbre danseur. Willy Frank szalon-humorista. Ada Mirakaya orosz románcz-énekeső. Lola Mai diseuse. Rita D'Alve excentrique. Steidl-duett. Henriette Dalmore operette diva. Janda Magda hangszerművész. — Schmidt Berthold egész új műsorral.

HALLEZ-USTOKOS eredeti bohózat Schmidtől.

Kezdetre 8 órákor. Pénztár-nyitás 5 órákor.

Budapesti Cabaret BONNONNIÉRE

Teréz-körut 28. Telefon 52-38.

Kezdetre 9 1/2-ór. Artistikus vezetők: Kövály Gyula és H. Heidelberg Albert.

Abécsi FLEDERMAUS Cabaret

kiválóbb tagjainak vendégszolgáta. Conferancier: Robert Blum. Ein feiner Trick! — Napoleon und sein Chauffeur. Előadók: Laura v. Zeller, Leo Valberg, Cav. Ferrari d'Albaredi, Heinz Haus. Es az áprilisi műsor. Helyárak: 3, 4, 5, 6 kor.

Alkalmi vételt butorok, szőnyegek, csillárok-ban

ajánl szép és finom perzsa-

a legnagyobb alkalmi lakásberendezési áruház

VI., Lázár-utca 3.
 (BAZILIKA KÖZELÉBEN.)

Jegyeseknek fontos! Vételkényszer nélkül mindenkinnek megtekinteni ajánlatos

ÖN BÉREL KIDOB

egy ócska zongorát vagy pianót és havonta 12 vagy 16 korona kölcsönját, végre pénzt kladta, zongorája nincsen.

HA FIZET

havonta 20 koronát, kap egy kiváló gyártmányu, legmodernebb érzékszélőkés kereszthurok új zongorát vagy pianót, nem ir alá váltót, nem állit kezest, nem lekötöztette bankszövetkezetnek és idővel mégis tulajdonu lesz a zongora. — Ilyen Ideális szolid, liberális módon kapható kizárólagosan csak

„MUSICA“ részvény-társaság

(Igazgató: Sternberg Dexts.)
 zongora eladási és kölcsönzési telepén.
 Eufon tölcsernélküli legtekélyesebb gramofon- és művész-lemezek föllárúsítása.

Budapest, VI., Teréz-körut 1/a.
 (Király-utca sarok, az Országos Zeneakadémia közelében.)
 Telefonszám: 4-31.

Zongorák becsérölése, javítása, hangolása legtekélyesebben.
 Fentli rendszer kedvezményében egyelőre csak a fővárosban lakók részesülnek.

SZÍNHÁZAK.

Vasárnap, 1910. április 24-én.

VIGSZÍNHÁZ.

Délután mérsékelt helyárak.

A kis cukros.

Vigjáték 4 fe. nashan. Irtá: Gavau Paul.

Csemélyek:

Lapistolle	Vendrei
Paul	Hegedus
Felicien	Tanay
Mingasol	Tapolczay
Pinclet	Szerény
Hector	Ebner
Toupet	Gyöze
Casimir	Bardi
Bissy	Hargányi
Jean	Kassay
Benjamine	Varsányi I.
Rosette	Hegedusné
Forise	Molnár A.
Julie	Komlós I.
Pinczer	Varsa

Kezdeté 3 órákor.

Este rendes helyárakkal.

Theodore és társa.

Bohózat 3 fev. Irták: Nancey és Armand. Ford: Salgó Ernő.

Csemélyek:

Chénérol	Vendrei
Adrienne	Varsányi I.
Fourette-Arcaze	Fenyvesi
Theodore	Csontos
Clodomir	Szerény
Loulou	S. Komlóssy
Malvoisier	Tapolczay
Pigasee	Tihanyi
Bignot	Sarkadi
La Panouse	Bardi
Júliette, a felesége	Abelovszky
Truche	Gyöze
Az igazgató	Harsányi
Tízoldó parancsnok	Kéziliczky
Léonio	Molnár A.
Inés	Kassay

Kezdeté 1/2 8 órákor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Délután mérsékelt helyárak.

A kurnzsló.

Színmű 3 felvonásban. Irtá: Földes Imre.

Ózv. Horváthné	T. Halmy
Ilma leánya	Nagy Teréz
Tordai Dezső	Törzs
Tanay	Csáthyné
Schilling	Mészáros G.
Rostay dr.	Vágó
Fejér dr.	Sebestyén
Zsarnoly	Parlos
Dóra	Z. Molnár
Vida Jóska	Csatay J.
Vödör Kajetán	Papp
Atádiné	Körmeny
Kovácsné	Loránti I.
Veréb	P. Tárnoky
Veréb	Dobi
Egy hölgy	Zala K.
Papaszemes ur	Körly G.
Terka, cseléd	Réthey
A gróf	Tóth Irma
Középkorú ur	Tarnai
	Czobor

Kezdeté 3 órákor.

Este rendes helyárakkal.

A koncert.

Vigjáték 3 felvonásban. Irtá: Bahr Hermann. Ford: Hajó Sándor.

Heink Gusztáv	Góth S.
A felesége	Góthné
Jura dr.	Rátkai
A felesége	Nagy Teréz
Gernád Éva	R. Gombaszöri F.
Mayer Zeima	Zala Karola
Miss Garden	Loránt Ilma
Mell Fanny	Fabian C.
Verhaerkissasszony	Mészáros G.
Pöllinger	Körmeny
Pöllingeré	Órley Flóra

Kezdeté 3 órákor.

CIRKUSZ BEKETOV

Városliget. Telefon 107-46.

Ma vasárnap, 1910. április 24-én.

2 Nagy Ünnepi Előadás 2

Délután 4 és este 8 órákor. Délután gyermekek felhelyárakat fizetnek. — Mindkét előadásban a KAUFMANN-csoport és az egész nagy szentzőlés műsor.

PESTI VIGADÓ

KIOSZK-kertje megnyit
és éjjel is nyitva marad.

EDISON MOZGÓFÉNYKÉP VÁLLALAT R. T.

BUDAPEST, VI., HAGYMEZŐ-UTCZA 21.

Telefon 64-20. **Minden villanyvilági tásra berendezett lakásban és helyiségben tartható** **Házi mozgófénykép előadás** **Egy előadás díja K 50** **A legkedveltebb otthoni szórakozás :: Megrendelhető telefon utján is** Telefon 64-20.

FORTUNA

zászlógyár

Budapest, VI., Király-utca 8.

választási zászlókat és jelvényeket

a leggyorsabban, jutányos árak mellett. A választások kiírása előtt feladott rendelések kedvezményben részesülnek.

Alapítattott 1881. Alapítattott 1881.

Kamatmentes kölcsön

A nagy pénzöszegekre való tekintettel a Magyar Bankgyejesület R.-T. Budapest, VI., Teréz-körút 27. szám.

sorsjegyekre és értékpapírokra az első három hónapra kamatmentes kölcsönt nyújt és pedig:

Erzsébet szanatórium sorsjegyre	8.- K
Jósziv sorsjegyre	11.- K
Bazilika sorsjegyre	22.- K
Magyar vöröskereszt sorsjegyre	32.- K
Olaszra	42.- K
Osztrákra	58.- K
Hazai sorsjegyre	100.- K
Konvertált jelzalog	125.- K

és minden más sorsjegyre és értékpapírokra. Kinek sorsjegyei már másból zálogban vannak, saját érdekében küldje be a zálog- vagy betétjegyet az első oldalra névelésével ellátva a Magyar Bankgyejesület Beszvénytársasághoz, mire az új betétjegyet, mely az eredeti sorsjegyek sorozatát és számát tartalmazza és a magasabb kölcsönt azonnal megkapja. Három hónap lejártával mérsékelt kamatot számít a bank.

NAGY ENDRE CABARETJA

MODERN SZINPAD

Andrássy-ut 69. Telefon 93-16

Minden **Kis József dalai.** este:

Előadják: Medgyaszay Vilma, Ferenczy Károly, Sajó Géza. — A választás nagy napja. (Aktuális tréfa.) — A vujda Ehrlich G. Gúsztváról. — Péter majom.

Főlélek: Nagy Endre, Medgyaszay Vilma, Ferenczy Károly, Németh Júlika, Sajó, Pallai Rózi. Búrsony, Huszár, Boldizsár, Vidor Ferike, Papp János

Jegyek előre válthatók a cabaret pénztáránál, Andrássy-ut 69. Kezdeté 9 1/2 órákor.

Butor készpénzért, vagy részletfizetésre legolcsóbban

EHRENTREU és FUCHS testvérekénél

Budapest, VI., Teréz-körút 8.

Képes arjegyzék ingyen. Telefon 88-59.

Halley üstököse.

Egyre közeledik földünkhöz Halley üstököse és még ma is nyit és izgató kérdés, vajjon megjelenésének kritikus napján világhatalmas trófa lesz-e, vagy más meglepetés éri-e a földet. Erről szól a

Halley üstököse és földünk sorsa

czím alatt most megjelent rendkívül érdekes füzet, melyet Hoffmann Ottó ismert nevű csillagászati író irt.

A vonzóan megirt füzetben szerző a nevezetes és félelmetes üstökös eddig ismert történetét vázolja és nemcsak az üstökössel és annak pályájával ismerteti meg az olvasót, hanem egyáltalában mindazzal, ami az üstökösre vonatkozik, betekintést nyújtván az üstökös megjelenése nyomán várható események rejtelmeibe is. A füzetben 12 érdekes rajz és eredeti fényképfelvétel van. Ára 40 fillér és aki 45 fillért (levélbélyegekből is) akár a kiadó Athenaeumhoz (Budapest, Rákóczi-ut 54.), akár bármelyik könyvtárhoz beküld, bérmentve megkapja az érdekesítő füzetet.

FOLIES CAPRICE

Téli helyisége Révay-utca 18. szám. Telefon: 14-22. Telefon: 14-22.

Igazgatók: Leitner és Keleti. Főrendező: Rott Sándor. Az előadás kezdete 9 1/2 órákor.

11 órákor! Ma! Ujdonság!

„Oh diese Zimmerherren“

Bohózat. Irtá: Hirschfeld Lajos. Rendező: Trebitsch S. Ezt megelőzi 9 1/2 órákor

Tárgyalás éjfélkor

Bohózat. Irtá: Cagliostro. Rendező: Werner Manó. Jegyek kaphatók a nappali pénztárnál d. e. 9-1-ig és d. n. 3-6-ig. „Lyra“ jegyirodában Andrássy-ut 15 és Soprony nagyteremben Rákóczi-ut 1. — 12 óra után az első emeleti CASINO DE PARIIS-ban a világ legelső ének- és táncszámok fellépte.

ROYAL ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRÚT 3. TELEFON 110-23

Vasárnap, április hó 13-án két előadás.

Délután 1/2 4 órákor mérsékelt helyárakkal

fehér családi műsor.

Este 3 órákor rendes helyárakkal

a REKORD MŰSOR.

Az összes attrakciók felléptével.

Éjjeli 12 órákor a ragyogó tükörteremben ROYAL-KABARET. — Ének- és táncelőadás. — Keringőverseny. — Czigányzene reggeli 5 óráig.

és fogsorokat szajpadlás nélkül, a természetes fogaktól meg nem különböztethető és rágásra kitűnő 10 évi szavatosság mellett készít

FOGAK

Guttermuth János Kétféle. Kétféle.

mű-fog specialista

Budapest, VII., Baross-tér 20. l. em. Jobbra 3.

Kérem a névre és az ajtószámra figyelni, mert ketten vagyunk e házban. — Erkezéskor kérem a kapu alatti táblán levő 3-as számú gombot megnyomni, hogy az érkezők sorrendje betartassék. Telefon 159-63.

SZÍNHÁZAK.

Vasárnap, 1910. április hó 24-én.

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

Délután mérsékelt helyárak.

Jánoska.

Fantasztikus és dalos vígjáték 3 felvonásban. Irta: Marlos Ferencz. Zenéjét szerzette: Jakobi Viktor.

Személyek:

A nagymama Orley Fl.
Margit lányal Harmath I.
Böske Horváth G.
László, Margit férje Szirmay
Jánoska Fényes A.
Kázmér Németh
Rozsika Lakos V.
Magda Ledófszky G.
Rozsás báró Németh
A tanár úr Csizsér
Kovács Dóme Raskó

Kezdeté 3 óraker.

Este rendez helyárakkal.

Luxemburg grófja.

Operett 3 felvonásban. Irta: Lehár Ferencz. A zenekari vezetője a szerző.

Személyek:

Luxemburg grófja Király
Bazil herceg Papir
Siza grófné Erdel B.
Brissard Armand Kovács
Vermont Juliette Várdi I.
Didier Angéla Petráss S.
Menesikoff Szergéj Sárosi
Pavlovics Pavei Tóth
Pelegrin Sáfrány
Managere Ligeti
Báróné Saari R.
Saville Palotay
Boulangier festő Balázs
Marhan Egri
Sidonie Csáti
Aurelie modellék Csizsér
Coralie Solyomné

Kezdeté 8 óraker.

FŐVÁROSI GYERMEK-SZÍNHÁZ.

VI., Révai-utca 18. szám.

Iszagtató: Feld Zsigmond.

Az évad utolsó előadása:

Piroska és a farkas.

Kezdeté 4 óraker.

VÁRSZÍNHÁZ.

Nincs előadás.

Fővárosi Városi Igleti Színház.

Délután mérsékelt helyárak.

A sárga csikó.

Eredeti népszínmű dalokkal 3 felvonásban. Irta: Csepregny F.

Kezdeté 4 óraker.

Este rendez helyárakkal.

F. Sziklai Szeréna felléptével.

A bőregér.

Operett 3 felvonásban. Melihac és Halévy »Reveillon« című bohózata után írták: Hafner J. Gené Richard. Fordította: Vezéry Odön. Zenéjét szerző: Strauss J.

Személyek:

Eisenstein Gábor Palásthy S.
Rozalinda, neje Solti Vilma
Frank Andorffy
Orlovsky Vörös Ill.
Alfréd, énektanár Solti
Falke, jegyző Fekete
Dr. Blind ügyvéd Kellér
Adél, szobalány F. Sziklay Sz.
Frosch, börtönőr Szalay

Kezdeté 1/3 8 óraker.

APOLLO-PROJEKTÓGRAF

Vépszínház-utca 1-3.

Telefon 68-39.

Roosevelt diadalutja Magyarországon.

Fogadtatás a pozsonyi pályaudvaron. — Látogatás Eberhardon. — Ünnepek fogadtatás Budapest. — Kirándulás Babinára; az állami mőnes megtekintése stb. stb. Saját eredeti helyszíni felvételünk. Előadások heteknapokon d. u. 5 óraker, vasár- és ünnepponkon d. u. 3 óraker kezdődnek.

Zur SCHOSSENFABRIK

Bécs, XVI., Neulerchenfelderstrasse 2.

Schlager
10
korona.

Megrendelésnél méltó-
tassék előírni a fazont, a
szövet színét, schluss- és
csipőbőszegét, az alj hosz-
szúságát elől és hátul. —
Ezek alapján minden alj-
hűn a megrendelés sze-
rint, lelkismeretes pon-
tossággal lesz elkészítve.

Reklám 5 korona.

Sport
8
korona.

Magyar levelezési

Schlager 10 korona. Schlager, elegáns, 7 szélben, harang alakú divatú, mely egy karcsú, mint erős hölgyeknek lezjobban ajánlható. Szélesen selyem bortnival és piével díszítve, fekete selyem fényű prima dussz lasztángból 10 kor. Gyapjú kangarn seviot, ánom minőségben fekete, sötétek, barna, zöld és krém színekben 12 korona. Férfi ruha-szövetekből izléses szürke, csikozott mintázattal vagy pepita fekete-fehér kockás 10 korona.

Reklám 5 korona. Praktikus utazó- és strapa-alj izlésesen összeálltva selyemfényű bortnival és sutyással van díszítve, mely alatt oldalit berakott, elől holfaltuk vannak Új mintázatu brünni szövetekből kék-fehérről vagy oliv-férről spricolt vagy egyszerű mintázatos csikos férfi-ruha-szövetekből meglepő szép, tartós és jó anyag, drb 5 kor. Reklám-poztóból csak kizárólag sima drapp színekben, elpusztíthatatlan tartós 5.50 kor. Lodenből vagy felposztóból szürke, fekete, sötétek, barna, olivzöld színekben 6 korona.

Sport 8 korona. Kiválóan sikkes, sport eze-
lokra is alkalmas alj. Férfi
szabómunka gazdaság suités
munkával, mederral, hűn a
kép szerint, de kívánatra
mieder nélkül is készíthető,
fess övvel. Prima, angol
szövésű kosztüm-kelméből,
legfinomabb szürke, drapp,
barna és oliv mintázatok-
ban, csikos vagy kockás 8
korona. Jó minőségű fél-
posztóból vagy lodenből fe-
kete, barna, drapp, szürke
és zöld színekben 10 korona.

SavoY

A főváros leg-
szebb utvona-
lan, nyugodt és
előkelő helyen.

nagyszálloda

BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 16.

A főváros legmodernebb és legújabb szállodája. 120 szoba és szalon. Központi gőzfűtés. Hideg és meleg vízvezeték minden vendégszobában. Lift. Vacuum Cleaner. Villanyvilágítás. Társalgótermek. Legnagyobb kényelem. Interurban, telefon. Szobák 3 K-tól. Modern egészségügyi tekintetek szerint berendezve. Villamos-vasut közlekedés az összes pályaudvarokkal. ▲▲▲ Sürgőnyozim: **SavoY-Szálloda Budapest.** Telefon 154-08, 70747

Elsőrendű zongorák

Kovács Gyula

zongoratermeiben,
Bpest, V., Gresham-palota.
Ferencz József-tér 7.

Kiváltunk

ZÁLOGBAN

levő arany- és ezüstékszereket, sorsjegye-
ket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON ÉS FIA

Budapest, IV., Párisi-u. 5.
(Főpostával szemben.)

IPAROSOK OLVASÓTÁRA.

Szerkeszti: MÁRTONFY MÁRTON.
XVI. évfolyam.

- 1-2. sz. Timárság. (Kettős füzet). Irta Klemp Gusztáv.
- 3-4. sz. Hasznos olvasmányok. (Kettős füzet). Irták többen.
- 5-6. sz. A vas. Száz esztendő története. (Kettős füzet.) Irta Peter Jenő.
7. sz. Munkácsy Mihály. Irta Móricz Zsigm.
8. sz. Bepillantás Kassa régi céh-életébe. (1597-1647.) Irta Kerekes György.
- 9-10. sz. Hasznos olvasmányok. (Kettős füzet). Irták többen.

Egyes füzet ára 60 fillér, kettős füzet ára 1 korona 20 fillér. Az évfolyam előfizetési ára (10 füzet, 30 iv) 6 korona.

Kapható a kiadónál:
LAMPEL R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál
Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 21. sz.
és minden könyvkereskedésben.

Heti műsor:

1910. április hó	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Várszínház	Vigszínház	Magyar Színház	Király-Színház	Uránia	Fővárosi Városi Igleti Színház
25 Hétfő	Az ember tárgédíaja	—	—	Az obsitos	A koncert	Luxemburg grófja	Mikszáth-estély	A pesti zsidó
26 Kedd	A dolovai nábob leánya	Troubadour Alom	—	A kis cukros	Csákó és kalap	Luxemburg grófja	Mikszáth-estély	Bőregér
27 Szerda	Sári bíró	Téli regé	—	Théodore és társa	A koncert	Luxemburg grófja	Francia forradalom	Narcisz
28 Csütörtök	Papillon, a kőfaragó	Parasztbecsület Bajazók	—	Théodore és társa	A koncert	Luxemburg grófja	Halley-üstökös	A pesti zsidó
29 Péntek	A nagyasszony	Lohengrin	—	A masemód	Csákó és kalap	Luxemburg grófja	Halley-üstökös	A pesti zsidó
30 Szombat	d.n. este Amihez minden asszony ért	Tosca Magyar táncgyűveleg	—	Théodore és társa	Csákó és kalap	Karszemélyzet jut. Luxemburg grófja	Az Országos Szín- művészeti Akadémia előadása.	Bőregér
1 Vasárnap	d.n. este A vasgyáros Szentivánéji álom	Il-Rákóczi Ferencz fogszága.	—	Az obsitos Der-Widerspenstigen Zähmung	A saafók. A koncert	Luxemburg grófja	—	A pesti zsidó Igyonólk

A. THIERRY BALZSAMA
gyógyszerész

Törvényileg védve.

Egyedül csak az APÁCZA védjeggyel valódi. Biztos hatású minden légzőszervi megbetegedésnél, köhögés, váladék, rekedtség, gégehurut, tüdőbaj, gyomorgörös és más gyomorfájdalmaknál minden belső szervi gyulladás, étvágytalanság, rossz emésztés, székrekedésnél stb. Külsőleg minden szájbetegség, fogfájás, sebek, végtagszag-gatás, kiütések, különösen influenza stb. — 22 kis vagy 6 dupla-üveg vagy egy nagy családi üveg K. 5.—

A. THIERRY gyógyszerész egyedül valódi
CENTIFOLIEN KENŐCSE

megelőző, feltétlenül biztos és utóérhető gyógyhatású, bármily idült, rákszerű sebeknél, daganatok, sebesedések, gyulladások, fagyos lábak, kelések, eltávolít minden rosszindulatú képződést, gnyese-
test, feleslegessé tesz minden fájdalmas operációt. A tégely K. 3.60

Czim Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregaraa bei Rohitsch.
Főraktár Török József gyógyszerésznél Budapest.

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

DIESEL-motorral
a tényleges lóerő
óránként csak 1 fillérbe kerül.

Felvilágosítással és díjmentes költségvetéssel készségesen szolgál a
Fegyver- és Gépgyár R.-t.
BUDAPESTEN.

Párisi világkiállítás „Grand Prix” 1900.
KWIZDA-féle korneuburgi marhatáppor.

Diétetikus szarvasmarhák és juhok számára.

Árak: 1 doboz 1 kor. 40 fillér, fél doboz 70 fillér.

60 év óta használatos a legtöbb istállóban étvágytalanság és rossz emésztés esetében, tehéknél a tej javítására és a tej gyarapítására.

Kwizda-féle korneuburgi marhatáppor valódi csak ezen védjeggyel.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerész, Buda-pest, VI. kerület, Király-utca 12. szám és VI. kerület, Andrásy-ut 28. szám.

Nagy fegyverárjegyzék ingyen és bérmentve.
AUFRECHT és GOLDSCHMIED betéti társaság
Budapest, VII., Rákóczi-út 30, ajánlja
Pieper Nikolas Automata pisztolyt.
Csak elsőrangú gyártmányokat tartunk raktáron.

A Browning-pisztoly tökéletesítése 9 mm. Browning-patronok használatára készült. Legjobb előnye, hogy szabadkézzel minden szerszám nélkül egy fogással szétszedhető, ennek következtében tisztántartása és kezelése sokkal könnyebb. Baleset, egy pontosan működő biztosíték következtében, mely a kakasra irányul, ki van zárva. A mellényzsabben eltér.

Ára 80 Korona. Havirészlet 4 Kor. 12 havi egyenlő részletre 72 korona.

Levegőgond és hosszank beküldendő.

Megrendelési ív.
Aufrecht és Goldschmied b. t. cégnél
Budapest, VII., Rákóczi-út 30. szám.

Ezzel megrendelem Pieper Automata-pisztolyt _____ korona árban, fizetendő _____ kor. havi részletekben _____ től kezdve, Budapest, Aufrecht és Goldschmied cégnél. A csomagolási és szállítási költségeket magam viselem. Három havi részlet elmulasztása az egész hátralékot esedékessé teszi

Lakhely: _____
Kelet: _____
Név és foglalkozás: _____

Nagy fegyverárjegyzék ingyen és bérmentve.

DÖRGE

ujabb nyeresemény rekordja

A Magyar kir. szabad. Osztálysorsjáték minden egyes húzása újra meg újra bizonyítja, hogy a nálunk vásárolt sorsjegyeknek a szerencse rendkívül kedvez.

T. vevőink csak az előbbi sorsjátékoknál is **ötször egymásután** a legnagyobb nyereseményeket nyerték, még pedig

400.000 koronát a **37553** számra
200.000 koronát a **31879** számra
400.000 koronát a **8881** számra
600.000 koronát a **29764** számra
200.000 koronát a **70571** számra

azonfelül a 24. sorsjáték alkalmával a két legnagyobb nyereseményt **egyszerre**, vagyis

400.000 koronát a **96566** számra
200.000 koronát a **104915** számra

és a 25. sorsjáték 6. osztályában a **nagy jutalom**

600.000

korona a 2000 koronás nyeresemmel együtt a 47621. számra ismét szerencsés vevőinknek jutott.

Ezen **szakadatlan** és a maguk nemében **páratlan**, **fényes** eredmények következtében a rendelkezésünkre álló néhány szerencsesorsjegy a küszöbön álló 26. sorsjátékhoz, előreláthatólag rövid időn belül elfogy, amiért is bátrak voltunk a „EGYETÉRTÉS” tisztelt olvasói számára a következő számokat félretenni.

Válassza az Önnek kedves vagy rokonszenves név mellett álló számot, az a sorsjegy szerencsét hoz Önnek!

Adél	11493	Józsa	12606	Ádám	11566	Frigyes	27760
Agnes	65737	Jolán	13008	Adolf	12624	Pülöp	9030
Amália	8436	Juliska	11853	Akos	12619	Gábor	19224
Anna	12897	Karolin	5182	Albert	13378	Géza	12894
Aranka	8714	Klára	11218	Andor	11225	György	9300
Augusztá	66429	Katicza	9042	András	9033	Henrik	63308
Berta	11481	Lenke	11486	Árpád	11859	Hugó	11210
Boris	68423	Lidia	12620	Alfonz	11209	Imre	4235
Cecilia	22760	Lina	12894	Alfréd	9038	István	13399
Dóra	100776	Luiza	19924	Antal	100716	Jakab	8448
Edith	13738	Magda	8699	Armin	12879	János	34664
Emma	9287	Margit	9300	Arthur	34412	Jenő	13395
Ella	13511	Maria	9038	Aladár	8697	József	11370
Elvira	63108	Marcia	92952	Bálint	8689	Kálmán	11225
Erzsi	11493	Márta	8435	Béla	23204	Károly	8708
Eszter	8714	Matild	18297	Benedek	11866	Lajos	11489
Etelka	12892	Nelli	12892	Bernát	8703	László	11863
Eva	92952	Olga	68757	Benő	66445	Lipót	13740
Frida	11551	Otilia	95249	Bertalan	50087	Márkus	13510
Franciska	23213	Paula	9298	Brunó	9298	Márton	2423
Flóra	36648	Piroska	11210	Dániel	13393	Mihály	7120
Giza	5182	Regina	13737	Dávid	12804	Mátyás	13508
Hajnalka	9284	Rózsa	11489	Dénes	8378	Miklós	51442
Hedvig	11571	Sári	12885	Dezso	13378	Ottó	5182
Ibolyka	50045	Szeréna	50073	Ede	23213	Pál	12820
Ida	8891	Stefánia	13739	Elek	12618	Rezső	11564
Ilonka	11873	Teréz	13737	Elemér	8394	Samu	13395
Irma	13740	Valéria	45055	Endre	8689	Sándor	16669
Iren	8449	Vilma	68306	Ernő	100792	Tibor	9028
Izabella	12625	Zsuzsi	93647	Perencz	12882	Zoltán	9042

Csak rögtöni megrendelés
Esetén biztosíthatjuk Önnek a választott számot. Az I. osztály húzása már
1910. május 19-én és 21-én.

A sorsjegyek árai:

Egész 12.— kor.
Fél 6.— kor.
Negyed 3.— kor.
Nyolczad 1.50 kor.

Megrendelő-jegy.

Tek. Dörge Frigyes Bank Budapest, Kossuth L.-u. 4.

Sziveskedjék a _____ számú sorsjegy (1/1, 1/2, 1/4, 1/8)
_____ a 26. sorsjáték I. osztályhoz utánvétellel beküldeni.

Név: _____
Pontos czim: _____

Tossék kivágva.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a **Magyar Kir. Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (**Huszonhatodik sorsjáték**) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. A **Magyar Kir. Pénzügyminiszterium** által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Huszonhatodik sorsjáték.

110,000 sorsjegy, 55,000 nyeremény.

Első osztály		Második osztály		Harmadik osztály		Hatodik osztály	
Betét 12 korona		Betét 20 korona		Betét 32 korona		Betét 24 korona	
Huzás: 1910. május 19. és 21.		Huzás: 1910. június 15. és 16.		Huzás: 1910. július 12., 13. és 14.		Huzás: 1910. szeptember 22-től október 19-ig.	
Nyeremény		Nyeremény		Nyeremény		Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben	
1	60000	1	70000	1	80000	1.000.000	
1	20000	1	25000	1	30000	EGY MILLIÓ KORONA.	
1	10000	1	10000	1	20000	1 jutal.	600000
1	5000	1	5000	1	15000	1 nyer.	400000
3	2000	3	3000	3	10000	1	200000
5	1000	5	2000	5	5000	1	100000
8	500	8	1000	8	2000	1	80000
30	300	20	500	10	1000	1	60000
100	100	110	300	120	500	1	50000
3350	40	4350	80	4850	130	1	40000
3500 nyer.	K. 263000	4500 nyer.	K. 528000	5000 nyer.	K. 916500	1	30000
Negyedik osztály		Ötödik osztály					
Betét 40 korona		Betét 32 korona					
Huzás: 1910. augusztus 9., 10. és 11.		Huzás: 1910. szeptember 1. és 2.					
Nyeremény		Nyeremény					
1	90000	1	100000				
1	30000	1	30000				
1	20000	1	20000				
1	15000	1	15000				
3	10000	3	10000				
5	5000	5	5000				
8	2000	8	2000				
10	1000	10	1000				
120	500	120	500				
4850	170	3850	200				
5000 nyer.	K. 1.120.500	4000 nyer.	K. 1.076.000				
						30600 nyer. és jutal. K. 10555.000	

Az I. osztály huzása 1910 május hó 19. és 21-én tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság**, s királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben. — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1910. évi április hó 24-én.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Tolnay.

Haray.

KISS szerencsésége NAGY

A most befejezett magy. kir. szab. XXV. osztálysorsjáték huzásán a legnagyobb főnyereményt,

400.000

koronát, továbbá 2 nyereményt a 60.000 korona, számos nyereményt a 20.000, 15.000 és 10.000 koronát a KISS bankház szerencsés vevői nyerték, mert

KISS szerencsésége NAGY!

Az utolsóelőtti XXIV-iki osztálysorsjátékon NEGYEDSZER nyerték KISS bankháznál a

600.000

koronás jutalomdíjat.

Vegye meg tehát az új, XXVI. sorsjátékra az Ön neve mellett levő sorsjegyet csak a KISS bankházban, és Önnek szerencsésége lesz, mert

KISS szerencsésége NAGY!

Hogy hívják:

Ezen szerencseszámok csakis nálunk kaphatók!

Adél	21052	Bandi	60150	Elek	29590	Gábiella	26583	Izidor	67601	Leonora	32469	Natalia	23122	Szaniszló	39750
Adolf	91912	Barnabás	21354	Elemér	33838	Gáspár	45564	Izsó	13640	Lidia	90694	Náthán	94979	Szeréna	107476
Adorján	91329	Béla	79321	Eleonóra	3351	Gedeon	34300	János	91933	Livia	8285	Nelli	60102	Szidónia	102292
Adrien	26581	Benedek	12704	Ella	91317	Gergely	27365	Jenő	13611	Lorándt	90764	Nina	94942	Szilárd	93349
Ágnes	13037	Benjamin	10488	Elvira	90812	Gertrud	94919	Jolán	13043	Lipót	1209	Olga	95341	Tamás	45565
Ágost	39473	Bernát	107486	Elza	91319	Géza	94940	Jónás	54731	Lőrinc	94975	Olivér	8386	Taszió	46928
Ákos	91085	Berta	78264	Emanuel	94231	Gizella	10499	Józsa	17012	Lucia	22368	Oszkár	14706	Teodor	78848
Aladár	64587	Bertalan	1205	Emil	45583	Gottfried	60115	József	79305	Lukács	1185	Ottó	21074	Teréz	90709
Alajos	8164	Bódog	105995	Emília	78930	Gusztáv	22168	Julia	63621	Ludvig	94954	Ödön	29366	Terka	106200
Albert	1183	Boldizsár	60144	Emma	29452	Gyártás	102188	Juliska	73364	Lujza	51191	Ottó	29829	Tihamér	45585
Alfonz	13555	Cristian	8298	Endre	90410	Guidó	22281	Kálmán	78294	Manó	73319	Pál	45569	Tibor	94916
Alfréd	92479	Cornélia	78295	Erna	8185	György	91345	Kamill	91087	Marcell	8313	Paula	9802	Titusz	22241
Alice	29480	Constant.	4216	Ernő	90824	Győző	95345	Karolin	107165	Margit	56070	Péter	16601	Tivadár	78252
Amália	90689	Clarissa	94226	Ervin	1189	Gyula	69053	Károly	95331	Mária	102139	Piroska	65958	Tódor	2315
Ambrus	94930	Cézár	107481	Erzsébet	75002	Hedvig	106195	Katalin	95013	Mariska	13601	Pista	29197	Ulrik	13870
Andor	90667	Carolina	32095	Etel	78274	Henrik	21352	Kelemen	13273	Márk	91318	Pongrác	64597	Urban	90819
András	64603	Camilia	52611	Eugénia	17014	Hermann	23148	Klára	102280	Márta	20575	Ráchel	21365	Valentín	107498
Anna	39411	Dániel	46930	Eva	4423	Hermína	46916	Klotild	90442	Márton	90737	Rafael	60120	Valéria	1220
Antal	90755	Demeter	71801	Fabián	91915	Hubert	73393	Konrad	54413	Máté	107493	René	90844	Vendel	91522
Antónia	60117	Demján	68024	Felicia	105994	Hugó	46937	Kornél	8371	Malvin	680	Rezsó	54436	Verona	95348
Aranka	94087	Dénes	8370	Ferdinand	95346	Holyka	6472	Kornélia	4205	Matild	94969	Rólad	106199	Vidor	102575
Armin	18604	Dezso	3362	Ida	46919	Ida	46919	Kristóf	37778	Mátyás	8109	Rozsika	671	Viktor	5216
Arnold	102136	Domokos	43129	Flóra	78315	Ilka	19774	Lajos	64618	Melinda	54745	Rudolf	20054	Vikár	34277
Árpád	107163	Dóra	96090	Flórián	27987	Illés	91547	László	64242	Menyhért	90776	Salamon	6470	Viktória	92345
Arthur	66913	Dorottya	94966	Fodor	107495	Ilma	67613	Lázár	102143	Mici	91935	Sámuel	102588	Vilma	108055
Atilla	63615	Döme	58551	Franciska	108058	Ilona	27199	Lénárd	94242	Mihály	102274	Sándor	8531	Walter	41641
Aurél	14769	Dömötör	51223	Frida	2315	Inre	78296	Lenke	91941	Miklós	102546	Sarolta	90813	Wladimir	94915
Aurélia	107497	Eberhard	50642	Frigyes	107641	Iren	92485	Leó	46793	Miksa	67319	Sebestyén	95018	Zoltán	106039
Balázs	107626	Ede	90748	Fülöp	54448	Irma	90742	Laura	79307	Mór	21058	Simon	78235	Zseni	90674
Bálint	90436	Eduard	8326	Gábor	94229	István	92346	Leontin	507	Nándor	90440	Stefánia	33840	Zsigmond	91927

A szives megrendeléseket postafordultával kérjük, hogy a kívánt számot időközben el ne adjuk!

Az I. oszt. sorsjegyek árai:

Nyolczad	1.50 korona	Fél sorsj.	6.— korona
Negyed	3.— „	Egész	12.— „

Huzása:

május 19. és 21-én.

Tessék kivágni és ozimünkre beküldeni.

MEGRENDELÉS.

KISS KÁROLY és TÁRSA bank részv.-társ
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 13.

Sziveskedjék nekem a xxvi. sorsjáték I. osztályára a sorsjegyet, hivatalos tervet és huzás után hivatalos nyereményjegyzéket küldeni.

A sorsjegy árát: — mellékre bányagobben kitésem.
kor. — fill. egyidejleg postautalványon küldöm.
(A mag nem felett módot sziveskedjék ábrani.)

Pontos Név:
Lakhely, utca, házszám:
Utolsó posta, (megye)

250 cm.
kerti ernyő

95 cm. Vasasztallal ára 66 korona.

Egyéb kerti butorokról, valamint vas- és rézbutorokról árlapokat díjtalanul küldünk.

Pápai és Náthán
Budapest, VI., Andrássy-ut 2.

Első Cs. Kir. Szab. Dunagőzhajózási Társaság.
Az alulírott igazgatóság ezennel közli, hogy f. hó 27-én délelőtt 9 órakor a lánchíd alatti zárt rakodón a kiváltképpen és feles áruk az üzlet-szabályzat 61. szakasza értelmében, nyilvános ár-
verés útján, el fognak adatni.
Budapest, 1910. április.
A magyarországi forgalmi igazgatóság.

Neustein Fülöp
Cukrozott hashajtó labdaccai

(NEUSTEIN-féle ERZSÉBET-labdacsok.)

E pilulák hasonló készítményeknél minden tekintetben többre becsülendők; mentek minden ártalmas anyagtól, az altesti szervek bájánál legjobb eredménnyel használhatók, gyöngéden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák, a

székszorulás
legjobb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsejűek miatt még gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fillér, egy tekerés, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor. 3 kor. 45 fill. előleges beküldése mellett egy tekerés bérmentve küldetik.

Óvás! Utazásoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan NEUSTEIN FÜLÖP hashajtó-labdacsot. Valódi csak ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel, piros-fekete nyomtatásban „SZENT LIPÓT” és „Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva. A keresk. törvényszékleg védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP, Szent Lipót-hoz címzett gyógyszerész, Bécs, I. Plankong. 6. Kapható: Budapest, Török J. gyógyszerész, Király-utca 12. és Andrássy-ut 28.

LEGUJABB! AZ ATHENAEUM IRODALMI ÉS NYOMDAI R. TÁRSULAT KIADÁSA.

Idegen szavak és nevek szótára.

A gyakrabban előforduló idegen nyelvű szállóigék, szólások és rövidítések magyarozatával. ...

Szerkesztette: **KELEMEN BÉLA**

Bármily gazdag is a magyar nyelv szókincse, lépten-nyomon kénytelenek vagyunk egy-egy fogalmat idegen szóval megjelölni. Még többször hallunk vagy olvasunk olyan idegen szavakat vagy neveket, melyeknek helyes értelmét hiába kerestük, mivel mindeddig nem volt megfelelő könyvünk, amelyben a kérdéses idegen kifejezések nyitjára akadunk volna. Ezt a hiányt osztotta el Kelemen Béla az ismert nevű szótáríró kitünő munkája, amely a legtöbb idegen szónak, névnek, kifejezésnek értelmét és kiejtési módját, ugyancsak azok rövidítéseit is világosan és tömören ismerteti.

A kötet ára 4 korona.

Kapható a kiadótársulatnál (Athenaeum, VII. kerület Rákóczi-ut 54. szám), valamint minden hazai könyvkereskedésben.

Uj vizgyógyintézet

ROZNAU

am Radhóst (Morvaország.)
Legrégibb hírneves klimatikus gyógyhely, üdülő és nyaralóhely.

Idény: Május hó 15-től szeptember hó 15-ig.
Bővebb felvilágosítást készséggel nyújt a fürdőbizottság.

SZOBRÁNC
GYÓGYFÜRDŐ Ungmegyében.

Glaubersós, hideg kén-sós víz. Gyomor és májbetegek magyar Karli-badja.

Fürdőidény: május 15-től szeptember 15-ig. Előidény: május 15-től június 1-ig. Utóidény: szeptember 1-től szeptember 15-ig. 30% árengedménnyel a lakosoknál.

Ez a maga nemében paratlan gyógyvíz, mint ivógyógyimód biztos segélyt nyújt gyomor- és bélbajoknál s alhasi pangásoknál, makacs székrekedéseknél enyhén oldólag hat, májbajoknál, epehomok és epekövekre oldólag hat. Vérátváltásnál, szédülések, hűdések, gutaütési rohamoknál vérelvonás, felszívólag hat, csúszos és köszvényes bántalmaknál e kár okozta ízületi termékekre, elrakódásokra az ízületekben, azok oldására és kiküszöbölésére hat. Kövérség, szívelégtelenség ellen, cukorbetegségeknek, vesebajoknak, úgy a cukor-, mint a fehérvérkiválasztás gyorsan és kedvezően befolyásolja.

Mint fürdő különféle izzadmányok... daganatokat, ízületi és csontbántalmakat, csontszut kedvezően osztja. Görvélykóros daganatok, fekélyek ellen, méh és méh közötti izzadmányok, hashártya izzadmányok felszívódását elősegíti, a legkülönfélébb makacs idült bőrbetegségek ellen bámulatos gyorsan hat.

Vasuti állomás: az Alföldről és Pest felől jövőeknek Ungvár, a felvidék és illetve Kassa felől jövőeknek Nagy-Mihály, honnan kényelmes bérkocsikon 1 és 1/2 óra alatt elérhető.

A víz otthon is sikerrel használható. Ára: egy nagy láda 40 üveggel 20 kor. kis láda 20 üveggel 11 kor. A víz a vasuton szállítási kedvezményben részesül.

Megrendelések és tudakozások: „Szobránc gyógyfürdő igazgatóságának Szobránc gyógyfürdő” címzendők. Posta- és távirat-állomás helyben. A fürdő igazgató-orvosa: dr. Russay Gábor Lajos.
A fürdő igazgatóság.

Szenzációs találmány 1909!

„Jupiter” öngyújtó fémgyertya, zsírtalan petrolenmóltással.

Használata 10-szer olcsóbb, mint a szokásos milly- és stearin gyertya, mert egyszerre töltésre, amely 5-3 fillérbe kerül, 18-20 óráig tartó szagtalan szívtárgyat szolgáltat. A láng teteszer szerint kisebbre v. nagyobbra szabályozható, ezért éjjeli lámpának is használható. „Jupiter” magától gyullad ki, gyufa nélkül, egyszerű nyomásra; a gyújtókerék 10 évi szavatosság mellett ép marad és funkcióképes. Nélkülözhetetlen minden családnál, különösen szállodákban, vendéglőkben, üzletekben, gyárakban, templomokban stb. Ára 6 K., 8 db 46 K., 6 db 30 kor., 12 db 57 K. utánvétellel; éjjeli lámpaburkolat 1 koronával több. Képvisezők és elárúsítók keresetnek.

Cím: Öst.-Ung. Union Unternehmung für pat. Erfindungen Wien, V., Wiedner Hauptstrasse 104.

Titkos betegségek
gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDAGY

v. os. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít hegyesűfolyást, hólyagbajt, sebeket, bujorkort (syphilis), bőrbajokat, elgyengült férferőt, idősebbeknél is, fertőzést és annak utóbajait, ideg- és hágerőzsbajt, valamint minden női bajokat.

Étendél d. e. 10 órától d. u. 4-ig és este 7-8-ig.
Budapest, VIII., József-körút 2. szám.
Levelekre válaszol, gyógyszerekről gondoskodik. — Levél útján is biztos gyógyásiker.

Szabó Emil és Társa
Budapest, V., Ferencz József-tér 6. sz.
— Gresham-palota, a Lánchíddal szemben. —

Telefon 76-48. :: Sürögycim: Szabóék, Budapest.

Szállítunk **BOLINDER** nyersolajmotorokat, **DOBRY**-féle benzínmotorokat és cseplőgépeket, **szívógázmotorokat és malomberendezéseket.**

Arjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Viszontelárusítók keresetnek.

Ne tőrje

néma megadásal betegsége gyötrelmeit, mikor módjában áll azoktól szabadulni. — Van egy könyvünk, melyben gazdag tapasztalatok alapján meg van írva, miképpen lehet az általános ideggyengeség, reuma, ischias, fofájás, álmatlanság, buskomorság, hűdésszerű állapotok, neuralgiák, ideges emésztési zavarok, verszegénység, mindennemű gyengeségi állapotok és a legkülönfélébb női bajok ellen a galván villamosság segítségével sikeresen küzdeni. Ezen könyvet mindenkinek, aki hozzánk fordul

ingyen és bérmentve zárt borítékban minden kötelezettség nélkül elküldjük. Olvassa el ezt a könyvet, bizonyosan érdekelni fogja Önt.

ELEKTRO-VITALIZER orvosi rendelő-intézet
Budapest, Semmelweis-utca 4., félelem. 10/F.
Rendelőórák: hétköznapokon 10-1-ig és 3-6-ig, vasár- és ünnepnapokon 11-1-ig.

Szelvény egy ingyen könyvre.
910. IV/24.

ELEKTRO-VITALIZER orvosi rendelő-intézet
Budapest, IV., Semmelweis-utca 4., félelem. 10/F.
Kérem részemre díjtalanul, portómentesen és zárt borítékban elküldeni a „Modern Villamos Gyógyászatról” szóló művet.

Név:
Cím:

Nők részére külön női könyv.

Polgár Sándor
orvosi mű- és kőszerezés
BUDAPEST,
VII., Erzsébet-körút 50. sz.

Ajánlja dusan felszerelt rakárát saját gyártmányú orvosi, sebészeti és betegápolási tárgyakban.

Saját gyártmányú magy. kir. szabadalmozott Polgár-féle **sérvkötő**, hsekítő, görcsér elleni gyummi-harisnya, orthopediai kőszülékek, műlábak és kezek stb.

Valódi francia különlegességek F. Bergerand fils parisi gyárból.

Hamisítás ellen védve 1902 szám alatt.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve, csak megadandó, mily tárgy anélkül.

UJ IDŐK

szépirodalmi, művészeti és társadalmi képes hetilap.
Szerkeszti: **Herczeg Ferencz**

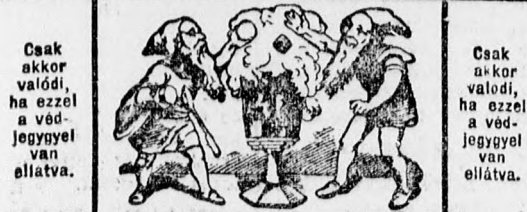
Ami értékes a magyar irodalom műhelyéből kikerül, mindazt azonnali frissen megszerzi az **UJ IDŐK**. Munkatársai közt a szerkesztő **Herczeg Ferenczen** kívül ott találja a toll, a rajz és esetet java reprezentálót. Regény, novella, vers, társadalmi és művészeti cikkek: minden, ami megjelenik hasábjain, az irodalmi finomság jegyében készül. Illusztratív része csupa ötlet, mindig szórakoztató. Nincs közérdekű esemény, amelyről eredeti főlvételekkel ne adna számot. Ennek révén kedvelt ismerős immár tizenöt év óta a magyar uri familiákban.

Előfizetési ára negyedévenként 4 korona
Mutatványszámot kérésre ingyen küld a kiadóhivatal:
Budapest, VI., Andrássy-ut 10.

!! Cseh különlegesség !!

az elsőrangú és világhírű
Marsner-féle pezsgő-limonádé bonbon

(malna, citrom, eper, cseresznye és waldmeister-iz) kitűnő alkoholfmentes népi ital elkészítésére.

Mindezt kapható, ahol ilyen védjegyű plakát látható. **A bonbonok is mind cí vanunk látva i ycu védjegyvel.** Évi fogyasztás több, mint hatvan millió darab. Lu-Sin illatosítva. Klairon a világ legfinomabb esemegeje. Bouchées a la Reine. Mindenféle fajtájú kitűnő minőségű tej- és főző-csokoládét ajánlja a cseleti cukorkáru és csokoládégyártók első oschországi részvénytársasága König, Weinberge ezeltől

A. Marsner
Magyarországi vezérképviselő Schiffmann J. Henrik
Budapest, VIII., József-körút 53.

A gümőkór.

A pusztító népbetegség természetének, jelentőségének és az ellene való védekezés módjának részletes népszerű ismertetése.

(Gümőkór — Tuberkulózis. Tüdővész — A tüdő gümőkórja.)

A művelt magyar közönség vezérónala a tuberkulózis kérdésében.

392 a szöveg közé nyomtatott képpel.

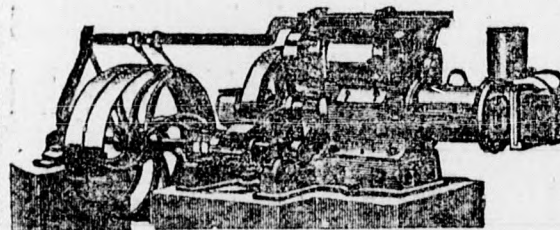
Írta O. Kuthy Dezső dr.
Ára kötve 4 korona.

Egyszerű népkiadás fűtve 60 f.
Kapható:
LAMPÉL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és fia) r.-t.-nál Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

VERŐFÉNY
ma a
legolcsóbb világítás nyári üdülőhelyek, lakások, kastélyok megvilágítására.
A gázfejlesztő bárhol felállítható hatósági engedély nélkül. Megkeresésekre mérnököt díjtalanul küld a
„VERŐFÉNY“ gázvilágítást berendező vállalat
Budapest, V., Csáky-utca 38.

HIRSCH és FRANK

Budapest-salgótarjáni gépgyár és vasöntő részvénytársulat.
Budapest, VI. ker., Aréna-út 130. sz.

Közlön osztály:
TÉGLAGYÁRI GÉPEK
Gyárti:
Faltégla- s cserépsajtókát, téglagyártó- és agyagmegmunkáló gépeket. **Legújabb és legjobban bevált szerkezetekben.**

Elvállalja anyagvizsgálatok kivételét és teljes téglagyári telepek létesítését
Tervek és költségvetések díjtalanul. Elsőrangú referenciák.

Hirdetmény.

A Budapesti Takarékpénztár és Országos Zalogkölcsön Részvénytársaság

1910. Április 23-án tartott rendkívüli közgyűlése elhatározta, hogy a Társaság jelenleg 10 millió korona alaptőkéjét **5 millió koronával** és pedig 12.500 darab egyenként 400 korona névértékű névre szóló újabb részvény kibocsátása által **15 millió koronára** felemeli; az új kibocsátású részvények az 1911-ik üzletévtől kezdve a Társaság üzleti eredményében a korábbi kibocsátású részvényekkel teljesen egyenlő mértékben részesednek, mihez képest az 1911-iki üzletévtől kezdve az osztalékszélvénnyel kezdődő szélvénnyel lesznek ellátva.

A közgyűlés határozatából kifolyólag ezen új kibocsátású 12.500 db részvény közül **5000 db részvényre** nézve a jelenlegi részvénybirtokosok részére **elővételi jog** biztosítatik a következő módzatok mellett:

1. Minden öt darab korábbi kibocsátású részvényre átvethető egy darab új kibocsátású részvény. Öttel nem osztható számú régi részvényekre elővételi jog nem gyakorolható.
2. Az elővételi jog

folyó évi május hó 2-ától május hó 10-ig

bezárolag csak a társaság pénztáránál (Budapest, VI., Andrássy-ut 5. sz.) gyakorolható a korábbi kibocsátású részvényképenyek szabályszerű jegyzék kíséretében való benyújtásával. Ugyanott rendelkezésre állanak a benyújtás alkalmával kitöltendő nyomtatványok.

3. Egy darab új kibocsátású részvény átvételi ára **420.-** koronában **1.26** koronában

- összesen **421.26** koronában
- állapított meg, mely összeg a következő részletekben fizetendő be, é. p.:
- a) az elővételi jog gyakorlása alkalmával, azaz **1910. május 2-től május 10-éig bezárolag** 140 K — f és bélyegilleték fejében 1 K 26 f
 - b) 1910. július 1-től július 9-éig bezárolag 140 K — f
 - c) 1910. szeptember 1-től szeptember 10-éig bezárolag 140 K — f

Megjegyezzük, hogy az összes részletek egyszerre is befizethetők.

A társaság a befizetett összegek után a befizetés napjától folyó évi december 31-éig 5% kamatot térít meg a befizetőnek, mely kamatterítés, ha a befizetés egyszerre történik, a befizetésnél azonnal, ha pedig részletekben eszközöltetik, az utolsó részlet befizetésénél fog elszámoltatni.

4. A befizetések részvényutalványok kiszolgáltatása által igazoltatnak, mely utalványok, ha az illető részvényes az összes befizetéseket az előírt időben teljesítette, 1910. szeptember 15-étől kezdve végleges részvényekre cserélhetnek ki.

Felhívtnak tehát azon t. részvényesek, akik a fenti ár és módzatok szerint elővételi jogukat gyakorolni kívánják, hogy korábbi kibocsátású részvényeiket **f. évi május 2-től legkésőbb folyó év május 10-ik** napjáig az új kibocsátású részvényekért a fentiek szerint járó összeg egyidejű befizetésével nyújtsák be, minthogy a fenti időponton túl minden elővételi joguk megszűnik.

A megállapított befizetési határidők elmulasztása esetén a társasági alapszabályok 7. §-a értelmében fogunk eljárni.
Budapest, 1910. április 23.

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

A Magyar Asphalt részvénytársaság ezennel közhírré teszi, hogy

évi rendes közgyűlését

1910. évi május hó 4-én déli 12 órakor fogja irodai helyiségeiben Budapeston (V., Nádor-utca 4. sz.) megtartani, melyre részvényeseit ezennel tisztelettel meghívja.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentéseinek előterjesztése, határozathozatal 1909. évi zárszámadások megállapítása, a felmentvénynek az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére való megadása és az 1909. évi üzleti nyereség hováfordítása tárgyában.
2. Határozathozatal az igazgatóságnak adandó felhatalmazás iránt az 1909. évi rendes közgyűlésnek az alaptörke felemelésére vonatkozó határozatának foganatosítása tárgyában.
3. Határozathozatal az alapszabályok 12. §-ának módosítása tárgyában.
4. Egy igazgatósági tag választása az igazgatóság hátralevő működési időtartamára.
5. 7 felügyelő-bizottsági tag megválasztása és javadalmazásának megállapítása.
6. Esetleges indítványok feletti határozathozatal.

Budapest, 1910. április 20-án.

Az igazgatóság.

Jegyzet. A közgyűlésen csak azok a részvényesek bírnak szavazati joggal, akik legkésőbb 3 nappal a közgyűlés megtartása előtt részvényeiket szelvényekkel együtt a Wiener Bank-Verein magyarországi fióktelepének pénztáránál (Budapest, V., Nádor-utca 4.) vagy a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank pénztáránál (Budapest, V., Fűrdő-utca 1.), mint az igazgatóság által e célra megjelölt helyen letétbe helyezték.
Minden részvény egy szavazatra jogosít, száz szavazatnál többet azonban egy részvényes sem gyakorolhat saját maga részére.

2,200.000 K **KONVERTÁLT JELZALOG-SORSJEGYEK**
évente 6 huzás

Legközelebbi huzás április 25-én
Minden sorsjegy nyer. Övadékképes értékpapír. Részletre a következő feltételek mellett kapható:

évenként nyerhető:

1 nyeremény	1000000 K	1 db 40 havi 5 koronás részletre
1 "	500000 K	1 " 36 " 5-30 " "
1 "	300000 K	1 " 24 " 7-20 " "
2 "	200000 K	
2 "	75000 K	
1 "	50000 K	
1 "	30000 K	
3 "	30000 K	
6 "	30000 K	
8 "	9000 K	
9 "	13500 K	
15 "	15000 K	
48 "	21000 K	
30 "	12000 K	
600 "	120000 K	

Fleissig Sándor
Bank- és váltóüzlet

Budapest, Erzsébet-körút 2.

Huzás már

április 25-én

Nyerhető évenként **2200000 K**

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrények,
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kapható a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V., Bálvány-utca 6—C.

Czukorborsót
szőlőspárából, gombából, zöldbabot, hónapos retket, fessalátát, ubjurgonyát, carfilót, postakosáranaként vegyesen 3 korért, hófehér savanyított káposztát mázsanként 6 korért, 5 kg-ért 160 K. bérmentve, ismételadónak előnyarájlamlatot küld Gyümölcs-kivitel Csongrádról.

Kárpitos nyergesek
részére mindennemű kellekék képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománnygyár Részv. társ. Nagymező-utca E. 46.

Asztalosok
új jövedelmi forrását leíró képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a „Kegelet” szerkesztősége Budapest, Nagymező-utca E. 46.

A gyakorló
gyorsírók Társasága gyors írási (Gabelsberger-Markovits rendszerű) és gépirást magyar és német tanfolyamaira, különféle rendszerű, látható írású írógépekre, beiratkozhatni naponként. Beiratási díj nincs. Tandíj igen mérsékelt. Végzett növendékeinket díjtalanul állásba segítjük. Telefon 18—09. GLOGOWSKY és TÁRSA, Andrassy-ut 12. és Révay-utca 6. szám. 28844

Rizike gomba, hus-, főzelék-, gyümölcs-konzervek, gyümölcslevek, szörpök, szépségségi csomagokról kérjen árjegyzéket. Felkel konzervgyár, Barta József Felka, Szepesm. 28006

Pótvizsgálatra, javítóra, pótlétszámra, bármilyen vizsgálatra előkészít: „Sztűnidei Tanfolyam” Garay-a. 5. II. 12/a.

Kézimunka
hímzésekhöz, butorhoz, függönyökhöz, lakásberendezéshez, zsinórok, rojtok, bojtok képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi: Budapesti Paszománnygyár, Nagymező-utca 46. szám.

Pénzt
legsúlyosabb feltételek mellett előlegezünk mindenféle tárgyra és árukra, melyeket száraz, tiszta raktárainkba bizományba beraktároznak. Utólagos díjfizetés. Blau és Társa Klauzal-tér 2. sz. Telefon 105—32. 28752

Koporsó asztalosok
részére mindennemű koporsók díszítései, összes temetkezési cikkek képes árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Bavatallygyár Részv. társ. Nagymező-utca E. 46. sz.

Hurutos
bántalmak hatásos és kellemes gyógyszere a Réthy-féle czukorka, melyet pemetefülből készít Réthy Béla gyógyszerész Békéscsában. Gyógyszertárban kapható.

Réthy-
név látható a valódi pemetefü czukorka minden egyes darabkáján.

Réz és vasbutor
a legolcsóbb gyári árban, rézagy 30 frt. Gyermekágy 10 frt. Angol vasagy acél scronnyal 20 frt. Összesucukó vasagy 3 matraczal 8.25 legjobbmínőségben kapható Weiss I. Bpest. Andrassy-ut 77. (bejárat a Rózsa-utca) Árjegyzék ingyen. 27980

Ajtók és ablakok
régii és új vasredőnyök teljes vasalással. Kapuvás rácszatok, kertkerítések, keramillapok, kehleimi lapok olcsón kaphatók

Kelemen Mór
épület-bontós vállalkozónál Budapest, Nador-u. 72—74. Flók-üzlet Visegrádi-u. 27.

Beszerezési áron alul
házelbonítás miatt eladotnak. Angol zephir fél íng 1.67, himzett vászon női íng 1.17, fegyházban kötött női harisnya — 21, fegyházban kötött férfi harisnya — 18, valódi svajeci himzett zsebkendő — 17, továbbá blousok, juponok, kötények, gyermekruhák és mindennemű férfi és női divatcikkek. Fischer B. Jenő Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 23. szám. 28809

Zálogzédulát,
brilliantot, aranyat, ezüstöt, ékszert és régiépet veszek és eladok. Kértező ékszerész Budapest, VII., Király-utca 85. szám. — Telefonszám 95—48. —

Parlamenti
gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémia tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyama. Alapítója Markovits Iván 1863-ban. Biztos állás-közvetítés. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Liszt Ferenc-tér 10. előbb Gyár-utca 4.) Címre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépezek től s más hirdetésünktől utánzó újabb tanfolyamoktól független. Telefon 64-60. Beiratások egész napon át.

BUTOR
30% megtakarítás!
Régii Butorszalon Budapest, Ferenciek-tere 3. főemelet. Vétel és eladás használt és új polgári, nrasági lakberendezéseknek, mahagóni és palisander butorok, ori szobák, angol börgarnitúrák és telje en berendezett miniaszobák, keleti szőnyegek, csillárok. — Telefon 82—13. 28589

Véd-jegy
Dió-kivonat
az ősz haj- és festésére.
Régóta kipróbált tökéletesen ártalmatlan a diónak zöld héjából készített hajfestőszer mely a korán őszült hajnak 15 perc alatt eredeti szőke, barna, fekete vagy gesztenyeszínűt visszaadja. 1 palack dió-kivonattal K 6 és 3, 1 skatula 6 próbapalackkal 7.50. (díjtel haj-restorer K 6 és 3, dió-kivonat vagy dióalj K 4 és 2, dióep a szakal festés. K 2, dió dupla kivonat K 6 és 4, káli-eréme, glicerin szappan legfinomabb toalettszappanok a 1 kor. Rendelhető a feltalálónál:
MACZUSKI A.
Wien, III/2. Frdrbergleránde 2.
Raktárak Budapestben:
Tótok J. gyögy. Király-u. 12.
Vértességi illatsz. Kristófer s. Neruda N. drogueria, Kossuth Lajos-utca 7. Dr. Eger L. és Eger J. Révay-utca 12. Thalimayer & Seitz drogueria, Zrínyi-utca 3. Kochmeister Fr. m. drog., Hold-utca 8. Molnár és Moser drog., Koronaherceg-utca 11. Lux Mihály drog., Múzeum-körút 7. 28588

Légszesz és villamos csillárok
legelőnyösebben szerezhetőek be **Kulcsár Sándor** bronzáru- és csillárgyárban, Budapest, VI. ker., Dessewffy-u. 9—11.

WIESEL ADOLF NÁL
Váci-körút 47/a. (Podmaniczky utca sarok.)
Telefon 91—20.

Zálogzédulákat
veszek. Elzálogosított brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltok és teljes értéket kifizetem.
Singer Jakab
ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. sz. Izabella-utca sarkán. 27568

BUTOROK
háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezések, réz- és mahagóni butorok, szőnyegek és függönyök, valódi angol börgarnitúrák eladása s vétele
Wechsler Károlyné
VII., Király-utca 23. I. em. Kazinczy-u. sarok. 20521

30 koronaért
készülnek saját műhelyemben mértek után remek szabásban, finom kivitelben civatos férfiöltönyök vagy felöltők finom szövetekből. László Sándor térírszabómester Budapest, Erzsébet-körút 1. sz. I. em. V. étke posztóminták bérmentve, helyben szabásomat kívánatra házhoz küldöm. 28592

Rekord hangversenyfilmek legjobbak a világon!
25 cm. mindkét oldalon bejárható K 2.50 10 db vásárlásnál K 2.40 — Grammofonok K 25.— 35.— 50.—, 300.—, Fonografok Lyra K 7.— Fonograf hangerek K 1.30. — csakis utánvétellel **SCMUTZER TESTVÉREK** gramfon és hanglemez nagyraktárban Budapest, József-körút 26/g. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

+ Soványság +
Az egyedüli eredménytől kísért háziaszer a dr. William Hartley tanár amerikai erőtápl. pora. Soványak tartós, szép telt testidomokat nyernek. — Nőgyék remek keblet. Hat hét alatt 20 kilo gyarapodásért jutallást. Vészeségység, gyengeség, idegesség ellen és gyomorhajosoknak nélkülözhetetlen tápszer. Kitüntette: Chicago, Berlin, London Hamburgban. Készenő levelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár: Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11, II/1. Telefon 156—80.

Függőlámpa,
porcellán, üveg, díszmű-féle stb. csekély részletfizetésre. Kérjen ingyen árlapot. Ivankovits Károly, Szeged. 5913

A gyermekáldást
2 vagy 3 száma meghatározni, nagyon okos dolog és sok pénzmegtakarítással jár. Az erre vonatkozó pontos utasítást, a melyet sok ezer hálalrat beérkezett, titoktartással küldi 90 fillér magyar levélbélyeg ellenében Frau A. Kaupa, Berlin S. W. 247, Lindenstrasse 51. 28694

6 első díjjal kitüntetve!
Kállai Lajos
mórgyára BUDAPEST, VI., Gyár-utca 28. sz. Teljes jótállás külön eséplért!

Egyedül létező ujdonság!
Ezen motorok mindenkor üzemből láthatók VI. ker., Gyár-utca 28. szám.
Gépész nélkül könnyen kezelhetők.
Gőzgepek cserébe vétetnek.
Külön gazdasági géposztály Arjegyzék ingyen.

Pénzt rögtön
bulorra, zongorára, varrógépre, kerékpárra, könyvekre és kereskedelmi árukra, ha azokat száraz, tiszta raktárhelyiségekbe bizományba beraktározza
Tauber
VI. ker., Eötvös-utca 6/B. TELEFON 84—32.

Ajtók, Ablakok,
vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók.
Wiener A. utódánál
BUDAPEST, ÜLLŐI UT 123.
Telefon 62—80.
Alapított 1886-ban.

100.000
Most került forgalomba Zilaby : Agnes szakácskönyvének : 100.000-ik példánya. Ez bizonyítja legjobban a könyv használatát. Minden háziasszonynak nélkülözhetetlen. Ara szép kötésben 4.— kor. Megrendelhető: **SINGER és WOLFNER** könyvkereskedésében Budapest, VI. Andrassy-ut 10.

„Hungária” beszélő-gépek
kizárólag eredeti elsőrangú gyártmány, részletfizetésre is olcsón kaphatók,
Deményi és Társa
Budapest, VI., Király-u. 76. Kérjen árjegyzéket

DROT-KERITÉS
LEHÉRTSŐR AZ 1872. ÉVBEN ALAPÍTOTT
STADLER MIHÁLY
BUDAPEST VI. VÁCZI KORUT 43
ARJEGYZÉK DIJMENTES
MEGBIZNATO PONTOS KISZOLGALAS

Zálogzédulákat
veszek. Elzálogosított brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltok és teljes értéket kifizetem. 736
SCHILLER IZIDOR
ékszerkereskedő Budapest, Sip-utca 3. szám.

BUTOR
részletfizetésre vagy meghatározott időre, szolid árak és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. — Felvilágosításai szolgál
LISZT ISTVÁN BUDAPEST.
most Kristóf-tér 8. I. em. (Váci-utca mellett) butor-raktárban. Telefon 171—38. Több mint 500 keppel ellátott árjegyzékünket bárkinek 60 fill. ellen franko elküldjük

Tankönyveket és Segédkönyveket
vogyen Magyarország legrégebb és legnagyobb tankönyvkereskedésében
LAMPEL R.
könyvkereskedése (Wodianer P. és Fia) részvénytársaságú Budapest, VI., Andrassy-ut 24.

Itt kapható az elemi-, polgári-, közép-, felsőbb leány-, kereskedelmi- és magániskolákban s a számszólókban használt minden tan- könyv és segédkönyv a legújabb kiadásban Postai megrendelések a beérkezés napján azonnal elintéztetnek. A kiadásunkban megjelent összes tankönyvek jegyzékét kívánatra készséggel megküldjük.
LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer P. és Fia) r. t. Budapest, VI., Andrassy-ut 24.

VALOM FRANCZIA GUMMIES HALHOLYAGOK
100 g 17.25 250 g 30 Kft. 500 g 55.00
STERYL
Keményített, higiénikus, gumi-különleges szög alakú, részletek kaphatók.
NEUMAYER LIPIOT
BUDAPEST, V. VÁCZI KORUT 232. ANKERFÉNYMÁZ.

KÖZIGAZGATÁS.

Magyarország községi jegyzőire!

Felkérjük az ország összes községi és körjegyzőit, hogy minden közérdekű eseményről, amely a községi közigazgatás körében felmerül, vagy amely a községi jegyzői élettel közelebbi vonatkozásban van, lapunkat, mely a községi jegyzők érdekeit egy évtizedet meghaladó idő óta mindenkor a legönzetlenebbül szolgálta és szolgálja, lehetőleg gyorsan és kimerítően értesíteni sziveskedjenek.

Az egész napisajtóban az Egyetértés az egyedüli organum, amely úgy a községi közigazgatásnak, mint az ezzel elválatlanul egybeforró jogos jegyzői érdekeknek képviselőjét magára vállalta s ennek a feladatának oly hűséggel felelt meg, hogy a központi egyesület közgyűlései több éven át ezért köszönetet szavaztak a szerkesztőségnek.

Az Egyetértésnek ezt a rovatát ezután is ebben a szellemben óhajtjuk vezetni, hogy így a községi és körjegyzők úgy tekinthessék, mint a saját lapjukat, melyhez minden közérdekű ügyükben bizalommal fordulhatnak.

Felhívjuk továbbá figyelmüket az Egyetértés vasárnapi képes mellékletére, amelyben a közszolgálat terén kitűnt tisztviselők arcképeit kész örömmel közzéteszük, ha azokat hozzánk beküldik. A községi közigazgatásban érdemeket szerzett férfiak tisztelőit tehát felkérjük, hogy különösen jubiláris alkalmakkor az Egyetértés vasárnapi mellékletét el ne mulasztják a fentjezett módon igénybe venni.

* * *

Az „Egyetértés“ e rovata minden vasárnap jelenik meg. E rovatban közlünk egy vezércikket, amely a munkaprogram egészének diadalra juttatása érdekében azzal pontonként foglalkozik; pontonként mutatja ki az irányelvül kitűzött reformok elodázhatatlan voltát, de közlünk aktuális cikkeket is, hogy kezünkkel állandóan a községi élet fűtőerőn tartva, annak minden dobbanását érezzük. Lankadhatatlanul fogunk küzdeni a községek és jegyzők sérelmére szolgáló törvények mielőbbi törvényhozási uton leendő megváltoztatása iránt.

Készséggel adunk helyet jegyzői körökből származó, kitűzött programunk célhoz segítését előmozdító cikkeknek, még ha azok elvi felfogásunkkal ellenkeznek is, hogy így a községi és jegyzői élet hatalmas problémái magas színvonalon álló vita ellentétes érvei világításában mentül kristálytisztábban alakuljanak ki.

Készséges szíveséggel látjuk a jegyzői és segédjegyzői kar tagjait, mert célunk közös velük: a modern községi élet szilárd alapjainak megteremtése, a község szellemi munkásai anyagi és erkölcsi helyzete, valamint felelősségteljes állásuk fontossága, hivatásuk sulva közötti igazságos egyensúly létrehozására való törhetetlen törekvés.

E rovatban válaszolunk a közigazgatás bármely ágára vonatkozó kérdésekre, sőt fontosabb ügyekben ezeket illetőleg levélbeli választ is adunk. Tanácsot nyújtunk bonyolult községi igazgatási kérdések miként leendő megoldása tekintetében.

Jegyzők és segédjegyzők fegyelmi ügyeiben — az eset megismerése után — tanácsot szolgáltatunk a védelem módozataira és a jogorvoslati beadványok elkészítésére nézve.

Jegyzők és segédjegyzőknek bármily magasan állók elleni igazságos panaszának

tért adunk lapunkban; kiméletlenül ostromozzuk azokat, akik a jegyzői körökhöz tartozók ellen jogtalan cselekményeket követnek el, a méltatlanul, igazságtalanul megbántott jegyzőt mindama, legmesszebb menő védelemben részesítjük, amely védelmet módjában áll biztosítani egy tekintélyes lapnak a maga közéleti súlyánál és komolyságánál fogva.

Ez irányelvek betartására tett ígéret fejében kérjük a jegyzői és segédjegyzői kar támogatását, mert a kitűzött program valószínűleg csak egyetértő küzdelemmel, egymás kölcsönös támogatásával érhető el.

A község és jegyzője.

Budapest, április 23.

Az „Egyetértés“ zászlót bontott; sok diadalt megért zászlóját kibontotta a községi közigazgatás és ennek keretében a jegyzői állás reformálása körül vivandó lelkes harc mellett.

A községi közigazgatás és benne a jegyzői állás egyike belpolitikai életünk legemlékezőbb kérdéseinek s helyes megoldásuk a nép legszélesebb rétegei anyagi és kulturális fejlődésének mértékére nézve elhatározó befolyással bír. Magyarország népességének jelentékeny része községek keretében születik, nevelkedik és munkálkodik, azokat jóformán sohasem hagyva el, mert családi, vagyoni köteleihez hozzá láncolják, élethivatása, az anyagi élet eszközeinek megszerzése oda fűződik. Belpolitikai szempontból tehát nem lehet közömbös, hogy azok a keretek, amelyekben belül a nemzet milliós élelme, amelyen belül kell az anyagi szellemi élet javait megszerzniük, amelyekben belül folynak le az ekörül harezok, amelyek jelentős társadalmi és politikai mozgalmak gyújtópontjai, amelyeknek fejlődési iránya és mérvé az egész ország közállapotainak kialakulására döntő tényező szerepével bír, amelyekben rejlő óserő nagyot alkotni és mindent rombadönteni egyaránt képes: mennyire funkcionálnak, a kulturális — gazdasági — és szociálpolitikai igényeket mily mértékben elégítik ki, nem hagynak-e egyfelül méreteik korlátoltságánál fogva veszendőben oly kincseket és erőket, amelyek a nemzet jólét fokozása céljából mélysegeikből kiaknázandók lennének, másfelül törekvéseik iránya nem hajlik-e el a nagy nemzeti eszméktől, s valamennyien, külön-külön oly biztossággal törnek-e nemzeti ideáljaink felé, hogy a közös cél, a nemzet anyagi és szellemi felvirágoztatása iránti harezokban tagoltságuk egymástól szeparált működésük dacára is oly szerves egészet alkotnak-e, hogy valójában a nemzettest oszthatatlan tagjaiul tekinthetők.

E szempontokból a belpolitika eddigelé nem igen foglalkozott a községekkel, mert hiszen alig több, mint egy emberöltő előtt, még csak a vármegyék alkottak közjogi kereteket, míg a jobbágyközségek minden politikai jogok teljes hiányában kimerítették minimális tevékenységüket a helyi gazdasági élet sekélyes, kezdetleges szükségletei előállításában, mely tevékenységük hullámai azonban idegen partokig sohasem torlódtak.

Ma azonban már más a helyzet.

A jobbágyközségből közjogi alakulás állott elő, amelyben önálló politikai pártok szerveződnek, amelyben a kor modern eszméi sokkal rohamosabban hódítanak, semmint e hódítás arányában állana kulturális niveaujokkal, minélfogva a legtisztább eszmék, érleletlenül jutván a tömegek közé, testesülésük esetén csak romboló irányban hathatnának s már az elérésükért folyó időelőtti küzdelem is a nemzet különböző rétegei között a gyűlölség áthidalhatatlan örvényét kezdi innentul kimélyíteni, amelyben hatalmas gazdasági harezok folynak az egyre szaporodó néptömegek között a terjedelmében nem növekvő földért, feleslegzván ennek árát oly abnormis összegre, amelyen abszolút értéke oly mélyen alul áll, hogy ismétlődő elemi csapások, tartósabb pénzügyi válság a legre-

sebb katasztrófákat szülnék, amelyben az egyházi természetű terhek növekvése maholnap a közteherviselési képességet teljesen abszorbeálja; és e politikai községek ma már csak az érvényben álló községi törvény laza szálaival, csak saját, mint testüket, vagyoni ügyeiben fűzetvén a vármegyéhez: a községnek az államban való fontos szerepe feltétlenül, az állam legvitálisabb érdekeiből folyólag parancsoló, elodázhatatlan szükségé teszi oly mélyreható és gyökeres reformok létesítését, amely reformok messze túlhaladják a községi törvény kereteit s belenyulnak a belpolitika minden ágazatába.

A községi törvény reformálása, a végrehajtásra hivatott szervek hatáskörében bizonyos eltulodások eszközlése, hivatali elnevezések megváltoztatása, hivatali viszonyoknak az ésszerűség követelményeihez mért rendezése, eredményezhet javulást a községre ruházott állami közigazgatási feladatok pontosabb elintézése alakjában, de ez még nem a községi politika.

A reformmunkának, amely a községi politika jegyében indul meg:

a) fel kell ölelnie a községek kulturális intézményeit, elvül szolgálván, hogy az állam maga nevelje polgárait;

b) meg kell gátolni a parasztbirtok végtelenségig menő eldarabolását, viszont azonban lehetővé kell tenni földbirtok szerzését kisajátítási jogot is nyújtó parcellázás törvénnyel, amely egyúttal állami közvetítéssel megfelelő kölcsön felvehetőségéről is gondoskodik;

c) rendezni kell a párbétermészetű terheket, más alapokia fektetvén az egyénekenkénti megterhelés kulcsát s fixirozni nem az egyéni kötelezettség mérvét, hanem a javadalom összegét;

d) fel kell menteni a községeket az államadók kivetésével, kezelésével járó exekutív teendők alul;

e) gondoskodni kell a községek adminisztratív feladatai elláthatása érdekében oly jövedelmekről, amelyek a pótdadók emelése nélkül állanak elő;

f) meg kell szüntetni azon törvényes intézkedést, amely szerint a hét éven felüli elhagyott gyermekek gondozási költségei a községeket terhelik;

g) ki kell tágitani a községi bíráskodás kereteit, ezzel kapcsolatban bizonyos esetekben a fizetési meghagyásról szóló törvény rendelkezéseit imperatív érvényre emelni és módosítani a bírói végrehajtási eljárás alakosságait;

h) a községeket felruházni bizonyos kihágási esetekben szabályrendeletalkotási és bíráskodási joggal;

i) az önkormányzati életet intenzívebbé tenni, azt körülbástyázni oly biztosítékokkal, amelyek lehetetlenné teszik, hogy az önkormányzati élet működésére kívül álló hatóságok közegük rendelkezésszerű befolyást gyakoroljanak;

j) mindezekhez képest a községi törvény megfelelően módosítandó, különös tekintettel arra, hogy az egyes teendők végrehajtására hivatott szervek úgy szellemileg, mint fizikailag valóban képesek legyenek nagy fontosságú feladataik emberileg tökéletes ellátására.

A reformpolitika természetesen a községi jegyző helyzetét is nagy mértékben átalakítja. E történelmi multu, speciálisan magyar hivatali állás ez új községben térne vissza eredeti hivatásához, tölthetné be ama missziót, amelyre küldetett: felszabadulva az adó-exekutívák lélekölő munkájától, teljes bizalmát, szeretetét, ragaszkodását bírván népének, mint ennek szellemi vezére kibontakoztatná szárnyait, megmutathatná alkotó képességét és gazdag tapasztalatait, mély tudását, a néplelek ismeretét felhasználva: boldoggá, elégedetté tehetné népét, rávezethetné azt a vagyonosodás, a kultura útjára, köztük és velük élve, résztvevő társadalmi, társadalmpolitikai mozgalmakban, osztályosa lévén gazdasági életüknek: tudása gazdag kin-

esesházából táplálná őket, s míg egyrésztől a modern eszmék előtt megnyitná lelkiük legtitkosabb zugait is, addig másfelül józan konzervativizmusa meggátolná, hogy ez eszmék téves magyarázása az állami lét alapjait meg-rázkódthassa.

Az országban a két legfontosabb közál-lás: az ítélő bíró és a községi jegyző.

Ezt, az állás eme fontosságát kell felis-mernie a reform tervezőjének, e fontosság tu-datának kell agyában beedződve lennie, hogy helyes alapokra rakhassa művének alapjait, hogy a reform megnyissa ama gazdag erő-csatornákat, amelyek a falvakból életet, gaz-dagságot, magyarságot, fajfentartó erőt, ha-misítatlan, tiszta erkölcsöket ontanak szét az ország minden zugába, s amelyek ma bedu-gulva possadnak.

A mai jegyző, akit az utbiztostól, sőt a pénzügyortól kezdve százféle hivatal sajátít ki, akinek nincs ideje községe ügyeivel törődnie, mert százféle rubrikás kimutatást, jelentést kell órára beküldenie, amelyeket soha senki el nem olvasott, akit a modern közigazgatás burokratává tett, aki felett mindig ott lebeg a hatósági önkény. Damok-les kardja: természetesen nem felelhet meg állása magasztos hívatásának. Reformok kel-lenek tehát itt is és pedig mélyreható re-formok.

A községi élet fejlődése oly szoros, elvá-laszthatatlan nexusban van a jegyzővel, hogy senki nem vádolhat azzal, mintha mi a jegyzői érdekek, mint osztályérdekek szó-zólói lennénk; a jegyző helyzetének javu-lása egyértelmű a község erőfelfejtési képes-ségének fokozódásával, minthogy pedig ez utóbbi eminens közérdek, a jegyzők jogos ér-dekei betöltésére való rendíthetetlen törek-vésünk is közérdekből fakad.

A jegyzői állás reformálását illetőleg programunk a következő:

a) a jegyzőt kell a község élére állítani;
b) felmentendő az állami adók kezelésé-vel járó teendőktől;

c) a mai választási eljárás meghagyása mellett eltörölendő a főszolgabíró kandidá-czionális jogköre;

d) a fegyelmi törvényeknek rugalmas-ságuknál fogva jogvédelmet nem nyújtó ösz-szes intézkedései hatályon kívül helyezendők, a főszolgabíró jogköréből a fegyelmi eljárás terén a rendelkezési jog elvonandó, a fegyel-mi ügyekben az első, de nem egyes bíróság előtt a szóbeliség behozandó, az ügyvédi kép-velet lehetőségének biztosítása mellett;

e) a jegyzők részére fizetési osztályok állapítandók meg, amelyekben állása változ-tatása nélkül is részére az előlépés biztosítva van, s amely előlépés állami fizetés-kiegészítés útján történik;

f) a jegyzők a szükséges munkaerővel el-látandók;

g) minden oly állásra, mely szervezve van a községben fogalmazói teendők ellátá-sára is, csak jegyzői képesítéssel, vagy ennek megszerezhetőéhez szükséges előképzettsé-gel bíró egyén alkalmazható, az állandó al-kalmazásu kezelőszemélyzeti tagoktól négy középiskola elvégzése követelendő;

h) a g) alattiak életfogytiglan válasz-tandók, fegyelmi eljárás tekintetében a jegy-zővel egyenlő elbánás alá esnek;

i) a g) alattiak is fizetési osztályokba sorozandók és állásuk változtatása nélkül ré-szükre az előlépés állami fizetékiegészítés út-ján biztosítandó.

Ez az a program, amelynek valósítása iránti törekvést az „Egyetértés“ zászlajára írta; e program érdekeiben indul a harezra, amelyet kicsinyhíttűen elhagyni nem fog s amelynek győzelmes kivívásához munkatár-sakul kéri mindazokat, akik átérzve a köz-ségi reformpolitika helyes mederbe terelésé-nek mélyreható fontosságát, e magasztos eszél-elérésért, habár csak egy porszemnyi támoga-tással is biztosítani kívánják.

Az „Egyetértés“ e küzdelemben latba veti negyvenöt éves pályafutása alatt becsü-letes és komoly munkássággal szerzett egész

tekintélyét, akik e harezban osztozni akar-nak, akik lapunkat e jó, e legjobb ügy ér-dekében támogatni akarják, azokhoz szólunk: „Ergem kövessetek“.

A jegyzőképés reformjáról.

— Egy intervju a belügyminisztériumban. —

Nagy feltűnést keltett két év előtt egy cikksorozat, melyben az „Egyetértés“ szak-tudósítója a belügyminisztérium egyik ma-gasállású tisztviselőjével a közigazgatás re-formjáról folytatott eszmecserejéről szá-molt be.

Lapunknak ugyanezen illusztris barát-ját ezuttal a jegyzőképés várható reformja ügyében kérdeztettük meg, s ez alkalomból több fontos kijelentést tett, melyek minden-esetre megérdemlik, hogy szélesebb körben is ismeretessékké váljanak.

Tudósítónk mindenekelőtt arról óhajtott tájékozódni, hogy tényleg napirenden van-e ez idő szerint a jegyzőképés reformja? Vagy várható-e, hogy mihamarabb napirendre kerül?

Erre a válasz az volt, hogy a közigaz-gatás reformja állandóan napirenden van, és ezzel együtt mindaz, ami hozzá tartozik, te-hát a jegyzőképés is. Mindezekről nemcsak tanulmányok vannak készítve, hanem tör-vénytervezetek is, és pedig többrendbeliek, mert mintegy másfélévtized óta minden be-adványt, felterjesztést és javaslatot, ami e tárgyra vonatkozik, a legnagyobb lelkiismeretességgel gyűjtik, tanulmányozzák, osztá-lyozzák, kivonatolják és nyilvántartják. Még a figyelemreméltó szakcikkeket is, amelyek-ben valami eszmét fedeznek föl, azt is illő helyére raktározzák, úgy hogy ha a községi közigazgatásról szóló hivatalos javaslat va-lamikor elkészül, nem lesz abban egyetlen-egy szakasz sem, amelynek az aktáit fölmu-tatni ne lehetne. Ebből a szempontból tehát mondhatni, hogy igenis a községi közigaz-gatás reformjával, s ezzel kapcsolatban a jegy-zőképés reformjával állandóan foglalkoznak a belügyminisztériumban.

Tudósítónk erre megjegyezte, hogy a községi jegyzők a tíz hónapos jegyzői tanfo-lyammal általában nincsenek megelégedve, s annak újjászervezését kívánják. Így pél-dául hibáztatják, hogy érettségi vizsgánél-külieket is fölvesznek. Van-e kilátás rá, hogy ezt megváltoztatják?

A kérdezett következőleg válaszolt:

— A tanfolyamok színvonalának emelé-se határozott kívánsága mindenkinék, aki e tárggyal foglalkozik. Senki sincsen, aki örömmel és megnyugvással ne fogadná azt a törvényt, amely kimondaná, hogy a községek élére ezentul olyan tisztviselők kerüljenek, akik a középiskolát teljes eredménnyel fe-jeszték be. Én magam is emellett vagyok, mindazáltal némi óvatosságot tartok szüksé-gesnek a keresztülvitelnél. Véleményem sze-rint ugyanis meg kell várnunk, amíg ezt a reformot legalább részben maga az élet meg-csinálja. Ezt úgy értem, hogy már ma is vannak érettségizett jelentkezőink, bárha esztélyebb számban. Ezek a jegyzői pályát maguk jószántából választják, mert máshoi is kopogtathatnának, de valószínűleg számot vetnek magukkal, és úgy találják, hogy a nekik kínálkozó állások közt ezt érhetik el legkevesebb kockázattal. Ha ma kimonda-nánk, hogy ezentul az érettségi vizsgálat kö-telező lesz, mi biztosít bennünket, hogy több érettségizett fog jelentkezni, mint eddig je-lentkezett? Hiszen aki akart, eddig is eljött, és bizony elég kevesen jöttek. A kötelező érettségi után sem fognak többen jelentkezni és így megtörténhetnék, hogy a tanfolyamok népszerűsége alászállana, s ezen csak jelenté-keny összegre menő ösztöndíjakkal lehetne segíteni, sőt talán ezzel sem, hanem más egyéssel.

— Szabad kérdezem, mi az a más egyéb?

— Ez egy eszme, amelylyel előbb-utóbb

meg kell barátkoznunk. Ki kell tudnillik kü-szöbölni a jegyzői pálya alkotó elemeiből a vakszerencés. Mert ma tisztán vakszerencés dolga, hogy a jelöltből, — engedelmet a diá-kos hasonlatért — Caesar lesz-e, vagy kala-posinas. Tegyük föl, hogy egy igen tehetsé-ges, nagy szorgalmu, képzett és folytonos to-vábbképzésre diszponált fiatalember elvégzi a tanfolyamot, oklevelet kap, s azontud meg-feszített igyekezettel törekszik előre. Tegyük föl, hogy hamarosan „szerencés“ csinál, vagyis megválasztják segédjegyzővé és kap, állami kiegészítéssel ezer korona évi fizetést. Amíg egészen fiatalember, csak el van vala-hogy ezzel a nyomoruságos jövedelemmel, de pár év múlva jegyzői állás után néz, és mond-juk, ismét szerencését csinál, mert megválaszt-ják jegyzővé 1600 koronával, sőt mellékjöve-delme is van 400 korona. Ez sem lenne éppen szerencsétlenség, de ha meggondolja az a fiatalember, hogy e 2000 koronával kell neki férfikort érni, családot alapítani, gyermeke-ket nevelni, megöregedni, és vén korában 1600 koronás alapon számított nyugdíjjal megelégedni, akkor ne csodáljuk, ha a jegy-zői pályát az érettségizett fiatalemberek nem tartják kecségetető egzisztenciának. De ez csak egyik oldala a dolognak, a sebbik. A csunyábbik az, hogy ugyanez egy min-den tekintetben alatta álló, sekélyes képzett-ségű, sima modoru, de gyenge szorgalmu fiatalember, aki be tudja magát hizelegni, még rövidebb idő alatt ugyanezt a karriert csinálja, csak hogy egy sokkal nagyobb java-dalmazási jegyzőségben, ahol a jövedelem öt-hatezer koronán felül is van. Hol itt az igazság? Hol itt az elégtétel, vagy csak a re-ménye is annak? Hiszen a választás életfogy-tiglanra szól, és a jó fizetésű emberek nehe-zebben halmak, kimélik magukat segédmun-kaerők alkalmazásával, és ha betegek, für-dőre járnak üdülni, leköszönni sem igen szok-tak — szóval, a jegyzői pályát egy bizonyos, mondhatni halálos merevség jellemzi, olyan az, mint a befagyott tenger, amelyben csak szigetek vannak, de forgalmat nem találni rajta. Ebből következik aztán, hogy bárha minden megyében vannak jegyzőségek, ame-lyekből főszolgabírói állással sem lehetne ki-csalogatni a jegyzőt, (néhányik nem cserél-ne az alispánnal sem) mindazáltal a jegyzői pálya a magasabb minősítésű fiatalemberek számára nem kecségetető. Ezen változtatni kellene, és akkor mindjárt kapránk ösztön-dij nélkül is nemcsak érettségizett, hanem jogvégezett jegyzőjelölteteket is.

— Miképen méltóztatik ezt gondolni?

— Ugy hogy meg kell teremteni az elő-léptetés lehetőségét. Minden hivatali pályán van előléptetés, micsoda abszurdum öszszetett kézzel túrni, hogy a jegyzői pályán ne le-gyen? És viselni ennek az ostoba állapotnak a következményeit? Mikor az előléptetés föl-tételei önmaguktól kínálkoznak. Nézzük csak például sorba a megyéket, és vizsgáljuk meg a jegyzői állásokat, és az azokkal járó java-dalmazásokat. Látni fogjuk, hogy például Ugocsamegyében van 28 jegyzőség, Vasme-gyében 104, s a legtöbb megyében e két ha-tár közti számmal találunk jegyzői állásokat; Biharban meg éppen 200 van. Már most nem világos dolog-e, hogy a jövedelem ezekben a jegyzőségekben nem lehet egymínő? Bihar-ban vannak nyolcz-tizezer koronás jövedel-műek, hét-nyolcz-kilenczezresek, és így to-vább, egészen az 1600 koronásokig. Ma érdem nélkül, vakszerencés szerint jut a tizezer ko-ronás jegyzőség annak, akinek és néha a leg-kiválóbb erőnek az 1600 koronás. A józan észszel nem jobban összeférne az a rendszer, hogy a jegyzőségeket javadalmazásaik nagy-sága szerint összeírják, osztályozzák és ki-mondják, hogy itt is mindenkinek elülről kell kezdenie a szolgálatot, az 1600 koronánál és a nagyobb javadalmazásu jegyzőségeket csak előléptetés útján lehet betölteni, a hizi-nyos év óta már szolgáló kisebb fizetésű jegy-zők közül? Ezerhatszáz koronától a tizezer koronáig az fizetési osztályt lehet szervezni, és ki lehetne mondani a pályázat feltételei

közt, hogy egyik fizetési osztályból a másikba való emelkedésre csak az tarthat számot, aki megfelelő év óta szolgál, mondjuk minden fizetési osztályban eltöltött két vagy két és fél évet. Akinek ez a minősítése hiányos, vagy nincs meg, azt a pályázatból kirekesztik, és akkor elérnék azt, hogy az érdem, melyet valaki hosszabb szolgálattal, szorgalmas munkával, a községi közigazgatási szolgálatra való rátermettségével szerez magának, előbb-utóbb megnyerné jutalmát a jegyzői pályán is, ahol most ismétlem a vakszerencse a legfőbb kellék a boldoguláshoz.

— Nem járna ez eszme keresztülvitele nagyobb nehézségekkel?

— Annaira nem, hogy életbeléptetése végett még a községi képviselőtestületek választási jogát sem kellene a vármegyei közgyűlésre ruháznunk, ami kívánatos újítás lenne ugyan, de egyelőre talán akadályokba ütköznek, és ezért az előadásától lehetne tartani. De abban az alakban, amint fentebb kifejtettem, egy körrendelettel az egész ügyet rendbe lehetne hozni. A körrendelet első része fizetési osztályokba sorozná a jegyzőségeket, a második része megállapítaná az új választási eljárást, illetőleg köteletségévé tenné a választási elnöknek, hogy csak azoknak a kérvényeit bocsássa pályázatra, akik szolgálati éveikkel az új feltételeknek megfelelnek. A községi képviselőtestületek ilyen módon nem is jöhetnének abba a helyzetbe, hogy érdemtelennel emberrel szemben gyakoroljanak indokolatlan magyalkúságot, mert csak olyanok közül fognak választhatni, akik egyszerűen egyformán megérdemlik, hogy oda jussanak, ahova törekednek. Természetes dolog, hogy ha valamikor a törvényhatósági bizottság fogja választani a jegyzőket, ezt az elvet még sikeresebben lehet keresztülvinni, de ez nem feltétlenül szükséges. Az eredmény is bőségesen meg fogná jutalmazni a fáradságot, amivel az életbeléptetése tagadhatatlanul járni fog, mert hiszen a jegyzői állások javadalmának fölbecsülése, pontos megállapítása és osztályokba való csoportosítása adni fogna egy kis munkát. De ezzel aztán a jegyzőképesség reformját is valószínűleg örök időkre megoldhatnánk.

— Szabad tudnom miképpen?

— Ugy hogy nem kellene semmit sem tennünk, maga az élet jönne segítségünkre. Amint tudniillik kiderülne, hogy a jegyzői pályán a behozott előléptetés utján husz vagy huszonöt évi szolgálat után 6—8—10 ezer koronás jövedelmű állásokba lehet jutni, a jegyzői állások egyszerre igen kapcsolókná válnának a jogvégeztet fiatalság előtt is. Tessék csak elgondolni, hány diplomás ember, ügyvéd és más egyéb küzd ebben az országban a mindennapi kenyérért. Ezek az ezerkoronás segédjegyzői és az 1600 koronás jegyzői állást örömmel foglalják el, amint tudják, hogy az egyszerű átmeneti állapot lesz, amelyből idő múltán következően elő fognak lépni, nagyobb fizetésű állásokba. Sok előtt az a lehetőség is vonzó erővel fog birni, hogy ezen az uton a vármegyei tisztikarba is bejuthatnak. Szóval megtörténhetik, hogy a kormány egy állérnyi több költség nélkül ezzel az egy intézkedéssel nemcsak a jegyzőképesség reformját oldhatná meg hanem az egész országos közigazgatás javítását is egy csapásra megcsinálná, mert amint jogvégeztet emberek kerülnének a községekbe, ezekből olyan szakemberek válnának, akik később a megyét is jobban tudnák adminisztrálni, mint a mai hatal szolgabírák, sőt néha főszolgabírák is — tisztelet adatván a kivételeknek.

Községi közigazgatás.

Hatásköri jogszabályok és határozatok címűmel egy könyv jelent meg két év előtt, mely ugy a megyei, mint a községi közigazgatásban nélkülözhetetlennek bizonyult. Tótfi Gyula miniszteri tanácsos állította össze az igazságügyi és belügyminiszterek megbízásából; most ugyane miniszterek intézkedtek, hogy az alapvető munkánk foly-

tatálagos kötetjei is megjelenjenek és pedig a legközelebbi kötet májusban jelenik meg, 30 iv terjedelemben. Községi jegyzők öt korona kedvezményes árban rendelhetik meg a Franklin-Társulattól. A kötet bolti ára 7 K 50 f. lesz.

A jegyzők és segédjegyzők nyugdíja. A jegyzői nyugdíjszabályrendeletbe a belügyminiszter módosításokat kíván belevenni s csak azután erősíti meg. E módosítások közül legfontosabb az, hogy azok a jegyzők és segédjegyzők a vármegyei nyugdíjgyűlésnek tagjai nem lehetnek, akik oly községekben teljesítenek közszolgálatot, amelyeknek községi nyugdíjintézetük van.

A közigazgatás reformja, melyet ujabban a Központi Egyesületnek május 5-ére összehívott közgyűlése tett aktuálissá, az egész országban nagy érdeklődést keltett és a szaksajtó egyre-másra közli a reformhoz hozzá szóló cikkeket. A „Magyar Közigazgatás” ápril 24-iki számában Jánossy György fejtegeti azokat a szempontokat, amelyek szerint a reformot megvalósítandónak tartja. Az egyik szempont az, hogy a községek helyi teendőiket maguk lássák el, a törvények rendeletek és helyhatósági statutumok végrehajtásáról maguk gondoskodjanak. A másik alapelv az, hogy a községekben a végrehajtás a kivétel munkáját állami közegekre kell bízni.

E mellett a községi önkormányzatot a megyei gyámokodás alól ki kell venni, oly módon, hogy föl kell állítani a község fölé a *járásí bizottságot*. Az önkormányzat működésébe pedig bele kell vonni az állampolgárokat az által, hogy ingyen szolgálják az exekutiva terén a járás és község érdekeit.

Segédjegyzői állások. Oláhlapos, segédj. á. 1000 K ápril 30-ig. Főszolg. Magyarlapos. 2. Szakadat, segédj. á. 1000 K ápril 30-ig. Főszolg. Nagyvárad. 3. Várpalota, végreh. irn. á. 960 K feltételek növeléséig, 2—3 évi gyak., adóü. kezelésben jártasság. Közs. e. Várpalota. 4. Komlós, segédj. á. 1000 K fiz. máj. 16-ig. Főszolg. Ilosva. 5. Csendlak, segédj. á. 1000 K fiz. ápril 30-ig. Főszolg. Muraszombat. 6. Somfalva, segédj. á. 1000 K fiz. ápril 27-ig. Főszolg. Sopron. 7. Kiripolcz, (Pozsony várm.) segédj. anyakönyv. helyet. 1000 K ápril 29-ig. Főszolg. Mátyásfalva. 8. Simontornya, segédj. á. 1000 K fiz. egy szobás lakás, május 2-ig. Főszolg. Gyöngy. 9. Csokm. helyet. 1000 K fiz. 200 K mell. jöv. Elhíj. Csokm. 10. Szerb-szentmiklós, 1000 K fiz., 200 K lakp. Közs. irn. á. május 15-ig. Főszolg. helyben. 11. Kajal, irnoki á. 640 K fiz. ápril 29-ig. 12. Okéske, irnok végreh. á. 800 K fiz. ápril 30-ig. Főszolg. K. K. Felegyháza. 13. Kájár, segédj. á. 1000 K fiz. 2 K napidíj ápril 27-ig. Főszolg. Tét. 14. Szentmihályfa, segédj. á. 1000 K fiz. máj. 12-ig. Főszolg. Duna-szerdahely. 15. Nyiregyháza, segédj. á. 30 K havi fiz., teljes ellátás, szab. lakás, 120 K anyakönyvdíj és havi 10 K járlati jöv. Azonnal. A körjegyzőhöz. 16. Csátalya, segédj. á. 1000 K fiz. máj. 15-ig. Főszolg. Baja. 17. Beregszó, segédj. á. 1000 K fiz. máj. 14-ig déli 12 óráig. Főszolg. Temesvár. 18. Paks, segédanyakv. helyettes 1000 K fiz. 100 K lakp. máj. 10-ig. Főszolg. Paks. 19. Konka, segédj. á. 1000 K fiz. máj. 10-ig. Főszolg. Rshó. 20. Nagydorog alj. á. 1000 K fiz. 120 lakp. máj. 5-ig. Főszolg. Paks.

Megüresedett jegyzői állások. 1. Szegvár községi közigazg., esetleg 2 adóügyi jegyzői á. Az 1. á. fizetése 1750 K 9 egynegyed k. hold szántóf. haszna; a 2. á. fizetése 1300 K ápril 30-ig. Főszolgab. Mindszent. — 2. Apátfalva. 1. Közig. jegyzői áll. 2. esetleg adóügyi és 3. segédj. áll. Az 1. á. 800 K szabad lakás 40 öl hold föld haszna, 8 öl tűzifa. A 2. á. 1132 k. 13 hold szántó, 4 öl tűzifa, az összes járlatjöv. A 3. á. 1000 K fiz. máj 10-ig. Főszolgab. Makó. 3. Vale, jegyzői állás május 18. d. u. 5-ig. Főszolgabíróság Szelistye (Szoban vármegye). — 4. Magyarborosbócsárd körjegyzői állás 2434 korona javadalmazás, 500 K irnoktartásra, 7 öl tűzifa, április 29-ig. Főszolgabíróság Magyar-Igen. 5. Ruháregy körjegyzői állás 1600 K fizetés, 190 K lakpénz, 296 K utifalány, 108 K szolgatartás, 150 K küldönosztartás. Irodabér és fűtés 207 K. Tiszti szállásért 90 K, május 17-ig. Főszolgabíró Alsójár (Torda-Aranyosmegye). 6. Blenkeméz körjegyzői állás, 1600 K fizetés (4 községgel), uti átalány máj. 8-ig. Főszolgabírószág Nagyilonda. 7. Lesencze-Tomaj körjegyzői állás 1600 K fiz., szabad lakás, irodaátalány természetben, május 18-ig. 8. Monostorpályi nagyközség jegyzői állás 1600 K fizetés (ebből 263 K-ért 19 kat. hold szántóföld) szabad lakás, április 26-ig. Főszolgabíró Derecske.

A rovatvezető üzenetei.

Láposi. A törvényhatósági adó és az utadó fizetése alól való mentességről szóló 1908-ik évi körrendeletet egy újabb körrendelet magyarázza, melyet 8465/1910. sz. a. nemrég adott ki a belügyminisztérium. Eszerint a fenti adók alól mentesek a vármegyei törvényhatóságoknak a háztartási költségvetés terhére javadalmazott és minden olyan alkalmazottjai is, akik a vármegyei törvényhatóságok részéről egyéb jövedelmek és alapjaik terhére szabályszerűen rendszeresített tisztviselői altiszti vagy szolgai állást töltenek be. (Ilyenek például a kórházalap és az utadóalap terhére szervezett állások.) Ugyane e kedvezmény megilleti a vármegyei nyugdíjasait is. Ellenben a törvényhatóság díjainak, vagy bárminemű napidíjainak az utadómentességben nem részesíthetők.

L. H. Ennek a tárgynak egyelőre hagyjunk békét, addig mindenesetre, amíg a munkálat napvilágot nem lát. Bárminnyire biztos én abban, hogy mi lesz benne, mégis csak találgatás lenne az és számba macskát nem szoktak árulni.

Török. A cigánytelepítés ügye nem feneklett meg Söt ellenkezőleg: kilátás van rá, hogy nemsokára tárgyalásra kerül egy értekezleten. Ne feledje, hogy a mai kereskedelmi miniszter volt az, aki belügyminiszter korában a cigányok országos összeírását elrendelte s az 6 intézkedése alapján jelent meg az a statisztikai nagy munka, amely a hazai cigányoknak mult század végi állapotára világosságot derített s mint ilyen alapvető munkálatnak tekintendő.

H. O. Azt a pénzügyigazgatási bírságot meg lehet fellebbezni, de előre mondhatjuk, a bírság alól nem fog meneküdni, mert az 1885. évi 2466. sz. a. belügymin. körrendeletben benne van, hogyha valaki a pénzügyigazgatásához intézett beadványában sértő kifejezéseket használ, azt az igazgatóság saját hatáskörében dorgálással és pénzbírsággal is megtorolhassa. Ez ellen a pénzügyminisztériumhoz fellebbezhet, de megtörténhetik, hogy ott még felemelik a bírságot. Ez ügyet a közigazgatási bíróság elé nem lehet vinni.

Lándak, Nagyrév (B. Zs.) Kisvárdá (S. Gy.) kérdéseikre jövő vasárnapi számunkban válaszolunk.

DITTRICH ÉS KOMLÓS OKL. MÉRNÖKÖK
BUDAPEST, V. NÁDOR-D. 2.

VAS, RÉZ ÉS KERTI BUTOROK
GSILLÁROK LEGMODERNEBB
KIVITELBEN.
GÁZ FŐZŐK, KALYHÁK STB.
PÉNZSZEKRENYEK

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban az utóbbi huszonnégy óra alatt is az ország túlnyomó részén volt eső, melynek mennyisége a Dunántul és az Alföld déli részén 5 és 20 mm. között ingadozott. A hőmérséklet nagyobb részt emelkedett és maximuma Fiumében, meg Orkvenicán 20 fok C., minimuma Rajeczfürdőz, Árvaváralján, meg Selmezbányán 2 fok C. volt.

Prognózis a következő huszonnégy órára:

Változékony idő várható, sok helyütt esővel, vagy zivatarral és lényegtelen hőváltozással.

Állomás	Lágyomák mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Szélirány és ereje	Felhőzet	Csepelék mm.	Hőmérséklet	
						max.	min.
A-Szalóna	56,5	9,8	SE	2	1	8	9
Ungvár	56,1	5,8	SE	1	4	6	10
Kőszeg	55,8	8,0	S	1	1	1	11
Leónszék	56,5	5,8	SE	1	3	—	15
Gyalla	55,8	5,1	SE	1	4	—	13
Budapest	56,2	8,5	S	1	4	—	15
Hérvény	56,7	7,4	S	0	4	—	14
Keszthely	56,7	8,2	SW	0	1	—	11
Pécs	56,6	9,0	N	2	4	—	17
Zágráb	57,2	8,4	NW	0	3	—	10
Platze	54,4	15,1	E	0	4	—	14
Szeged	55,3	9,1	SE	1	4	—	14
Temesvár	56,9	9,4	S	1	0	—	17
Nagyvárad	56,3	10,1	E	1	0	—	15
Kolozsvár	56,0	6,4	S	1	4	—	16
Nagyvárad	55,6	7,2	SSE	1	4	—	15
Szatmár	—	7,4	NE	1	1	—	13
Eger	—	7,0	NE	1	4	—	15
Árvaváralja	—	1,8	N	0	3	—	10
Selmezbánya	—	8,4	E	0	0	—	19
Komárom	—	7,0	S	1	2	—	15
Magyar-Ovár	—	7,8	S	1	3	—	14
Sopron	—	7,2	S	1	4	—	15
Eszék	—	8,0	S	1	0	—	15
Orkvenica	—	14,2	S	3	—	—	20
Derecske	—	6,0	S	1	4	—	15
Kecskemét	—	8,5	S	1	4	—	16
Orosháza	—	9,0	S	4	—	—	16
Árad	—	9,7	S	2	0	—	17
Zombolya	—	10,1	S	2	0	—	17
Verecske	—	10,6	S	1	0	—	18
Orsova	—	10,2	S	3	4	—	19

„EGYETERTÉS”

politikai naplap.

Kiadóhivatall igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

KÜLÖNFÉLÉK.

Erdőben.

Zöld, régismert erdőket járok némán,
Lila ibolya szegi utamat
És úgy örülök, hogy eltűnt a tél már
S velem régi emlékek játszanak.

Arcomba vág a márcziusi szellő
Tavaszi mámort, virágillatot
És mint egy csápos, bívós-bájos selő
Csokolja arcom s szinte sirhatók.

Régi emlékek, tavaszi ábrándok
Átsírják lelkem, míg elmerengek,
Minden milyen ismert, amerre járok
S oly nagyon kedvesek a szívemnek.

Szép, gyermekkori rózsaszínű álmok,
Csendesen most vissza-visszatérnek...
Oh, jöjjetek csak, rég várok reátok.
A szívembe mind-mind belefértek.

Tamás Ernő.

(Hogyan élhetünk száz esztendeig.) Angliában meghalt Thomas Parr, életének százötvenkettedik évében. Mindenesetre szép kor, sőt mathuzsálemi kor. És mint Harvey, a világhírű tudós mondja, nem is kellett volna még Thomas Paarnak meghalnia, ha nem hagyott volna fel egyszerű étrendjével, amely kenyérből, sajtból és tejből állott és nem cserélte volna fel baráti körének fűszeres ételivel. Nemcsak az étrendjével hagyott fel Thomas Parr, hanem buszut mondott a pompás vidéki levegőnek s a ködös Londonba ment lakni. Mindenki élhet száz évig — mondja Lorand, akitnek most jelent meg egy könyve a „Vénülés“-ről, — ha egészséges életmódot folytat. Legbiztosabb módja a hosszú életnek, ha az ember belép a kapuczinusok rendházába, vagy beáll parasztnak. A kapuczinusok és a parasztnak nem ismerik ezt a fogalmat, hogy „gond“. Az élet örömeinek mértéktelen élvezeteire nem csábítja őket az ő egyszerű, szerény, szinte óraműre járó életmódjuk. Parasztnak két-ségtelenül több kilátásuk van arra, hogy soká élnek, mint a főhercegeknek, főképpen akkor, ha ezek komolyan veszik magas állásukkal járó kötelezettségeiket. Hogy az ember száz évnél is tovább élhet, bizonyítja a Thomas Parr esete, de voltak, akik

még néha is hosszabb életkort értek el, mint például Jenkins, aki százhatvankilenc esztendeig élt. Dr. Lorand — aki különben magyar ember — a következőkben szabja meg a hosszú élet feltételeit: Lehetőleg töltsünk sok időt a szabadban, vigyázzunk, hogy túl nagy napsütés ne érjen bennünket és mindennap tegyünk egy hosszabb sétát. Ilust csak keveset együnk és napjában csak egyszer. Táplálkozzunk főleg tejjel, zöldségekkel, tojással és ne feledkezzünk meg a vajról, a sajtokról és a gyümölcsekről sem. Legalább minden harmadik hónapban hagyjuk abba egy kicsit a húsevést s legyünk mérsékelt vegetáriánusok. Az ételt jól meg kell rágni — ez nagyon fontos és erre kevesen vigyáznak. Fürödni mindennap kell s hetenként egyszer gőzfürdőt is kell venni. A ruházatunkat olyképpen kell megválasztanunk, hogy testünk párolgását ne gátolja meg. Nyáron világos, féltűzött színi ruhákat kell viselni. A féltűzött ruhák egészségesebbek, mint a bokán felül érő. Korán feködni és korán kelni. A szoba, amelyben alszunk, legyen tisztított és csendes, az ablakokat pedig jó nyitva hagyni. A férfi alvási ideje ne legyen hat és fél óránál rövidebb s ne legyen hosszabb, mint hét és fél óra. Asszonyoknak nyolc és fél óra alvási van szükségük. Hetenként egyszer, egy teljes napon át, pihenni kell. A vasárnapot lehetőleg valahol vidéken kell tölteni. A házasság feltétlenül szükséges s ha az ember övegy marad, házassádjon meg újra. A túlságosan fűtött helyiségeket kerülni kell s jó a mértékletesség az alkohol, a kávé, a tea és a dohány élvezésében.

(Kína hadiereje.) A japánok győzelme az oroszok fölött úgy látszik Kína lakosságát is fölrázta évezredes álmából, mely most összes intézményeinek a művelt nyugathoz hasonló átalakításán dolgozik lázas tevékenységgel. Legújabb fegyveres hatalmára került a sor, amelynek kiépítése rohamos léptekkel halad előre. Így 1913-ig másfél millió katonai akarnak katonákká kiképezten zászlók alá állítani. Már eddig tizenegy teljes létszámon levő és hét kereten levő gyaloghadosztályt állítottak föl. E csapatok nagyobb része a Pekingben székelő katonai főparancsnokság alá van rendelve. A fegyvergyakorlatok is sikerültek s a csapatok minden irányban megfeleltek. A tisztakar egységek szervezése érdekében tisztképző iskolákat állítottak föl európai mintára. A vasuti hálózatot is kiépítik, hogy vele minden irányban rövid idő alatt és könnyen legyenek szállíthatók a csapatok mozgósítás esetén. A haditengerészet fejlesztése is előre halad. Eddigél

állítólag már három páncélos csatahajót, több gyorsjáratau naszádot és torpedó naszádosztályt beszájtottak vízre. A közel jövőben pedig négy csatahajó, nyolcz-tíz kisebb páncélos hajó és több torpedó-naszádosztály kerül építés alá. E mellett a nagyobb folyamok torkolatánál erősségeket építettek az ország belsejébe esetleg betörni szándékozó ellenség föltartóztatására, több helyen pedig hadikikötőket létesítettek.

(Törvény a madárdísz ellen.) Amerikában, vagy legalább is az Unió Newjersey államában a madarak ékes tollazatuk miatt nem fognak többé áldozatul esni a női hiúságnak. Hadelife passai képviselő törvényjavaslatot nyújtott be Newjersey állam képviselőházához. A törvényjavaslat értelmében két évig terjedhető börtönnel sújtható minden olyan asszony, aki Newjersey államban madárdíszítésű kalapban jelenik meg az utcán. A törvényjavaslatot, amelynek bevallott célja a madarak megvédelmezése a Chantecler-láz veszedelmei ellen: harminczhárom szavazattal tizenegy ellenében, már el is fogadta Newjersey állam képviselőháza. A newjersey-i asszonyok most óriási küldöttséget akarnak meneszteni az állami szenátushoz és a kormányzóhoz, hogy a törvény végleges elfogadását megakadályozzák. Az asszonyok főként azzal érvelnek, hogy ők ugyis Newyorkból, vagy más távolabbi és más állambeli városokból hozták kalapjaikat és így a Newjersey állambeli díszmadarakat nem fenyegeti veszély. Valószínű azonban, hogy hiábavaló lesz az asszonyok minden erőlködése, mert elfogadott törvényjavaslatokat csak igen nagy okok miatt szokott visszautasítani az állami szenátus. Ha pedig az állami szenátus elfogadja: akkor a kormányzó sem meri megtagadni a szentesítést.

(Virágok az automobilban.) A virágok alkalmazásának százféle módja van s róluk szabályt írni aligha volna lehetséges. És a virágról azt mondják is, hogy a bölesőtől a sirig kíséri az embert, miért ne kísérhetné őt kocsijában vagy automobiljában is? A virágkedvelőknek ezt az új fajtáját az automobiltulajdonosok hozták legutóbb divatba. Még pedig úgy, hogy a zárt automobilok jobb- és baloldala egy-egy kristálytiszta üvegből készült virágtartót helyeztek el, amelybe a legkedveltebb virágaikat helyezték el. És tán mondani is felesleges, hogy az automobil virágtartójába helyezett virágok egy kis életet, egy kis poézist vittek magukkal s e példán felbuzdulva, bizonyára több automobiltulajdonos fogja a virágoknak illetően felhasználásával automobilját kedvesebbé, vonzóbbá tenni.

A KIS MISS

— Regény két kötetben. —

IRTA: B. M. CROKER.

65

Ezalatt különböző fogatok érkeztek a bentülők pedig mind a szomszéd birtokosságából kerültek ki. De azonkívül Bolleék is nagy csapat vendégséggel érkeztek. Lady Brown és Fane lelkész még mindig a függöny mögött szaladgáltak, itt valamit igazítva, ott valamit helyre tolva, mialatt a tömeg várakozásteljesen bámulta a Baldwin őrnagy által szállított pálmákat s egy függönnyt, amely körülbelül félméterrel volt keskenyebb és nem fedte be teljesen a szinpadot ezáltal az előkészületek egy része a nagy nyilvánosság előtt folyt. Így tehát a várakozási idő új, szokatlan ingerrel járt, mert kezek, lábak, szoknyák, létrák lettek láthatóvá, amin a nézők pompásan szórakoztak.

A függöny maga valami nagyon rejtélyes, titkos látványt nyújtott, az emberek nem tudtak belőle kiokoskodni, mi lehet. Némelyek azt hitték, hogy egy norvég fjordet ábrázol, mások ismét azt gondolták, hogy vihart a tengeren ábrázol, ismét mások úgy vélekedtek, hogy a függöny fordítva van feltéve. Mielőtt azonban végérvényesen meg tudták egyezni, a függönnyt lassan felhúzták s ekközben mrs. Preedy legszebb pálmáját is felvontatták.

Ezen a kis incidensen hamar segítettek és a szinpadon csinos látvány tárult a nézők szemei elé. „Három leány Leából.“ — A két Fane-leány és Ella ábrázolták a bibliai leányzókat, a hajuk toronymagasra volt fel-tüzve s csinos fehér empire muszellin-ruhájukban bájosan festettek. Igaz, hogy a ruhák kelméje eredetileg három muszellin-függöny

volt s mrs. Bellamy tulajdonát képezték. A három selyemsál is, ami a derekukat körülövezte, szintén fentnevezett hölgyé volt. A három hozzátartozó gavalliert, akik egy falon át áthajolnak a leányzókhöz Prentiss kapitány, Bellamy Tomi és Fane George ábrázolták. A férfiak ruházatát magas térden felül érő eszima, barna hársónadrág, frack és tarka mellény képezte. Az egész kép igazán bájos volt.

A következő kép „három aggszüzet“ ábrázolt. Kötés, pápaszem és fejkötő volt a kosztium. A hozzavalók két macska és egy papagály, amit a falubeli fűszeres volt szives idekölesőzni. Igaz, hogy a papagályszerepen kívül egyre azt rikácsolta: „papa“, „mama“ s valóságos segélykiáltásnak hallatszott — de a közönség annál jobban mulatott.

Ezután következett „Eleanor királynő és Rosamunda“. A magas, hegyes, rózsaszín kelméből és ezüst papirból készült fejdísz nagyon jól festett. Mrs. Bellamy pedig az orvoságos üveggel, ivópohárral és fekete parókájával, melyet pappendekli korona díszített olyan gonosznak látszott ahogyan az a mesében meg van írva.

Egy kis szünet következett, mielőtt az ugynevezett függöny felgördült, mert most következett az est fénypontja. „Pygmalion és Galatea“. Ez a kép tényleg nagyon szép volt és az első sorokban a tetszés moraja zúgott fel, ami a hátulso sorokban csak folytatódott. Movbray Ella a gondosan redőzött tapadó csalánkelméből készült lepelben, puderos hajával és karjaival igazán szoborszerű látványt nyújtott. Pygmaliont Baldwin őrnagy ábrázolta, aki önként ajánlotta fel magát a szerepre s azzal okolta meg hogy egy indiai állomáshelyén már játszotta ezt a szerepet meglehetősen sikerrel.

Augusztá eleinte tiltakozott és ellenkezett s más fiatal leányokat ajánlott a Galatea

ábrázolására, s azonkívül néhány ostoba, aggodalmas megjegyzést tett.

— Egyáltalán nem egyezem bele, hogy Ella meztelen lábakkal szerepeljen! Igazán illetlen dolog, okvetlen harisnyát kell felvennie.

— De egy szobornak nincsen harisnya a lábán, ellenkezett mrs. Fane és különben is Ellának igazán szép lába van.

— Nos, ha a hugomnak okvetlen ilyen csápos szerepet kell játszania, akkor legalább azt kívánom, hogy Pygmaliont másvalaki adja, egy nős férfi.

Általános felháborodás követte ezt a kijelentést. Az egyedüli férfiak, akiket számítani lehetett a lelkész és Bellamy őrnagy volt.

Az őrnagy meglehetősen gömbölyű volt a lelkész pedig olyan kopasz, mint egy strucc-tójs s amellet nagy pátriarka-szakállja. Így tehát szegény Augusztának bele kellett nyugodnia az általános véleménybe és végig nézni, hogy az ő barátja, mint hősszerűen ott térdel csinos mostoha nővére csupasz lábainál. Baldwin őrnagy nagyon impozáns Pygmalion volt; azt beszélték, hogy a jelmezt Londomból hozatta, ámbar a szabály ellen volt, mert a többi szereplő függönnyt és pappendeklit használt jelmez gyanánt.

A kastélyok kritikus közönsége a tökéletlen függöny és más egyéb kis hibák megpillantásakor nevető göresöket kaptak, most elhallgattak meglepetésükben. A két ábrázoló teljesen mozdulatlanul állt és igazán gyönyörű volt.

„Ki ez a leány?“ Kérdezték mind egyszerre. „Hiszen elragadó! Ez a báj! A klasszikus arcél! Milyen pompás, dus haj! Ha ez mind valódi!“ Miután ide-odakérdezték, sutfogtak, végre megállapították, hogy ez a bájos teremtés a legfiatalabb miss Movbray.

(Folyt. köv.)

A modern ember magány

Írta: Schiffter Ilona.

Uram!

Ugy tetszik, mintha egy kissé haragosan váltunk volna el. Hiába, ebben a dologban nem értjük egymást. Tudja, hogy mennyire becsülöm önben a gondolkodás bátorságát, azt a markáns egyéniséget, mely szinte sértően éles, néha igazságtalan, de mindig egyenesen előre tör. Ön nem tartozik a kellemes írók közé, de talán igaza van: jobb lehet a hasznos írók közé tartozni. A zivatar goromba egy kissé, nem is jár mindig jó helyen, de azért tudja ő, mit csinál... Kevesen vannak, akik olyan hevesen izgatnának a gondolkodásra, mint ön. Az ember keresi a nevét az ujságban, hogy belékössön, ég a harci kedvtől s örül a vitának, a mérgelődésnek és annak

az igazságnak, mely föl-fölvillanik ebben a küzdelemben, mint tiszta fegyverek élén a napsugár. Mindegyikünk meggyőzi a másikat valamiről, aztán békét kötünk. De ma csuf vereséget szenvedtem, — igen, ön nagyonis jól védelmezte azt a munkáját, melyen összejördültünk. Ujra azt bizonyította, hogy egy erős, fejlett értelmiségű embernek joga van különválni a fajtól, csupán a saját gondolkodásának élni és minden érzelmi köteléket szét szakítani ezzel a szóval: egyedül akarok lenni. «Cogito!» — hallottam a büszke kiáltást és elnémultam. Bevallom, hogy dermedt voltam, mint szegény öreg Ádám, akit Lucifer fölkapott a magasba. De egy nőt nem lehet büntetlenül *elremíteni*, uram, — mi beszélni akarunk. Lássá, a boszu legfőljebb huszonnégy órát késik... Ne gondolja azonban, hogy annak a leánynak az érdekében beszélek, aki

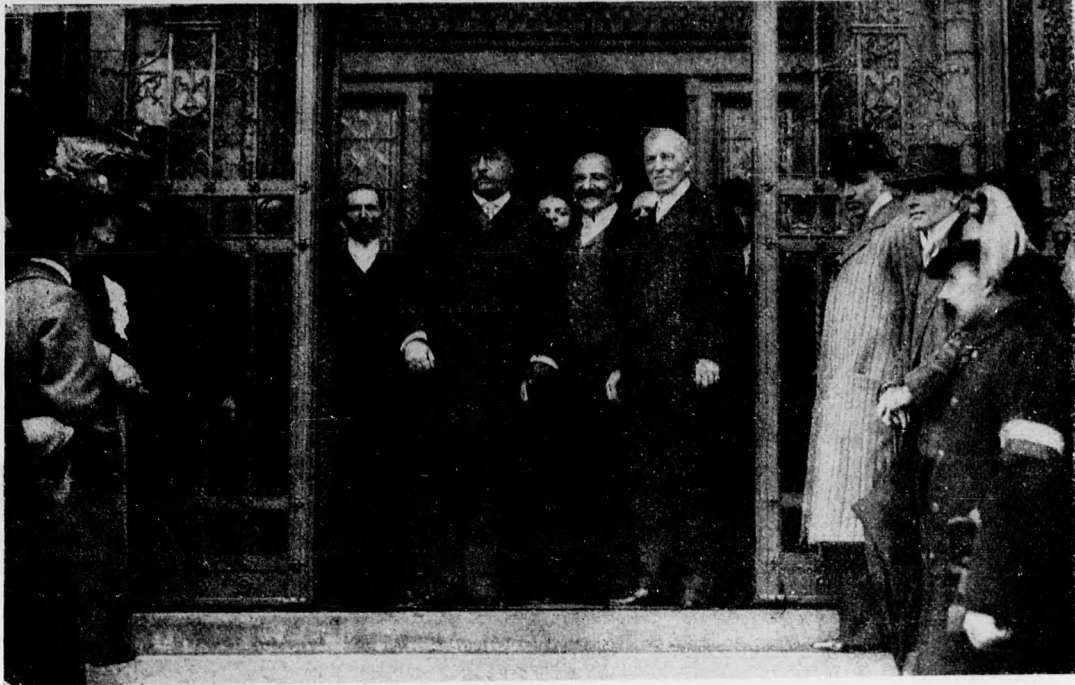
nek azt mondta: egyedül akarok lenni. Jobban szeretem az igazságot, mint amennyire őt sajnálom s végre is, az a leány meg fog vigasztalódni, de az igazság soha sem nyugszik belé, hogy a jó barátai mellőzzék.

Ugyebár, azon kellene kezdenem, hogy nem vagyok filozófus? De hiszen ön ezt tudja. Nő vagyok, — akiben többnyire egy-egy érzés indít meg egy gondolatsort. De ejtsük el a módszer kérdését, miután ön ugysem beszél tudóssal. Szívesen elismerem, hogy az első gondolatom nagyon naiv volt. «Hogyan? — kérdeztem magamtól — szabad ilyen szivtelenül önzőnek lenni?» Előttém volt az a kép, amit olyan erőszakos, kemény vonásokkal rajzolt meg. Egy férfi, aki megtagadja a fáját — és miért? Nem Diogenes ő, nem Timon, nem a karthauzi, hanem egy fiatal, sértetlen, egészséges lélek, aki egy szép napon

Roosevelt Tivadar, az amerikai köztársaság volt elnökének magyarországi utazásáról.

Az ex-elnök meglátogatta Apponyi Albert gróft eberhardi kastélyában. Fenti képünkön a házi gazda, Roosevelt és a Budapestről lerándult ujságírók társaságában a cseklési állomás épülete előtt látható.

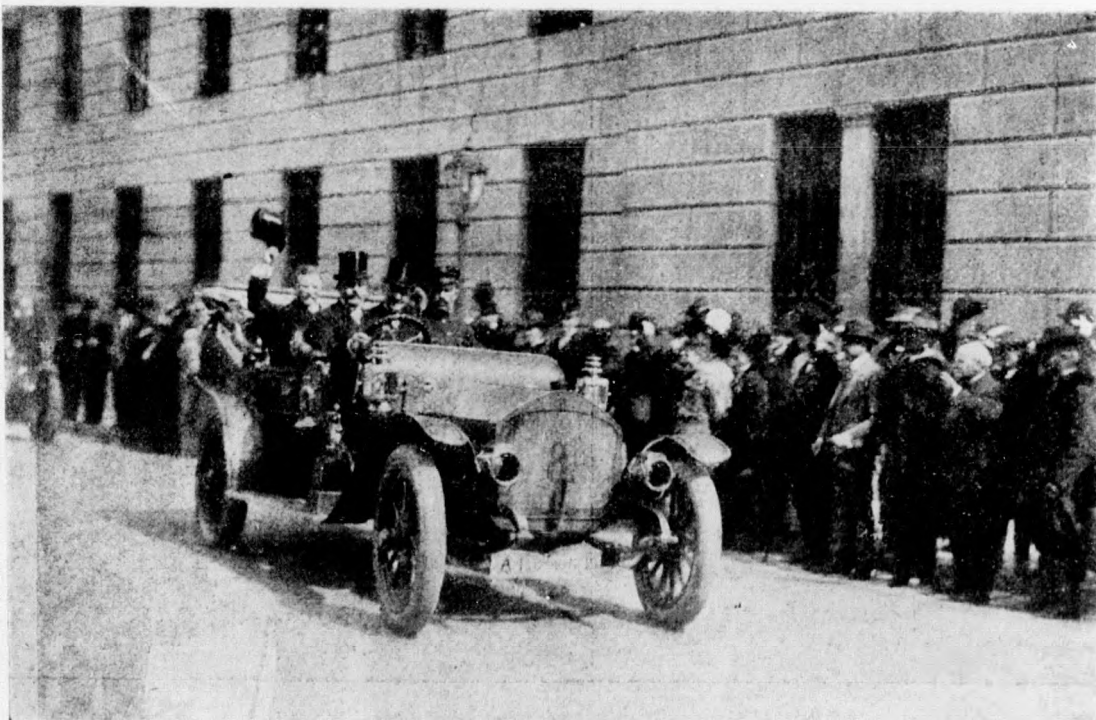
Roosevelt Tivadar látogatása a magyar képviselőházban.

Az ex-elnök, Zlinszky István volt országgyűlési képviselő, a képviselőház háznagya társaságában.

Roosevelt látogatást tesz a miniszterelnökségen.

Az ex-elnök automobilját gróf Szapáry Pál vezeti és éppen elhagyni készülnek a miniszterelnökséget.

Roosevelt automobilon József Ágost főherceg palotájából, ahol látogatást tett, lakására tér vissza.

fölfedezi, hogy magasabb rendű valaki s ennél-fogva önmaga iránt való kötelessége különválni az átlagemberek tömegéből. Elhatározza, hogy magának fog élni, hogy valami képletes hegycsúcsra költözik, ahol társalkodni fog az isteni én-nel s tanulmányozni fogja ezt a hangyabolyt ideleln, az összetartozás minden érzése nélkül, mátlól fogva ő a tiszta gondolat, — egy remekmű, mely önmagáért van. «Ez a felsőbb ember típusa — mondta ön — így kell élni».

«De hát szabad így élni?» — kérdeztem én meglehetősen bátoritanul. Fülemben csengtek az ön erélyes állításai, amelyek — bevallom csábítóan hangzottak. Szerettem volna azt mondani, hogy az eszünk okvetlenül téved, mikor a szívünk kegyetlen, de aztán eszembe jutott, hogy ön mosolyogna ezen és én is mosolyogtam. Igaza van, ne bizonyítsunk a credoval. Majd az leszek, aki szoktam lenni: az ön patogó ellenzéke, aki elég rosszul ért a stratégiához, épp úgy, mint a rendszeres czáfolás-

Gróf Szögyény-Marich László,

valóságos belső titkos tanácsos, a monarchia berlini nagykövete, a király legutóbb grófi rangra emelt. Képvénkőn a nagykövet leányai társaságában magyarországi csóóri kastélyának terraszán ül.

hoz, de becsületes meggyőződéssel harcol, egészen át van hatva valamitől és nem nyugszik, amíg el nem jut az igazsághoz — ha úgy egy kissé toronyirányban is. Tehát harmadszor is megkérdezem magamtól: «Szabad-e így tenni?» S az eszem így felel (mert most már csak ő vele akarok beszélni): «Szabad, ha a helyzete csakugyan kivételes». Azt hiszem, ezt a feltételt ön is elfogadja a vitatkozásunk alapjául, hiszen az ön kiinduló pontja ép az a meggyőződés volt, hogy a helyzete kivételes.

Tudom, uram, hogy önt mindig komoly okok vezeték s azt is megérzem, hogy egy problema előtt áll. De mintha ismerős arczot látnék... Igen, azt hiszem, hogy ezzel a problémával mindnyájan szembekerültünk. Jussanak eszébe az olvasmányaink, melyekből effélé közös birtokot csináltunk, — persze azért mert jól esett rajtuk egy kicsinyt összekapni. Rendesen eltért egymástól a véleményünk, de valamiben mindig megegyeztünk. Mind a ketten észrevettük a nagy, jellemző vonásokat, az utolsó alakulást, a mai nap színeit. És többször beszélünk róla, hogy az irodalomban efféle jelszóvá lett, hogy: egyedül. Jussanak eszébe a barátaink, akiknek a lelki életét elég jól ismerjük. Nem vesz-e észre ő

bennük is egy hasonló, közös motivumot? És gondoljon az életre, erre a nagy, mozgó tömegre, figyelje meg elfogulatlanul az utolsó mozdulatát. Százezer hullám torlódik fölfelé... hová indultak? Egy büszke és szomorú kiáltás tör ki a gondolkodók ajkán: egyedül!

Ez nem az ön ügye, uram, — ez az emberiség ügye, — vagy ne beszéljünk nagy szavakat, mondjuk úgy, hogy a modern emberé.

Hígyje el, hogy majdnem mindig tévedünk, mikor azt hisszük, hogy a helyzetünk kivételes. Nem, — a helyzetünk akkor sem kivételes, mikor magányosan vagyunk, — mert nagyon sokan vannak magányosan. Az idő vissz bennünket, mindnyáján elérkezünk ugyanazon állomáshoz, — ez az egész. Mit jelent ez a hatalmas kultúra az egyéniségnek, mely minden téren keresztül hullámzik, mit jelent ez a lázas törekvés, új stílus, új technika után, mit jelent ez a folytonos különválás? Azt, hogy a kor parancsol, hogy eljutottunk a fejlődésnek egy újabb fokára, ahol a lélek teljesen szabad, egyéni formában bontakozik ki, szinte óriási benső távlatlalt, de a rokonság kötelékei meglazulnak. Ádám megint elért valamit, amire vágyott és megint megfizet érte... Nézzen körül, uram: sokan vannak a száműzöttek! Ugy tetszik, hogy akik tömegpszichológiával foglalkoznak, mind belésemek egy tévedésbe, — abba, hogy azt a tömeget, mely speciális vizsgálataik közben, mint egyetlen óriási indiividuum áll előttük, sohasem bontják szét egyénekre. Pedig a *kar* hangulatát csak akkor értjük meg, ha benézünk minden hajlékba. Fáradtak vagyunk, mint az «arbiter elegantiorum». És a szívünkben egyre az a megdöbbentő refrain hangzik, — igen: a mindnyájunk szívében. Egyedül! — mondjuk magunknak — néha közömbösen, néha könnyelműen, néha büszkén, néha kétségbeesetten. Ugy látszik, mintha a barátság és a szerelem is elvesztette volna az illatát: nem hiszünk többé az összeolvadásban, — nagyon sokat gondolkoztunk. Csupán egy érzés virágzik bennünk, épúgy, mint a tuffinomult rómaiban: az esztétikai gyönyörködés. Ez megfér önmagunkban, még beszélni sem muszáj róla. Mert mi rösteljük a megindulásainkat, — talán szeméremből, talán hiúságból, talán mert olyan szkeptikusak vagyunk. Csak a költő szólja el magát, ő az örök gyermek, aki hazavágyik s elének állítja a történeti multat: a családot és a mosolygó kis házat. Ezek az álomképek nagyon jól megmagyarázzák, hogy meddig jutottunk el a pályánkon és azt is, hogy miért szenvedünk.

— Igen, egyedül vagyunk és önmagunkban kell kárpótlást keresnünk. Elmerülni egy problémában, mely a lelkünk színeit viseli, benső viszonyba lépni a saját énünkkel, fölfelé törekedni önmagunkért, — mindehhez jogunk van. De kérdés, hogy nincsenek-e a szabadságunknak határai, hogy jogunk van-e teljes magányhoz? — Teljes magány... talán előbb azt kellene kérdeznünk, hogy van-e ilyen? Mikor ön kirándult a hegyre, bizonyosan hitt benne, hiszen azt kereste, a teljes magányt. De nem csalta-e meg önmagát? Győzzön meg engemet arról, hogy igazán a hegyen él, — egészen, mindig, fentartás nélkül és én elhallgatok. Most már nem is azt mondom, hogy ez nagyzás, vagy korlátlan önszeretet, hanem csupán azt, hogy lehetetlenség. Olyan egyszerű az egész, de a szellemes emberek néha bámulatos makacssággal kerülnek ki az egyszerű dolgokat. Meg tud ön lenni a társadalom nélkül? Ha igen, úgy tegye meg, de becsületes következetességgel. Mert elfogadni a modern élet minden előnyét s nem adni érte semmit az embereknek, annyi volna, mint hitelből élni mindvégig — ez nem méltó önhöz, nem méltó egy filozófushoz. Nem az eredetünk köt bennünket a fajhoz, hanem a legbenső egyéniségünk, a leg-sajátabb igényeink. Az élet fölött maradni abszurdum, annyi, mint az életen kívül állni. Ez egy emberfölötti bravur, egyikünk sem képes rá. És ha nem: van-e jogunk az abszolút magány álláspontjára helyezkedni, erre a mértani pontra, amelyen semmikép sem férünk el? Az ön programja kivihetetlen, uram és ha meg akarja valósítani, hazug alapon ren-

Roosevelt a miniszterelnökség palotájából jövet automobilon.

Roosevelt látogatása Bábolnán.

Képpünkön látható, amint gróf Serényi Béla földművelésügyi miniszter Roosevelt Tivadart a bábolnai igazgatósági épületbe vezeti.

A bábolnai ménes egyik legkiválóbb arabs lovát vezetik Roosevelt elé.

Roosevelt Tivadar a kereskedelemügyi és földmivelésügyi miniszterek társaságában a bábolnai igazgatósági épület elé ér.

Roosevelt Tivadar látogatása Bécsben.
Az ex-elnök Aehrenthal külügyminiszterhez megy villásreggelifre.

Roosevelt fia: Roosevelt Kermít Bécsben a Hotel Krantz előtt várja atya visszaérkezését a szállodába.

dezi be az életét. Igen, be kell ösmernie, hogy tévedett, hogy rokonai vannak, akiket nem hagyhat el, mert becsületbeli tartozások fűzik hozzájuk.

Igaz, hogy a családja ágai messze elhajlanak egymástól és ön egyedül járó, idegen alakokkal találkozik, de éppen ez a hasonló sors, ez a közös magány köt össze bennünket, mert a természet nem hagyja szétszakadni azokat, akik az övéi.

Ime, egy sugár és ez keresztülvilágít az egész életen. Mindeddig csak egy oldalról. Ön kitűnően tudja, hogyan gondolkozik a tömeg, mikor valami erős szuggeszzióra egyetlen fej lesz belőle, ösmeri a viselkedését a banális együttlétben is, de azt nem kérdi, hogy mit érez, midőn szétszlik és külön-külön magára eszmél. S így nem tudhatja azt sem, hogy mennyi jogosult ambíció, mennyi nemes küzdelem, mennyi igazi tagikum van a földön. Vallja be, hogy lenézi az embereket, — de miért? Mert az ön esetje alól egy színben kerül ki valamennyi s nem igen lát egyebet, mint hosszú sorát a strébereknek, az együgyűeknek és a képmutatóknak. Kedvenc szava az átlagember; lássa: ez a szó az ön tévedése! Kik azok az átlagemberek? Ha nem csalódom, mindenkire ezt szokás mondani, aki nem tervez egy Szt. Péter-bazilikát vagy egy Lear-királyt, — vagy, akit nem hívnak a mi nevünkön. A húság találta ki ezt a szót s ép oly üres, mint aminő arrogáns. Ha vannak átlagemberek, azoknak a száma nem lehet sokkal nagyobb a puposokénál. Próbálja meg kiválasztani az ismerősei közül azokat, akikre raillik ez a szegénység uniformisa, — tudom, hogy egytől-egyig olyanok lesznek, akikkel felületesen érintkezik, akiknek lelki életétől távol áll. Középről nézve csaknem mindenki találni valami egyén kiválóságot, habár a szónak szerény értelmében is, — valami, ami visszatart tőle hogy, csak amolyan hangyabolynak nézzük az emberiséget. Dehát persze, valamivel kevésbé kell hódolnunk az egyéniségkultusznak, hogy észrevehessük a mások egyéniségét. Ön semmit sem kérdez, uram; talán nem akar gyermek lenni? Pedig a gyermekek nagyon jól tudják a módját, hogyan kell tanulni.

Kérdezze meg az embereket: nem érzitek-e ti is azt, amit én, — nem termette meg a ti lelketek is az én gondolatomat? Ezer visszhangot fog hallani, de kérdeznie kell, mint a Grál-lovagoknak. Feledkezzék meg egy kissé magáról, hajoljon közelebb hozzánk, — hiszen nem ösmer bennünket. Milyen ez a mi életünk? — Észre kell vennie, hogy nagyon komoly, hogy a szemekben szomorúság ül. Nem akar-e ráösmerni a saját történetére? Ez a sok ember hasonlóan gondolkozik, mint ön — legföljebb egy kissé másképp érez. Igen, többé-kevésbé magányos lelkek vagyunk mindnyájan. A fejlődéssel mindig nyerünk, de érzékeny veszteségek árán. A mi veszteségeink nagyon is szembetűnők.

Elhagytunk egy virágzó földet, melynek a képét nem feleltük el. A szellemünk új birodalmat fedezett föl, de észak felé. Az utolsó alakulás megviselte az egészségünket, — még ezután kell magunkat összeszedni. A szenvedélyeink könnyen hervadók, a könnyelműségünk szomorú, a hitünk csak hangulat, a reményünk mesterséges illúzió, a bizalmunk nagyon okos. Szent Pál mondja valamelyik levelében az első, nagyszabású keresztényekről, hogy: szomorúak és mégis mindig örvendzők. Fordítsuk meg ezt a mondást és elég jól jellemeztük önmagunkat.

A modern ember hasonlít egy kissé Sienkievic Petroniusához, aki az új vallásra azt mondotta: «Mindez nagyon szép, de nem nekem való!» Nincs erélyünk; époly kevésbé tudjuk magunkat vezetni, mint alárendelni, — vizsgáltuk a jelent. Fölfedeztük az egyéniségkultuszt és azzal együtt a kételyt, a fáradtságot, a szomorú titkolódzást. De ezek az árnyak talán mulékonyak, — hiszen az eszméknek is megvan a maguk reggele, a harmonikus kifejlődés, a teljes ragyogás azután következik. Tekintsük át az egész láthatárt. Ugy tetszik, mintha két ellenkező áramlat tartana egymás felé. Az egyiket a művészet, a gondolkodás indítja meg, a másikat az eleven élet. Az előbbi

A turfamocsárban.

Írta: A. L. Kielland.

Magasan a mező felett egy vén, okos holló lebegett.

Még sok mértfölddel tovább akart jutni, nyugat felé, egész a tengerpartig, hogy kikaparjon egy disznófület, melyet ott valamikor régen, jobb időben elásott. Most késő volt s nagy a hiány az eleségben.

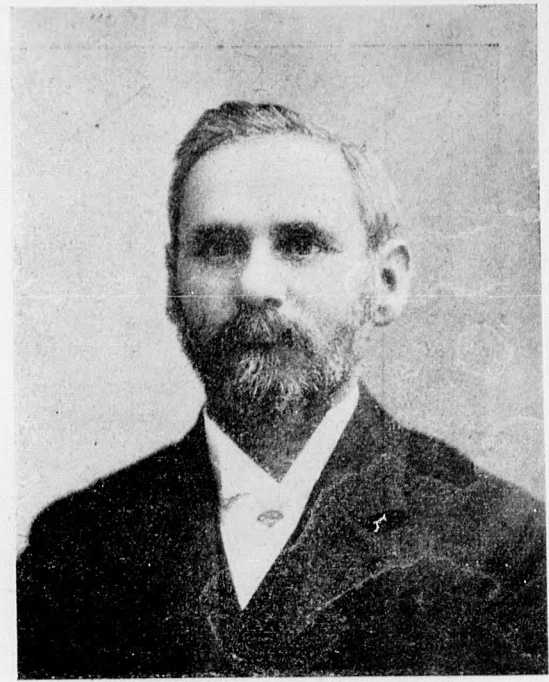
maróti Fürst László,

kir. tanácsos, a Fürst Jakob és fiai kartonnyomó ipar és textil kereskedelmi részvénytársaság alelnöke, aki tíz évig töltötte be nagy sikerrel a magyar kereskedelmi csarnok alelnöki állását. Ebből az alkalomból az egyesület megfestette alelnökének arcképét, amelyet a napokban lepleztek le.

Benkő Kálmán,

a Magyar földhitelintézet igazgatója, akit a napok Ófelsége magy. kir. udvari tanácsossá nevezett ki

Hajnal Vilmos

min. osztálytanácsos, a kereskedelemügyi miniszterium egyik legkiválóbb tisztviselője, aki e napokban elhalt bátyja holttestének exhumálása végett Pakracba utazott. Ott érte az a gyászos hír, hogy sógora hirtelen meghalt. Ez a sürgöny annyira felzúgatta, hogy nyomban szívzselhűdés érte és meghalt.

teremtette meg a lélek magányát, az utóbbi, mintha az ellenkező célra törne. Az állami és társadalmi intézményekben, magában a politikai életben is a nagy közösség, a nemzet, a faj, az emberiség érdekeit kezdik mindjobban hangoztatni. Mi ez? — átesapás a tulsó oldalra, izgatott reakció? Nem! — ez az eszme kifejlődése. Minthogy a jelenünk, az utolsó meggyőződésünk az egyéniségé, kikiterjesztjük a gondoskodásunkat mindenkire. Megtisztítjuk a kultuszt az igazságtalanságtól és nem leszünk többé betegek. Most az a bajunk, hogy tulságos fontosságot tulajdonítunk önmagunknak; — ha megtanuljuk tisztelni a kicsiny embereket, majd megkönnyebbülünk. Azt hiszem, Renan mondja valahol, hogy a szomorúság forrása az önzés. Igen! — a szenvedéseinket legnagyobbbrészt a hibáink okozzák, de abban is van valami jó, — ez a gondolat megtaníthat újra hinni. Ma fáradtak vagyunk, de előttünk van a holnap. Önnek nincs igaza, uram, ön el akar maradni, — mi pedig tovább megyünk. Reá fogunk jönni, hogy a nagykorúságunkkal nem veszítettük el a családjunkat, csak más viszonyba léptünk vele. Talán ezután is egyedül leszünk, de a magányunk majd átmelegszik, kapcsolatba lép az étellel és termékeny szigetgé válik. — Egy erős érzés vezetése nélkül hiába keressük az igazságot, — akik hinni tudnak, azoké a jövő!

Ha a láthatáron feltűnik egy holló — mondta Brehm apró — akkor csak hátra kell fordulnunk, hogy a másikat is meglássuk.

Am az ember sokáig és figyelmesen kémlelhet az irányt, melyből a vén, okos holló jött — az bizony egymagában volt és

szeme követte, amin a vén madár módfelett bosszankodott.

Évről-évre több és nagyobb lett ott lenni a zöld és sárga sáv. Darabot darab után kikaparcelláztak a mezőből; ezeken apró házak keletkeztek piros cseréptetővel, alacsony kéménnyel és sűrű turfafüsttel — mindenütt emberek és emberi kezek munkája!

Eszébe jutott, hogy ifjkorában — annak bizony már jó egynéhány tele — hogy ifjkorában itt ép elegendő hely volt egy derék holló és családja számára hosszan elnyúló, végtelen mezőségek, kölyöknyulak és apró madarak óriási tömegben, lenni a parton dunnaludak, melyek gyönyörű nagy tojásokat tojtak — szóval annyi és annyiféle inyenczalat, amennyit az ember csak kívánhatott.

Most azonban ház házhoz sorakozott itt, aransárga vetés zöld réttel váltakozott s eleségben akkora volt a hiány, hogy még egy tisztos vén hollónak is mértföldekig kellett repülnie egy rongyos disznófül kedvéért.

Az emberek! — Igen, az emberek! — A vén madár ismerte őket.

Az emberek közt nőtt nagyra, még pedig olyanok közt, kik nemük legfinomabbjai közé tartoztak. A ragyogó kastély udvarán, ott, a

Dr. Heteés Antal

ügyvéd, székesfővárosi bizottsági tagnak, valamint törvényes utódainak Ófelsége a magyar nemességet a «galgóczi» előnévvel adományozta.

Heteés Mór

kereskedelmi tanácsos, a Bettelheim Miksa és társa budapesti cégé beltagjának, valamint törvényes utódainak a hazai ipar fejlesztése körül szerzett érdemeiért Ófelsége a magyar nemességet a «galgóczi» előnévvel adományozta.

magára maradt. És anélkül, hogy bármivel is törődött volna, erőtejes, szénfekete szárnyaival némán szelte az esővel telített sűrű levegőt, nyilegyenesen nyugatnak tartva.

De miközben lassan és megfontolva haladt a maga légi útján, az alatta elterülő táj kutató

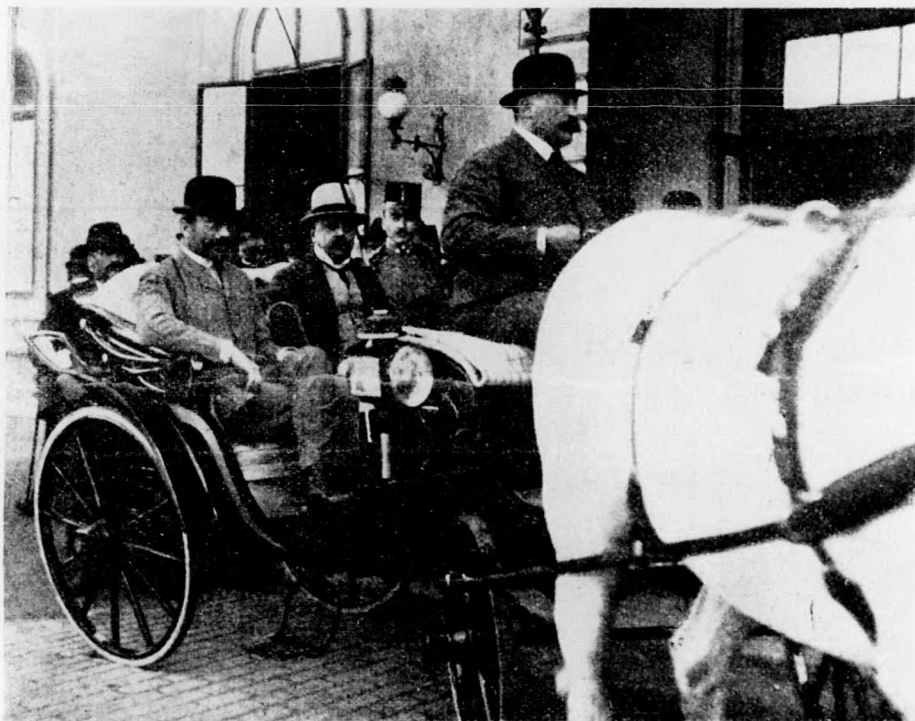

Kammer Benő

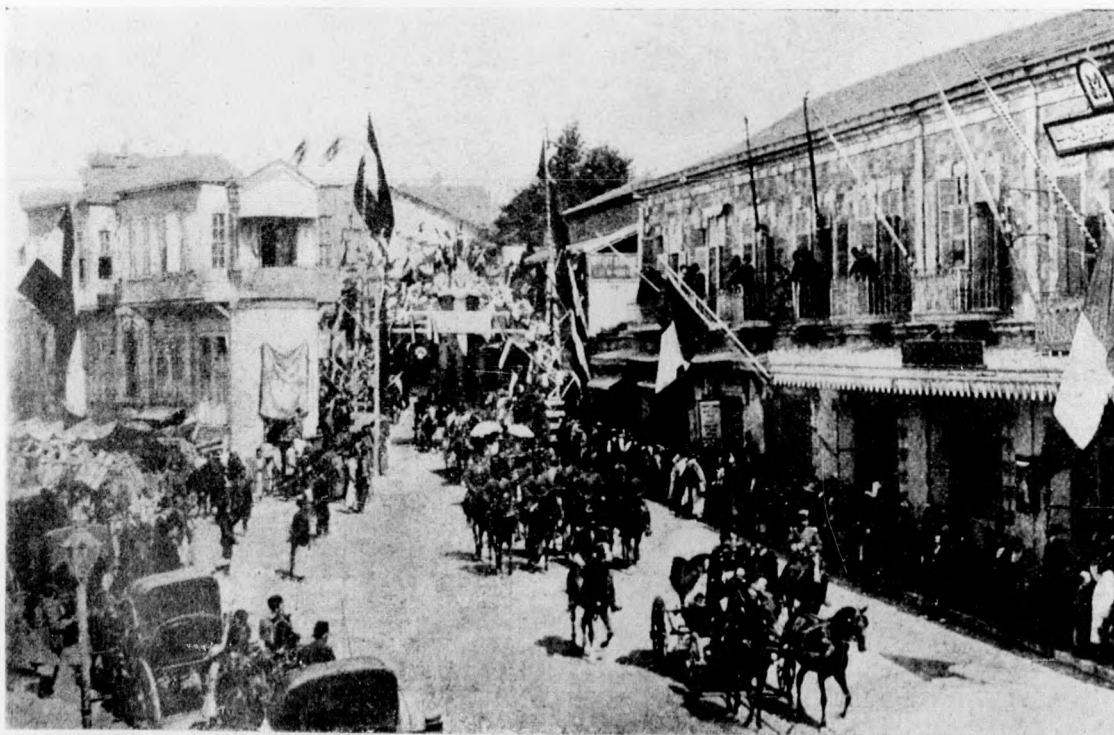
kereskedelmi tanácsos, a Bettelheim Miksa és társa budapesti cégé beltagja, akinek a király a magyar nemességet «szempézi» előnévvel adományozta.

Gróf Tisza István megérkezése Sopronban.
Az érkező vonatot a munkapárt kiküldöttei fogadják.

Gróf Tisza István fogata a vasutról a városba hajt.

Eitel Frigyes, a német császár fia és feleségének bevonulása Jeruzsálembe.
Jelen képünkön látható, amint a főhercegi pár a török hatóságok által épített diadalkapun bevonul a városba.

város közvetlen közelében élte át gyermek- és ifjúkorát.

És mindahányszor, mikor most elrepült a birtok felett, magasra felszállt a levegőbe, nehogy felismerjék. Mert ha odalenn a kertben meglátott egy női alakot, azt hitte, hogy az a fiatal kisasszony a rizsporos hajjal és a francia szalagokkal, noha valójában annak leánya volt hófehér hajjal és özvegyi fátyolyban!

Hogy valjon jó dolga volt-e ezeknél az embereknél? Nos, ahogy vesszük. Elég nagy bőségben és tanulni is sokat lehetett náluk. Dehát azért mégis csak fogság volt az eleinte megnyírbált s megcsontított balszárnnyal, később «parole d'honneur»-re amint az öreg ur mondani szokta.

És ő ezt a becsületszót megszegte. Egy ragyogó, gyönyörűsége tavaszi reggelen történt, mikor egy fiatal, csillogóan fekete holló-kisasszony elrepült a kert felett.

Később — jó egynéhány téllal később lehetett — visszatért a birtokra. Néhány idegen fiucska köveket hajigált feléje. Az öreg ur és a fiatal kisasszony nem voltak otthon.

— Bizonyosan benn vannak a városban — gondolta a holló s valamivel később visszatért De szakasztott úgy fogadták, mint az imént.

Ekkor az öreg, tisztos madár — mert időközben csakugyan megvényt — nagyon megsértődött s magasan a ház felett elrepült. Most már semmi közösséget sem akart az emberekkel s az öreg ur és a fiatal kisasszony ugyan várhatták vissza — mert hogy várták, arról meg volt győződve.

És mindazt, amit valaha tanult, elfelejtette; úgy a nehéz francia szokat, melyeket a szalonban tanult a fiatal kisasszonytól, mint a sokkal könnyebb szitkokat, melyeket a cseléd-szobában tulajdonított el a maga szakállára.

Csak két emberi hang ragadt meg emlékezetében, mint szétfoszott tudományosságának szélsőségei. Néha, mikor igazán jókedvében volt, elfordult, hogy így szólt:

— Bon jour, madame!

De ha megmérgeződött, akkor ezt kiabálta:

— Vigyen el az ördög!

Gyorsan és biztosan átsiklott a páradös, nehéz levegőn; a távoli part mentén már látta a hullámtörés hófehér koszoruját.

Ekkor figyelmét hirtelen magára vonta egy nagy fekete síkság, mely ép alatta elterült. Egy turfamocsár volt.

A paraszttanyák távolabb álltak, szétszórva a magaslatokon; de a mély síkságon, mely legalább is egy mértőldnyi kiterjedésű volt, nem látszott emberi nyom. Csak a szélén állt néhány turfavályograkás, fekete dombocskák s ezek közt csillogó tócsák.

— Bon jour, madame! — kiáltotta a vén holló s kezdett nagy körben keringeni a turfamocsár felett. Annyira kedélyesnek és barátságosnak látszott, hogy lassan és óvatosan leereszkedett s végre is a mocsár közepén leült egy fatönkre.

Itt még az a hangulat uralkodott, mely a régi napokban — sivárság és csend.

Helylyel-közzel, ahol a talaj még száraz volt, káka és erika nőtt. Egyebütt nem lehet látni mást, mint elporladt, finom, fekete földet, mely nyirkos volt és tele tócsákkal; a földből görcsös fagyókerek meredtek kifelé, szélszívesen összefonódva, mint egy szabálytalan háló.

A vén holló tisztában volt vele, hogy mit látott. Itt valamikor fák álltak — csak hogy még az ő kora előtt.

Az erdőnek nyoma veszett, az ágak, a galyak, a lomb — minden eltűnt. Csak a gyökerek maradtak meg, mélyen odalenn a fekete föld és víz keverékében sűrűn egymásba fonódva.

De az elváltozásban is van határ, amelynél végre meg kell állni, most már így kellett maradnia mindennek s ezt így kellett hagyni az embereknek, ahogy itt hevert!

A vén madár felemelte fejét. A tanyák oly messze voltak s itt a határtalan mocsár közepén oly otthonias biztonságban érezte magát. Mindent tehát mégsem lehetett elpusztítani a régi dolgokból! Csőrével tisztogatni

Izabella spanyol anyakirálynő
a repülőverseny alkalmával Santos Dumont hírneves
aviatikussal beszél.

kezdte ragyogó fekete tollait s többizben így szólt:

— Bon jour, madame! Bon jour, madame!

Ám most a legközelebbi tanyáról emberek jöttek egylovas szekéren; a szekér mögött két kis fiu szaladgált. Sokszorosan görbülő uton jöttek, parányi halmok közt, de egyenesen a mocsárnak tartottak.

— Na, nemsokára megállnak — gondolta a holló.

De amazok egyre jobban közeledtek; a vén madár nyugtalanul csóválta fejét. Bámulatos, hogy az emberek mennyire kimerészkednek a magányba!

Végre csakugyan megálltak s a férfiak kezükbe vették a fejszékét és ásókat. A holló láthatta, hogy egy hatalmas, sulyos fatönkkel vesződnek, melyet ki akartak tépni a földből.

— Nos, ebbe hamarosan bele fognak fáradni — gondolta a holló.

Csak hogy nem fáradtak bele; baltáikkal — a holló sohasem látott élesebbeket és ragyogóbbakat — vagdalóztak, ástak, ránczígáltak. erőlködtek s végre csakugyan félre tudták hengergetni s sulyos fatönköt úgy, hogy gyökerei mereven belemeredtek a levegőbe.

A kis fiuk eleinte csatornákat ástak a víztócsák közt, de ebbe hamarosan beleuntak.

— Nézd csak azt a nagy varjút odatul! — kiáltott fel az egyik.

Ellátták magukat jókora készlet kövekkel, azután a kicsiny dombok mentén óvatosan előrekusztak.

A holló jól látta őket. Csak hogy látott ő már annál rosszabbat is!

Tehát még itt kinn a turfamocsárban sincs békesség, itt sem tisztelik a kort! A maga szemével látta, hogy szürke fagyókereknek is, melyek vénebbek voltak a legöregebb hollónál s melyek majdnem elválaszthatatlanul összenőttek a mély, határtalan mocsárral, hogy még ezeknek is engedniök kellett az éles balták ostromának.

És mikor a rossz fiuk már oly közel voltak hozzá, hogy már éppen meg akarták dobálni, akkor meglegyintette sulyos szárnyát és felemelkedett.

Mikor azonban már fenn volt a levegőben s letekintett az arczuk verejtékében dolgozó férfiakra és az ostoba fiukra, akik kezükben kövel, bambán utána bámultak, akkor mérhetetlen düh öntötte el a tisztas madarat.

Mint a sas, lelövélte a fiukra s miközben nagy szárnyaival megcsapkodta a fülüket, borzalmas hangon kiabálta:

— Vigyen el az ördög! Vigyen el az ördög!

A fiuk sikoltoztak és hasra vágódtak a nedves földön. Mikor percekkel később újból fel mertek tekinteni, minden csendes és sivár volt körülöttük: a messze távolban egy magános fekete madár repült nyugat felé.

De mikor már felnőtt férfiak voltak, sőt még haláluk naptán is meg voltak győződve róla, akkor odakinn a turfamocsárban az ördög jelent meg nekik egy tűzszemű, természetfeletten nagy madár alakjában.

Pedig az csak egy tisztas vén holló volt, aki nyugat felé repült, hogy megkeressen és kiásson egy disznófület, melyet ott valamikor elrejtett.

Szűke Tisza halus partján...

Szűke Tisza halus partján
Inululóban liánat-hajú
Tisza vizét, könnyhől talán
Teremtette Isten, a jó
Szűke Tisza halus partján...

Szűke Tisza halus partján
Él egy liánat hús leányka
Bursuszó kól pirzi ajkán:
«Utulszóru vagyuk máma
Szűke Tisza halus partján...»

Króú József.

Blaschek Róza és Zsófia,
a sziámi ikerpár.

A világ legkisebb embere,

aki most egy berlini panoptikumban mutatja magát. Képünkön bemutatjuk ezt a csodaemberkét, aki nem nagyobb, mint egy közönséges nagyságu gramofon tölcserének átmérője.

Ujonzok eskütétele Madridban.

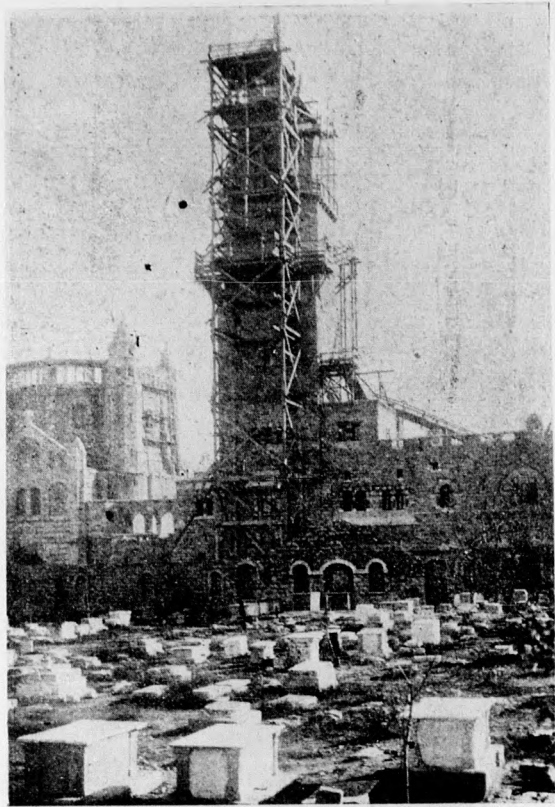
Képünkön bemutatjuk, amint egy ujonz fogadalma jeléül megcsókolja a spanyol hadsereg zászlóját.

Angol női divat.

Az előkelő angol hölgyek most egy új divatú stóliát hordanak, amely silkskinből van és fehér rókaszőrmével van szegélyezve.

Ujkori képek Jeruzsálemből.

Az épülőfélben levő katolikus templom, melyet a német császár ajándékoz a jeruzsálemi katolikusoknak.

Imádkozó zsidók.

Egy jezsuita atya.

Imádkozó asszonyok Jeruzsálem falai alatt.

Török bankházak Jeruzsálemben.

Egy török koldus oduja Jeruzsálemben.

97196—910. számhoz.

A magyar kir. államvasutak nyári menetrendje 1910. évre.

A magyar kir. államvasutak vonalain és általuk kezelt magánvasutakon f. é. május hónap 1-én a nyári menetrend lép életbe, mely a jelenleg érvényben levő téli menetrenddel szemben a következő lényegesebb változásokat tartalmazza:

A budapest-keleti p.-udvar—bruck királyhidai vonalon.

A budapest keleti pályaudvarról d. u. 2 ó. 5 p.-kor induló 4. sz. gyorsvonat Hegyeshalom állomáson föltételesen megállítatik, ahol csatlakozást nyer Pozsony—Ujváros felé.

A Wienből jelenleg d. u. 2 ó. 10 perczkor induló és Budapest keleti pályaudvarra este 7 ó. 5 p.-kor érkező 3. sz. gyorsvonat Wienből d. u. 1 óra 40 p.-kor fog indulni és Budapest keleti pályaudvarra este 6 óra 35 perczkor fog érkezni.

A Wienből jelenleg d. e. 11 óra 55 perczkor induló és Budapest keleti pályaudvarra este 9 óra 40 perczkor érkező személyvonat Wienből d. u. 12 óra 15 perczkor fog indulni és Budapest keleti pályaudvarra este 8 óra 45 perczkor fog érkezni.

A Budapest keleti pályaudvarról jelenleg d. u. 12 óra 30 perczkor induló és Wienbe érkező este 7 óra 50 perczkor érkező személyvonat Budapest keleti pályaudvarról d. u. 12 ó. 40 perczkor fog indulni és Wienbe este 8 óra 15 perczkor fog érkezni.

Az Esztergomból induló és Almás-Füzitőre jelenleg d. e. 10 óra 3 perczkor érkező személyvonat forgalma kiterjesztetik Komáromig, ahová d. e. 10 óra 43 perczkor fog érkezni; ezzel kapcsolatosan a jelenleg Almás-Füzitőtől d. u. 12 óra 30 perczkor Esztergom felé induló személyvonat már Komáromtól fog közlekedni, ahonnan d. e. 11 óra 50 perczkor fog indulni.

A Budapest keleti p.-udvarról jelenleg éjjel 10 óra 30 perczkor induló és Wienbe reggel 6 óra 32 perczkor érkező személyvonat Budapest keleti pályaudvarról éjjel 11 óra 40 perczkor fog indulni és Wienbe reggel 6 óra 50 perczkor fog érkezni. Április 30-án e vonat már az új menetrend szerint közlekedik.

A Budapest keleti p.-udvarról Bicskétől jelenleg csak vasár- és ünnepnap előtti köznapokon közlekedő, Budapest keleti pályaudvarról este 6 ó. 55 perczkor induló és Bicskétől este 8 óra 18 p.-kor érkező kapcsolatos Bicskétől Budapest keleti pályaudvarig egy új személyvonat lesz naponta forgalomba helyezve, mely Bicskétől reggel 6 óra 20 perczkor fog indulni és Budapest keleti pályaudvarra reggel 7 óra 55 perczkor fog érkezni.

A Budapest keleti pályaudvarról jelenleg csak Budapest—Kelenföldig közlekedő, Budapest keleti pályaudvarról reggel 6 óra 10 perczkor induló személyvonat Torbágyig fog közlekedni, ahová reggel 7 óra 23 perczkor fog megérkezni; ezzel kapcsolatosan az eddig a nyári időny alatt vasár és ünnepnapokon közlekedett, Torbágyról d. e. 9 óra 48 perczkor induló és Budapest keleti p.-udvarra d. e. 10 óra 45 perczkor érkező személyvonat naponta fog közlekedni.

A Budapest keleti pályaudvarról d. u. 12 ó. 50 perczkor induló és Bicskéra d. u. 2 óra 10 perczkor érkező, valamint a Bicskéről este 9 óra 27 perczkor induló és Budapest keleti pályaudvarra éjjel 10 óra 50 perczkor érkező személyvonatok május hó 15-től kez. szeptember hóna 15-ig vasár- és ünnepnapokon ismét közlekedni fognak.

A Bruck—Királyhidáról jelenleg reggel 5 óra 2 perczkor induló és Győrbe reggel 7 óra 23 perczkor érkező vegyesvonat, személyvonattá átminősítve, Bruck—Királyhidáról reggel 5 óra 31 p.-kor fog indulni és Győrbe reggel 7 óra 24 perczkor fog érkezni. A Győrből jelenleg este 8 óra 15 perczkor induló és Bruck—Királyhidára éjjel 10 óra 30 perczkor érkező vegyesvonat, ugyancsak személyvonattá átminősítve, Győrről este 8 óra 10 perczkor fog indulni és Bruck—Királyhidára éjjel 9 óra 53 perczkor fog érkezni, hol csatlakozást nyer Wien felé, hová éjjel 11 óra 20 perczkor fog érkezni.

Köberek megállóhelyénél azok a vonatok, amelyek ott a múlt nyáron megállottak, az idén ismét meg fognak állítani.

A budapest nyug. p.-udvar—esztergomi és a budapest—százföldi obudai vonalon.

Budapest nyugati pályaudvar és Piliscsaba, ill. Budaörs—százföldi és Obuda között, a múlt év nyarán közlekedett vasár és ünnepnapon vonatok ugyanazonokon a napokon és ugyanarra az időtartamra ismét forgalomba helyeztetnek.

A budapest-keleti p.-udvar—belgrádi vonalon.

A Szabadkáról jelenleg éjjel 3 óra 1 perczkor induló és Budapest keleti pályaudvarra reggel 7 óra 25 p.-kor érkező személyvonat Szabadkáról d. e. 9 ó. 43 perczkor fog indulni és Budapest keleti pályaudvarra d. u. 1 óra 50 perczkor fog érkezni, a későbbrefektetés által a vonat Szabadkán csatlakozásba hozatik az Ujvidékről reggel 4 óra 77 perczkor induló és Szabadkára reggel 7 óra 17 perczkor érkező személyvonattal.

A Budapest keleti pályaudvarról jelenleg d. u. 1 óra 55 perczkor induló és Szabadkára este 6 óra 20 perczkor érkező személyvonat Budapest keleti pályaudvarról d. u. 12 óra 50 perczkor fog indulni és Szabadkára d. u. 5 óra 23 perczkor fog érkezni, ahol csatlakozást nyer Ujvidékig.

A Budapest keleti pályaudvarról jelenleg d. u. 12 óra 10 perczkor induló és Kiskőrösre d. u. 2 óra 57 perczkor érkező személyvonat Budapest keleti p.-udvarról d. u. 2 óra 2 perczkor fog indulni és Kiskőrösre d. u. 5 óra 5 p.-kor fog érkezni.

Budapest keleti pályaudvar—Kunszentmiklós—Tass között egy új vonatpár helyeztetik forgalomba, Kunszentmiklós—Tassról reggel 5 óra 27 perczkor fog indulni és Budapest keleti pályaudvarra reggel 7 óra 25 perczkor fog érkezni, az ellenirányban Budapest keleti pályaudvarról este 8 óra 40 perczkor fog indulni és Kunszentmiklós—Tassra este 9 óra 41 perczkor fog érkezni. Kunszentmiklós—Tassról egy új munkásvonat fog reggel 4 óra 17 perczkor indulni, mely Budapest—Józsefvárosba reggel 6 óra 17 perczkor fog érkezni.

A szabadkáról jelenleg este 8 óra 40 perczkor induló és Topolyára este 10 óra 19 perczkor érkező személyszállító tehervonat helyett a Budapestről 10 óra 46 perczkor Szabadkára érkező személyvonat fog Topolyáig közlekedni és oda éjjel 11 óra 42 p.-kor fog érkezni.

Az Ujvidékről jelenleg éjjel 3 óra 48 perczkor induló és Zimonyba d. e. 8 óra 05 perczkor érkező személyszállító tehervonat vegyesvonattá átminősítve Ujvidékről reggel 5 óra 42 perczkor fog indulni és Zimonyba d. e. 8 óra 01 perczkor fog érkezni.

A Zimonyból jelenleg d. u. 12 óra 45 p.-kor induló és Ujvidékre d. u. 3 óra 48 p.-kor érkező személyszállító tehervonat szintén vegyesvonattá átminősítve, Zimonyból d. u. 12 óra 33 p.-kor fog indulni és Ujvidékre d. u. 2 óra 44 p.-kor fog érkezni.

A budapest keleti p. udvar—hatvan—ruttkai vonalon.

Budapest keleti p. udvar—Hatvan és Budapest keleti p. udvar—Gödöllő között a múlt év nyarán közlekedett vasár- és ünnepnapon vonatok ugyanarra az időtartamra és ugyanazonokon a napokon ismét forgalomba helyeztetnek.

A Páztóráról reggel 5 óra 45 p.-kor induló és Salgóterjénél reggel 7 óra 17 p.-kor érkező személyszállító tehervonat már Hatvanból kiindulól fog személyszállítással közlekedni és Hatvanból reggel 3 óra 32 p.-kor fog indulni.

A zólyom—zólyombrezói vonalon.

Az előző években Besztercebányától Zólyombrezóig július 1-től augusztus 31-ig minden vasár- és ünnepnapot megelőző köznapokon közlekedett ama személyvonat, mely Besztercebányától éjjel 10 óra 59 p.-kor indult és Zólyombrezóra éjjel 11 óra 59 p.-kor érkezett, az idén nem fog közlekedni.

A Szilveszterfőrdőtől Zólyomig, a Zólyomtól Szilveszterfőrdőig és a Zólyomtól Besztercebányáig a múlt év nyarán vasár- és ünnepnapokon közlekedett személyszállító vonatok ugyanarra az időtartamra és ugyanazonokon a napokon ismét forgalomba helyeztetnek.

A füzesabony—eger—putnoki vonalon.

Eger—Putnok között egy új vegyesvonatpár helyeztetik forgalomba, mely Egerből éjjel 3 óra 50 p.-kor fog indulni és Putnokra reggel 7 óra 39 p.-kor fog érkezni, az ellenonvat Putnokról d. u. 12 óra 32 p.-kor fog indulni és Egerbe d. u. 5 óra 17 p.-kor fog érkezni.

A sátoraljaujhely—mezőlaborezi vonalon.

A Sátoraljaujhelyről jelenleg este 7 óra 47 p.-kor induló és Mezőlaborezra éjjel 11 óra 24 p.-kor érkező személyvonat Sátoraljaujhelyről este 8 óra 34 p.-kor fog indulni és Mezőlaborezra éjjel 12 óra 19 p.-kor fog érkezni.

A sátoraljaujhely—legénye—alsómihály—kassai vonalon.

A Legénye—Alsómihálytól Kassáig jelenleg csak szerdán és szombaton közlekedő személyszállító vonat naponta fog közlekedni.

A tóketerebes—varannói vonalon.

E vonalon egy új vegyesvonatpár helyeztetik forgalomba. Az egyik vonat Varannóról d. u. 4 óra 40 p.-kor indulva Tóketerebesre este 6 óra 17

p.-kor fog érkezni, a másik Tóketerebesről este 7 óra 40 perczkor indulva Varannóra este 9 óra 4 p.-kor fog érkezni.

A budapest keleti p.-udvar—lavoczei vonalon.

A Sátoraljaujhelyről reggel 7 óra 44 p.-kor induló és Miskolcra d. e. 9 óra 27 p.-kor érkező gyorsvonat személyvonattá átminősítve, Sátoraljaujhelyről reggel 7 óra 34 p.-kor fog indulni és Miskolcra d. e. 9 óra 20 p.-kor fog érkezni, a Miskolcra jelenleg d. u. 5 óra 50 p.-kor induló és Sátoraljaujhelyre este 7 óra 35 p.-kor érkező gyorsvonat, szintén személyvonattá átminősítve, Miskolcra este 6 óra 8 p.-kor fog indulni és Sátoraljaujhelyre este 8 óra 5 perczkor fog érkezni.

A Szerencséről este 7 óra 4 p.-kor induló és Sátoraljaujhelyre este 8 óra 15 p.-kor érkező személyvonat nem fog közlekedni.

A Budapest—keleti p.-udvarról jelenleg reggel 7 óra 35 p.-kor induló gyorsvonat Budapest—keleti p.-udvarról reggel 7 óra 20 p.-kor fog indulni.

Minden vasár- és ünnepnapot megelőző köznapon Miskolcra—Füzesabonyig egy személyszállító tehervonat lesz forgalomba helyezve, mely Miskolcra este 8 óra 40 perczkor fog indulni és Füzesabonyba éjjel 9 óra 38 p.-kor fog érkezni.

Miskolc—Budapest keleti p.-udvar között egy új gyorsított személyvonatpár helyeztetik forgalomba. Az egyik vonat Miskolcra reggel 6 óra 15 p.-kor fog indulni, Budapest keleti p.-udvarra d. e. 10 óra 10 p.-kor fog érkezni, az ellenonvat Budapest keleti p.-udvarról d. u. 5 óra 10 p.-kor fog indulni, Miskolcra este 9 óra 40 perczkor fog érkezni.

Ennek ellenében a Mezőnyék—Ládaházról jelenleg reggel 7 óra 32 p.-kor induló és Hatvanba d. u. 12 óra 16 p.-kor érkező, valamint a Hatvanból jelenleg d. u. 5 óra 39 p.-kor induló és Miskolcra este 10 óra 12 p.-kor érkező tehervonattól a személyszállítás megszűnik.

A Munkács—Völöc között az előző években június 15-től augusztus 31-ig közlekedett személyszállító vonatpár az idén ugyanarra az időtartamra ismét forgalomba fog helyeztetni.

A budapest—miskolc—kassai vonalon.

A Kassáról jelenleg d. e. 8 óra 50 p.-kor induló és Budapest-keleti p.-udvarra d. u. 1 óra 55 p.-kor érkező gyorsvonat Kassáról d. e. 9 óra 12 p.-kor fog indulni és Budapest keleti p.-udvarra d. u. 2 óra 40 p.-kor fog érkezni.

A Budapest keleti p.-udvarról jelenleg reggel 6 óra 50 p.-kor induló és Kassára d. e. 11 óra 44 p.-kor érkező gyorsvonat Budapest keleti p.-udvarról reggel 6 óra 25 p.-kor fog indulni és Kassára d. e. 11 óra 49 p.-kor fog érkezni.

A Kassáról Budapest keleti p.-udvarra jelenleg éjjel 10 óra 20 p.-kor érkező gyorsvonat Budapest keleti p.-udvarra éjjel 10 óra 50 p.-kor fog érkezni.

A Budapest keleti p.-udvarról jelenleg d. u. 1 óra 50 p.-kor induló és Kassára este 7 óra 40 perczkor érkező gyorsvonat Budapest keleti p.-udvarról d. u. 1 óra 20 p.-kor fog indulni és Kassára este 6 óra 56 p.-kor fog érkezni.

A máramarossziget—alnaszlatinai vonalon.

Az előző években közlekedett fürdő-idény vonatok az idén ugyanarra az időtartamra, ismét forgalomba helyeztetnek.

A szalmárnémeti—felsőbányai vonalra.

Felsőbányától Nagybányáig a június 1-től szeptember 15-iki időtartamra egy új vegyesvonat lesz forgalomba helyezve, mely Felsőbányáról este 7 óra 40 perczkor fog indulni és Nagybányára este 7 óra 30 p.-kor fog érkezni.

A szalmárnémeti—Kossuthkertbikszádi vonalon.

Az előző években közlekedett fürdőidény vonatok ugyanarra az időtartamra és ugyanazonokon a napokon ismét forgalomba helyeztetnek.

A budapest-keleti pályaudvar aradi vonalon.

Budapest-keleti pályaudvarról Aradig egy új személyvonat lesz forgalomba helyezve, mely Budapest-keleti pályaudvarról éjjel 11 óra 25 perczkor fog indulni és Aradra reggel 8 óra 7 perczkor fog érkezni.

Az új vonat a közötti menetrendben, már április 30-án lesz forgalomba helyezve.

A kiskunflégyháza—oroszáti vonalon!

A Gádoros-Oroszáti és Gyopárosi fürdő-Oroszáti között az előző években közlekedett idényvonatok, ugyanarra az időtartamra, ismét forgalomba helyeztetnek, azok közül Gyopárosi fürdő-Oroszáti között egy új idényvonatpár helyeztetik forgalomba, mely Oroszátról d. u. 2 óra 25 perczkor fog indulni és Gyopárosi fürdőre d. u. 3 óra 5 perczkor fog érkezni, az ellenonvat Gyopárosi fürdőből d. u. 3 óra 20 perczkor fog indulni és Oroszátra d. u. 3 óra 20 perczkor fog érkezni.

(Folytatása következik.)

Felhívás a
48-as függetlenségi
Justh-párt,
valamint
a 48-as
Kossuth-párt
jelöltjeihez!

Meg-
tekintettük
Linhart Vilmos
festő zászló-gyár-
telepét és arról győ-
ződünk meg, hogy óriási
műtermében naponta 4000 db
zászló állítatik elő. Árja első-
rendű magyar gyártmány és a jelöl-
teknek kedvezményt nyújt, tehát tagja-
inknak őszintén és hivatalosan ajánljuk.
Hazafias fidevözlettel
az Alföldi Függetlenségi
párt elnöksége
Gallovich Jenő
ügyvezető
elnök

Telefon
58 83.

	KORONA
150 hosszú 95 széles	2.88
200 .. 95 ..	3.20
250 .. 95 ..	4.20
300 .. 95 ..	4.72
300 .. 140 ..	6.20
400 .. 140 ..	8.
500 .. 140 ..	9.30

SZINTARTÓ.
GYAPOTSZÖVETBŐL
FELIRATTAL.
ROJTOK, BOJTOK
FESTETT NYÉL és
Aranyozott lándzsával.

... A nemzeti ...
munkapárt
legkeresettebb
szállítója.

A néppárt
szerződött
zászló
és
jelvény
szállítója.

KORONA KENYÉR

Tiszta, izletes, olcsó!

Barna, félbarna és fehérek fajtákban kapható minden jobb ízszerületben és az alábbi **GOLDMANN-féle** tejszarnokokban:

Széchenyi-utca 12	József-körút 68	Üllői-út 68/a
Damjanich-utca 39	Molnar-utca 19	O-utca 42
Bank-utca 6	Csengeri-utca 76	Thököly-ut 17
Óruda-utca 42	Stondy-utca 42	Népszínház-utca 45
Szerecsen-utca 39	Akácfa-utca 10	Ferencz-körút 8
Üllői-út 62	Terecz-körút 29	Kiadlófa-utca 9
Andrássy-út	Klauzál-utca 2	Petőfi-utca 3
Arany Janos-u. 16	Nagymező-utca 49	István-út 22
Váci-körút 37	Bulyovszky-utca 30	Dobány-utca 66
Rákóczi-út 18		Lipót-körút 9.

Bámulatosan olcsó kerítések!

Hassai gyártmány.

Számítatlan elismerőlevelével bizonyítja a szabadalm.

Hungária-sodronyfonat

kiváló minőségű, mely felülmúlhatatlan. Horganyozott sodronyból készült! Ára négyzetméterenként 30 fillér és felette.

Megtrendelhető a kizárólagos készítőnél:

Haidekker Sándor

sodronygyártó-, fonat- és kerítésgyártó

Budapest, VIII., Üllői-út 48/77. szám.

Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás!
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelett gazdag tapasztalatai alapján, melyeket a kórház húgyszervi és bujakkáros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

DR. FABINYI

specialista nemi bajokban emeritált kórházi orvos

gyökeresen és rövid idő alatt gyógyít a rendes foglalkozás megzavarása nélkül mindennemű

nemi betegséget

(hugycsőfolyást, sebeket, syphillist és önfertőzésből támadt idegbajokat.)

Meglepő az eredmény férfui gyengeségnél (impotentia) még öregebb egyéneknek is.

Biztos siker folytán a honorárium utólag is fizethető. Levelekre díjtalanul válasz. Kívánatra gyógyszernek.

Rendelés délelőtt 9-3 ig, és este 6-8-ig.

Budapesten, Rákóczi-út 8/A. szám.

(Átjáróház a Pannónia szállóval szemben.)
Lépcsőházi bejárat. KÜLÖN VÁROSBÉK.

Tiszta alumíniumedények alkalmi beszerzése.

Polgári konyhának megfelelő összeállítás!

Nehéz minőség! Nem versenyáru!

4 drb fazék 1 1/2, 1 3/4, 2 1/4, 3 1/4 liter	K 19.30
13 14 16 18 cm.	
6 drb kondér 1/2, 3/4, 1 1/2, 1 3/4, 2 1/4 liter	K 19.30
13 14 16 18 20 cm.	
5 drb fedő 12, 14, 16, 18, 20 cm.	K 7.20
1 párosnyestő, hossza 25 cm.	5.20
1 ártörő szűrő, 14 cm.	4.25
1 rántotta sütő, 16 cm.	3.70
1 palacsinta sütő, 22 cm.	4.45
1 mérő kanál, 9 cm.	1.70
1 babzó kanál, 9 cm.	1.55
1 tejforraló, 18 cm.	5.80
1 fánk sütő, 4 szemes	5.80
1 leveleszűrő, 14 cm.	5.30

23 darab kor. 65.05
50% csoportengedmény kor. 35.55
kor. 69.50

BARÓ FERENCZ FIAI vasáru nagykereskedés

Alapítva 1832-ben.

konyhafelszerelés és háztartási cikkek osztályában

Budapest, IV., Váci-utca 37. sz.
(Merkur-palota.)

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyított házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közvényűnél, eszűnél és meghűtéseknel.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és ügyarólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

A kerékpárvilágot már 26 év óta uráló eredeti angol

Helical Premier és The Champion

kerékpárokat dupla harang-csapágyval és szabadonfutóval, 5 és 5 évi jóállással, minden arfelmelés nélkül szigorúan az eredeti gyári áron havi 12 és 15 korona részletekkel adjuk és kerékpár-alkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárhoz, külső és belső gummitak, csengőket, lámpákat, pedálokat, láncokat, konuszokat és csészéket orrasi forgalmunk következtében melyon leszállított nagybani eredeti gyári áron szállítunk vidékre is utóhova.

LÁNG JAKAB és FIA

kerékpár és alkatrészek nagykereskedők

Budapest, VIII., József-körút 41. szám.

Fióküzletek: Baross-tér 4., és Budán II., Margit-körút 6. szám.
Diszárjegyzékünk 1000 képpel kerékpár és alkatrészekről ingyen és bérmentve.

Nálam BUTOR

minden hitelképes, tisztosággal gondolkodó egyén

szükségletét a bővebb fizetési feltételekkel szeresheti be: 100 koronáig havi részlet 5 korona, 200 koronáig 10 korona, 300 koronáig 15 kor., 500 koronáig 20 kor., 600 koronáig 25 korona, 800 koronáig 30 korona, 1000 koronáig 40 kor. stb. Előlegül 20 százalék fizetendő.

SÁNDOR IGNÁCZ

bútorkereskedő, V., Bank-utca 7. (volt Sétáló-utca), Bazilika templom közelében, Váci-körút mellett. — Bútoralkalmat 1 koronáért, bútyog ellenében kúddék. — Telefon 104-94.

FOGAK

s koronától szájpádás nélkül, gyökérel-távolítás fölőleges, aranykoronák és tartós fogtömések, foghúzócsok érzéstelenítésel. — Vidékiek 12 óra alatt kielégítenek. Régi hasznavehetetlen fog-sori hasznavehetővé alakítók.

Dr. Hegedüs Jakab fogorvos.

Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körút 44.

Rendelés egész nap. Részletfizetésre is. 10 évi jóállás és fájdalommentes kezelés, tartós fogtömések 8 korona.

Legújabb ismétlő-pisztoly.

Clément 1909.

modell, 6.35 kal.

Teljesen szét-szedhető szerkezet, a legpontosabb beléves, megbízható biztosíték, legkezelebb forma, zavartalan működése ismételés, minden tekintetben a legmodernebb javított önvédelmi fegyver.

Ára 72 K. Havi részlet 4 K.

Levágandó és aláírva hozzánk beküldendő.

Ezennel megrendelem a fent körülírt 1909. modellű Clément-pisztolyt

Elek és Társa cégégnél

Budapest, Károly-körút 10. szám.

72.- korona árban; fizetendő 4.- kor. havi részletekben Bud-pestben Elek és Társa cégégnél. Össze-en 3 havi részlet elmulasztása az egész hátralékot esedékessé teszi. Első részlet utánvétellel. Teljes kifizetésig tulajdonjog fentartva.

Lakhely: _____
Kelet: _____
Név és foglalkozás: _____
Kiskorúság esetén vagy kellő fedezet hiján kezesség nyújtása szükséges.

Tessék legújabb terjedelmes fegyverárjegyzékünket kornál. (Törvényes mintavétel.)

EVLŐESZKÖZÖK

EZÜSTBŐL és ALPACCA EZÜSTBŐL,
DISZTÁRGYAK. ALKALMI AJÁNDÉKOK
A LEGELŐNYÖSEBBEN

POLGÁR KÁLMÁN EKSZERTELEPEN

BUDAPEST, VII. Erzsébet-körút 29.sz.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDÍTOK,
ÁRJEGYZÉK 2000 PÁZSÁR, BÉRMENTVE KÜLDETEK.

VÉTKEZIK

Önmaga ellen minden nemi betegségben vagy nemi gyengeségben szenvedő, ha nem olvassa el Dr. GARAI hírneves szakorvos

Hasznos tanácsadó

minden férfi és női nemi betegségben

ezimű számos ábrával ellátott könyvet, mely az összes férfi és női nemi betegségek leírását, okait és gyógyítását tárgyalja népszerű előadásban. A könyv ára 2 korona, mely összeg 10 filléres levélbélyegekben is beküldhető. Zárt borítékban bérmentve küldi a szerző:

Dr. GARAI,

Budapest, Andrássy-út 24.

Rendel. húgyszervi, bőr és nemi betegségeknek délelőtt 10-től délután 4-ig és este 7-8-ig.

SOKAN KINLÓDNAK

meleg és nedves időben a viszketési bőrbajban, sümörben és fagyási fájdalmakból eredő mindennemű kisebedésekben szenvedők. Ilyenkor kiújulnak a régi bőrbántalmak, excemák, az idült sebek. Akik elejét akarják venni az ilyen kellemetlen és fájdalmas betegségeknek, akik bőrhámlás, bőrrepedezés és bármilyen régi bőrbajból származó kellemetlenségektől teljesen meg akarnak szabadulni, azok saját érdekükben rendeljenek egy eredeti doboz

Erényi „**ICHTHIOL-SALICYL**”-t

Használható: az arczon, hajlékonyított bőrbaj és kiütéseknel, ótvár, végbél és lábközött gyakran előforduló feldörzsölések, kisebesedések, és viszketési bántalmaknál, melegség által képződött kipállott égető fájdalmaknál.

Orvosi nyilatkozatok szerint: a legjobb deszinficiáló, hűstő, erősen szárító szer.

Orvosi nyilatkozatok szerint: kizárólagos (specifikum) olajszer és azonnali fájdalomcsillapító hámorholdás bántalmaknál; aranyér ellen legbiztosabb szer.

Orvosi nyilatkozatok szerint: a végbél-daganatot lohasztja, visszaféjtődését gyorsítja, tűzességét elveszi, fájdalmát megszünteti.

Orvosi nyilatkozatok szerint: az összes bőrbajok kezelhetők feltűnő eredménnyel, anélkül, hogy bármilyen utókellemetlenségek előadnák magukat.

Orvosi nyilatkozatok szerint: összes sebeknél, kútegeknel, ótvárnál, nedves és száraz sümörnél, viszketegségi bőrbajoknál, ahol az összes szárító, gyógyító és dezinficiáló szerekekkel (zink, karbol, jodoform, dermatol, xeroform, sublimat, praecipitat, Salicyl, Ichthiol, stb.) nem lehetett eredményeket felmutatni, ott a valódi „ERÉNYI-ICHTHIOL-SALICYL” összeállítását kiünönek és értékesnek minősítették.

A közönség részéről az elismerés oly frappáns és általános, hogy nem létezik oly nap, a mikor ilyen köszönőlevelek tömegesen ne érkezzenek. Mutatóul közlünk néhányat; az aláírást titoktartás megőrzése végett kénytelenek vagyunk mellőzni.

Köszönő levelek:

Tisztelt gyógyszerész ur! Soha se jutott volna eszembe újságokban feldicsért gyógyszereket hozatni, ha orvosom nem ajánlotta volna. Minden frázis helyett annyit juttatok tudomására, hogy egy 6 éves viszketegséggel párosult sümörhajomtól teljesen meggyógyultam, melyben eddig az összes létező szerekek nem lehetett segíteni. Tisztelettel Dr. F. M. ügyvéd.

Tisztelt gyógyszerész ur! A küldött „Erényi Ichthiol-Salicyl” szerét 8 napig használtam és egy igen régi kisebesedett bőrbántalomtól szabadultam meg. Kérem sógorom részére Temesvárra is egy dobozt küldeni. Kész szolgálja M. M. adótsz.

Egy körorvos levele: Tisztelt gyógyszerész ur! A feleségem részére hozatott „Erényi Ichthiol-Salicyl” egy végbél közötti viszkető acut bajnál próbáltam ki, melynek eredménye oly kielégítő volt, hogy ezután csakis az Ön szerét fogom betegimnek rendelni. Tessék gondoskodni arról, hogy az itteni gyógytárból is beszerezhető legyen. Szolgálatára mindenkor kész vagyok tisztelettel Dr. M. B.

Egy jegyző így írt: Tekintetes gyógyszer. ur! Igen örülök, hogy az újságban megtaláltam hirdetését. Mióta az Erényi Ichthiol-Salicyl-t kengettem fájdalmas láb-sebemre, azóta a folyás megszűnik és a seb heged. Kérek még egy dobozzal, hogy teljesen megszabaduljak bajomtól. Szívélyes üdvözléssel H. K.

Egy vidéki földbirtokos levele: Oly szerencsés összeállítású gyógyszert, mint az „Erényi Ichthiol-Salicyl” még nem tapasztaltam. Hámorholdás fájdalomra rendeltem egy adagot és az teljesen megszűnt 1/4 tégely használása után. Feleségemnek kezéről fagyóli visszamaradt kiütések és viszkető sebek voltak, mely 2 nap alatt elmúlt, gyermekem arca oly ótváros és kiütéses volt, hogy alig látszottak a szeméi és a kenőse oly szépen letisztította és beszárította, hogy feleségemmel együtt nagyon hálásak vagyunk. Most egyebet se teszek, mint a községben Erényi Ichthiol-Salicyl-t rendelni polgártársaim részére. Ha Pestre megyek, személyesen fogom a gyógyszerárban felkeresni és köszönetet mondani. Igaz tisztelője D. A.

Tisztelt gyógyszerész ur! Miután személyes tapasztalat után betegimmel többszörösen meggyőződtem, hogy az „Erényi Ichthiol-Salicyl” úgy acut, mint makacs bőrbajoknál és a sümör minden fajánál, továbbá végbél-fájdalmaknál egy igen kitűnő fájdalom-csillapító, szárító s deszinficiáló hatású szer, ennél fogva kérem házi gyógyszerárám részére küldeni 5 adaggal belőle. Mindent fogom alkalmazni a megfelelő esetben. Teljes tisztelettel Dr. F. R. orvos.

Egy vidéki erdész így ír: Tisztelt gyógyszerész ur! Valahányszor közeleget a hideg idő, viszkető bőrbajom mindig kiroz és előjön. Tavaly hoztatam egy Erényi Ichthiol-Salicyl-t, ettől úgy meggyógyultam, hogy most semmi bajom, pedig ezelőtt már november hóban is mutatkoztak a jelenségek. Azért bizalommal fordulok önhez és kérek a fődörzsölő részére ugyanilyen gyógyszert. Remélem, hogy neki is úgy fog használni. Üdvözléssel I. T.

Tisztelt gyógyszerész ur! Öt év óta olvasom hirdetését és csak a múlt héten próbáltam meg vele. Csak annyit írhatok a gyógyszerész urnak, hogy kár volt mindjárt meg nem hozatni azt a nagyszerű hatású gyógyszert, legalább nem pancsoltam volna vele 5 esztendeig és sok haszontalan pénzkidobástól is megmenekülhettem volna. Kezelő orvosomnak megmutattam a maradványát és nagyon csodálkozott, hogy lábcsárfekélytől és kézfejemen levő csunya sümörös bajomtól is egyaránt és oly rövid idő alatt megszabadultam. Köszönettel vagyok és üdvözlő szívvel H. H. gazdálkodó.

Egy református pap levele: Még két év előtt hozattam végbél tűzességi fájdalom csillapítására egy doboz Erényi Ichthiol-Salicyl-t. Néhányszor használtam és azóta bajom vissza sem jött, a fájdalom sem mutatkozott. A 1/2 adagot, mely azóta még megmaradt, oda adtam béresemnek, ki mindég szenvedett fagyástól visszamaradt afféle kiütéses sebekben. Mondhatom, hogy ettől a fél tégelytől az a szegény ember teljesen gyógyult. Állandoan házámmal akarván tartani jó szerét, kérem küldjön még egy dobozzal belőle. Kész hive N. N.

Tisztelt patikáros ur! Kis leányom feje tele volt ótváros kiütésekkel és sebekkel, melyet sokszor vérig felkapart. Az uradalmi orvosunk adott egy kis kenőcsöt, mely már félig letisztította a sebeket. Miután tőle hallottam, hogy ez a Diana gyógytárban kapható, hát kérek belőle egy valódi porciót. Az árát itt melékelem bélyegben. Isten vele és vagyok igaz tisztelője F. B. földműves.

Egy vidéki járás-orvos nyilatkozata: Szívesen konstátélok, hogy praxisomban az Erényi Ichthiol-Salicyl várokozásomat teljes mértékben kielégítette minden egyes esetben. Betegeim, kik leginkább különféle bőrbántalmak és chronikus seb-hajuk kezelése miatt fordulnak hozzám, nem győznek eléggé hálálkodni e szer hatásán.

Tisztelt gyógyszerész ur! Miután egy hallottam, hogy a vöm hozatott önötől egy valódi gyógyszert, mely meggyógyította a 16 esztendő pikkelyes sümörjét, ne sajnáljon nekem is küldeni egyet belőle. Az árát a postán ki fogom szívesen fizetni, csak gyorsan tessék szállítani. Igaz szolgálja B. Z. uradalmi csász.

Egy bécsi bárónő levele (németből fordítva szöveget). Budapesti barátom ajánlata folytán, ki úgy maga, mint gyermeke mindég kiütéses volt és ezek teljesen kigyógyultak, rendeltem meg a múlt hónapban egy Erényi Ichthiol-Salicyl-t írjeme részére. Kérem tudomásul venni, hogy tökéletes gyógyulás állt be és nevem megemlítése nélküli megengedem, hogy levelemet az újságokban közzé tegye. Azóta már többeknek is ajánlottam és nem vallottam szégyent nagyszerű készítményével.

- Bőrbántalmak
- Hámorholdás végbélhajok
- Lábizzadás
- Kezeken látható sebek vagy viszkető bőrkütegek és sümörök
- Elavult mindenféle bőrbetegségek
- Kipállott vagy feldörzsölt viszkető fájdalmak és sebek.
- Legmakacsabb ótvár

- Viszketeg vagy sümör a fejbőrön, arczon és testrészekben
- Izzadságból származó feldörzsölések és tűzességi fájdalmak
- Száraz és nedves sümör
- Végbélviszkető fájdalmak
- Lábszáron viszkető sebek és fekélyek
- Rinuló régi sebek
- Aranyér-fájdalmak

Egy külföldi tanár levele: Budapesti sógorom révén az Erényi Ichthiol-Salicyl-t híre ide is eljutott és nagyon örülök, hogy készítménye a hirdetés betegségek ellen mindenképpen szépen bevált. Magam is mindig valamilyen régi bőrbajban szenvedtem és most nyoma sincs betegségeknek. Nagyon szép dolog, hogy egy magyar gyógyszerész magyar készítményével ilyen szép sikereket arat. Igaz tisztelettel vagyok Dr. M. D.

Egyedüli készítő: **ERÉNYI BÉLA** Diana-gyógyszertára **Károly-körút 5.** BUDAPEST, **ERÉNYI BÉLA**
Eredeti nagy doboz ára 3 korona. (Postai rendelések utánvét mellett aznap eszközölhetnek).

Ismét Török által lettek sokan szerencsések!

A közelmúltban lefolyt 25-ik magy. kir. osztályosorsjátékban, melyben kb. 5 hónap alatt 55,000 nyereményt húztak, ismét sok ezer tisztelt vevőnk nyert. Immár örömmel megállapíthatjuk, hogy most is, miként az előző sorsjátékokban, naponta jutottak főnyeremények nálunk vásárolt sorsjegyekre. Ily módon Török sorsjegyei a legszebb reményekre jogosítanak és természetes, hogy minden játész igyekszik „Török” bélyegzővel ellátott sorsjegyekhez jutni. Ne halassa tehát a rendelést, ha Török sorsjegyet akar magának biztosítani, hanem rendeljen azonnal.

A 25-ik sorsjátékban

2 $\frac{1}{2}$ millió korona

nyereményt fizetett ki a TÖRÖK A. és Tsa bankház r.-t. vevőinek, ezek között a 100,000 koronás, 80,000 koronás stb. főnyereményt is és remélhető, hogy Török szerencséje még tovább is fejlődik.

Hogy Török sorsjegyet biztosíthasson magának, kérjük postafordultával b. megrendelését. E célból keresse mindenki nevét a túloldali szerencseszámok mellett.

A hivatalosan megállapított I. osztályú betétek:

Egy egész	eredeti sorsjegyért	12.—	kor.
„ fél	„	6.—	„
„ negyed	„	3.—	„
„ nyolczad	„	1.50	„

Az eredeti sorsjegyek utánvétellel, vagy az összeg előzetes beküldése mellett rendelhetők meg. Tisztelettel kérjük b. megrendelését postafordultával, legkésőbb azonban f. évi

május hó 4-ig

beküldeni, nehogy a túloldali számok elkeljenek.

A bankházunkban lévő számokra a következő nagy nyereményeket nyerték:

- 1 nyer. jutalmat á K 605.000
- 3 nyer. jutalmat á K 602.000
- 3 főnyereményt á K 400.000
- 5 főnyereményt á K 200.000
- 8 főnyereményt á K 100.000
- 8 főnyereményt á K 90.000
- 5 főnyereményt á K 80.000
- 5 főnyereményt á K 70.000
- 5 főnyereményt á K 60.000

és sok 50.000, 40.000, 30.000, 25.000 koronás nyereményt stb., több mint

45 millió kor.
összértékben.

TÖRÖKA. ÉS TSA

Bankház R.-T. Budapest, Szervita-tér 3/b.

Legnagyobb osztályosorsjegyzület.

Központ:

Szervita-tér 3/b.

Török-palota. Telefon 3-49.

Fiókok:

Teréz-körut 46, a nyugati pályaudvar közelében. Telefon 24-27.

Váci-körut 4. sz. a Deák-tér közelében. Telefon 11-53.

Távíratí ozim: „TÖRÖKÉK” BUDAPEST.

Kérjük fordítani!

Válassza a neve mellett levő szerencseszámokat.

Abel 58215, 54897	Ciprián 60022, 65046	György 72190, 81947	Krisztina 21452, 71957	Pál 46480, 38295
Abrahám 59110, 44374	Cyria 48552, 34330	Gyula 95131, 65515	Lajos 100545, 41219	Pavla 70869, 100667
Adalbert 46968, 51519	Cyria 4426, 51960	109396, 105346, 83432	65673, 101907, 33217	4089, 68191, 101238
Ádám 40473, 46369	Dániel 430, 72219	Helena 41345, 83050	Lambert 65896, 92287	Péter 64428, 69414
Adel = 6303, 20299	Dávid = 56, 8523	Henrik = 20300, 6402	László 55197, 64426	Piroska 11905, 59110
Adolf = 38186, 8604	Dénes = 20614, 24047	Hermán = 38259, 38275	Laura, 83896, 46368	Ráchel 7976, 72186
Adorján 32435, 32967	Dezső = 17774, 4935	Herman = 24354, 40813	Lázár, 59823, 63772	Rajmund 12320, 4940
Adrián 19193, 38238	4040 = 5583, 33944	Henriett 56561, 44392	33212, 67177, 20435	Rebeka 4935, 35357
Agáta 20295, 63784	Domokos 65043, 24105	Hilda = 57297, 65522	Lehel 55191, 57297	Regina 25321, 40490
Agnes 4739, 59811	Donát = 44768, 35367	Hubert 45672, 71959	Lénart 63787, 48555	Rezső = 4029, 5469
Agoston 24239, 41283	Dorothy 38223, 63792	Hugó = 35318, 83753	Lenke 17341, 51615	Richard 34370, 22018
Agota 5597, 85468	Dóra = 52328, 40788	Ibolyka 48037, 65571	Leó = 40717, 41345	Robert = 38190, 51957
Alajos 18871, 73014	Döme 48569, 83050	Ida = 52524, 53085	Leontin 35593, 52328	65862, 74366, 22033
Aladár 20427, 92670	Dömötör 83981, 35635	Ignác = 18675, 12733	Lidia = 44312, 91410	Róza = 5469, 4160
Albert 34340, 41205	Edit = 38921, 100545	Ilka = 23188, 32967	Lina = 28822, 65836	Rözi = 19183, 8567
Albin 71838, 74319	Edmund 51968, 91403	Illés = 38119, 40474	Lipót = 19163, 60032	Rudolf 38253, 24998
Albrecht 65594, 64225	Ede = 23188, 84304	Ilma = 24236, 34330	Lotenc 18675, 38119	Salamon 6902, 17790
Alfonz 83978, 46368	Edvin = 51632, 38904	Ilona = 9019, 4121	Loránt 38223, 55191	Samu = 3633, 5629
Alfréd 48552, 21006	Eduárd 65826, 92287	Imre = 32420, 44862	Lothár 65515, 44374	Sámuel 17731, 4027
Ákos 63788, 38190	Elek = 70871, 41921	19191 = 101365, 35353	Lőrinc 73014, 38910	Sándor 7601, 8604
Amália 18197, 12406	Elemér 64442, 22038	Ipoly 57722, 36468	105029, 108856, 90356	Sári 83416, 38279
Ambrus 51607, 41921	101913, 102000, 19198	Iren 40786, 45653	Lucia = 65884, 37409	Sarolta 41940, 24236
András 70943, 34370	Elvira 51632, 74339	Irma 60006, 4933	Lujza = 72186, 63787	Sebestyén 19820, 53088
75912, 100692, 106903	Emánuel 29547, 36618	István 32418, 35600	Lukács 65894, 24215	Soma 42585, 65874
Anna = 65894, 41344	Emil = 83127, 64403	90194, 84335, 100691	Magda 54895, 64225	Soma 38124, 24239
Antal = 74336, 38238	Emma = 35620, 81947	Izidor 54897, 92670	Malvin 45653, 38290	Szerafin 2726, 4733
Antonio 65651, 84701	Endre = 70943, 72190	107326, 105336, 75915	Manfréd 57722, 68781	Szerén 4940, 8511
Aranka 32432, 36926	Emilia 41906, 51957	Izot = 40490, 38936	Manó 84701, 90372	Szidonía 19193, 18155
Armand 60008, 70870	Ernö = 79711, 44312	Izso = 42591, 70869	Manci 44353, 70870	Szilárd 6415, 22041
Armin 44768, 17790	Ernestin 22520, 41205	Iván = 34946, 65046	Marcel 20299, 65896	36804, 38787, 4146
105219, 106147, 101439	Erwin 69411, 78159	Jakab, 70533, 42585	Margit 68781, 39324	Tamás 95131, 33218
Áron 69411, 21473	Éva = 46952, 41756	Janka 64428, 40473	105703, 105975, 78165	Tekla = 73021, 73021
Árpád 65874, 19177	Erzsébet 84705, 72219	János 56468, 44958	Mariska 38776, 80010	Teodor = 51607, 34946
Augusta 51605, 26431	Eszter 36401, 4933	101979, 19153, 38921	Márk 65512, 71972	Teodora 4739, 5646
Arthur 46355, 5650	Eugénia 63788, 37409	Jenő = 20294, 36458	Márkus 39316, 38937	Teréz = 35597, 5597
Aurél 41283, 55198	Etel = 38129, 38936	Jeromos 55318, 20431	Márta 56468, 84705	Terka = 23085, 17722
Aurélia 38983, 4029	Fabián 25316, 40786	Johanna 17786, 9019	Márton 60032, 48071	Tibor = 36793, 23035
Attila 84348, 34481	Fanny 42591, 51519	Jolán = 28805, 32706	Máté = 46363, 79711	Tihame 21452, 3633
Balázs 48569, 51605	Farkas 38293, 46952	Jónás 12320, 4676	Matild = 58351, 41430	Tinka = 19153, 5105
Bálint 60022, 36793	Félix = 46480, 25320	Józsa = 32967, 60006	Matyás 41277, 65043	Tivadár 23010, 38189
Barnabás 4676, 38986	Ferdinánd 38275, 24998	József 41776, 17786	Melanie 38793, 24229	21022, 12541, 83087
Bella 35301, 35641	Ferenc 20294, 100667	84325, 79790, 103864	Menyhért 4121, 74319	Ulrich 17753, 80010
Béla 22015, 36943	105974, 101418, 101971	Judit 59823, 20291	92660, 105239, 105710	Urbán 84790, 40474
105288, 109327, 4146	Franciska 20438, 38224	Julia 4947, 32952	Mihály 34929, 32706	Valentin 38787, 38904
Benő = 38215, 41731	Flóra = 64419, 6303	Julian 72330, 83416	Miklós = 20438, 29625	Valér = 65571, 24354
Bence = 45672, 55198	Frida = 59811, 22038	Juliska 65512, 68783	Miksa = 8523, 20295	Valéria 20587, 18176
Betti = 95148, 26248	Flórián 63784, 35628	Jusztin 51968, 79390	Milán = 38173, 32952	Vazul 36781, 5460
Benjamin 83981, 46355	Frigyes 20587, 34340	Kálmán 44862, 91729	Mór = 84348, 18861	Venzel 17774, 24275
Benedek 45669, 58351	Fülöp = 54895, 36814	Karolin 21465, 65879	Mózes 71838, 35367	Vendel 36926, 36401
Bernát 79725, 41731	Gábor = 25320, 17341	Károly 38983, 41940	Nándor 46497, 35620	Véróna 5646, 5460
Berta 2726, 65594	90354, 103867, 103778	109307, 17328, 67498	Natalia 5629, 22018	Vidor = 32420, 38129
Bertalan 6312, 83928	Gáspár 53085, 21473	Kamilla 21465, 46369	Náthán 38263, 12406	Viktor, 18197, 74339
Bertold 12414, 74336	Gedeon 20598, 35301	Katalin 17717, 12176	Neszt 91410, 40768	Viktória 4100, 4027
Blanka 18859, 83896	Gellert 64403, 11905	Katica 4132, 32432	Netti = 38214, 4084	Vilma 4001, 24105
Bodog 5470, 46363	Gerébén 18859, 19177	Kázmér 17674, 24047	Nelli = 68783, 8567	Vince 24229, 38224
Bogdán 20300, 70533	Gergely 79390, 34929	Keresztély 32435, 35383	Norbert 65651, 22015	Vilmos 38290, 21006
Bolátsár 32418, 60008	100694, 100684, 11908	Kellemen 31899, 6252	Olga = 17783, 19820	105391, 34481, 36618
Boriszka 29547, 41277	Géza = 19163, 28822	Klára = 4132, 4947	Oliver 25316, 22520	Wladimir 17753, 7601
Brunó 24215, 19183	Giulietta 33218, 24935	Klotild 5105, 5650	Orbán 36451, 20576	Zoltán 4084, 7976
Cecília 39510, 71972	Gusztáv 24202, 17783	Konrad 44958, 36943	Oszkár 40717, 33186	Zsenni 12433, 20598
Clariss 55195, 83753	66825, 36939, 68164	Kolozs 52524, 24202	Otti 35383, 17722	Zsigmond 8511, 38163
Clementin 79373, 48037	György 44392, 63792	Kornél 36789, 40813	Otto 90372, 79725	Zsófi 48555, 4733
Celestin 38910, 91729	22011, 65654, 21459	Kornélia 65836, 17731	Ottokár 35357, 6252	Zsuzsa 28803, 65522
Cezár 78159, 65826	Győző 6312, 70871	Kristóf 84304, 29625	Ödön 18176, 23035	Zsuzsa 38253, 36456

Rendelje meg a neve mellett levő szerencseszámokat haladéktalanul, legkésőbb azonban f. évi május hó 4-éig.

Az I. osztályú betétek:

Egész sorajegy	12.-	kor.
Fél	6.-	"
Negyed	3.-	"
Nyolczad	1.50,	"

utánvét mellett, vagy az összeg előzetes beküldése ellenében.

Török A. és Társa

Bankház R.-T. Budapestben.
Központ: Szervita-tér 3/b. Török-palota.
Legnagyobb osztálysorajegy-üzlet.

Kérjük fordítani!

Buda
 E
 Híres eg
 Csak ves
 S öltözz
 Legyen r
 Siralmas
 Almokra
 Hódolni
 Oh! kére
 Ezé az
 Vezette
 Avagy, m
 Mit a no
 Minden
 Mienk a
 Nem kell
 Veritékü
 De égbe
 Terméke
 Vérünk
 Fehér ru
 Ezért ve
 Ugye, m
 Alm
 Almokb
 Nem ha
 Pásztor
 Csak eg
 Hogy va
 Nem, eg
 Almodja
 Az Eg
 Kik nem
 Vigyete
 Oltároto
 Mikor k
 S éltün
 Es a sz
 Ha vala
 S ha a
 Oh, alk
 Ha jön
 Es fell
 És fákl
 S ha jö
 Hogy a
 ,Almok
 Reszkes
 Majd n
 Es sok
 A korba